

Kallelse till EXTRA sammanträde med Kommunstyrelsen**Tid** Onsdagen den 17 april 2024 kl. 13:00-16:00.**Plats** Kommunhuset, lokal Tryggö, Kungshamn**Ordförande** Therése Mancini (S)**Öppet sammanträde****Dnr****Föredragande**Val av justerare samt tid och plats för justering
Upprop

1. Godkännande av dagordning

2. Undantag för kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla data

Dnr
2023/001046

Kl 13.00

3. Kommunstyrelsens delegationsordning – revidering för enheten arbetsliv, lärande och vägledning (ALV), tidigare Min Framtid

Dnr
2024/000044

Kl 13.10

4. Riktlinjer ekonomiskt bistånd och försörjningsstöd

Dnr
2024/000287

Kl 13.20

5. Utse skolchef inom Kommunstyrelsens verksamhet

Dnr
2024/000232

Kl 13.30

6. Redovisning av pågående motioner och medborgarförslag

Dnr
2024/000306

Kl 13.40

7. Motion - Ny vision för Sotenäs kommun

Dnr
2023/000108

Kl 13.50

8. Handlingsplan ANDTS-förebyggande

Dnr
2024/000042

Kl 14.00

9. Uppföljning av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023

Dnr
2024/000043

Kl 14.10

10. Plan för trygghetspunkter

Dnr
2024/000193

Kl 14.20

11. Plan för hemskyddsorganisation

Dnr
2024/000194

Kl 14.30

12. Redovisning av anmälningsärenden

Dnr
2023/000008

13. Redovisning av delegationsbeslut

Dnr
2023/000009**Ärende – ej offentligt sammanträde****Dnr****Föredragande**

14. Arvodesreglemente, ej handling

Kl 14.40

Ärende – ej offentligt sammanträde	Dnr	Föredragande
15. Samhällsutvecklingsprojekt Guleskär	Dnr 2023/000133	Julia Skälegård Emelie Andersson Martin Andersson David Fransson Astrid Johansson Charlotte Berg Kl 14.50

Skickas till: Julia Skälegård, Emelie Andersson, Martin Andersson, David Fransson, Astrid Johansson, Charlotte Berg, Eveline Karlsson, Anna-Lena Höglund, Anna Liedholm.

Insynsplats; Ewa Ryberg (V)

KSAU § 43**Dnr 2023/001046****Undantag för kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar om undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset kostnadsfritt i 2 år till och med 2025-02-09.

Sammanfattning

PSI (Public Sector Information) och öppna datadirektivet trädde i kraft 2019-07-17 och har sin grund i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024. 2022-08-01 implementerades direktivet i Sverige genom lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data. Data/dataset kan även förklaras som informationsmängder som vi i detta fall använder i en GIS-programvara.

EU-kommissionen (KOM) beslutade 2022-12-21, via en genomförandeförordning (EU) 2023/138, om vilka dataset som klassas som ”värdefulla”. Offentliggörande och vidareutnyttjande av de i förteckning angivna värdefulla dataset ska tillgängliggöras avgiftsfritt och med minimala rättsliga och tekniska begränsningar. Den så kallade implementeringstiden räknas från 2023-02-09 och 16 månader framåt, det vill säga till 2024-06-09. Enligt direktivet kan man besluta om undantag från att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt i 2 år. Räknat från och med att genomförandeakten vann laga kraft, det vill säga till och med 2025-02-09.

Kommunen ser ett behov att besluta om ett sådant undantag, dels i väntan på mer information och riktlinjer från regeringen och av regeringen utsedda statliga myndigheter. Samt för att internt utreda och hantera effekterna av att göra dessa dataset tillgängliga och avgiftsfria. De viktigaste frågorna rör finansiering och de tekniska lösningarna gällande tillgänglighet.

Det föreslås därför att, till 2025-02-09, besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande för följande dataset:

Kategori	Dataset
Geospatial data	Adresser, byggnader, fastighetsområden
Jordobservation och miljö	Ortofoto

Konsekvensbeskrivning**Ekonomi**

Ingen påverkan

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – undantag dataset – GIS-ingenjör 2023-12-20

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2023-12-20

KA 2023/1046

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Linn Eriksson
GIS-ingenjör

Undantag för kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om undantag från kravet att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset kostnadsfritt i 2 år till och med 2025-02-09.

Sammanfattning

PSI (Public Sector Information) och öppna datadirektivet trädde i kraft 2019-07-17 och har sin grund i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024. 2022-08-01 implementerades direktivet i Sverige genom lagen (2022:818) om den offentliga sektorns tillgängliggörande av data. Data/dataset kan även förklaras som informationsmängder som vi i detta fall använder i en GIS-programvara.

EU-kommissionen (KOM) beslutade 2022-12-21, via en genomförandeförordning (EU) 2023/138, om vilka dataset som klassas som ”värdefulla”. Offentliggörande och vidareutnyttjande av de i förteckning angivna värdefulla dataset ska tillgängliggöras avgiftsfritt och med minimala rättsliga och tekniska begränsningar. Den så kallade implementeringstiden räknas från 2023-02-09 och 16 månader framåt, det vill säga till 2024-06-09. Enligt direktivet kan man besluta om undantag från att tillgängliggöra särskilt värdefulla dataset avgiftsfritt i 2 år. Räknat från och med att genomförandeakten vann laga kraft, det vill säga till och med 2025-02-09.

Kommunen ser ett behov att besluta om ett sådant undantag, dels i väntan på mer information och riktlinjer från regeringen och av regeringen utsedda statliga myndigheter. Samt för att internt utreda och hantera effekterna av att göra dessa dataset tillgängliga och avgiftsfria. De viktigaste frågorna rör finansiering och de tekniska lösningarna gällande tillgänglighet.

Det föreslås därför att, till 2025-02-09, besluta om undantag från kravet på avgiftsfritt tillgängliggörande för följande dataset:

Kategori	Dataset
Geospatial data	Adresser, byggnader, fastighetsområden
Jordobservation och miljö	Ortofoto

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ingen påverkan

Beslutet skickas till

GIS-ingenjör
Plan- och byggchef

Linn Eriksson
GIS-ingenjör

David Fransson
Plan- och byggchef

KSAU § 44**Dnr 2024/000044****Kommunstyrelsens delegationsordning – revidering för enheten ALV****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen antar Delegationsordning för Kommunstyrelsen daterad 2024-03-21 att gälla från och med 2024-05-01.

Sammanfattning

Det har gjorts en organisationsförändring inom Sotenäs kommun där verksamheter som hanterar arbetsmarknadsstöd, vuxenutbildning, försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd (Min Framtid) samlats inom en och samma organisation som numera kallas ALV (Arbetsliv, Lärande, Vägledning).

Tidigare låg dessa verksamheter organiserade under Kommunstyrelsen, Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden som i sin tur delegerat vidare beslutanderätten i dessa ärenden.

Eftersom ALV som helhet istället helt och håller organiseras under Kommunstyrelsen behöver delegationsordningarna revideras så att de delar som tidigare tillhört Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden lyfts in i Kommunstyrelsens delegationsordning.

Den nu gällande delegationsordningen reviderades senast i mars 2023 (KS 2023-03-08 § 47).

I förslaget är avsnitten från Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden markerade helt i gult.

Delegationsordningen har även varit ute för översyn hos samtliga förvaltningar inom Kommunstyrelsen där mindre justeringar föreslås. Dessa är markerade med röd text.

Arbetet med en större översyn av delegationsordningen pågår parallellt. Den nu föreslagna revideringen är nödvändig att tas nu för att den nya organisationens arbete ska kunna fortsätta efter 2024-05-01.

Konsekvensbeskrivning**Ekonomi**

Ingen påverkan.

Organisation och personal

För att organisationen inom ALV ska kunna fatta beslut inom sina områden från 2024-05-01 behöver en delegationsordning vara beslutad.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Delegationsordning Kommunstyrelsen – Nämndsekreterare 2024-03-08
Förslag Delegationsordning Kommunstyrelsen 2024-03-21

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-03-08

Dnr

KA 2024/000044

Kommunstyrelsens förvaltning
Ulrica Constin
Nämndsekreterare

Kommunstyrelsens delegationsordning

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar Delegationsordning för Kommunstyrelsen daterad 2024-03-07.

Sammanfattning

Det har gjorts en organisationsförändring inom Sotenäs kommun där verksamheter som hanterar arbetsmarknadsstöd, vuxenutbildning, försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd (Min Framtid) samlats inom en och samma organisation som numera kallas ALV (Arbetsliv, Lärande, Vägledning).

Tidigare låg dessa verksamheter organiserade under Kommunstyrelsen, Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden som i sin tur delegerat vidare beslutanderätten i dessa ärenden.

Eftersom ALV som helhet istället helt och håller organiseras under Kommunstyrelsen behöver delegationsordningarna revideras så att de delar som tidigare tillhört Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden lyfts in i Kommunstyrelsens delegationsordning.

Den nu gällande delegationsordningen reviderades senast i mars 2023 (KS 2023-03-08 § 47).

I förslaget är avsnitten från Utbildningsnämnden och Omsorgsnämnden markerade helt i gult.

Delegationsordningen har även varit ute för översyn hos samtliga förvaltningar inom Kommunstyrelsen där mindre justeringar föreslås. Dessa är markerade med röd text.

Arbetet med en större översyn av delegationsordningen pågår parallellt. Den nu föreslagna revideringen är nödvändig att tas nu för att den nya organisationens arbete ska kunna fortsätta efter 2024-05-01.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ingen påverkan.

Organisation och personal

För att organisationen inom ALV ska kunna fatta beslut inom sina områden från 2024-05-01 behöver en delegationsordning vara beslutad.

Beslutsunderlag

Förslag Delegationsordning Kommunstyrelsen 2024-03-07

Beslutet skickas till

Förvaltningschefer
Enhetschef ALV
Kommundirektör
Utbildningsnämnden för kännedom
Omsorgsnämnden för kännedom

Ulrica Constin
Nämndsekreterare

Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

DELEGATIONSORDNING

KOMMUNSTYRELSEN

Fastställd av Kommunstyrelsen 2024-xx-Xx § XX - Dnr KA 2024/44

Förslag daterad 2024-03-07

Innehållsförteckning

Inledning	4
Riktlinjer och principer	4
Brådskande ärenden	4
Vidaredelegation	4
Bestämmelser om ersättare	4
Anmälan av beslut.....	4
Överklagan.....	4
Förtydligande om personal- och organisationsfrågor	5
1. Arbetsgivarfrågor	6
1.1 Anställning	6
1.2 Avveckling, ledighet och omplacering	7
1.3 Pension.....	7
1.4 Avstängning och disciplinära åtgärder	8
1.5 Arbetsmiljö och rehabilitering	8
1.6 Övrigt.....	8
2. Ekonomiärenden	8
2.1 Ekonomi.....	8
3. Upphandling, inköp och avyttring av varor och tjänster.....	10
4. Juridik, avtal, yttranden och diarium	11
5. Mark- och exploateringsfrågor	13
6. Fastighetsfrågor.....	14
7. Planfrågor.....	15
8. Hyresfrågor	15
9. Alkoholhandläggning.....	15
10. Renhållning	17
11. Hamnar.....	17
12. Kost och städ.....	17
13. Räddningstjänst.....	18
13.1 Skydd mot olyckor.....	18
13.2 Brandfarliga och explosiva varor.....	19
13.3 Övriga räddningstjänstärenden	19
13.4 Säkerhet och beredskap.....	20
14. Myndighetsutövning	20
14.1 Överklagande	20
14.2 Sekretess och utlämnande av uppgifter.....	21
14.3 Överflyttning/mottagande av ärende.....	22
14.4 Avtal.....	22
14.5 Övriga beslut.....	22
15. Individ- och familjeomsorg.....	22
15.1 Handläggning - Socialtjänstlagen	22
15.2 Ekonomiskt bistånd.....	23
15.2.1 Försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd.....	23
15.2.2 Beslut om återbetalning av ekonomiskt bistånd, omprövning och eftergift.....	23
15.2.3 Vuxna med behov av stöd kring ekonomin	24
15.2.4 Ersättning enligt LMA	24
15.3 Barn och unga	24
15.3.1 Ensamkommande asylsökande ungdomar	24
15.4 Vuxna.....	24
15.4.1 Boende	24

15.4.2 Övriga beslut gällande vuxna.....	25
15.5 Dödsbo	25
15.5.1 Dödsboanmälan.....	25
15.5.2 Dödsboförvaltning	25
16. Vuxenutbildning	26
16.1 Kommunal vuxenutbildning	26
16.2 Särskild undervisning för vuxna.....	26
16.3 Utbildning i svenska för vuxna.....	26
16.4 Uppdragsutbildning	27
17. Övrig verksamhet.....	27
18. Förtroendevalda	27
Förkortningar på delegater	28
Förkortningar på lagar och förordningar.....	29

Inledning

Delegationsordning för Kommunstyrelsen från och med 2024-xx-xx.

Riktlinjer och principer

Delegationsordningen reglerar rätten att fatta beslut inom Kommunstyrelsens ansvarsområde. Principiella beslut kan enligt 6 kap. 38 § kommunallagen (KL) inte delegeras. Delegerad beslutanderätt får inte utövas i ärenden som handlar om verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller är av principiell beskaffenhet eller av större vikt. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, får inte heller delegeras.

Kommunstyrelsen kan återkalla delegering generellt eller i ett särskilt ärende. Kommunstyrelsen kan föregripa en delegats beslut i ett särskilt ärende genom att själv ta över ärendet och besluta i det. Kommunstyrelsen har, utan hinder av att beslutanderätten är delegerad, alltid rätt att ta upp ett ärende till eget avgörande.

Delegerad beslutanderätt får endast nyttjas inom ramen för budgeterade medel och i enlighet med gällande lagar, avtal, mål, riktlinjer och övriga styrdokument.

Brådskande ärenden

Kommunstyrelsen får, enligt 6 kap.39 § KL, delegera åt ordförande eller annan ledamot att fatta beslut i ärenden som är så brådskande att inte kommunstyrelsens avgörande kan avvaktas.

Vidaredelegation

Kommunstyrelsen kan ge förvaltningschefen, i enlighet med 7 kap. 6 § KL, rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till annan anställd inom sin förvaltning. Förvaltningschef har befogenhet att återkalla lämnad delegering.

Bestämmelser om ersättare

Vid förfall för Kommunstyrelsens ordförande får beslut i första hand fattas av Kommunstyrelsens förste vice ordförande och i andra hand av Kommunstyrelsens andre vice ordförande.

Anmälan av beslut

Beslut fattade på delegation av Kommunstyrelsen ska anmälas på nästkommande sammanträde. Detta gäller även beslut som är fattade på vidaredelegation av förvaltningschef. Anmälan ska genom att beslutet diarieförs och anmäls i verksamhetssystemet enligt rutin. Delegaten, eller i de fall utskotten är delegat, sekreteraren, ansvarar för att besluten diarieförs och anmäls på korrekt sätt.

De ärendetyper som har kommentaren verkställighet ska inte anmälas till Kommunstyrelsen.

Överklagan

Delegationsbeslut kan överklagas till förvaltningsrätten genom laglighetsprövning. Klagotiden är tre veckor från anslagsdatum för det justerade protokollet. För delegationsbeslut räknas tiden utifrån anslagsbeviset till det sammanträde då beslutet anmäls. Ett beslut som inte anmäls vinner inte laga kraft eftersom det inte funnits någon möjlighet att överklaga beslutet.

Beslut gällande myndighetsutövning kan även överklagas genom förvaltningsbesvär. Besvärstiden är då tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

Förtydligande om personal- och organisationsfrågor

Kommunstyrelsen är också kommunens personalorgan och är därmed ytterst ansvarig för personalpolitiska frågor i hela organisationen.

1. Arbetsgivarfrågor

Följande delegation ges från Kommunstyrelsen

1.1 Anställning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.1.1	Organisationsförändring av smärre karaktär inom en förvaltning inom ekonomisk ram		FC		
1.1.2	Organisationsförändring av smärre karaktär som berör mer än en förvaltning inom ekonomisk ram		KD		Efter samråd med berörda förvaltningschefer
1.1.3	Anställning av kommundirektör, inkl. lönenivå		KS		Samråd med FDEL angående lönenivå
1.1.4	Anställning av förvaltningschef, inkl. lönenivå		KD		Samråd med FDEL angående lönenivå
1.1.5	Anställning av övriga, inkl. lönenivå, inom fastställd organisation		Överordn. Chef		Samråd med HR-chef eller HR-spec för lönenivå för chefer och övriga för lönenivå.
1.1.6	Träffa överenskommelse om lön med enskild arbetstagare i annat fall (omplacering, förflyttning, organisationsförändring, löneöversyn)				
	- Kommundirektör		- KS Ordf.		Efter samråd med FDEL och HR-chef om lön
	- Förvaltningschef		- KD		Efter samråd med HR-chef och KSO eller FDEL om lön.
	- Övriga		- Överordn. chef		Efter samråd med PC och överordnad chef för chefslöner, samråd med HR-spec. och överordnad chef för övriga.
1.1.7	Förhandlingsdirektiv inför löneförhandlingar		KSAU		
1.1.8	Fastställa lönepolitiska riktlinjer för kommunen		KSAU		
1.1.9	Fullgöra förhandlingskyldigheten i 11-14, 38 §§ MBL samt genomföra de åtaganden som framgår av samverkansavtalet gentemot				Av större karaktär delegationsbeslut. I övrigt verkställighet
	- Kommundirektör		- KS Ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. chef		
1.1.10	Teckna kollektivavtal för kommunen med bindande verkan				
	- Större principiell betydelse		- FDEL		
	- Övriga ärenden		- HR-chef		
1.1.11	Övriga förhandlingar enligt gällande lagar och avtal samt tolkning av dessa				Av större karaktär delegationsbeslut. I övrigt verkställighet
	- Större principiell betydelse		- FDEL		
	- Övriga ärenden		- HR-spec.	HR-chef	

1.1.12	Avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lagar, avtal och andra bestämmelser som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare				Av större karaktär delegationsbeslut. I övrigt verkställighet
	- Större principiell betydelse		- FDEL		
	- Övriga ärenden		- HR-spec.	HR-chef	

1.2 Avveckling, ledighet och omplacering

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.2.1	Beslut om uppsägning/avsked				Samråd ska ske med HR-chef
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. chef		
1.2.2	Beslut om ledighet med lön för studier				
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
1.2.3	Beslut om tjänstledighet utan lön, ej reglerad i lagar o avtal - enligt riktlinjer				Samråd med HR-chef, HR-spec..
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
1.2.4	Besluta om förflyttnings- och omplaceringsärenden från en nämnd till en annan		EC	FC	Samråd med HR-chef, HR-spec.
	- Övriga		- Överordn. chef		
	- Övriga		- Överordn. chef		
1.2.5	Ledighet för facklig företrädare med lön inkl. facklig utbildning enl. LFF, AFF		HR-chef		
1.2.6	Överenskommelse med enskild arbetstagare vid anställningens upphörande om villkor som avviker från bestämmelserna i lagar och avtal				
	- Större principiell vikt		- FDEL		
	- Övriga ärenden		- HR-chef		

1.3 Pension

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.3.1	Beslut om tjänstepension		HR-chef		
1.3.2	Beslut om särskild avtalspension		FDEL		I samråd med pensionsrådgivande lönechef
1.3.3	Beslut i pensionsärenden av större principiell betydelse		FDEL		I samråd med pensionsrådgivande lönechef
1.3.4	Uppdra åt sammanslutning, med uppgift att tillvarata kommunens intresse som arbetsgivare, att reglera anställningsvillkor		FDEL		Lag om vissa kommunala befogenheter 6 kap.3§
1.3.5	Övriga pensionsärenden enligt pensionspolicy		FC		Samråd med HR-chef

1.4 Avstängning och disciplinära åtgärder

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.4.1	Avstängning och disciplinära åtgärder				Samråd med HR-chef på samtliga nivåer samt med FDEL avseende KD.
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. chef		

1.5 Arbetsmiljö och rehabilitering

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.5.1	Beslut beträffande arbetsmiljöansvar enligt AML				Särskild skriftlig delegation upprättas med varje chef
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. chef		
1.5.2	Beslut beträffande rehabiliterings-ansvaret enligt AML och AFL inkl. beslut om avgångsvederlag				Samråd med HR-chef
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. chef		

1.6 Övrigt

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
1.6.1	Förbud mot bisyssla				Samråd med HR-chef
	- Kommundirektör		- KS ordf.		
	- Förvaltningschef		- KD		
	- Övriga		- Överordn. Chef		
1.6.2	Besluta om stridsåtgärd		FDEL		

2. Ekonomiärenden

2.1 Ekonomi

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
2.1.1	Upplåning, upptagande samt förlängning, konvertering, omplacering och liknande av lån inom beslutade låneramar		Ek.Chef	KD	Enligt i budget angivna riktlinjer och villkor.
2.1.2	Amortering av långfristiga lån		Ek.Chef	KD	Enligt i budget angivna riktlinjer och villkor.
2.1.3	Avskrivning av fordran mot utomstående ackord, förlikning eller annan nedskrivning av fordran				
	- ½ till 1 prisbasbelopp		- FC		
	- 1 – 2 prisbasbelopp		- Ek.Chef		
2.1.4	Placering av donationsmedel och förvaltade medel		Ek.Chef	Redov.ek.	

2.1.5	Placering av likvida medel		Ek.Chef	Adm.ek	I enlighet med antagen finanspolicy
2.1.6	Skadestånds- och ersättningsärenden mot tredje man vid entreprenader	3 kap. SkL			
	- Upp till 3 prisbasbelopp		FC		
	- Upp till 5 prisbasbelopp		KD		
2.1.7	Rätten att ingå förlikningsavtal				
	- ½ – 3 prisbasbelopp		FC		
	- 3 – 5 prisbasbelopp		KD		
2.1.8	Köp/försäljning/avyttring av lös egendom				
	- upp till 5 tkr		FC		
	- över 5 tkr		KD		
2.1.9	Betalningsanstånd med fordringar		Ek.Chef	Adm.handl	Beviljande av betalningsanstånd, högst 3 mån och amorteringsplan, högst 24 mån för fordringar som hänförs till så kallad central kreditering
2.1.10	Permutationer eller annan förändring av fonder (ansök om).		Ek.Chef	Redo.ekon.	
2.1.11	Utse beslutsattestanter och ersättare för dessa				
	- Förvaltningschef och dess ersättare		KD		
	- Avdelningschef och dess ersättare		FC		
	- Enhetschef		FC		
	- Annan		FC		
2.1.12	Förnya borgensförbindelse där Kommunfullmäktige beslutat att kommunen ska ha säkerhet för sitt borgensåtagande		Ek.Chef	Red.ekon.	
2.1.13	Beslut om medverkan i projekt vars totala omfattning uppgår				Innan ansökan ska beslut tas.
	- Upp till 5 mnkr		KD		
	- 5 mnkr till 10 mnkr		KSAU		
2.1.14	Omfördelning av medel mellan och nya investeringsprojekt				Detta får inte innebära att enskilt projekt utgår från budgeten.
	- Upp till 1 000 tkr		Ek.Chef		
	- 1 000 tkr - 2 000 tkr		KD		
	- 2 000 tkr - 5 000 tkr		KSAU		
2.1.15	Omfördelning av medel mellan olika verksamhetsområden inom nämndens verksamhetsområde		FC		
2.1.16	Utse personer att utfärda anvisningar på kommunens bank- och postgirokonto samt personer med rätt att underteckna handlingar		KD	Ek.Chef	
2.1.17	Utse personer att utfärda anvisningar på av kommunens förvaltade stiftelsers balansräkningar samt verkställa in- och utbetalningar på dessa konton		Ek.Chef	Red.ekon.	
2.1.18	Utdelning ur donationsfond		KD		
2.1.19	Utfärda betalningsorder på kommunens vägnar avseende försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd eller andra utbetalningar som avser bistånd till den enskilde.		Soc.sekr. i förening med annan Soc.sekr.	1:e Soc.sekr., EC Avd.C, FC	Betalningsorder skall alltid utfärdas av två attestanter i förening

3. Upphandling, inköp och avyttring av varor och tjänster

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
3.1	Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för tilldelad driftsbudget över 40 tkr som inte omfattas av avrop/beställning på ramavtal. I samband därmed besluta om förfrågningsunderlag, tilldelning samt ingå, ändra, förlänga och säga upp avtal inom området för;				
	- Kommunförvaltningen		KD	Ek.Chef	
	- Samhällsbyggnadsförvaltningen		FC	Ek.Chef	
	- Kommunövergripande		KD	Ek.Chef	
3.2	Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för investeringsbudget. I samband därmed besluta om förfrågningsunderlag, tilldelning samt ingå, ändra, förlänga och säga upp avtal.				Delegat för Proj.led och Byggled avser endast ändring av redan tecknat avtal inom ramen för investeringsbudgeten. Det som inom ABK, AB och ABT benämns som ÄTA arbeten.
	- Oavsett prisbasbelopp		FC		
	- Maximalt 100 prisbasbelopp		EC		
	- Maximalt 22 prisbasbelopp		Proj.led		
	- Maximalt 3 prisbasbelopp		Byggled.		
3.3	Upphandling av konsulttjänster för projekt i investeringsbudget under planeringsfasen - maximalt 22 prisbasbelopp		FC		
3.4	Vara ombud vid entreprenader enligt AB* och ABT**		EC	FC	Enligt begränsning i 3.2. *Allmänna bestämmelser för byggnads-, anläggnings och installationsentreprenader ** Allmänna bestämmelser för totalentreprenader avseende byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten
3.5	Utfärda fullmakt (skriftlig) till externa projektledare/byggledare vid entreprenader oavsett prisbasbelopp		FC		Befullmäktigade (konsulter) får maximalt ges följande till: A) Projektledare – maximalt 22 prisbasbelopp B) Byggledare - maximalt 3 prisbasbelopp
3.6	Formella anbudsöppnare för öppning av anbud i upphandling tillsammans med upphandlare, inom respektive verksamhetsområde		Proj.led., EC Avd.C, FC, KD		
3.7	Beslut om att inköpscentral genomför samordnad upphandling och tecknar samt förlänger ramavtal.		Ek.Chef	KD	Med möjlighet att vidaredelegera beslutanderätten till anställd vid inköpscentral
3.8	Beslut om avropsanmälan hos SKL inköpscentral		Ek.Chef	Upphandl.	
3.9	Beslut om att delta i övriga externt samordnade upphandlingar.		KD	Ek.Chef	
3.10	Beslut om att avbryta pågående upphandling		Upphandl.	Ek.Chef	
3.11	Teckna och förlänga leasingavtal för kommunen		Ek.Chef	KD	

3.12	Träffa sådana avtal inom kommunens verksamhetsområden som inte omfattas av delegeringsordningen i övrigt		KD		Under förutsättning att rätten att träffa avtalet inte: 1. strider mot 5 kap. 1 § eller och 7 kap. 7 § 7 kap. 23 § KL 2. följer särskilt av befattningsbeskrivning, beslut eller liknande 3. överstiger 100 prisbasbelopp
3.13	Lämna yttrande avseende upphandlingsärenden i förvaltningsdomstol		Upphandl.	Ek.Chef	Om inte ombud utses för kommunen enligt punkt 4.1
3.14	Upphandling och inköp av varor, tjänster och entreprenader inom ramen för upphandlingsarbeten där Sotenäs kommun agerar inköpscentral och i samband därmed besluta om förfrågningsunderlag, tilldelning samt ingå, ändra, förlänga och säga upp avtal.		Ek.Chef	KD	Upphandlingssamarbeten så som inom NoBo och VästUpp agerar kommunen som inköpscentral när kommunen ansvarar för gemensam upphandling.
3.15	Godkännande av ansökan i dynamiskt inköpssystem (DIS)		Upphandl.	Ek.chef	Utifrån att ställda kvalificeringskrav uppfylls godkänns ansökan

4. Juridik, avtal, yttranden och diarium

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
4.1	Utse ombud att föra kommunens talan inför domstol, andra myndigheter och förrättningar, inklusive utfärdande av fullmakt		KD, KS ordf	Ek.chef	Ombud ska ha skriftlig fullmakt
4.2	Utse ombud att företräda kommunen vid föreningsstämmor och dyl.		KS ordf		
4.3	Yttrande till myndigheter och dyl. av smärre betydelse		Handl.	EC/AVD.C HEF	Verkställighet
4.4	Yttrande till myndigheter och dyl. – ej principiell natur		EC/AVD.C HEF	KD, OC	
4.5	Yttranden av principiell natur eller av större vikt när kommunstyrelsens behandling inte kan inväntas		KSAU	KS ordf	
4.6	Yttranden av politisk men ej principiell natur		KSAU		
4.7	Yttranden i brådskande fall		KS ordf	KD	
4.8	Avstå från att avge yttrande över betänkanden och utredningar.		KD	KS ordf	Verkställighet
4.9	Avstå från att avge yttrande över betänkanden och utredningar av smärre natur		Handl.		Verkställighet
4.10	Avvisning av överklagande som kommit in för sent	45 § FL	Handl Admin. Nämndsekr		
4.11	Yttrande vid överklagande enligt KL – ej principiell betydelse		Adm.chef,	KD	
4.12	Yttrande vid överklagan enligt KL i fråga av principiell betydelse		KSAU	KS ordf.	
4.13	Yttrande vid överklagande enligt FörvL		Handl.	EC/AVD.C HEF	Verkställighet
4.14	Begära inhibition av förvaltningsdomstols dom – ej principiell betydelse	48 § FL	Adm.chef	KD	
4.15	Begära inhibition av förvaltningsdomstols dom – principiell betydelse	48 § FL	KSAU	KS ordf	

4.16	Avvisande av ombud	14 § FL	Adm.Chef	KD	
4.17	Utse personuppgiftsombud		KD		
4.18	Undertecknande av personuppgiftsbiträdesavtal		Enhetschef	Överordn. chef	
4.19	Tillstånd att använda kommunens heraldiska vapen		Information ansvarig	Webbansv.	
4.20	Beslut i ärenden som är så brådskande att kommunstyrelsens avgörande inte kan avvaktas	6 kap.39 § KL	KS ordf.	KS v ordf.	
4.21	Vidaredelegation av förvaltningschefs beslutanderätt till annan anställd inom förvaltningen	7 kap.5-8 §§ KL	FC		
4.24	Prövning samt avslag på begäran om utlämnande av allmän handling samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande av sådan handling	6 kap.2-3 §§, 4 kap.14 §, 12 kap.2 § OSL	Adm.chef.,	Nämndsekr,	
4.25	Polisanmälan på grund av brott som hindrar nämndens verksamhet	12 kap.10 § SoL 10 kap.2 § OSL	EC	FC, Avd.C	
4.26	Avslag på begäran om utlämnande av personakt samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande av personakt		Handl.	Kommsekr. Nämndsekr.	
4.27	Omprövning av beslut att inte lämna ut allmän handling samt upprättade förbehåll		KD	KS ordf	
4.28	Undantag om avgift för allmän handling samt fast-ställande av taxa vid oenighet		Adm.chef.	Nämndsekr	
4.29	Sekretessläggande av handling		Adm.chef.	Nämndsekr	
4.30	Rätt att företräda kommunen hos hyresnämnden eller arrendenämnden				Verkställighet
	- avseende hyresfrågor		Fast.Chef	Överordn. chef	
	- avseende arrendefrågor		MEX	Överordn. chef	
4.31	Rätt att företräda kommunen i egenskap av sakägare vid lantmäteriförrättningar		MEX	Överordn. chef	
4.32	Rätt att ansöka om lantmäteriförrättningar och inskrivningsärenden		MEX	Överordn. chef	Verkställighet
4.33	Mottagande av delgivning		Adm.chef Nämndsekr.		

5. Mark- och exploateringsfrågor

Delegation omfattar endast beslut enligt taxor, policys, riktlinjer mm. beslutade av Kommunfullmäktige.

Underskrift av avtal enligt beslut i Kommunstyrelsen, dess utskott eller andra beslut enligt delegationsordningen utgör verkställighet av beslut.

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
5.1	Upplåta avtal om nyttjanderätt om inte annat särskilt anges i denna delegationsordning med avtalstid om				
	- max 1 år och utan principiell betydelse		MEX	Överordn. chef	
	- över 1 år eller av principiell betydelse		KSTU		
5.2	Säga upp avtal för omförhandling/ändring där avtalet har en ursprunglig avtalstid:				
	- upp till och med 5 år		MEX		
	- längre än 5 år eller om ärendet är av principiell betydelse		KSTU		
	Säga upp avtal för avslut där avtalet har en ursprunglig avtalstid:				
	- upp till och med 1 år		MEX		
	- längre än 1 år eller om ärendet är av principiell betydelse		KSTU		
5.3	Överlåta avtal eller ingå nytt avtal på samma villkor som i överlåtet avtal enligt 5.1.		MEX, SBF-admin	Överordn. chef	
5.4	Avslå förfrågan om nyttjanderätt.		MEX	Överordn. chef	
5.5	Efter kommunicering avslå förfrågan om köp av mark där verksamheten inte är planerlig, inte följer politiska inriktningsbeslut eller, riktlinjer för olika områden, i fall där aktuell mark redan sålts, arrenderats ut eller det i övrigt är uppenbart att ansökan ska avslås.		MEX	Överordn. chef	I företagsärenden gäller delegationen till MEX och överordnad chef efter hörande av näringslivsutvecklaren och KS presidium.
	Avslå förfrågan om markköp i övriga fall om ärendet är av principiell betydelse.		KSAU		
5.6	Avtal om kommunal nyttjanderätt till mark och byggnader om inte annat särskilt anges i denna delegationsordning				
	- max 1 år och utan principiell betydelse		MEX, SBF-admin	Överordn. chef	
	- över 1 år eller av principiell betydelse		KSTU		
5.7	Omprövning av tomträtsavgäld		KSTU		
5.8	Besvara remisser från andra kommunala Myndigheter.		Anl.chef, MEX	Överordn. chef	
5.9	Upplåta, ändra och upphäva servitut eller ledningsrätt där kommunen berörs i egenskap av tjänande eller härskande fastighet		MEX	Överordn. chef	
5.10	Träffa avtal om servitut som ger kommunen rätt att anlägga vatten- och avloppsledningar, pumpstationer		MEX, Sotenäs vatten	Överordn. chef	Enligt särskilt avtal
5.11	Intrångsersättning vid väg-, VA eller ledningsarbeten		MEX	Överordn. chef	

5.12	Förvärv eller försäljning av fastighet eller fastighetsdel inklusive eller exklusive byggnad för ett				
	- totalbelopp om max 3 basbelopp och utan principiell betydelse		Anl.chef, MEX	Överordn. chef	
	- totalbelopp över 3 basbelopp eller av principiell betydelse		KSAU		
5.13	Prissättning av kommunala tomter		KSAU		
5.14	Köp av kommunal tomt från Sotenäsbostäder enligt gällande affärsöverenskommelse och efter prissättning enligt 5.11		MEX	Överordn. chef	
5.15	Försäljning av kommunala tomter efter beslut enligt punkt 5.11.		MEX	Överordn. chef	
5.16	Efter kommunicering avslå ansökan om försäljning tomt i de fall sökanden inte uppfyller kriterierna för tomtköp/tomtkö eller det finns andra intressenter med företräde i tomtkön.		MEX	Överordn. chef	
5.17	Beviljande av förlängd byggnadsskyldighet		MEX	Överordn. chef	Maximerat till tid enligt bygglov
5.18	Utsträckning, nedsättning, dödning, sammanföring och relaxation av inteckning, utbyte av pantbrev samt även därmed jämförliga åtgärder		MEX	Överordn. chef	
5.19	Besvara remisser från polisen avseende upplåtelse av allmän platsmark när det är fråga om större idrottsevenemang och båtrace samt evenemang som konserter, festivaler, karnevaler, cirkus och liknande.		KSTU		I brådskande fall: KSTUs ordförande
5.20	Besvara remisser från polisen avseende upplåtelse av torgplatser i andra fall än avseende evenemang enligt ovan.		SBF-nämndsekr.	MEX Överordn. chef	Efter hörande av MEX, trafikingenjör och gatuenhet
5.21	Besvara remisser från polisen avseende upplåtelse av allmän platsmark och nyttjande av gatumark för annat ändamål än trafik i andra fall än avseende evenemang enligt ovan		SBF-nämndsekr.	MEX Överordn. chef	Efter hörande av MEX, trafikingenjör och gatuenhet
5.22	Efter kommunicering - avskriva ärenden - avvisa ärenden		MEX	Överordn. chef	Ex efter återkallelse eller ärendet är så inkomplett att det inte kan besvaras. Innan avskrivning ska sökanden ha fått hjälp med vad som saknas och rimlig tid att komplettera ärendet.

6. Fastighetsfrågor

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
6.1	Skötselavtal på kommunens mark		Anl.chef	Överordn. Chef	
6.2	Hyra ut verksamhetslokal i sjönära läge eller av principiell natur		Fast.chef	Överordn. Chef	

6.3	Ansökan om bygglov respektive rivningslov		Anl.chef Fast.chef Anl.ing Proj.led	Överordn. chef	
6.4	Rivning av saneringsobjekt		Anl.chef Fast.chef Anl.ing Proj.led	Överordn. chef	
6.5	Träffa avtal om hyror vid förhandlingar med hyresgästorganisation eller annan part		Fast.Chef	Överordn. chef	Verkställighet
6.6	Ersättningskrav vid översvämningsskador i fastigheter inom ett totalbelopp om max 1 basbelopp		Fast.Chef	Överordn. chef	
6.7	Skadereglering kommunens fastigheter och anläggningar inom		Fast.Chef	Överordn. chef	Verkställighet
	- självrisk eller budget				
	- skadereglering i övriga fall inom självriskbeloppet				

7. Planfrågor

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
7.1	Yttrande över andra kommuners planer och dylikt		PB-chef	Överordn. chef	
7.2	Samrådsyttrande vid enkelt planförfarande		PB-chef	Överordn. chef	

8. Hyresfrågor

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
8.1	Uthyrning av fastigheter och lokaler enligt riktlinjer		Fast.Chef	Överordn. chef	Verkställighet
8.2	Uthyrning av bostadslägenheter, sjöbodas, förråd och magasin enligt riktlinjer		Fast.Chef	Överordn. chef	Verkställighet
8.3	Uthyrning lokaler (avseende industrifastighet) upp till fem år		Fast.Chef	Överordn. chef	Enligt gällande detaljplan
8.4	Uthyrning av lokaler mer än fem år		KSTU		
8.5	Mindre förändringar i befintliga avtal gällande uthyrning		Fast.Chef	Överordn. chef	
8.6	Hyra av extern verksamhetslokal för alla kommunala verksamheter		KSTU		

9. Alkoholhandläggning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
9.1	Beslut om stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten eller slutna sällskap enligt gällande riktlinjer för alkoholserving	8 kap. 2 § AL	KS.ordf	KS 1:e vice ordf.	
9.2	Beslut avseende serveringstillstånd till allmänheten under en enstaka tidsperiod/tillfälle	8 kap. 2 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.2	Beslut avseende ansökan beträffande servering till slutet sällskap vid enstaka en enstaka tidsperiod/ tillfälle	8 kap. 2 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	

9.4	Beslut avseende ansökan beträffande utökning av eller inskränkning av dryckesutbud	8 kap. 2 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.5	Godkännande av anmälan av betydande förändring i bolaget och/eller verksamheten	8 kap. 12 § AL 9 kap. 11 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.6	Beslut avseende ansökan om ändrade lokaler ex uteservering	8 kap. 14 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.7	Beslut om godkännande av serveringslokal cateringverksamhet	8 kap.4 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.8	Beslut om tillstånd till provsmakning av alkoholdrycker enligt 8 kap.6 7 §§ AL	8 kap. 2 § 4 st. AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.9	Beslut om gemensam serveringsyta vid beviljande serveringstillstånd för en enstaka tidsperiod/tillfälle	8 kap. 14 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.10	Beslut om utökning av serveringstid eller beslut om att begränsa medgiven serveringstid	8 kap. 19 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.11	Beslut om tillsynsplan	9 kap. 2 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.12	Beslut att utlämna uppgifter på begäran av annan tillsynsmyndighet, Skatteverket och Tullverket	9 kap. 8 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.13	Begäran om biträde av polismyndighet för utövande av tillsyn enligt 9 kap. 13-15 §§ AL	9 kap. 9 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	Verkställighet
9.14	Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till konkursbo	9 kap. 12 § 2 st. AL	Alk.handl.	KS ordf.	
9.15	Begäran om tillträde till driftställe, tillhandahållande av handlingar som rör verksamheten, biträde vid tillsyn, utlämnande av varuprover och tillgång till verksamhetsredovisning	9 kap. 13 § AL	Alk.handl.	KS ordf.	Verkställighet
9.16	Begäran om tillträde till driftställe, handlingar och upplysningar från den som bedriver servering av eller försäljning av folköl	AL 9 kap.15 §	Alk.handl.	KS ordf.	Verkställighet
9.17	Beslut om erinran	AL 9 kap.17 §	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.18	Beslut om varning	9 kap. 17, 19 § AL	KS ordf.	KS 1:e vice ordf.	
9.19	Beslut om återkallelse i de fall som tillståndet ej längre utnyttjas eller på begäran av tillståndshavaren	9 kap.18 § 1 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.20	I brådskande fall, återkalla ett serveringstillstånd om det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning till detta utan att tillståndshavaren ingripit	9 kap.18 § 2 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.21	I brådskande fall, återkalla ett serveringstillstånd om det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på serveringsstället eller i anslutning till detta utan att tillståndshavaren ingripit	9 kap.18 § 3 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	

9.22	I brådskande fall, återkalla ett serveringstillstånd om tillståndshavaren har brutit mot denna lag eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållande som föranlett varningen har rättats till	9 kap.18 § 3 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.23	I brådskande fall, återkalla ett serveringstillstånd för gemensamt serveringsutrymme som meddelats med stöd av enligt 8 kap.14 § 2 st. AL	9 kap. 18 § 2 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.24	Beslut om återkallelse då tillståndshavaren inte längre har tillstånd att hantera livsmedel eller lokalen ej längre är lämplig för sitt ändamål ur brandsäkerhetssynpunkt	9 kap. 18 § 3 p AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.25	I brådskande fall, om detaljhandel med eller servering av folköl föranleder olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller om bestämmelserna i Alkohollagen inte följs, förbjuda vidare försäljning	9 kap. 19 § AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	
9.26	Tillsynsverksamhet jml 9 kap. AL	9 kap. AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	Verkställighet
9.27	Beslut att inleda tillsynsutredning		Alk. Handl.	KS Ordf.	Tillsynsutredning
9.28	Beslut att lägga ner inledd tillsynsutredning		Alk. Handl.	KS Ordf.	Tillsynsutredning
9.29	Polisanmäla misstänkt brott enligt alkohollagen som är så brådskande att KS sammanträde ej kan avvaktas	11 kap. AL	Alk. Handl.	KS Ordf.	

10. Renhållning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
10.1	Tolka gällande renhållningsordning		Anl.chef	Överordn. chef	Verkställighet
10.2	Besluta i renhållningsfrågor enligt ägardirektiv		Anl.chef	Överordn. chef	

11. Hamnar

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
11.1	Upplåtelse av hamnanläggningar till extern aktör		KSTU		
11.2	Upplåtelse av båtplatser och gästbåtplatser		Hamnadmin	Överordn. chef	Verkställighet
11.3	Beslut med anledning av kommunstyrelsens åligganden som hamnmyndighet		Anl.chef	Överordn. chef	Ex. beslut om bärgning av båt

12. Kost och städ

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
12.1	Justering av priser inom kommunens matsalar		Kost- & städchef	Överordn. chef	Efter samråd med ek.chef

13. Räddningstjänst

13.1 Skydd mot olyckor

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
13.1.1	Dispens om sotning på egen fastighet	3 kap. 4 § LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.2	Förordna person att, utan att vara tjänsteman hos kommunen, utföra brandskyddskontroll å kommunens vägnar utan vite	3 kap. 6 § LSO	KD		Vidaredelegation till skorstensfejartekniker som använder egen nummerserie för besluten
13.1.3	Utse ersättare för skorstensfejarmästare vid förhinder för denna att utöva sin tjänst		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.4	Beslut om kontroll från brandskyddssynpunkt i särskilda fall	3 kap. 1 § FSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.5	Beslut om förebyggande åtgärder	3 kap. 1 § LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.6	Besluta om tillsyn av objekt enligt 2 kap. 2 § LSO	5 kap. 1-2 §§ LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.7	Utse personal att enligt 3 kap. 14 § LSO utöva tillsyn	5 kap. 1 § LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.8	Föreläggande och förbud med undantag för vad som påkallas efter kontroll enligt 3 kap. 6 § LSO föreläggande utan vite	5 kap. 2 § 2 st. LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.9	Beslut om föreläggande och förbud som förenas med vite i tillsynsärenden	5 kap. 2 § FSO	KSAU		
13.1.10	Begäran om polishandräckning	5 kap.3 § & 6 kap. 3 § LSO	Räddnings- led		Verkställighet
13.1.11	Utnyttjande av ingrepp i annans rätt	6 kap. 2 §, 6 § LSO	Räddnings- led		Verkställighet
13.1.12	Utnyttjande av tjänsteplikt	6 kap. 1 § LSO	Räddnings- led		Verkställighet
13.1.13	Pröva beslut om ersättning samt utge ersättning	7 kap. 8 § LSO	KSAU		
13.1.14	Beslut om föreskrifter om helt eller delvis eldningsförbud eller liknande förebyggande åtgärder mot brand	2 kap. 7 § FSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.15	Avgöra att beslut ska gälla även om det överklagas enligt 10 kap. 4 § 2 st. LSO	10 kap. 4 § LSO	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.1.16	Beslut om efterföljande åtgärder: bevakning, restvärde, sanering, återställning	3 kap. 16 § LSO	Räddnings- led	Stf räddn.chef	
13.1.17	Utse räddningsledare		Räddn.chef		
13.1.18	Meddela föreläggande och förbud i samband med kontroll från brandskyddssynpunkt		Skorstensfej artekniker		
13.1.19	Besluta om kontroll i andra fall och vid andra tillfällen än vad som anges i förteckningen över sotningsobjekt		Räddn.chef	Skorstensfej artekniker inom resp. område	
13.1.20	Klassificering av särskilt brandfarlig byggnad eller upplag		Räddn.chef	Insatsledare	
13.1.21	Meddelande av föreskrifter om förbud helt eller delvis mot eldning		Räddn.chef	Insatsledare	

13.1.22	Meddelande av föreskrifter eller förbud för att förebygga brand		Räddn.chef	Insatsledare	
---------	---	--	------------	--------------	--

13.2 Brandfarliga och explosiva varor

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
13.2.1	Utfärda föreläggande och förbud i tillsynsärenden	18 § 1 st. LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.2	Utföra tillsyn	16 § LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.2.3	Medge undantag från kravet på anslag om förbudet att föra öppen eld eller varningsanslag	13-14 §§ LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.4	Yttrande gällande tillsynsärenden eller förhandsbesked	25-26 §§ FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.2.5	Medgivande av försöksdrift innan anläggning blivit avsynad	30 § 2 st. FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.6	Avsyning av anläggning	31 § FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.2.7	Begäran om polishandräckning	19 § LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.2.8	Utfärda tillfälligt hetaarbetstillstånd i förbudsområde	14 § LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.9	Besluta om tillstånd till hantering av brandfarliga varor samt meddela nya eller ändrade villkor för tillståndet	3-14 §§ LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.10	Beslut om återkallelse av tillstånd	15 § LBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.11	Besluta om generellt undantag från förbud samt fastställa villkor för undantaget	24 § FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.12	Avge yttrande till Myndigheten för civil beredskap och polismyndigheten	27 § FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.13	Beslut att medge att hantering av brandfarlig vara får påbörjas	30 § FBE	Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.14	Yttrande till sprängämnesinspektionen enligt förordningen om brandfarliga och explosiva varor		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.2.15	Tillstånd för förvaring och hantering av brand-farliga varor	13-14 §§ LBE	Handl.		
13.2.16	Återkallande av tillstånd	15 § LBE	Handl.		
13.2.17	Rätt att godkänna anläggning efter avsynande	FBE	Handl.		
13.2.18	Tillstånd till hantering och överföring av explosiva varor samt förvaring i flyttbart förråd	18 § 3 st. LBE	Räddn.chef eller KD		Den sista nämnde med rätt att vidaredelegera
13.2.19	Beslut om nya och ändrade villkor i tillståndet samt återkallande av tillstånd	19 § 3 st. LBE	Räddn.chef eller KD		Den sista nämnde med rätt att vidaredelegera
13.2.20	Förelägganden och förbud i tillsynsärenden	25 § 1 st. LBE	Räddn.chef eller KD		Den sista nämnde med rätt att vidaredelegera

13.3 Övriga räddningstjänstärenden

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
13.3.1	Avsteg från föreskrift om längsta sotningsfrist för värmepanna		Räddn.chef	Stf räddn.chef	

13.3.2	Remissvar till polismyndighet rörande spridningsrisk vid eventuell brand		Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
14.3.3	Föreläggande och förbud i brandsyneärenden		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.4	Brandsyn i andra fall och vid andra tillfällen än vad som anges i förteckningen över brandsyneobjekt		Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.3.5	Kontroll av brandskyddet i andra fall och vid andra tillfällen än vad som anges i förteckningen över sotningsobjekt		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.6	Klassificering av särskilt brandfarlig byggnad eller upplag		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.7	Föreläggande och förbud i tillsynsärenden		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.8	Föreläggande och förbud i tillsynsärenden med vite		KSAU		
13.3.9	Undantag för enstaka tillfällen och vid hantering som inte är tillståndspliktig från förbud att föra öppen eld och varningsanslag		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.10	Utse brandsyneförrättare		Räddn.chef	Stf räddn.chef	
13.3.11	Vara brandsyneförrättare		Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet
13.3.12	Yttrande till polismyndighet enligt ordningslagen till den del ärenden berör räddningstjänsten		Räddn.chef	Stf räddn.chef	Verkställighet

13.4 Säkerhet och beredskap

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
13.4.1	Rätta att sända ut viktigt meddelande till allmänheten (VMA)	§ 3 VMA	Säk.sky.ch Räddn.chef TIB	KD	Lagändring, en kommun ska också kunna sända ut VMA (utöver räddningstjänst)

14. Myndighetsutövning

14.1 Överklagande

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
14.1.1	Prövning av att överklagande inkommit i rätt tid	44 FL	Deleg.ursp.		
14.1.2	Beslut att avvisa överklagande som inkommit för sent	45 § FL	Deleg.ursp.		
14.1.3	Beslut att inte ändra överklagat beslut och att överlämna överklagandet till överinstansen	46 § FL	Deleg.ursp.		
14.1.4	Omprövning och ändring av överklagat beslut där ursprungsbeslutet fattats av delegat	37-39 §§ FL	Deleg.ursp.		
14.1.5	Avge yttrande till förvaltningsrätt med anledning av överklagande av beslut fattat av delegat		Deleg.ursp.		
14.1.6	Beslut att överklaga/begära prövningstillstånd, yrka om inhibition samt lämna yttrande till förvaltningsrätt/kammarrätt när förvaltningsrätt/kammarrätt ändrat		Deleg.ursp.	Ordf. MU och vice ordf. MU	

	nämndens beslut enligt SoL som fattats av annan delegat än Kommunstyrelsen				
14.1.7	Beslut att överklaga/begära prövningstillstånd, yrka om inhibition samt lämna yttrande till förvaltningsrätt/kammarrätt när förvaltningsrätt/kammarrätt ändrat nämndens beslut enligt SoL som fattats av Kommunstyrelsen		KS	se ovan	Om brådska råder och nämndens sammanträde inte kan avvaktas får beslut fattas av ersättare enligt 6 kap.39 § KL.
14.1.8	Lämna yttrande till förvaltningsrätt/kammarrätt i pågående mål gällande SoL på domstolens begäran i andra fall än som avses i 14.1.6 och 14.1.7		Delg ursp.	se ovan	
14.1.9	Beslut att föra talan i ärenden eller mål vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol	10 kap.2 § SoL	FC		
14.1.10	Utse ombud att föra nämndens talan	10 kap.2 § SoL	FC		
14.1.11	Beslut om att enskilds ombud inte får medverka i ärendet på grund av olämplighet	14 § FL	FC		
14.1.12	Beslut om att förelägga enskilds ombud eller part att styrka sin behörighet genom en fullmakt	15 § FL	FC		

14.2 Sekretess och utlämnande av uppgifter

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
14.2.1	Beslut att lämna ut uppgifter ur personregister till Socialstyrelsen för angelägna statistiska ändamål	12 kap.5 § SoL	EC		
14.2.2	Beslut att lämna ut uppgifter ur personregister till statliga myndigheter i forskningssyfte	12 kap.6 § SoL	EC		
14.2.3	Beslut om sekretess för uppgift som behöver skyddas när åklagarmyndighet uppdagar, utreder samt beivrar brott	18 kap.1 § OSL	EC		
14.2.4	Beslut om sekretess för anmälan från enskild	26 kap.5 § OSL	EC		
14.2.5	Beslut att lämna uppgifter om utgivet ekonomiskt bistånd till annan myndighet om syftet är att undvika felaktiga utbetalningar från det allmänna eller en felaktig beskattning	12 kap.7 § SoL	l:e Soc.sekr.		
14.2.6	Lämna underrättelse till annan myndighet eller organisation om det finns anledning att anta att en ekonomisk förmån har beslutats, betalats ut eller tillgodoräknats felaktigt eller med ett för högt belopp hos myndigheten eller organisationen.	3 § Lag om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen	Soc.sekr.		
14.2.7	Rapportering av ej verkställda beslut till: - Inspektionen för vård och omsorg - kommunens revisorer och KF	16 kap.6 f-h §§ SoL	Handl.		
14.2.8	Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg om missförhållanden i kommunens egen verksamhet eller i enskild verksamhet (Lex Sarah)	14 Kap.7 § SoL 24 f § LSS	SAS	FC	
14.2.9	Anmäla händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en allvarlig vårdskada till Inspektionen för vård och omsorg (Lex Maria)	3 kap.5 § PSL	MAS	FC	

14.3 Överflyttning/mottagande av ärende

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
14.3.1	Beslut om framställan om överflyttning av ärende till nämnd i annan kommun	2 a kap.10 § SoL	1:e Soc.sekr. EC		
14.3.2	Beslut i fråga om mottagande av ärende från annan kommun	2 a kap.10 § SoL	MU		
14.3.3	Beslut att ansöka hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om överflytt av ärende vid tvist	2 a kap.11 § SoL	MU		
14.3.4	Beslut att överklaga Inspektionen för vård och omsorgs (IVO) beslut om överflyttning av ärende	16 kap.4 § SoL	MU		

14.4 Avtal

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
14.4.1	Avtal som tecknas i den löpande verksamheten ALV inom ram för budget och/eller delegation		EC		Exempelvis hyresavtal, avtal med elleverantör och avtal om handledning och vård

14.5 Övriga beslut

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
14.5.1	Beslut om polisanmälan angående brott mot den egna verksamheten (ekonomiskt bistånd)	12 kap.10 § SoL, 6 § Bidragsbrottslag	MU		

15. Individ- och familjeomsorg

15.1 Handläggning - Socialtjänstlagen

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.1.1	Beslut att inleda utredning	11 kap.1 § SoL	Soc.sekr.	Soc.sekr. i soc.jour	Beslut ska fattas inom fjorton dagar om ärendet avser en anmälan som rör barn eller unga.
15.1.2	Beslut att inleda och/eller genomföra utredning oavsett den enskildes samtycke	11 kap.1-2 §§ SoL	Soc.sekr.	Soc.sekr. i soc.jour	
15.1.3	Beslut att utredning inte ska inledas	11 kap.1 § SoL	1:e Soc.sekr.	Soc.sekr. i soc.jour	Beslut och motivering till beslutet skall dokumenteras. Om ärendet avser en anmälan som rör barn eller unga ska beslutet fattas inom fjorton dagar från det att anmälan inkom. Bedömning av risk ska vara dokumenterad.
15.1.4	Beslut att inledd utredning ska;	11 kap.1 § SoL	Soc.sekr.		
	- avslutas med insats		1:e Soc.sekr.		
	- avslutas utan insats/åtgärd		1:e Soc.sekr.		
	- läggas ned		1:e Soc.sekr.		
	- avslutas utan ändring av pågående insats		Soc.sekr.		

15.2 Ekonomiskt bistånd

15.2.1 Försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.2.1.1	Beslut om försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföringen i övrigt; - enligt riksnorm och riktlinjer - med villkor om praktik eller kompetenshöjande åtgärd - med vägrande av eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd - utöver riktlinjer	4 kap.1 § SoL 4 kap.1,4 §§ SoL 4 kap.1,5 §§ SoL 4 kap.1 § SoL	Soc.sekr. Soc.sekr. Soc.sekr. MU		Beslut om villkor, 4 kap.4 § SoL, och beslut om vägran eller nedsättning enligt 4 kap.5 § SoL, förutsätter en bedömning av sökandens hela sociala situation.
15.2.1.2	Beslut om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap.1 § SoL - enligt riktlinjer - utöver riktlinjer	4 kap.1 § SoL	Soc.sekr. MU	Soc.sekr. i soc.jour	
15.2.1.3	Beslut om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap.2 § SoL - enligt riktlinjer - utöver riktlinjer	4 kap.2 § SoL	Soc.sekr. MU		Om rätt till bistånd enligt 4 kap.1 § SoL inte föreligger och ansökan avslås kan ansökan prövas enligt 4 kap.2 § SoL. Ett beslut enligt 4 kap.2 § SoL skall alltid föregås av ett beslut enligt 4 kap.1 § SoL.
15.2.1.4	Beslut om ekonomiskt bistånd till begravningskostnader med krav om återbetalning	4 kap.2 § och 9 kap.2 § SoL	Soc.sekr.		Beslutet ska föregås av ett beslut om avslag enligt 4 kap.1 § SoL och används enbart om möjligheten finns att dödsboet kan få framtida intäkter, t.ex. skatteåterbäring, utbetalning av försäkring osv.

15.2.2 Beslut om återbetalning av ekonomiskt bistånd, omprövning och eftergift

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.2.2.1	Omprövning av beslut då; - förutsättningarna för beslutet inte längre kvarstår - tvingande säkerhetsskäl kräver att beslutet ändras omedelbart - beslutet är felaktigt på grund av att sökanden lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter	37 § FL	I:e Soc.sekr.		Avser omprövning av gynnande beslut
15.2.2.2	Ompröva beslut om försörjningsstöd som förskott på förmån då beslutet är uppenbart felaktigt med hänsyn till nya omständigheter	38 § FL	Soc.sekr.		Det som omprövas är det belopp som enligt beslutet skall återbetalas. Det beviljade och utbetalade biståndet ändras inte.
15.2.2.3	Begära ersättning hos Försäkringskassan för utbetalat ekonomiskt bistånd.	107 kap.5 § SFB	Soc.sekr.		
15.2.2.4	Beslut att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap.1 o 2 §§ SoL som utgått obehörigen eller med för högt belopp	9 kap.1 § SoL	I:e Soc.sekr.		
15.2.2.5	Beslut att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap.1 § SoL som beviljats som förskott på förmån eller ersättning	9 kap.2 § SoL	Deleg.urspr		Krav på återbetalning får endast göras om det beviljade biståndet utgetts

					med villkor om återbetalning.
15.2.2.6	Beslut att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap.2 § SoL	9 kap.2 § SoL	MU		Krav på återbetalning får endast göras om det beviljade biståndet utgetts med villkor om återbetalning.
15.2.2.7	Väcka talan hos förvaltningsrätt om återkrav enligt 9 kap.1 § SoL	9 kap.3 § SoL	MU	Delegations begränsning 10 kap.4 § SoL	Avser återkrav då bistånd utbetalats obehörigen eller med för högt belopp och det har orsakats av sökanden.
15.2.2.8	Väcka talan hos förvaltningsrätt om återkrav av ekonomiskt bistånd enligt SoL 9 kap. 2 §	9 kap.3 § SoL	1:e Soc.sekr.		
15.2.2.9	Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet enligt SoL 9 kap.1-2 §§	9 kap.4 § SoL			
	- upp till 1/2 basbelopp		1:e Soc.sekr.		
	- över 1/2 basbelopp		MU		
15.2.2.10	Beslut att avskryva krav på återbetalning av ekonomiskt bistånd där kravet är äldre än tre år		MU		Efter tre år kan nämnden inte längre föra talan i förvaltningsrätten. Då bör man ta ställning till om kravet ska avskryvas. Inte ett beslut enligt SoL.

15.2.3 Vuxna med behov av stöd kring ekonomin

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.2.3.1	Beslut att inleda utredning efter ansökan om bistånd i form av förmedlingsmedel	11 kap.1 § SoL	Soc.sekr.		
15.2.3.2	Beslut om bistånd i form av förmedling av egna medel	4 kap.1 § SoL	Soc.sekr.		

15.2.4 Ersättning enligt LMA

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.2.4.1	Beslut om dagersättning enligt 17 § LMA	3 a § & 17 § LMA	Soc.sekr.		
15.2.4.2	Beslut om särskilt bidrag enligt 18 § LMA	3 a § & 18 § LMA	Soc.sekr.		

15.3 Barn och unga

15.3.1 Ensamkommande asylsökande ungdomar

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
8.3.4.1	Beslut om bistånd i form av bostad för ensamkommande ungdom som fyller 18 år eller blir åldersuppskriven till över 18 år	4 kap.2 § SoL	MU	Ordf. MU, vice ordf. MU, ledamot MU	Om asylsökande ungdom blir åldersuppskriven till 18 år eller äldre kan beslut fattas av ersättare fram tills nästa sammanträde.

15.4 Vuxna

15.4.1 Boende

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
--	-----------	--------	---------	-----------	-----------

15.4.1.1	Beslut om bistånd i form av tillfälligt boende på hotell/vandrarhem, i campingstuga eller liknande	4 kap.1 § SoL		Avser de situationer när den enskilde inte kan teckna avtal för ett tillfälligt boende och nämnden måste stå för avtalet
	- 1 månad		Soc.sekr.	
	- Förlängning i maximalt 2 månader		1:e Soc.sekr.	
	Utöver 3 månader		MU	
15.4.1.2	Beslut om bistånd i form av boendesäkerhetsavtal	4 kap.1 § SoL	1:e Soc.sekr.	Beslutet skall alltid vara tidsbegränsat
15.4.1.3	Beslut om bistånd i form av andrahandskontrakt.	4 kap.1 § SoL	1:e Soc.sekr.	Beslutet skall alltid vara tidsbegränsat

15.4.2 Övriga beslut gällande vuxna

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.4.2.1	Beslut om att lämna uppgifter till Polismyndigheten/Säkerhetspolisen	12 kap.10 § SoL och	EC		
	- i syfte att förebygga brott	10 kap.18 a-b OSL			
	- att förhindra eller avbryta vissa brott	10 kap.19 § OSL			
	- då det finns misstanke om begången terroristbrottslighet	10 kap.22 § OSL			
	- då det finns misstanke om att ett brott av den typ som beskrivs i 10 kap.23 § OSL har begåtts	10 kap.23 § OSL			

15.5 Dödsbo

15.5.1 Dödsboanmälan

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.5.1.1	Beslut att skicka dödsboanmälan till Skattemyndigheten	20 kap.8 a § ÄB	Soc.sekr.		För att skicka in dödsboanmälan till Skattemyndigheten krävs personlig behörighet
15.5.1.2	Beslut att inte upprätta dödsboanmälan utan hänskjuta ärendet till bouppteckning	20 kap.8 a § ÄB	Soc.sekr.		

15.5.2 Dödsboförvaltning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
15.5.2.1	Beslut att ordna och beställa gravsättning	5 kap.2 § Begravningslagen	EC		
15.5.2.2	Beslut om tillfällig dödsboförvaltning och att Kommunstyrelsen utses till provisorisk dödsboförvaltare	18 kap.2 § 2 st. ÄB	MU	Ordf. MU, vice ordf. MU, ledamot MU	
15.5.2.3	Beslut att överlämna förvaltning och avveckling	se komm.	Soc.sekr.		18 kap.2 § ÄB
	- till dödsbodelägare				17§ Lag om Allmänna arvsfonden
	- till allmänna arvsfonden				11 kap.3§ FB
	- till god man för bortavarande				

15.5.2.4	Beslut att föranstalta om bouppteckning	20 kap.2 § 2 st. ÄB	MU		
15.5.2.5	Beslut att förvalta och avveckla dödsboet	18 kap.2 § ÄB	MU		
15.5.2.6	Beslut att debitera dödsboet för; - kostnader i samband med förvaltning och avveckling av dödsboet - begravningskostnader	18 kap.2 § 2 st. ÄB	Soc.sekr.		

16. Vuxenutbildning

Samtliga delegationsbeslut är verkställighet

16.1 Kommunal vuxenutbildning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
16.1.1	Beslut om interkommunal ersättning till annan kommun	20 kap. 15 § SL	R	SC	
16.1.2	Elevs skolgång i annan kommun, ekonomiska frågor i samband med detta		R	SC	
16.1.3	Antagande av elev till kurser inom vuxenutbildningen		R	SC	
16.1.4	Deltagande i vuxenutbildning i annan kommun		R	SC	
16.1.5	Upphörande av utbildning för enskild elev		R	SC	
16.1.6	Bedömning av uppfyllande av antagningskrav		R	SC	
16.1.7	Yttrande med bedömning av uppfyllande av antagningsvillkor i annan kommun.		R	SC	
16.1.8	Avstängning av elev		R	SC	
16.1.9	Beslut om avgifter inom kommunal vuxenutbildning	20 kap. 7 § SL	R	SC	

16.2 Särskild undervisning för vuxna

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
16.2.1	Antagande av elev till kurser inom särskild utbildning för vuxna	21 kap. 7 § SL	R	SC	
16.2.2	Upphörande av utbildning för enskild elev	21 kap. 9 § SL	R	SC	
16.2.3	Deltagande i särskild utbildning för vuxna i annan kommun		R	SC	
16.2.4	Avstängning av elev		R	SC	
16.2.5	Beslut om avgifter inom särskild undervisning för vuxna	21 kap. 6 § SL	R	SC	
16.2.6	Beslut om rätt att fullfölja utbildning inom särskild undervisning för vuxna	21 kap. 9 § SL	R	SC	

16.3 Utbildning i svenska för vuxna

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
16.3.1	Mottagande av elev till utbildning i svenska för invandrare	20 kap. 33 § SL	R	SC	
16.3.2	Upphörande av utbildning för enskild elev		R	SC	
16.3.3	Minskande av utbildning		R	SC	
16.3.4	Deltagande i svenska för invandrare i annan kommun		R	SC	

16.4 Uppdragsutbildning

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
16.4.1	Kursutformning, kursbeskrivning, kalkyl- och offertarbete, kursgenomförande, uppföljning och ekonomisk redovisning ombesörjs av rektor komvux.		R	SC	Redovisning ska ske till Kommunstyrelsen

17. Övrig verksamhet

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
17.1	Yttrande om antagande av hemvärnssoldater		KS ordf		
17.2	Auktorisation av bilskrotare		KS ordf		
17.3	Utse personer som har rätt att kvittera rekommenderade postförsändelser och liknande från posten		Adm.chef	KD	Verkställighet
17.4	Riktlinjer för verkställighet med utgångspunkt i styrdokument		KD		

18. Förtroendevalda

	Ärendetyp	Lagrum	Delegat	Ersättare	Kommentar
18.1	Tolkning och tillämpning av bestämmelser av reglemente för arvoden och ersättningar för förtroendevalda		FDEL		
18.2	Undantag från reglemente och ersättningar för förtroendevalda		FDEL		
18.3	Tillåta utbildningar för förtroendevalda och deltagande i kurser och konferenser		KS ordf		
18.4	Tillåta utbildningar, deltagande i kurser och konferenser för KS ordf.		KS 1:e, alt. 2:e vice ordf.		

Förkortningar på delegater

Adm.chef	Administrativ chef
Alk.handl.	Alkoholhandläggare
ALV	Arbete, lärande och vägledning
Anl.chef	Anläggningschef
Anl.Ing	Anläggningsingenjör
Avd.C	Avdelningschef
Drift.led	Driftledare
Ek.ass	Ekonomiassistent
Ek.Chef	Ekonomichef
EC	Enhetschef
Fast.chef	Fastighetschef
FC	Förvaltningschef
FDEL	Förhandlingsdelegat
Förh.sekr	Förhandlingssekreterare
Handl.	Handläggare
HR-chef	HR-chef
HR-spec	HR-specialist
KD	Kommundirektör
KS ordf	Kommunstyrelsens ordförande
KS 1:e vice ordf.	Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande
KSAU	Kommunstyrelsens arbetsutskott
KSTU	Kommunstyrelsens tekniska utskott
MEX	Mark- och exploateringsingenjör
Plan	Planhandläggare, Planarkitekt
PB-Chef	Plan- och byggchef
Proj.led	Projektledare
Red.ekon,	Redovisningsekonom
Räddn. Chef	Räddningschef
SBF-admin	Administratör, assistent och handläggare på administration samhällsbyggnadsförvaltningen
SBF-Chef	Samhällsbyggnadschef
SBF-nämndsekr.	Nämndsekreterare samhällsbyggnadsförvaltningen
SC	Skolchef
Stf räddn.chef	Ställföreträdande räddningschef
Säk.sky.chef	Säkerhetsskyddschef
TIB	Tjänsteman i beredskap
Upphandl.	Upphandlare
Verk.anstv	Verksamhetsansvarig
Överordn. chef	Närmast överordnad chef

Förkortningar på lagar och förordningar

AFL	Lagen om allmän försäkring
AL	Alkohollagen
FBE	Förordningen om brandfarliga och explosiva varor
FSO	Förordningen om skydd mot olyckor
FörvL	Förvaltningslagen
KL	Kommunallagen
LBE	Lagen om brandfarliga och explosiva varor
LSO	Lagen om skydd mot olyckor
OSL	Offentlighets- och sekretesslagen
RhjL	Rättshjälpslagen
SoL	Socialtjänstlagen
ÄB	Ärvdabalken
SKL	Skadeståndslagen
VMA	Viktigt meddelande till allmänheten

KSAU § 45**Dnr 2024/000287****Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen antar riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd daterad 2024-03-06.

Sammanfattning

Utifrån omorganisationen som genomförs 2024-05-01, då försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd byter förvaltning till Kommunstyrelsen, behöver riktlinjer tidigare tagna i Omsorgsnämnden tas upp för beslut i Kommunstyrelsen. Detta för att riktlinjer för en organisation behöver antas av den styrelse/nämnd som den är organiserad under.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – riktlinjer försörjningsstöd – enhetschef 2024-03-07
Förslag till Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd 2024-03-06.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2024-03-07

KA 2024/000287

Kommunstyrelsens förvaltning
Jeanette Andersson

Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd daterad 2024-03-06.

Sammanfattning

Utifrån omorganisationen som genomförs 2024-05-01, då försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd byter förvaltning till Kommunstyrelsen, behöver riktlinjer tidigare tagna i Omsorgsnämnden tas upp för beslut i Kommunstyrelsen. Detta för att riktlinjer för en organisation behöver antas av den styrelse/nämnd som den är organiserad under.

Beslutsunderlag

Förslag till Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd 2024-03-06.

Beslutet skickas till

Enhetschef

Jeanette Andersson

Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd

Sotenäs kommun

2023-03-07

Innehåll

Inledning	9
Utgångspunkter för arbetet med ekonomiskt bistånd.....	9
Riktlinjernas syfte och tillämpning.....	9
Lagar och allmänna råd	9
Barnrättsperspektivet	10
Enhetens uppdrag	10
Vägar till självförsörjning	11
Utredning och planering.....	11
Förutsättningar för rätten till bistånd.....	11
Prövning av rätten till bistånd.....	12
Särskilt om olika hushållstypers rätt till bistånd	12
Gymnasiestuderande ungdom	12
Hushåll med hemmavarande vuxna barn	13
Hushåll med underåriga barn	13
Växelvist boende	13
Umgängesbarn	13
Inneboende.....	13
Makar, sambor och registrerade partner	14
Giftna men inte sammanboende	14
Andra typer av samboende	14
Person under 21 år som har bildat familj	14
Särskilt om olika grupper s rätt till ekonomiskt bistånd	15
Arbetssökande.....	15
Villkor om deltagande i kompetenshöjande verksamhet	15
4 kap 4 § SoL - Villkor om deltagande i kompetenshöjande verksamhet.....	15
4 kap 5 § SoL - Nedsättning av försörjningsstöd.....	16
Arbetssökande ungdomar under 30 år	16
Arbetslösa med sociala och/eller medicinska hinder	16
Ensamkommande ungdomar 18–21 år	16
Ungdom mellan 18 och 21 år som går i gymnasieskola och bor i eget boende	17
Kommunens ansvar	17
Handläggning	17
Inkomster.....	17
Beräkning av försörjningsstöd	18
Utbetalning av försörjningsstöd	18
Ungdom som fyller 21 år mitt i en termin.....	18

Ungdom mellan 18 och 21 år som inte går i gymnasieskola och bor i eget boende	18
Företagare och personer med fria yrken	18
Företagsformer och realiserbara tillgångar	19
Företag som begärts i konkurs	19
Personer med fria yrken	19
Föräldralediga	19
Inskrivna för kriminalvård, rättspsykiatrisk vård etc.	20
Häktetid	20
Kriminalvård	20
Intensivövervakning med elektronisk kontroll, s.k. fotboja	20
Rättspsykiatrisk vård	21
Skyddstillsyn med särskild behandlingsplan - Kontraktsvård	21
Samhällstjänst	21
Pensionärer	22
Ålderspension	22
Äldreförsörjningsstöd	22
Personer med beroendeproblematik	22
Personer med svår psykisk ohälsa	23
Personer utsatta för våld i nära relation	23
Sjuka	24
Studierande	24
Bistånd till studierande under studieuppehåll	25
Studierande på SFI – Svenska för invandrare	25
Studierande som har familj	25
Studier i rehabiliterande syfte	25
Ungdomar under 21 år som går i skolan	26
Vuxenstudierande med studiestartsstöd	26
Utländska medborgare	27
Nordiska medborgare	27
EU/EES-medborgare	27
<i>Vistelse i Sverige de första tre månaderna</i>	<i>27</i>
<i>Uppehållsrätt efter tre månader</i>	<i>27</i>
<i>Att bedöma uppehållsrätt</i>	<i>28</i>
<i>Uppehållskort för EU-medborgares familj som inte är EU-medborgare</i>	<i>29</i>
Utländska medborgare utanför Norden, EU, EES - med uppehållstillstånd	29
<i>Nyanlända som omfattas av etableringsprogrammet</i>	<i>29</i>
<i>Kompletterande försörjningsstöd</i>	<i>29</i>
<i>Initialt försörjningsstöd och kompletterande försörjningsstöd</i>	<i>29</i>

<i>Som ansökt om förlängning av uppehållstillstånd</i>	29
Utländska medborgare utanför Norden, EU, EES - utan uppehållstillstånd	30
Asylsökande.....	30
<i>Tillståndssökande</i>	30
Vid utlandsvistelse	31
Handlägningsprocessen.....	31
Dokumentation.....	32
Information och rättssäkerhet	32
Information i samband med en första ansökan	33
Ansökan	33
Grundutredning	34
Särskilt om barn vid grundutredning	34
Fördjupad utredning om barns situation vid långvarigt biståndsberoende.....	35
Att tala med barn	36
Hembesök/kontakt.....	36
Kontroller förebygger felaktiga utbetalningar.....	37
Beslut som löper över flera månader	37
Beslut	38
Motivering av beslut.....	38
Motivering vid beslut som rör barn.....	38
Underrättelse om beslut	38
Överklagande med förvaltningsbesvär	38
Planering mot självförsörjning	39
Planering - Genomförandeplaner.....	39
Journalanteckningar	39
Att fastställa biståndsbehov - beräkning	40
Inkomster	40
Inkomster som i sin helhet reducerar försörjningsstödet.....	40
Inkomster som delvis reducerar försörjningsstödet	41
Inkomster som inte reducerar försörjningsstödet.....	41
Överskjutande inkomst från tidigare månader	42
Hemmavarande barns och skolungdomars arbetsinkomst	42
Särskilda bestämmelser – Jobbstimulans	42
Tillgångar	43
Bil, motorcykel, moped och andra motorfordon	43
Bostadsrätt, villa eller fritidshus.....	44
Bankmedel, aktier och obligationer	44
Pensionssparande	45

Barns tillgångar	45
Utgifter.....	45
Försörjningsstöd	45
Riksnorm	45
Särskilda skäl att beräkna kostnader till en högre nivå än riksnormen	46
Förbrukningsvaror och hygien	46
Livsmedel	46
Telefon och tidningar.....	46
Fritid och lek för barn	47
Merkostnader för umgänge med barn	47
Kläder och skor	47
Särskilda skäl att beräkna kostnader till en lägre nivå än riksnormen	48
Bistånd i akut nödsituation.....	49
Personer som tillfälligt vistas i kommunen	49
Skäliga kostnader utöver riksnorm	50
Boende.....	50
Att bedöma vad som är en skälig bostadsstorlek	50
Att bedöma vad som är en skälig boendekostnad.....	50
Högsta godtagbara boendekostnad	50
Om boendekostnaden är oskälig	51
Byte till dyrare boende när hushållet uppbär försörjningsstöd.....	51
Hushållsel	52
Hemförsäkring.....	52
Arbetsresor	52
Arbetsresor med bil.....	53
Avgift till fackförening och/eller arbetslöshetskassa.....	53
Boendekostnader	54
Hyresrätt	54
Bostadsrätt eller villa	54
Andrahandsboende	55
Inneboende (ej nära släktskap)	55
Inneboende (nära släktskap).....	56
Inneboende vuxnas bidrag till hyreskostnaden	56
Hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren	56
Delad lägenhet	57
Övriga boendeformer	57
Ungdom under 21 år utan egna inkomster som tecknat hyresavtal	57
Försörjningsstöd vid vuxens vistelse i HVB.....	57

Fickpengar	57
Kostnader för och i samband med bostad	58
Egenavgift vid vård och behandling	58
Försörjningsstöd vid vuxens vistelse i fängelse, häkte eller inom rättspsykiatrisk vård	58
Kostnad för bostad	58
Försörjningsstöd vid utlandsvistelse	58
Bistånd till livsföringen i övrigt	59
Avgifter inom äldre- och handikappomsorgen	59
Avgifter för barnomsorg	59
Begravningskostnad	59
Kostnader i samband med närståendes begravning	60
Cykel och cykelhjälm	60
Flyttkostnad	60
Flytt pga. renovering	61
Flytt till annat land –asylsökande	61
Flytt till annat land –flyktingar	62
Flytt till annat land	62
Reparationskostnader – flytt eller risk för avhysning	62
Glasögon och kontaktlinser	62
Glasögon/linser till vuxna	62
Glasögon/linser till barn	63
Hemutrustning	63
Hel hemutrustning	64
Begränsad hemutrustning	64
Komplettering av hemutrustning	64
Hemutrustningslån	65
Dator	65
Hälso- och sjukvård	65
Läkarvård och sjukvårdande behandling	65
Högekostnadsskydd för öppen hälso- och sjukvård	65
Medicin	66
Bistånd till ej receptförskrivna läkemedel	66
Sjukhusvård	67
Psykoterapikostnad	67
Sjukresor	67
Kostnad för intyg	67
Identitetshandling	68
ID-kort	68

Pass	68
Internet	68
Juridiska kostnader	68
Rättshjälp	68
Rättsskydd	69
Rådgivning	69
Avgift vid ansökan om äktenskapsskillnad	69
Magasineringskostnad	69
Present/julklapp till barn	70
Resor	70
Lokala resor som inte är arbetsresor	70
Färdtjänst	70
Rekreationsresa, semester	70
<i>Barnfamiljer</i>	70
<i>Vuxna personer utan barn</i>	71
Läger eller kolonivistelse för barn	71
Resor i samband med umgänge med barn	71
Resor för förälder i samband med umgänge med placerat barn	71
Skulder	72
Barnomsorgsskuld	72
Hyresskuld	73
Elskuld	74
Skuld avseende receptbelagda mediciner	74
Skuldsanering	75
Införsel eller utmätning	75
Spädbarnsutrustning	75
Tandvård	76
Tandvård för barn och ungdomar	76
Det statliga tandvårdsstödet	76
Särskilt tandvårdsstöd - NFS	76
Tandvård för personer som vårdas på sjukhus, Kriminalvårdsanstalt eller HVB	77
Ekonomiskt bistånd till tandvård	77
<i>Akut tandvård</i>	77
<i>Nödvändig tandvård</i>	77
<i>Återkommande tandvårdskontroll</i>	78
Bistånd med villkor om återbetalning	79
Det skriftliga beslutet	79
Socialförsäkringsbalkens regler	79

Bistånd som lämnas som förskott på förmån eller ersättning från Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten.....	79
Socialtjänstlagens regler.....	79
Ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL.....	79
<i>Bistånd som lämnas som förskott på förmån eller ersättning från arbetsgivare, CSN, arbetslöshetskassa m.fl.....</i>	<i>80</i>
<i>Bistånd med villkor om återbetalning vid arbetskonflikt eller konkurs.....</i>	<i>80</i>
<i>Bistånd med villkor om återbetalning vid förhållanden som den enskilde inte kan råda över</i>	<i>80</i>
Ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 2 § SoL.....	80
Återbetalningssätt.....	81
Avbetalningsplan	81
Eftergift	81
Återkrav som inte återbetalas trots överenskommelse.....	81
Föra talan om ersättningsanspråk i Förvaltningsrätten.....	81
Den enskildes återbetalningsförmåga	82
Avskrivning.....	82
Felaktigt utbetalat bistånd	82
Återkrav för bistånd som utbetalats felaktigt eller med för högt belopp.....	82
Misstanke om brott mot bidragsbrottslagen.....	82
Anmälningssplikt – Bidragsbrottslagen (2007:612).....	83
<i>Undantag från anmälningssplikten.....</i>	<i>83</i>
Polisanmälan.....	83
Bilaga 1	84
Högsta godtagbara boendekostnad år 2024:	84
Bilaga 2	85
Konsumenternas energimarknadsbyrå – normal elförbrukning för lägenhet.....	85
Konsumentverkets beräkning av kostnad för hushållsel 2024	85
Konsumentverkets beräkning av kostnad för hemförsäkring 2024.....	85
Bilaga 3	86
Snitthyror hos Sotenäsbostäder år 2023:	86

Inledning

Utgångspunkter för arbetet med ekonomiskt bistånd

Enligt portalparagrafen 1 kap 1 § SoL ska samhällets socialtjänst på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänsten ska under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperas egna resurser.

Utgångspunkten för arbetet med försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd är att människor både vill och kan ta ansvar för sin egen försörjning. Verksamhetens främsta uppgift är därför att genom aktiva insatser, motivationshöjande arbete och förändringsarbete skapa förutsättningar för den enskilde att ta detta ansvar.

Verksamheten ska bidra till att hitta lösningar på människors försörjningsproblem med fokus på att den enskilde långsiktigt ska kunna försörja sig själv och leva ett självständigt liv. Under tiden prövas rätten till ekonomiskt bistånd. I utredningsarbetet ingår både en ekonomisk utredning och en utredning av hela livssituationen.

Riktlinjernas syfte och tillämpning

Syftet med riktlinjerna är att skapa goda förutsättningar för en rättssäker handläggning och likvärdig bedömning gällande rätt till bistånd, bidragsnivå och insatser för stöd till självförsörjning. Riktlinjerna fungerar vägledande i arbetet. Riktlinjerna anger vad som är att betrakta som skälig levnadsnivå i normalfallet och ska inte tolkas som absoluta regler. Enligt socialtjänstlagen ska en individuell behovsprövning alltid göras och om särskilda skäl föreligger kan det motivera avsteg från riktlinjerna.

Utgångspunkten vid den individuella behovsprövningen är vad som skiljer den enskilde från andra i liknande situation. De krav som ställs på den enskilde ska anpassas efter dennes individuella förmågor och förutsättningar.

Det är i riktlinjerna inte möjligt att beskriva alla situationer eller förhållanden som kan uppstå. De strävar efter att beskriva vanligt förekommande situationer och behov. Därtill ska den individuella behovsprövningen göras. Finns det anledning att göra undantag från den normala handläggningen och undantaget är av principiell betydelse ska Kommunstyrelsens myndighetsutskott besluta i frågan.

Lagar och allmänna råd

De lagar som främst reglerar verksamheten och som riktlinjerna utgår från är:

- Socialtjänstlagen (SoL)
- Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)
- Socialtjänstförordningen (SoF)
- Förvaltningslagen (FL)
- Kommunallagen (KL)

- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Föreskrifter är bindande regler. Allmänna råd innehåller rekommendationer om hur en författning kan eller bör tillämpas.
- Barnkonventionen

Till stöd i handläggningen och tolkningen av lagen används förutom dessa riktlinjer:

- Socialstyrelsens "Handläggning och dokumentation inom socialtjänsten"
- Socialstyrelsens "Ekonomiskt bistånd – Handbok för socialtjänsten"

Ny lagstiftning och rättsliga utslag i domstol måste beaktas fortlöpande.

Barnrättsperspektivet

Två av barnkonventionens huvudprinciper, principen om barnets bästa och barnets rätt att få uttrycka sina åsikter och få sin åsikt beaktad i förhållande till sin ålder och mognad, finns införda i socialtjänstlagen:

- **1 kap 2 § 1 st SoL:** Vid åtgärder som rör barn ska barnets bästa särskilt beaktas.
- **11 kap 10 § 1 st SoL:** När en åtgärd rör ett barn ska barnet få relevant information. Ett barn ska ges möjlighet att framföra sina åsikter i frågor som rör barnet. Om barnet inte framför sina åsikter, ska hans eller hennes inställning så långt det är möjligt klargöras på annat sätt. Barnets åsikter och inställning ska tillmätas betydelse i förhållande till hans eller hennes ålder och mognad.

I arbetet med ekonomiskt bistånd innebär det att barnets/barnens situation ska uppmärksammas även om det är en eller två föräldrar som ansöker om ekonomiskt bistånd. Barnet ska göras synligt i utredningen och det ska finnas en tydlig koppling till hur familjens/föräldrarnas ekonomiska villkor påverkar barnet. Enheten ska dokumentera hur barnets intressen beaktats, vilka överväganden som gjorts och hur detta påverkat beslutet. Även om barnets bästa inte alltid är avgörande för vilket beslut som fattas, ska det alltid beaktas, utredas och dokumenteras.

I riktlinjerna konkretiseras barnrättsperspektivet i handläggningen av ekonomiskt bistånd och tjänar som stöd för den praktiska tillämpningen i det dagliga arbetet.

Enhetens uppdrag

Enheten för arbete, lärande och vägledning, härnäst benämnd Enheten, har två uppdrag i arbetet med försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd:

1. Stöd och hjälp till självförsörjning
2. Hjälp med försörjningen

Det huvudsakliga uppdraget är att stödja och hjälpa till självförsörjning, vilket beskrivs i detta kapitel. Hur vi ska hjälpa med försörjningen till dess att självförsörjning uppnås beskrivs i övriga kapitel.

Vägar till självförsörjning

Enheten ska bidra till att hitta långsiktiga lösningar på individens försörjningsproblem. För en del personer är slutmålet sannolikt förvärvsarbete. Det är dock viktigt att beakta att alla människor inte har förutsättningar att försörja sig genom förvärvsarbete. Enhetens insatser måste i de fallen inriktas på att hitta andra lösningar, till exempel genom att undersöka möjligheterna till sjukersättning och andra ersättningar.

Den enskilde, som har både rättigheter och skyldigheter, ska erbjudas relevanta insatser och fullfölja dessa insatser utifrån sina förutsättningar. Insatsernas syfte kan vara både för att rehabilitera icke arbetsföra personer och för att stärka arbetsföra personers anställningsbarhet och återinträde på arbetsmarknaden. De krav som ställs på individen måste dock alltid anpassas utifrån den enskildes förutsättningar att nå målet egen försörjning. Utgångspunkten är att kraven ska motsvara de krav som samhället ställer på andra personer i motsvarande situation. Det innebär att den enskilde t.ex. ska redovisa sin närvaro i beslutade insatser, anmäla frånvaro samt uppvisa läkarintyg vid sjukskrivning.

Utredning och planering

En utredning av god kvalitet är grunden för att kunna bedöma vilket stöd och vilka insatser som ska erbjudas. Syftet med utredningen är att skapa sig en helhetsbild av förutsättningar, resurser, hinder och behov. Utredningen genomförs i regel genom ett eller flera möten. Med utredningen som grund ska Enheten tillsammans med den enskilde göra en planering för hur individen långsiktigt ska kunna försörja sig själv. Den enskilde ska ha inflytande över planeringen, som ska bygga på helhetssyn, vara framåtsyftande och innehålla mål och delmål samt en tydlig beskrivning av vad som ska göras, när det ska göras och vem som ansvarar för vad. Enheten ska beakta de enskilda behoven hos sökande och medsökande (avser sambo och gifta) och göra en separat planering för var och en med beaktande av hushållets samlade förutsättningar och situation. Om det finns barn i hushållet ska barnets situation beskrivas som en del i planeringen och om planeringen för den vuxne får konsekvenser för barnet och i så fall på vilket sätt.

Utgångspunkten är att planeringen dokumenteras och följs upp varje månad. Omfattningen av utredning, planering och uppföljning påverkas av biståndstidens längd och individens eller familjens förutsättningar och behov. Enheten ska inte utreda mer än situationen kräver.

Förutsättningar för rätten till bistånd

Försörjningsstöd är avsett att vara ett yttersta skyddsnät för personer med tillfälliga ekonomiska bekymmer. Det är endast den som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt som har rätt till bistånd för sin försörjning. För att ha rätt till bistånd ska den enskilde göra vad personen kan för att bidra till sin egen försörjning. I lagtexten markeras den enskildes eget ansvar att efter förmåga bidra till sin försörjning. Den som kan arbeta är skyldig att aktivt söka arbete, vara inskriven på Arbetsförmedlingen och stå till arbetsmarknadens förfogande. I skyldigheten att arbeta ingår också att delta i arbetsmarknadspolitiska och arbetsrehabiliterande åtgärder i enlighet med den

handlingsplan som upprättas. Varje person ska bemötas och bedömas utifrån sina förutsättningar.

Människor har som regel betydande resurser även då det finns problem i livet av olika slag. För att Enheten ska ställa andra krav än de som ställs t.ex. på andra arbetslösa ska problematiken vara allvarlig och omfattande. Sådana skäl kan t.ex. vara ett allvarligt missbruk eller svår psykisk och fysisk ohälsa. För att ha rätt till bistånd ska dessa personer medverka till planering i syfte att bli arbetsföra eller medverka till att få annan ersättning från det generella socialförsäkringssystemet.

För att arbetsoförmåga ska godkännas vid sjukdom ska en person ha ett relevant läkarintyg eller läkarutlåtande som styrker arbetsoförmåga att arbeta eller att delta i aktiviteter. För att vara berättigad till försörjningsstöd ska personen medverka till behandling och rehabilitering i syfte att bli arbetsför. Vid långvarig eller kronisk sjukdom som innebär arbetsoförmåga krävs att den enskilde medverkar till att få ersättning från det generella socialförsäkringssystemet.

Huvudprincipen är att den enskilde måste utnyttja alla de möjligheter som normalt står till buds för att försörja sig själv. Det innebär bland annat att den enskilde ska ha sökt andra former av bidrag som finns, såsom bostadsbidrag, studiemedel eller arbetslöshetsersättning, innan den enskilde är berättigad till försörjningsstöd. Banktillgodohavanden och andra lätt realiserbara tillgångar bör som regel även tas i anspråk innan rätt till försörjningsstöd inträder.

Vid behovsprövningen beaktas den samlade ekonomiska förmågan hos dem som lever i en hushållsgemenskap. Man kan inte begära att den enskilde när det gäller ekonomiskt bistånd ska vända sig till andra närstående än dem i det egna hushållet, innan rätt till bistånd inträder. Vad gäller barns tillgångar finns särskilda regler, se kapitlet om tillgångar.

Prövning av rätten till bistånd

Arbetet med ekonomiskt bistånd innebär i hög utsträckning myndighetsutövning och ställer höga krav på rättssäkerhet, gemensamt förhållningssätt och likvärdiga bedömningar. Prövningen av rätten till bistånd görs efter utredning. Handläggningen ska präglas av tydlig information, noggranna kontroller och korrekt dokumentation.

Särskilt om olika hushållstypers rätt till bistånd

Gymnasiestuderande ungdom

Föräldrar är underhållsskyldiga tills barnet fyllt 18 år. Går ungdomen fortfarande i skolan (gymnasiet) vid denna tidpunkt är föräldrarna underhållsskyldiga så länge skolgången pågår, dock som längst tills ungdomen fyllt 21 år. Underhållsskyldigheten kvarstår även om ungdomen bor och studerar på annan ort.

Normalt ska hänsyn inte tas till den extra kostnad det innebär att gymnasiestuderande ungdom har eget boende vid prövning av rätt till ekonomiskt bistånd. Undantag ska göras om det finns synnerliga skäl till att den unge inte kan bo kvar hemma. I möjligaste mån ska den unge ingå i föräldrarnas hushåll, men

ibland kan det finnas skäl att se honom eller henne som ett eget hushåll, under förutsättning att den unge fyllt 18 år. Även i det senare fallet ska om möjligt föräldrarnas ekonomi och förmåga att bidra till den unges kostnader utredas. Sociala förmåner som underhållsstöd och studiebidrag ska alltid komma den unge till godo. Möjligheten att utse en god man kan beaktas om den unges intressen särskilt behöver bevakas.

Hushåll med hemmavarande vuxna barn

Hemmavarande barn över 18 år, som inte studerar, har egen inkomst och som bor tillsammans med sina föräldrar förväntas själv stå för sina utgifter i hemmet. Vid familjens eventuella ansökan om försörjningsstöd ska därför inte hänsyn tas till utgifter för det myndiga barnet. Däremot ska på inkomstsidan tas upp den myndiges del av boendekostnaden. Myndiga ensamstående föräldrar, som ännu ej fått eget hushåll och är bosatta i föräldrahemmet ska räknas som en familj för sig.

Hushåll med underåriga barn

Växelvist boende

Om barnet eller barnen bor ungefär lika mycket hos båda föräldrarna ska som regel halva barnbidraget räknas som inkomst och halva normen som utgift. Även övriga utgifter för barnet förutsätts delas mellan föräldrarna.

Om barnet/barnen blir sjukt så ska den förälder, där barnet då befinner sig, stå för eventuella kostnader som uppstår. Föräldrarna har möjlighet att söka underhållsstöd vid växelvis boende. Underhållsstödet beräknas till hälften av 1 573 kr per månad för var och en av föräldrarna för barn upp till 11 år. För barn som fyllt 11 år är underhållsstödet 1 723 kr per månad. Beloppet reduceras med hälften av vad föräldern skulle betalat i underhållsbidrag. Från och med mars 2018 gäller nya regler som innebär att underhållsstöd vid växelvist boende kommer att fasas ut. Det högsta möjliga beloppet som en förälder kan få kommer stegvis att sänkas med 200 kronor varje år fram till 2021. Därefter upphör bidraget helt.

Umgängesbarn

Umgängeskostnader utgör förhöjd kostnad för umgängesförälder. Barn som är tillfälliga medlemmar i ett hushåll räknas under de dagarna som en fullvärdig hushållsmedlem i föräldrarnas hushåll; d.v.s. norm för de personliga kostnaderna samt del av de gemensamma hushållskostnaderna.

Bistånd till umgängeskostnader beviljas i regel för maximalt sex (6) dagar per månad. Under sommaren och vid större helger får antalet dagar anpassas till överenskommelse mellan föräldrarna, dock maximalt under högst 14 dagar sammanhängande vid enstaka tillfälle. En individuell bedömning ska alltid göras med utgångspunkt från barnets behov av umgänge med föräldern.

Rätten till umgänge bör kontrolleras och framgå av dom, avtal eller intyg från boendeföräldern.

Inneboende

Sökande som är inneboende räknas inte leva i hushållsgemenskap med sin hyresvärd. För att betraktas som inneboende ska den sökandes hushåll som

huvudregel disponera eget rum i bostaden. Dessa sökande ska beräknas enligt vanlig norm för ensamstående. Om avtalet mellan hyresvärden och den inneboende innebär att vissa hushållsutgifter ingår i hyran kan normen anpassas efter det.

Makar, sambor och registrerade partner

Makar och registrerade partner är civilrättsligt underhållsskyldiga mot varandra. Ett sambopar, som lever under äktenskapsliknande förhållanden, har ett ömsesidigt försörjningsansvar. De förutsätts bistå varandra ekonomiskt även om det inte föreligger någon civilrättslig underhållsskyldighet. Detta gäller oavsett om samboförhållandet varat endast under en kortare tid.

Äktenskapsbalken och Föräldrabalken går före Socialtjänstlagen. Även under betänketid vid skilsmässa är makarna försörjningsskyldiga gentemot varandra och gemensamma barn, oavsett hur de väljer att bo.

Endast om det är uppenbart olämpligt att makarna/samboparet har gemensam ekonomi, exempelvis vid förekomst av våld inom relationen, eller då någon av parterna är oförmögen att ta sitt ansvar för resten av familjen, ska principen om gemensam försörjningsplikt frångås. Undantag kan även göras vid akuta nödsituationer. Försörjningsplikt kan inte hävdas gentemot den som får försörjningsstöd.

Gifta men inte sammanboende

Gifta makar är enligt lagstiftning försörjningsskyldiga gentemot varandra. Försörjningsplikten kvarstår även om makarna har skilda hushåll. Prövningen av försörjningsstöd ska utgå från denna princip om ömsesidig försörjningsplikt. Även under betänketid vid skilsmässa är makar försörjningsskyldiga gentemot varandra och gemensamma barn oavsett hur de väljer att bo.

Endast om det är uppenbart olämpligt att makarna har gemensam ekonomi, exempelvis vid förekomst av våld inom relationen, eller då någon av makarna är oförmögen att ta sitt ansvar för resten av familjen, ska principen om gemensam försörjningsplikt frångås. Undantag kan även göras vid akuta nödsituationer. Försörjningsplikt kan inte hävdas gentemot den som får försörjningsstöd.

Andra typer av samboende

Det kan ibland även förekomma andra former av samboende där hushållsgemenskap kan föreligga men inte nödvändigtvis måste göra det, exempelvis mellan vänner, syskon, förälder med hemmaboende vuxet barn. Om det har klarlagts att hushållsgemenskap inte föreligger ska de personliga kostnaderna inom normen räknas som för en ensamstående men de hushållsgemensamma kostnaderna räknas med den andel av hushållet som den sökande utgör.

Person under 21 år som har bildat familj

Föräldrar har kvar sitt försörjningsansvar för underårigt barn även om den underåriga själv blir förälder. De har däremot inget försörjningsansvar för barnbarnet. Vid giftermål, efter att barnet fyllt 18 år, övertar make/maka försörjningsplikten. Om make/maka inte kan fullgöra sin försörjningsplikt, primär

försörjningsplikt, har den underåriges föräldrar försörjningsplikt, sekundär försörjningsplikt.

Grundprincipen är att äktenskapsbalken går före föräldrabalken som i sin tur går före socialtjänstlagen.

Särskilt om olika gruppers rätt till ekonomiskt bistånd

Arbetssökande

Arbetssökande personer ska i första hand söka sin försörjning genom ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Förutsättningen för att ekonomiskt bistånd ska utgå vid arbetslöshet är att den arbetslöse är inskriven hos Arbetsförmedlingen, står till arbetsmarknadens förfogande och är aktiv i sitt arbetssökande. Att stå till arbetsmarknadens förfogande kan innebära att acceptera erbjudande om arbete utanför hemkommunen med pendlingsavstånd eller att delta i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Ett godtagbart pendlingsavstånd är tid utanför arbetstid som tillsammans med arbetstid uppgår till, som mest, 12 timmar. Att vara aktiv i sitt arbetssökande innebär att man söker alla arbeten, utifrån den egna kompetensnivån, som man har möjlighet att söka. Sökande ska som lägst uppvisa 10 sökta arbeten inom pendlingsavstånd per månad. Under vissa perioder ökar möjligheterna till visstidsanställningar varpå kravet på antal sökta arbeten, i perioder, kan komma att vara högre.

Den som är arbetslös och söker ekonomiskt bistånd ska erbjudas stöd i sitt arbetssökande genom strukturerade insatser för att öka sina möjligheter till att få en anställning. De insatser som ges ska alltid föregås av en individuell bedömning av personens behov och förmåga. En utredning för att klargöra förutsättningarna för självförsörjning ska göras. Utifrån denna görs en planering tillsammans med den enskilde och en genomförandeplan upprättas.

Villkor om deltagande i kompetenshöjande verksamhet

Kraven på en arbetslös biståndssökande kan ingå som ett led i prövningen antingen enligt 4 kap 1 § SoL eller 4 kap 4–5 §§ SoL. Nämnden får enligt 4 kap 4 § SoL kräva att en person deltar i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet. Beslut om bistånd prövas då enligt 4 kap 5 § SoL. Det är viktigt att det i utredning och beslut anges vilka lagrum som tillämpas.

4 kap 4 § SoL - Villkor om deltagande i kompetenshöjande verksamhet
"Socialnämnden får begära att den som får försörjningsstöd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat erbjudas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd".

Den praktik eller kompetenshöjande verksamhet som avses i första stycket ska syfta till att utveckla den enskildes möjligheter att i framtiden försörja sig själv. Verksamheten ska stärka den enskildes möjligheter att komma in på arbetsmarknaden eller, där så är lämpligt, på en fortsatt utbildning. Den ska utformas med skälig hänsyn till den enskildes individuella önskemål och förutsättningar.

Ansvarig nämnd ska samråda med Arbetsförmedlingen innan beslut fattas enligt första stycket.

4 kap 5 § SoL - Nedsättning av försörjningsstöd

”Om den enskilde utan godtagbart skäl avböjer att delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet som anvisats enligt 4 §, får fortsatt försörjningsstöd vägras eller nedsättas. Detsamma gäller om han eller hon utan godtagbart skäl uteblir från praktiken eller den kompetenshöjande verksamheten.”

Godtagbara skäl för att inte vilja delta kan t.ex. vara att den föreslagna verksamheten är olämplig med hänsyn till den enskildes personliga förutsättningar. Det bör dock höra till undantagen att sådan invändning behöver godtas eftersom praktiken eller den kompetenshöjande verksamheten ska ingå som ett led i en längre syftande plan som den enskilde förutsätts medverka till. Godtagbara skäl för att utebli från verksamheten kan t.ex. vara sjukdom hos den enskilde själv eller hos hemmavarande barn, besök hos arbetsförmedling eller studievägledare etc.

Om skälen inte kan accepteras bör i första hand försörjningsstödet sättas ned. Endast i undantagsfall bör försörjningsstöd helt vägras. Det kan t.ex. drabba personer som upprepade gånger uteblir och inte bättrar sig trots upprepade samtal och andra åtgärder. Även i dessa fall gäller kommunens yttersta ansvar.

Av 16 kap 3 § 1 st SoL framgår att ett beslut om vägran eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd enligt 4 kap 5 § SoL kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Arbets sökande ungdomar under 30 år

Ungdomar mellan 18–30 år och som inte har någon aktivitet via arbetsförmedlingen ska, snarast möjligt, anvisas plats på kommunens arbetsmarknadsenhet och dess kompetenshöjande verksamhet för att möjliggöra en individuell planering utifrån sökandes behov. Under tid som ungdomen är inskriven hos arbetslivsenheten följs insatsen upp kontinuerligt. Sökande ska i samband med ansökan om fortsatt försörjningsstöd, redovisa närvarorapport, då närvaro i dessa fall ofta ligger till grund för rätten till bistånd. Efter avslutad aktivitet ska uppföljning ske och ny planering göras gemensamt med den sökande, handledare för aktiviteten samt företrädare för Arbetsförmedlingen, om sådan finns.

Arbetslösa med sociala och/eller medicinska hinder

Vad som kan vara godtagbara skäl att inte stå till arbetsmarknadens förfogande måste bedömas utifrån den enskildes behov och förutsättningar. Det kan handla om sökandens sjukdom, sjukdom i familjen med mera.

Ensamkommande ungdomar 18–21 år

De ungdomar som avses i denna grupp är de ensamkommande ungdomar som är kommunplacerade av Migrationsverket och som tidigare varit placerade av Sotenäs kommun som ensamkommande barn.

Ungdom mellan 18 och 21 år som går i gymnasieskola och bor i eget boende

Kommunens ansvar

Eftersom de ensamkommande ungdomarna saknar föräldrar är det kommunen som har försörjningsansvaret för dem. Principen som tillämpas är densamma som i Föräldrabalken. Ungdomarna kan antingen ha permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd.

Föräldrar har enligt Föräldrabalken försörjningsskyldighet för ungdomar som går i skolan till dess den unge fyller 21 år. Till skolgång räknas studier i grundskolan eller gymnasieskolan och annan jämförlig grundutbildning. Gör den unge ett uppehåll i sin skolgång är föräldrarna inte underhållsskyldiga under uppehållet men underhållsskyldigheten träder in igen om och när ungdomen återupptar skolgången. Ferier och tid då ungdomen på grund av sjukdom är förhindrad att delta i utbildningen anses i praxis utgöra tid då skolgång pågår. Underhållsskyldigheten upphör alltså inte under sommarlovet mellan två årskurser i gymnasieskolan.

Utöver försörjningsansvaret har kommunens socialtjänst ett uppföljningsansvar för dessa ungdomar då de tidigare varit placerade i familjehem, HVB och/eller stödboende. Förutom att deras eventuella försörjningsstöd handläggs av en socialsekreterare för försörjningsstöd så kan ungdomen komma att ha fortsatt kontakt med den socialsekreterare som tidigare har varit ansvarig för placeringen.

Har ungdomen bistånd i form av andrahandskontrakt med Enheten så är det en av ungdomens socialsekreterare som handlägger bostaden.

Handläggning

För de ungdomar som studerar på gymnasiet och som behöver försörjningsstöd tillämpas en förenklad handläggning av försörjningsstödet. Normalt sett krävs ett personligt besök inför ansökan om försörjningsstöd varje månad, men så länge ungdomen följer sin studieplan är det obehövligt. Det är istället att föredra att ungdomen inkommer med en skriftlig ansökan om försörjningsstöd varje månad och att eventuella besökstider inbokas på lov eller dylikt. Om flera socialsekreterare är inblandade kring ungdomen görs avstämning mellan de olika socialsekreterarna fortlöpande och inför ett planerat studieavslut bokas en gemensam besökstid för den unge tillsammans med de inblandade socialsekreterarna.

Inkomster

Ungdomen får studiebidrag fram till vårterminen det år hen fyller 20 år. Ungdomen har också möjlighet att ansöka om ett extra tillägg till studiebidraget, men det beräknas inte som en inkomst vid beräkning av försörjningsstöd. Ungdomen ska ansöka om studiemedlens bidragsdel hos CSN från höstterminen det år hen fyller 20 år.

Ungdomen ska också ansöka om bostadsbidrag hos Försäkringskassan. Ungdomens inkomster och tillgångar i övrigt ska bedömas på samma sätt som ungdomar som bor med sina föräldrar.

Beräkning av försörjningsstöd

Ungdomen beräknas på samma sätt som om hen hade bott hemma hos sina föräldrar, d.v.s. med normerna för hemmavarande ungdom mellan 18 år t.o.m. 20 år. I övrigt beräknas försörjningsstödet på samma sätt som andra hushåll.

Utbetalning av försörjningsstöd

Hur försörjningsstöd till uppehälle ska utbetalas till ungdomen bestämmer ungdomen och socialsekreteraren gemensamt. Om försörjningsstödet täcker hyra och el ska de betalas direkt från Enheten om ungdomen hyr i andra hand av Enheten.

Eftersom kommunen får ersättning för utbetalat försörjningsstöd till dessa ungdomar belastar utbetalningarna en särskild kod i kommunens kontoplan. Begäran om ersättning handhas av 1:e socialsekreterare.

Ungdom som fyller 21 år mitt i en termin

Om ungdomen inte är klar med sina studier vid 21-årsdagen och denna infaller under en pågående termin, ska ungdomen ges möjlighet att avsluta terminen utan att behöva ansöka om studiemedel. Ungdomen kan beviljas fortsatt försörjningsstöd till terminens slut. Försörjningsstödet beräknas då på samma sätt som för en vuxen ensamstående. Normen som används är den som avser vuxna och eventuella inkomster och tillgångar utöver studiebidrag och bostadsbidrag räknas som en inkomst vid beräkningen av försörjningsstödet.

För utbetalning av försörjningsstöd efter 21 år kan kommunen inte få ersättning för. Det utbetalas som vanligt försörjningsstöd.

Om ungdomen inte är klar med sina studier på gymnasienivå efter den termin då hen fyller 21 år kan hen ansöka om att få fortsatt försörjningsstöd under tid för studier, utan att söka studiemedel. En sådan ansökan prövas individuellt och beslutas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Ungdom mellan 18 och 21 år som inte går i gymnasieskola och bor i eget boende

Den unge ansöker om försörjningsstöd för egen del som vuxen person och beräkningen görs enligt norm för vuxna utifrån boendesituation och inkomster.

Det bör undersökas om ungdomen har rätt till etableringsplan hos Arbetsförmedlingen.

Bestämmelsen i 4 kap 1a § SoL om skolungdomars arbetsinkomster är inte tillämplig. Däremot kan den särskilda beräkningsregeln i 4 kap. 1b § SoL, jobbstimulansen, vara tillämplig vid beräkningen av försörjningsstöd.

Eventuell utbetalning av försörjningsstöd görs på samma sätt som för ungdomar mellan 18 och 21 år, som går i gymnasieskola.

Företagare och personer med fria yrken

Huvudregeln är att ekonomiskt bistånd inte ska utgå för att finansiera affärsverksamhet eller till att reglera skulder som uppkommit i sådan verksamhet.

Om en person driver ett eget företag och ansöker om ekonomiskt bistånd måste personen i första hand ta ut avtalsenlig lön. Om personen inte kan försörja sig på den egna verksamheten bör Kommunstyrelsen hänvisa personen till att avveckla företaget och ställa sig till arbetsmarknadens förfogande. I varje enskilt fall behöver en individuell prövning göras.

Företagsformer och realiserbara tillgångar

Alla typer av företag kan representera realiserbara tillgångar. Det är svårt att kontrollera inkomster som en enskild kan ha via sitt företag, därför kontrolleras i första hand om hen har ett företag eller ett funktionärsuppdrag/styrelseuppdrag i ett företag/förening. Därutöver kontrolleras deklaration, momsredovisning och förekomst av F-skattsedel.

Företag som begärts i konkurs

Om företaget lagts ned eller är föremål för konkursutredning och företagaren inte har någon annan försörjningsmöjlighet kan ekonomiskt bistånd beviljas. Samma krav kan ställas som på andra arbetslösa.

Personer med fria yrken

Personer med fria yrken såsom exempelvis konstnärer, författare, artister och frilansarbetare har ofta F-skattsedel eftersom detta är ett krav från deras uppdragsgivare. Deras ansökan om försörjningsstöd eller annat ekonomiskt bistånd ska prövas på samma sätt som för andra hel- eller deltidsarbetslösa och samma krav på motprestationer ska ställas.

Föräldralediga

Föräldrar med små barn är ofta beroende av barnomsorg för att kunna arbeta. Kommunen erbjuder barnomsorg fr.o.m. 1 års ålder. För att planera återgång i arbete efter föräldraledighet bör anmälan om behov av barnomsorgsplats ske senast när barnet är 6 månader. Bekräftelse om platsansökan ska uppvisas. Det är inte godtagbart att tacka nej till erbjuden plats inom barnomsorgen p.g.a. att plats önskas på särskild förskola eller särskilt familjedaghem.

Väljer föräldrar att utnyttja sin rätt till förkortad arbetstid ska inkomstbortfallet normalt inte kompenseras genom bistånd. Undantag kan medges om synnerliga skäl föreligger. Är behovet av medicinsk art ska läkarintyg uppvisas.

Föräldrapenning ska tas ut för sju dagar per vecka. Sökande har rätt att spara upp till 28 dagars föräldrapenning fram till det år föräldrapenning senast kan tas ut. Det gäller dagar med ersättning på grundnivå. Sökande ska inte vara tvungen att utnyttja ersättningsdagar med föräldrapenning före barnets födelse. Båda föräldrarna, inte bara den som är arbetssökande eller den som har lägre lön, ska kunna använda sig av sin möjlighet att vara hemma med barnet (halva tiden vardera med föräldrapenning).

Inskrivna för kriminalvård, rättspsykiatrisk vård etc.

Häktestid

Det kan vara svårt att överblicka häktningstiden, skuldfrågan och eventuell påföljd för häktade personer. Om den häktade har en skälig bostadskostnad och i övrigt är biståndsberättigad kan bistånd utgå till kostnaden under häktningstiden.

Häktade personer, inklusive personer som genomgår rättspsykiatrisk undersökning kan ansöka om häktesbidrag från kriminalvården och ska inte beviljas fickpengar.

Kriminalvård

Personer som dömts till fängelsestraff ska i första hand själva ta reda på om de har möjlighet att omgående påbörja verkställigheten. Om så är fallet ska detta ske. Vid ansökan om bistånd i avvaktan på fängelsestraff kan behovet tillgodoses genom att den sökande inställer sig hos kriminalvården. Personen kan få ersättning för sin resa till anstalten av kriminalvården efter uppvisande av kvitto.

Sökande som är intagen på kriminalvårdsanstalt och saknar inkomster eller tillgångar kan få bistånd för hyra om strafftiden inte överstiger 6 månader och kostnaden i övrigt är skälig. Observera att den som får sjukersättning får behålla sin ersättning de första 60 dagarna av vistelsen. Om sökande har strafftid överstigande 6 månader bör sökande uppmanas att hyra ut sin bostad i andra hand alternativt säga upp den. I detta fall beviljas endast bistånd för hyreskostnad under skälig period för att lösa frågan under förutsättning att det finns särskilda skäl. Om sökande väljer att säga upp sin lägenhet bör bistånd utgå för magasinering under strafftiden om det föreligger särskilda skäl för detta.

Fickpengar ska inte utgå till den som avtjänar fängelsestraff. Intagna har sysselsättningsplikt och ersätts med 13 kr/timme. 10% av det hen tjänar sätts in på ett särskilt frigivningskonto.

En intagen står själv för kostnader kring eventuella permissioner. Har hen inga pengar kan hen ansöka bidrag från kriminalvården. Vid ansökan om försörjningsstöd efter frigivning från kriminalvårdsanstalt ska alltid saldo på frigivningskonto kontrolleras.

Vid avtjänat straff ligger enligt 4 kap 1 § SoL ansvaret för bistånd på folkbokföringskommunen under en övergångsperiod. En rimlig övergångsperiod kan vara cirka en (1) månad. Därefter har vistelsekommunen ansvaret.

Intensivövervakning med elektronisk kontroll, s.k. fotboja

Fotboja förekommer dels som påföljd vid korta straff, dels som ett led i förberedelser för frigivning, så kallad intensiv övervakning (IOV-utsluss).

Personer som avtjänar straff med fotboja, efter att ha dömts till ett kortare straff, jämställs med frivårdsklient och har exempelvis rätt att fortsätta uppbära t.ex. pension eller sjukpenning, dock inte a-kassa. Om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt har personen rätt till ekonomiskt bistånd från kommunen till sin försörjning under verkställigheten med fotboja. För enskilda som arbetar eller är arbetssökande kan arbetstider, resväg och adress till arbetsgivare/

arbetsmarknadsinsats registreras hos Kriminalvården, och den enskilde kan därmed fortsätta arbeta eller stå till arbetsmarknadens förfogande.

Om verkställigheten med fotboja upphävs och övergår till anstaltsvård gäller i stället reglerna för intagna på kriminalvårdsanstalt.

Vid IÖV-Utsluss är personen fortfarande inskriven inom kriminalvården och har inte rätt till försörjningsstöd.

Ekonomiskt bistånd till eventuella merkostnader till följd av fotbojan, såsom avgifter, telefoninstallation eller aktivitetsresor beviljas inte, utan ska ersättas av kriminalvården.

Rättspsykiatrisk vård

Den som genomgår rättspsykiatrisk vård eller är omhändertagen enligt smittskyddslagen har rätt till ekonomiskt bistånd på samma villkor som personer inskrivna för vård inom socialtjänsten. Observera att dömda till rättspsykiatrisk vård kan ha kvar rätten till vissa ersättningar från Försäkringskassan vilket bör utredas innan bistånd beviljas.

Skyddstillsyn med särskild behandlingsplan - Kontraktsvård

Kontraktsvård innebär att man döms till behandling och minst ett års övervakning istället för fängelse. Straffet man skulle ha dömts till får inte vara längre än två år. Kontraktsvård kan bli aktuellt om den dömdes brott är kopplat till något som kräver behandling, t.ex. missbruk eller beroende. För att dömas till kontraktsvård måste man samtycka till den behandling som föreslås.

För att få kontraktsvård krävs att Enheten accepterar att betala för behandlingen efter att kriminalvårdens betalningsansvar upphör, vilket är vid tänkt datum för villkorlig frigivning, d.v.s. vid 2/3 av strafftiden.

Vid behandling på institution står kriminalvården för alla kostnader i samband med placeringen. Om personen har egen inkomst betalar hen 80 kr/dag i egenavgift. I dessa fall ska inget försörjningsstöd beviljas.

Om behandlingen sker i öppenvård så bekostar kriminalvården enbart kostnaderna för behandling och kontroller enligt behandlingsplan. Personens behov av försörjningsstöd får då provas av Enheten.

Om den dömda avbryter eller missköter den uppgjorda behandlingsplanen gäller i stället reglerna för inskrivna inom kriminalvården vad gäller Enhetens ansvar. Tingsrätten kan besluta att straffet istället ska avtjänas i fängelse.

Samhällstjänst

Samhällstjänst är en dom till skyddstillsyn med föreskrift att utföra oavlönat arbete hos ideella föreningar, organisationer eller kyrkor och är ett alternativ till fängelse. Samhällstjänsten ska utföras under den dömdes fritid, t.ex. kvällar eller veckoslut, under kontroll av frivårdsmyndigheten. Den dömda kan behålla sitt ordinarie arbete/ studier eller vara aktivt arbetsökande. Det faktum att en bidragsökande person är dömd till samhällstjänst ska inte påverka socialtjänstens krav på den sökande att stå till arbetsmarknadens förfogande på heltid och t.ex. delta i praktik.

Pensionärer

Information om sjukförsäkringsförmåner finns på www.forsakringskassan.se

Information om pensionsförmåner finns på www.pensionsmyndigheten.se

Personer med pension och/eller äldreförsörjningsstöd som ansöker om ekonomiskt bistånd till exempel tandvård eller glasögon kan beviljas detta efter sedvanlig prövning av deras egna möjligheter att betala dessa utgifter. Det kan anses vara skäligt att personernas normöverskott under sex månaders tid får gå till att finansiera sökt kostnad och att resterande belopp beviljas i bistånd.

Ålderspension

En pension kan komma från flera olika håll, dels från Pensionsmyndigheten, dels från en arbetsgivare i form av tjänstepension. Den allmänna pensionen består av tilläggspension och eventuellt garantipension. Man kan även ha en privat pension. De olika pensionerna läggs ihop och blir tillsammans den totala pensionen. Observera att t ex AFA, AGS, AMF kan utgå. Dessa ersättningar syns inte i Enhetens kontrollsystem SSBTEK.

Äldreförsörjningsstöd

Äldreförsörjningsstöd gäller personer 65 år och äldre med låg eller ingen pension. Man måste vara bosatt i Sverige för att kunna ansöka. Äldreförsörjningsstödet ska garantera en skälig levnadsnivå och storleken beror på sökandes egna inkomster och bostadskostnaden. Man ansöker om äldreförsörjningsstöd samtidigt som man ansöker om bostadstillägg. Äldreförsörjningsstödet beviljas för högst 12 månader, därefter krävs ny ansökan. För mer info se www.pensionsmyndigheten.se

Personer med beroendeproblematik

De krav som kan ställas enligt Socialtjänstlagen kan inte användas på samma sätt för sökanden som har allvarliga missbruksproblem. Vid missbruksproblem är det viktigt att alla verksamhetsområden inom Enheten där personen är aktuell samverkar och arbetar tillsammans med personen.

Personer med missbruk ska i första hand erbjudas hjälp för sina sociala problem och Enheten ska tillsammans med den sökande planera för att den enskilde på sikt ska bli självförsörjande. Enheten ska arbeta motiverande för att den enskilde ska förändra sin situation.

Enheten kan inte ställa krav på att en person med allvarligt missbruksproblem ska följa en viss behandlingsplan för att vara biståndsberättigad.

En individuell bedömning behöver göras gällande de krav som ställs på arbetssökande i övrigt. Kravet på att delta i praktik eller kompetenshöjande verksamhet kan tillämpas på personer med lindrigare missbruksproblem men ska inte ersätta vård och behandling. Deltagandet kan vara förebyggande vid begynnande missbruk eller utgöra komplement till andra insatser mot missbruket. De krav som ställs ska vara relevanta och sakligt grundade på behov av kompetensutveckling. Kravet på deltagande i en viss praktik eller arbetsträning ska

alltid föregås av ett övervägande om den enskildes medverkan vid en arbetsplats är lämplig.

Om en sökande med missbruksproblematik inte medverkar, helt eller i tillräckligt stor utsträckning, i Enhetens arbete för att upprätta en genomförandeplan eller att göra en utredning så kan detta dock utgöra grund för att reducera biståndet. I sådana fall är det hyra, livsmedel och el som bör beviljas.

När det gäller personer med påvisbart pågående missbruk kan försörjningsstödet också reduceras om det är uppenbart att biståndet inte används till avsett ändamål.

Personer med svår psykisk ohälsa

När det gäller personer med svår psykisk ohälsa och beteendemässiga störningar måste Enheten utreda de grundläggande problemen för att kunna ta ställning till hur Enheten på bästa sätt kan stärka den enskildes framtida försörjningsförmåga. I arbetet med personer med svår psykisk ohälsa är det oftast nödvändigt att samverka med andra enheter inom socialtjänsten och med sjukvården. Ibland saknar dessa personer sjukdomsinsikt och kan behöva en längre tids motivationsarbete för att gå med på att söka kontakt med sjukvården.

Liksom för personer med lindriga missbruksproblem kan nämnden ställa krav på att en person med lindrigare psykiska problem deltar i praktik eller kompetenshöjande verksamhet. Detta ska inte ersätta vård och behandling, men insatserna kan vara ett komplement till eller ett led i rehabiliteringen. De krav som ställs ska vara relevanta och sakligt grundade på behov av kompetensutveckling.

Personer utsatta för våld i nära relation

I möjligaste mån ska FREDA kortfrågor ställas till alla nybesök och alltid vid misstanke om att en person som är aktuell för ekonomiskt bistånd kan vara utsatt för våld av en närstående.

I ärenden där barn finns i hushållet ska alltid en anmälan enligt 14 kap 1 § SoL göras till Barn och Unga.

Utifrån Socialstyrelsens allmänna råd (SOSF 2013:1) bör personer som utsatts för våld eller andra övergrepp särskilt beaktas i bedömningen av rätten till bistånd. Handläggare till sökande som varit utsatt för våld eller andra övergrepp bör vara observant i sitt förhållningssätt och göra en individuell bedömning av de specifika behoven och då eventuellt beräkna kostnader till en högre nivå om sökande har behov av livsmedel, kläder, skor eller telefon m.m. pga. den tvingande situation de befinner sig i. I en akut situation, där den våldsutsatta brutit upp från våldsutövaren, är det bara den enskildes egna inkomster och tillgångar, samt kostnader för den enskilde och eventuellt medföljande barn som ska tas i beaktande vid prövningen. I en sådan situation är det direkt olämpligt att hänvisa till en eventuell partners försörjningsskyldighet. I en situation där en våldsutsatt fortsätter att leva tillsammans med våldsutövaren provas försörjningsstödet gemensamt för hushållet.

Sökande skall också erbjudas kontakt med handläggare med särskilt ansvar för människor som utsatts för våld i nära relation och därigenom, om så är aktuellt,

erbjudas bl.a. skyddat boende och i en akut situation tillgodose den sökandes behov av boende genom beviljad vistelse på kvinnojour eller annat jourboende. Bistånd till boende vid våld i nära relation är en stöd- och hjälpinsats och inte försörjningsstöd. Enligt 8 kap 1 § SoL medför stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär inte kostnadsansvar för den enskilde.

Om den sökande bedöms ha behov av att flytta bör Enheten, i detta fall, ge bistånd beräknat på den nya boendekostnaden samt bevilja bistånd för behövlig hemutrustning vid bosättning om särskilda skäl föreligger för detta. Beräkning av försörjningsstöd görs utifrån de riktlinjer som finns uppsatta, dock kan det i vissa fall vara nödvändigt för den enskilde att inneha ett fordon om denne riskerar att bli utsatt för våld eller andra övergrepp av närstående varpå bil inte ska bedömas som en realiserbar tillgång i alla ärenden.

Om en skolungdom 18–20 år på egen hand ansöker om försörjningsstöd/ ekonomiskt bistånd med anledning av att hen utsatts för eller bevittnat våld eller andra övergrepp av närstående, ska Enheten vid behovsbedömningen överväga att bortse från föräldrarnas underhållsskyldighet.

Sjuka

För att arbetsförmåga vid sjukdom ska godkännas ska en person ha ett läkarutlåtande som styrker oförmåga att arbeta eller delta i arbetsökaraktiviteter, helt eller delvis. Det är inte sjukdomen i sig som bedöms utan arbetsförmågan. Arbetssökande som är sjuka ska, om det utifrån medicinsk utredning bedöms lämpligt, erbjudas rehabiliterande insatser samt lämna in sjukanmälan till Försäkringskassan för att lämplig samverkan kring rehabilitering ska komma igång.

Sökande som är sjukskriven och därmed bedömts vara tillfälligt oförmögen till arbete ska, för att rätt till bistånd ska bedömas föreligga, medverka till behandling och rehabilitering i syfte att åter igen kunna stå till arbetsmarknadens förfogande.

Arbetssökande personer som är deltidssjukskrivna ska vara aktivt arbetssökande resterande delen eller aktivt delta i, av Enheten, anvisad aktivitet utifrån läkares rekommendation.

Den som är sjukskriven och där sjukskrivande läkare bedömer att personen inte kommer att återfå arbetsförmågan inom överskådlig tid ska ansöka om sjukersättning. Är personen mellan 19–29 år görs istället en ansökan om aktivitetsersättning och för att vara berättigad till det gäller att arbetsförmågan ska vara nedsatt under minst ett år på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan. Om en persons arbetsförmåga är nedsatt med minst en fjärdedel kan personens sjukpenning bytas ut mot sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Studerande

Utgångspunkten är att vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därför inte är berättigade till försörjningsstöd. Vuxenutbildning ska finansieras genom det statliga studiemedelssystemet eller med aktivitetsstöd via Arbetsförmedlingen. Bistånd ska beviljas endast om starka sociala eller medicinska skäl föreligger, om behovet är tillfälligt och i akuta situationer.

Undantag är SFI-studier och arbetsmarknadsutbildningar där aktivitetsstödet är otillräckligt.

Om en person har studerat men avslutar sina studier och söker försörjningsstöd är utgångspunkten att de ska ha planerat för sin ekonomi efter avslutade studier till exempel genom att i god tid börja söka arbete.

Bistånd till studerande under studieuppehåll

För att ha rätt till försörjningsstöd ska studerande kunna visa att de i god tid sökt feriearbete då inkomstbortfallet är en förutsägbar situation. Den studerande ska själv under terminen planera för sommaruppehållet, vara aktivt arbetssökande och i god tid anmäla sig på Arbetsförmedlingen.

Studiemedlen är avsedda att täcka levnadskostnaderna och studiematerialet för den studerande t.o.m. den dag terminen slutar enligt studiemedelsbeslutet. Först därefter inträder eventuell rätt till försörjningsstöd. Högskolestuderande har inget uppehåll mellan höstterminen och vårterminen och ska därför inte beviljas försörjningsstöd för studieuppehåll då. För övriga studerande se studiemedelsbeslutet.

Den som väntar inkomst av arbete eller arbetslöshetsersättning under studieuppehållet kan beviljas försörjningsstöd med villkor om återbetalning. En person, som sökt, men inte fått arbete under studieuppehållet, kan erbjudas kompetenshöjande verksamhet.

Studerande på SFI – Svenska för invandrare

Personer som studerar SFI upp till C-nivå har rätt att söka försörjningsstöd. Den sökande kan även vara berättigad till försörjningsstöd och studera SFI på D-nivå under förutsättning att man även är aktivt arbetssökande. För personer som har inkomster från a-kassa är det viktigt att studierna godkänns av a-kassa innan de påbörjas. I annat fall riskerar personen att förlora sin ersättning från a-kassan.

För att vara berättigad till försörjningsstöd under tid för SFI-studier krävs, utöver de krav som regelmässigt ställs för rätt till bistånd, att den studerande inkommer med närvarorapport från SFI varje månad, är aktivt studerande samt följer den planering som är gjord för SFI-studierna.

Studerande som har familj

En studerande som uppbär studiemedel ska inte omedelbart tvingas avbryta studierna om hens familj blir beroende av bistånd. Förutsättningen är att den andra vuxna i familjen uppfyller rätten till bistånd. Enligt en dom i Kammarrätten ska, i de fall biståndsbehovet är tillfälligt eller om en mindre del av studierna återstår (några månader), bistånd kunna utgå till familjens försörjning under en begränsad tid. Studiemedlen räknas som inkomst och hänsyn tas till verifierade kostnader för studiematerial.

Studier i rehabiliterande syfte

Försörjningsstöd kan utgå under studietiden, oavsett typ av studier, om studierna har ett klart rehabiliterande syfte och alla andra möjligheter att finansiera studierna

har uttömts. Behovet av studier ska kunna styrkas med intyg från Arbetsförmedlingen om att möjligheten att erbjuda sökanden arbete eller arbetsmarknadsåtgärder uttömts. I lämpliga fall ska även behovet styrkas med läkarintyg. Försörjningsstöd i rehabiliterande syfte prövas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Ungdomar under 21 år som går i skolan

Undantagna från huvudregeln är ungdomar under 21 år, som under grundskole- eller gymnasieutbildning av godtagbara skäl flyttat hemifrån, och där föräldrarna inte kan fullgöra sin försörjningsskyldighet. Till dessa ungdomar kan bistånd beviljas om starka sociala och/eller medicinska skäl föreligger, om behovet är tillfälligt och i akuta situationer.

I bedömningen tas särskild stor hänsyn till om ungdomen kan försörja sig på annat sätt, t.ex. om kapacitet finns att erhålla ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden eller om studier kan avvaktas till dess att ungdomen har möjlighet att försörja sig genom studiemedelssystemet.

Från och med höstterminen det året ungdomen fyller 20 år ska förhöjt studiebidrag samt studielån sökas hos CSN.

Ungdomar, boende i föräldrahemmet och som studerar på gymnasienivå, bör inte hamna i en situation där deras möjlighet till gymnasiestudier påverkas av familjens ekonomi. Hemmaboende gymnasieungdomar ska ingå i beräkningen av ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd som längst till och med 21 års ålder. Det studiemedel som den unge uppbär ska dock reducera biståndet, med undantag för eventuellt extra tillägg.

För familjer med låga inkomster kan studiebidraget för studerande ungdomar kompletteras med ett inkomstprövat extratillägg. Detta tillägg söks hos CSN och har ingen nedre åldersgräns för ansökan utan är en riktad förmån för att möjliggöra studier för den unge i familjen. Detta tillägg ska inte beräknas som inkomst vid en biståndsbedömning oavsett om den unge bor i föräldrahemmet eller har eget hushåll. Socialsekreteraren ska informera sökande om möjligheten att ansöka om denna riktade förmån ifrån CSN.

Vuxenstuderande med studiestartsstöd

Studiestartsstöd är ett stöd som är till för arbetslösa i åldern 25 – 56 år, som har en kort tidigare utbildning och som behöver utbilda sig på grundskole- eller gymnasienivå för att kunna få ett arbete. Studiestartsstöd söks hos CSN via studie- och yrkesvägledaren (SYV) på Vuxenutbildningen.

Kompletterande försörjningsstöd kan beviljas till sökande med studiestartsstöd, under förutsättning att planeringen skett i samverkan med socialsekreterare och att sökande i övrigt uppfyller förutsättningarna för bistånd. Studierna ska vara tydligt inriktade mot självförsörjning. Om studierna med studiestartsstöd planeras som ett första steg mot vidare studier bör det i bedömningen vägas in om sökande framöver kan komma att bli självförsörjande genom studiemedel. Om sökande erbjuds arbete med marknadsanpassad lön ska försörjningsstöd inte beviljas.

Utländska medborgare

Nordiska medborgare

Nordiska medborgare behöver inte uppehållstillstånd för att vistas i Sverige. EG-rätten och dess fria rörelse innebär ingen inskränkning av den nordiska överenskommelsen. En ansökan om ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd från en nordisk medborgare ska prövas på samma sätt som en ansökan ifrån en svensk medborgare om de sedvanliga kriterierna för rätt till bistånd är uppfyllda.

EU/EES-medborgare

Vistelse i Sverige de första tre månaderna

För en EU-medborgare gäller särskilda regler som innebär att kravet på uppehållstillstånd enligt utlänningslagen inte gäller för dem under vissa förutsättningar. Bestämmelser om uppehållsrätt, som reglerar EU-medborgares rätt att vistas i landet, finns i utlänningslagen och utlänningsförordningen. Reglerna om uppehållsrätt omfattar även medborgare från EES-länderna Island, Norge och Liechtenstein. Reglerna om uppehållsrätt omfattar dock inte medborgare från Schweiz, för vilka tidigare regler om uppehållstillstånd fortfarande gäller. Reglerna om uppehållsrätt är endast tillämpliga på sådana EU- medborgare som reser till eller uppehåller sig i en annan medlemsstat än den de själva är medborgare i och därigenom utnyttjar den fria rörligheten.

EU-medborgare har rätt att resa in i Sverige utan visum eller uppehållstillstånd och vistas här i tre månader. Efter tre månader måste de uppfylla vissa villkor för att ha uppehållsrätt och därmed få stanna. En EU-medborgare kan återfå sin rätt att vistas här tillfälligt i tre månader genom att lämna landet och sedan återkomma.

Vid en ansökan om ekonomiskt bistånd under de tre första månaderna bedöms deras ansökan på samma sätt som personer som vistas i Sverige utan uppehållstillstånd. Kommunen har det yttersta ansvaret vilket innebär att bistånd för att undanröja akut nöd kan beviljas. Det ska alltid göras en individuell bedömning. Akut bistånd kan exempelvis omfatta bistånd till matpengar, biljett hem och eventuellt logi i avvaktan på hemresa. Observera särskilt om det finns barn i familjen då en barnkonsekvensanalys alltid ska göras.

Upphållsrätt efter tre månader

Med uppehållsrätt avses en rätt för EU/EES-medborgare och deras familjemedlemmar att under vissa förutsättningar vistas i Sverige mer än tre månader utan uppehållstillstånd. Upphållsrätten finns så länge villkoren är uppfyllda. En EU/EES-medborgare som har vistats lagligt i Sverige utan avbrott under minst fem år får permanent uppehållsrätt och kan ansöka om intyg från Migrationsverket om permanent uppehållsrätt.

EU/EES-medborgaren har uppehållsrätt om hen:

- är arbetstagare eller egenföretagare i Sverige
- har kommit till Sverige för att söka arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning
- är inskriven som studerande vid en erkänd utbildningsanstalt i Sverige och enligt en försäkran om detta har tillräckliga tillgångar för sin och sina

familjemedlemmars försörjning samt har en heltäckande sjukförsäkring för sig och sina familjemedlemmar som gäller i Sverige

- har tillräckliga tillgångar för sin och sina familjemedlemmars försörjning och har en heltäckande sjukförsäkring för sig och familjemedlemmarna som gäller i Sverige.

Som familjemedlem räknas:

- partner (sambo, make/maka eller registrerad partner)
- ogifta barn under 21 år
- barn över 21 år som är ekonomiskt beroende av förälder
- föräldrar som är ekonomiskt beroende av sina barn (gäller inte föräldrar till studerande)
- annan familjemedlem som är beroende av försörjning eller ingår i hushållet eller om det av allvarliga hälsoskäl krävs att personen med uppehållsrätt personligen tar hand om familjemedlemmen.

Med sambo menas par som inte är gifta men som bor och lever tillsammans som i ett äktenskap. Att man har bott tillsammans under till exempel ett turistbesök räcker inte.

Att bedöma uppehållsrätt

Vid ansökan om försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd är det Enheten som måste bedöma om den sökande har uppehållsrätt i Sverige eller inte. Denna bedömning görs som en första prövning av rätten till ekonomiskt bistånd.

Det som ska bedömas är om personen faller inom något eller några av kriterierna för uppehållsrätt. Vad gäller EU-rätten så har arbetstagarbegreppet fått en bred tolkning. Varje person som utför ett faktiskt och verkligt arbete ska betraktas som arbetstagarare, om inte arbetet som utförs har så begränsad omfattning att det framstår som ett marginellt komplement. EU-domstolen har angett att en helhetsbedömning ska göras utifrån alla omständigheter som avser arten av arbete och arbetsförhållandena. I denna bedömning är tre kriterier avgörande och måste uppfyllas för att någon ska anses vara arbetstagarare:

1. Arbete ska utföras åt någon annan
2. Personen ska vara under dennes arbetsledning, och
3. Arbetet ska ske mot ersättning

Med arbetssökande EU-medborgare menas en person som beger sig till ett annat EU-land och aktivt söker arbete. Arbetssökande personer omfattas generellt sett av den grundläggande rätten till fri rörlighet och rätten att vistas i Sverige under tre månader utan uppehållsrätt. Så länge de kan styrka att de fortfarande söker arbete och har en verklig möjlighet att få en anställning har de också rätt att vistas i Sverige utöver de tre månaderna.

Rättsfall ger den vägledningen att om en EU-medborgare sökt arbete under sex månader utan att få ett arbete har denne ingen verklig möjlighet att få en anställning och saknar därmed uppehållsrätt. I övrigt gäller samma krav och villkor som för andra biståndssökande.

Uppehållskort för EU-medborgares familj som inte är EU-medborgare
Om EU-medborgare med uppehållsrätt har familjemedlemmar som inte är EU-medborgare, så behöver dessa uppehållskort för att få vistas i Sverige mer än tre månader. Uppehållskort ansöker man om hos Migrationsverket och ska göras för varje enskild familjemedlem.

Utländska medborgare utanför Norden, EU, EES - med uppehållstillstånd

Ansökningar om ekonomiskt bistånd från personer med permanent eller tidsbegränsat uppehållstillstånd ska behandlas på samma sätt som ansökningar från svenska medborgare. Detta oavsett orsaken till uppehållstillståndet. Beslut om uppehållstillstånd ska kunna visas upp. Utländska medborgare med uppehållstillstånd för besök ska bedömas på samma sätt som utländska medborgare som befinner sig tillfälligt i landet.

Nyanlända som omfattas av etableringsprogrammet

Arbetsförmedlingen ansvarar för samordning av insatser för nyanlända flyktingar enligt Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända. En person har rätt till en etableringsperiod på 24 månader, som ska genomföras inom 36 månader från det att personen blir kommunplacerad. Under etableringsperioden kan individen ansöka om etableringsersättning hos Arbetsförmedlingen. Etableringsersättningen samt eventuella tilläggsförmåner administreras av Försäkringskassan.

Lagen omfattar nyanlända i arbetsför ålder (20–64 år). Lagen omfattar även anhöriga, i samma ålder, som ansökt om uppehållstillstånd inom sex år från att personen som hen har anknytning till togs emot i en kommun.

Kompletterande försörjningsstöd

Ansökningar om bistånd ska hanteras enligt samma regler och rutiner som för andra sökanden och samma krav på egenansvar och egen planering gäller även för denna grupp. Utbetalningar av försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd till dessa personer markeras i verksamhetssystemet med särskild projektkod.

Initialt försörjningsstöd och kompletterande försörjningsstöd

Den som ansöker om försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd mellan det att uppehållstillståndet beviljas till första utbetalning av etableringsersättning och eventuella tilläggsförmåner ska likabehandlas med svenska medborgare i fråga om rätten till bistånd enligt socialtjänstlagen och fullt försörjningsstöd beviljas om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt och kraven är uppfyllda. Utbetalningar av försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd till dessa personer markeras i verksamhetssystemet med särskild projektkod, utifall att kommunen kan få ersättning för det utbetalade biståndet.

Som ansökt om förlängning av uppehållstillstånd

En person som ansökt om förlängning av uppehållstillstånd, men som inte fått något beslut då tillståndet upphör, har samma rätt till försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd som en person med uppehållstillstånd under förutsättning att personen kan uppvisa handlingar som styrker att hen ansökt om förlängning inom föreskriven tid. Föreskrivna tider för förnyelse av ansökan finns på www.migrationsverket.se

Utländska medborgare utanför Norden, EU, EES - utan uppehållstillstånd

Utländska medborgare som tillfälligt vistas i Sverige, till exempel turister, affärsresande och säsongsarbetare ska vid ekonomiska problem i första hand hänvisas till det egna landets ambassad eller konsulat. Vid en akut nödsituation har kommunen det yttersta ansvaret och en individuell bedömning ska alltid göras. Akut bistånd kan till exempel omfatta bistånd till matpengar, biljett hem och eventuellt logi i avvaktan på hemresa. Om det finns barn i familjen ska deras behov särskilt beaktas och en barnkonsekvensanalys göras.

Efter tre månaders vistelse i Sverige inträder kravet på uppehållstillstånd. Om personen saknar uppehållstillstånd och inte heller har ansökt om uppehållstillstånd, ska Enheten uppmana personen att ta kontakt med Migrationsverket för att ansöka om ett uppehållstillstånd.

Det finns personer som uppehåller sig i Sverige utan tillstånd, s.k. papperslösa. Orsakerna kan t.ex. vara att personen har fått avslag på en ansökan om uppehållstillstånd och fått ett utvisningsbeslut, uppehållstillstånd har löpt ut och förnyad ansökan har inte gjorts eller man har aldrig sökt uppehållstillstånd. Till sådana personer bör ekonomiskt bistånd bara beviljas om det handlar om en akut nödsituation. Kommunen har ingen skyldighet att lämna bistånd enligt 4 kap 1 § SoL, varför eventuellt bistånd i nödsituation beviljas enligt 4 kap 2 § SoL.

Enheten har inte underrättelseskyldighet till polismyndigheten när den kommer i kontakt med en papperslös. Däremot är nämnden fortfarande skyldig att på begäran från en polismyndighet, Säkerhetspolisen, Migrationsverket, en migrationsdomstol, Migrationsöverdomstolen eller regeringen lämna ut uppgifter om en papperslös om de behövs för att avgöra ett ärende om uppehållstillstånd eller för att verkställa ett beslut om avvisning eller utvisning (Utlänningslagen 17 kap 1 §).

Asylsökande

Asylsökande ska alltid hänvisas till Migrationsverket som beviljar dagarsättning enligt Lag om mottagande av asylsökande med flera (LMA). Detta gäller oavsett om den asylsökande vistas på förläggning eller som EBO (Eget Boende) i kommunen.

Tillståndssökande

Vid vissa tillfällen är det kommunen som ansvarar för att betala ut ersättning enligt LMA (Lag 1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Biståndet lämnas enligt 3 a § LMA.

- Personer som enligt 1 § 3 p LMA har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige och av särskilda skäl medgetts rätt att vistas här medan ansökan prövas. Det är Migrationsverket som fattar beslutet och detta ska visas upp av den sökande.
- Personer som enligt 1 § 2 p LMA har beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd eller uppehållstillstånd efter tillfälligt skydd med stöd av bestämmelserna i 21 kap 2, 3, 4 eller 6 § utlänningslagen och som inte är folkbokförda här i landet. För dessa personer gäller att kommunen betalar ut biståndet till dess att Migrationsverket tar över ansvaret.

- Ungdomar som omfattas av lagändringen i Lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige gällande vissa unga vuxna som kom till Sverige som ensamkommande barn och drabbats av lång handläggningstid. Förutsättningen för att kommunen ska kunna betala ut bistånd enligt LMA är att ungdomen
 1. har fått ett avslagsbeslut och ett beslut om avvísning eller utvisning som vunnit laga kraft, och som i och med det förlorat sin dagersättning enligt LMA och
 2. har ansökt om uppehållstillstånd med stöd av 16 f § i den tillfälliga lagen och Migrationsverket eller domstol har beslutat att avvísnings- eller utvisningsbeslutet ska inhiberas. Om verkställigheten inhiberas blir ungdomen en s.k. tillståndssökande och kan efter en anmälan om behov av bistånd till Migrationsverket, ha rätt till ekonomiskt stöd enligt LMA i form av dagersättning och särskilt bidrag.

Ersättning enligt LMA delas in i två olika delar; dagersättning och särskilt bidrag. Dagersättningen betalas ut enligt fasta belopp och regleras i Förordningen (1994:361) om mottagande av asylsökande m.fl. Särskilt bidrag kan beviljas till bl.a. vinterkläder, glasögon, kosttillskott, handikapputrustning, spädbarnsutrustning och akut tandvård vid särskild ansökan från den enskilde. Den ersättning som ansvarig nämnd betalar ut i enlighet med 3 a § LMA kan återsökas hos Migrationsverket. För mer information, se <https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Medan-du-vantar/Ekonomiskt-stod.html>

Vid ansökan om ersättning enligt LMA ska Migrationsverkets föreskrifter och allmänna råd följas. Ansökan hanteras på eget sätt i verksamhetssystemet då LMA inte får registreras som försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd.

Vid utlandsvistelse

Huvudprincipen är att bistånd inte beviljas vid utlandsvistelse.

En kortvarig resa som varken påverkar försörjningen eller försämrar möjligheterna till framtida försörjning bör inte påverka rätten till ekonomiskt bistånd så länge personen uppfyller de krav som ställts för rätt till bistånd.

Det kan undantagsvis också finnas rätt till bistånd under tillfällig vistelse utomlands om det exempelvis är nödvändigt i samband med sjukdom eller begravning. Med tillfällig vistelse menas en kortare resa på en eller ett par veckor.

En utlandsresa ska ske i samråd med socialsekreterare. En bedömning görs i varje enskilt fall. Vid bedömningen ska beaktas resans påverkan för den enskilde att bli självförsörjande och hur det påverkar fortsatt behov av bistånd.

Handläggningsprocessen

För att säkerställa att handläggningen av försörjningsstödsärenden är rättssäker för den enskilde krävs att handläggningen följer vissa principer vad gäller prövning av ansökan, information till den enskilde, kontroll av tillgångar, dokumentation m.m.

Dokumentation

Dokumentationen är en förutsättning för den enskildes rättssäkerhet och socialtjänsten är skyldig att dokumentera sin verksamhet. Det är särskilt viktigt i samband med myndighetsutövning. Dokumentationen ska omfatta alla uppgifter som har betydelse för handläggning och bedömning av ett ärende och gäller såväl muntlig som skriftlig information. Det är viktigt att komma ihåg att ett beslut ska baseras på den information som framgår av dokumentationen samt det som finns i beslutsunderlaget.

Dokumentationen ska omfatta dels de omständigheter som rör den enskildes hjälpbehov, dels på vilket sätt utredningen har gjorts, till exempel vad som framkommit vid kontakter med andra myndigheter. Av dokumentationen ska också framgå vad som har beslutats och vilka åtgärder som vidtagits.

Dokumentationen ska genomföras på ett sådant sätt att det framgår hur ärendet fortlöper och hur besluten genomförts. Dokumentationen ska vara saklig, objektiv och utformas med respekt för den enskilde. Av dokumentationen ska framgå vilken handläggare som noterat vilken uppgift och när anteckningen gjordes. Den enskilde har rätt att ta del av som har skrivits om honom eller henne. Det ska även klart framgå om den enskilde anser att en uppgift är felaktig eller om han eller hon har en annan uppfattning.

Dokumentationen är nödvändig för att den biståndssökande ska kunna ta del av uppgifterna och har en avgörande betydelse som underlag för ett korrekt beslut. Brister i detta avseende kan medföra att de beslut som fattas grundar sig på otillräckligt eller felaktigt underlag. Ytterst är dokumentationsskyldigheten en fråga om den enskildes rättssäkerhet. Det individuella tjänstemannaansvaret medför att dokumentation också är viktig för handläggarens egen skull. Dokumentation är dessutom en förutsättning för att Enheten ska kunna följa upp och utvärdera sina insatser.

Information och rättssäkerhet

Enheten har en informationsskyldighet, som gäller oavsett om syftet med kontakten är att ansöka om ekonomiskt bistånd eller få allmänna upplysningar. Information som ges till sökande ska vara tydlig, lätt att förstå och tillgänglig för så många som möjligt. Information som riktar sig till särskilda grupper, såsom personer som inte behärskar svenska språket eller har en funktionsnedsättning, ska vara anpassade efter deras behov och tolk ska alltid användas vid behov.

Det är inte ovanligt att personer genom telefon eller vid personligt besök ställer frågor om reglerna för ekonomiskt bistånd eller om normen för försörjningsstöd. En sådan förfrågan är allmän, d.v.s. inte en formell ansökan som leder till utredning eller beslut. I en sådan situation är det viktigt att tydligt informera om att den enskilde alltid har rätt att göra en ansökan, hur en ansökan görs och att man alltid har rätt till en individuell behovsprövning. Handläggaren måste förvissa sig om att svaret uppfattas korrekt och inte som ett beslut om att avvisa ärendet eller ett beslut om avslag.

När det gäller rättssäkerhet är det viktigt att den enskilde informeras om t.ex. rätten till insyn i utredningsmaterial och journalanteckningar, rätten till ombud eller

biträde, möjligheterna att få tolk och att ha med sig en stödperson. Annan viktig information kan handla om allmän rättshjälp, socialtjänstens arbetssätt, sekretess och samrådsbestämmelser samt möjligheter att överklaga beslut. Självfallet måste Enheten också informera om vilka skyldigheter den enskilde har, t.ex. att tillhandahålla korrekta och tillräckliga uppgifter i samband med utredning.

Information i samband med en första ansökan

För att förebygga att den sökande oavsiktligt gör fel vid ansökan ska varje sökande få tydlig information och möjlighet att ställa egna frågor. När det gäller försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd ska informationen omfatta:

- Rätten till bistånd och de krav som Enheten ställer på den enskilde för att vara berättigad till bistånd
- Att lämnade uppgifter registreras i kommunens socialregister
- Handlägningsprocessen och de kontroller som görs
- Den enskildes skyldighet att lämna korrekta och fullständiga uppgifter, samt att anmäla ändrade förhållanden
- Hur inkomster och tillgångar påverkar rätten till bistånd
- Normen för försörjningsstöd och vad försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd ska räcka till
- Den enskildes rätt att ta del av det som finns skrivet om honom eller henne
- Sekretess
- Om det finns minderåriga barn i hushållet informeras om möjligheten att ansöka om bistånd utöver det som ingår i försörjningsstödet.

Informationen kan behöva repeteras vid flera tillfällen, tills det står helt klart att den enskilde vet vad Enheten kan erbjuda och vilka krav och regler som gäller.

Ansökan

Huvudregeln är att ansökningsblanketten ska användas men i princip gäller även en skriftlig ansökan i annan form eller en muntlig ansökan. Ställning måste tas även till ansökningar som inkommer i annan form än via ansökningsblanketten. Om ansökan är muntlig är det viktigt att den journalförs. Om en ofullständig ansökan inkommer ska den som huvudregel kompletteras av den sökande.

Det är viktigt att skilja på en ansökan och ett rådgivande samtal, men en överdriven formalisering av kontakten kan i vissa fall kännas kränkande för den enskilde. Om förhållandet är oklart ska handläggaren kontrollera med den sökande om det föreligger en ansökan eller inte. En ansökan ska alltid utredas och avslutas med ett beslut.

I de fall det står klart att sökande saknar förmåga att fylla i en ansökan kan undantag göras och detta ska tydligt dokumenteras. I sådant fall ska socialsekreteraren själv med den sökandes samtycke, inhämta alla relevanta uppgifter innan beslut fattas.

För att underlätta utredningsförfarandet och nödvändiga kontroller informeras den enskilde före nybesöket om vilka handlingar hen bör ha med sig.

Grundutredning

Grunden för en utredning är att ta reda på orsakerna till att den enskilde inte kan försörja sig själv eller behöver bistånd för sin livsföring i övrigt. I samband med en första ansökan om bistånd ska därför en grundlig utredning göras som syftar till att kartlägga vilka behov som finns och vilka möjligheter och resurser den enskilde själv har att tillgodose dessa. Socialsekreteraren måste skaffa sig en helhetsbild av försörjningshinder, resurser och behov. I varje utredning som görs rörande familjer ska barnets situation särskilt uppmärksammas. Hur omfattande utredningen ska göras beror på omständigheterna i det enskilda fallet. För arbetet med utredningar finns mall i verksamhetssystemet

Den utredning som sker i samband med nybesök ska resultera i flera bedömningar. Dels bedöms rätten till bistånd, dels bedöms biståndssökandes förutsättningar och eventuella behov av insatser för att nå egen försörjning och slutligen bedöms hur mycket bistånd den enskilde är berättigad till. Löpande utredningar om rätten till bistånd görs därefter inför varje beslut och utgår ifrån den dagsaktuella situationen samt från uppgifterna från den första utredningen. Ny ansökan krävs vid varje tillfälle. I det fall biståndsbehovet blir långvarigt (8 månader) och/eller personens situation i stort har förändrats ska en ny grundlig utredning genomföras.

Det är viktigt att komma ihåg att utredningar som gäller ekonomiskt bistånd är frivilliga och att det är den sökande som avgör vilka kontakter som får tas och vilka uppgifter ska inhämtas/lämnas till utredningen. För att kunna avgöra om sökanden har rätt till ekonomiskt bistånd behövs emellertid ett tillräckligt omfattande beslutsunderlag, inklusive en beräkning av biståndet. Om en enskild, trots begäran, inte förser socialsekreteraren med nödvändiga underlag eller motsätter sig att socialsekreteraren tar nödvändiga kontakter, kan det utgöra skäl för att avslå ansökan. Konsekvenserna av en ofullständig utredning kan också bli att den enskilde inte får den hjälp som han eller hon behöver. Socialsekreteraren är den som avgör om underlaget är tillräckligt för att kunna fatta ett beslut.

I utredningen ska endast uppgifter som är relevanta för bedömningen inhämtas. Uppgifterna ska endast gälla den biståndssökande, personer som ingår i hushållsgemenskap med den sökande samt eventuella barn som den sökande inte lever tillsammans med. Personer som inte har sökt ekonomiskt bistånd och förekommer i utredningen, till exempel genom att hyra ut ett rum eller bostad i andra hand, ska inte behöva lämna uppgifter till utredningen eller utsättas för kontroller.

Särskilt om barn vid grundutredning

När någon ansöker om ekonomiskt bistånd ska handläggaren ta reda på om det finns hemmavarande barn och andra barn i hushållet, t.ex. umgängesbarn.

Särskild bedömning om barnens situation ska göras även vid en första ansökan om tillfälligt kompletterande bistånd om familjen redan inledningsvis bedöms ha behov av ekonomiskt bistånd under en längre tid. Vid nybesök tas uppgifter om:

- vårdnadshavare för barnet
- barnomsorg/skolgång
- hälsa och utveckling
- fritidsaktiviteter
- eventuella kontakter med annan enhet på IFO
- information till förälder om rätt till ekonomiskt bistånd utöver gällande riksnorm
- Information till förälder om att fördjupad utredning om barnets/barnens situation sker efter en längre tids biståndsbehov.
- Analys kring familjens möjligheter att uppnå egen självförsörjning

Till stöd för ovanstående används en utredningsmall med fasta rubriker i Enhetens verksamhetssystem.

En aktuell grundutredning ska finnas i alla ärenden som rör ekonomiskt bistånd. I denna ska barnets situation och behov framgå, liksom om familjen är aktuell på annan enhet. Det ska inte enbart i de löpande anteckningarna respektive beslut framgå hur tillämpning av barnperspektivet skett, utan en bedömning utifrån en helhetssyn ska alltid finnas i en aktuell grundutredning. Denna grundutredning ska följas upp kontinuerligt och minst 1 gång per år. Vid förändrade förhållanden ska ny grundutredning genomföras.

Att beakta barnets situation ska alltid ske i samarbete med föräldrarna. Socialsekreteraren kan:

- vid behov och i samråd med föräldrarna göra hembesök för att bedöma vilket bistånd familjen behöver med hänsyn till barnets behov.
- vid behov och i samråd med föräldrarna tala med barnet, med beaktande av dess ålder och mognad, för att bedöma vilket bistånd familjen behöver med hänsyn till barnets behov

Fördjupad utredning om barns situation vid långvarigt biståndsberoende

Om ett hushåll med barn varit aktuellt för försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd mer än tre månader skall en mer fördjupad utredning göras beträffande barnet och barnets situation. Utredningen görs tillsammans med förälder/föräldrar och berör alla barn i hushållet. Den fördjupade utredningen skall innehålla:

- Uppgifter om familjens bostadssituation utifrån barnets synvinkel; bostadens yta fördelat på rum, eget rum, delat rum, läge i förhållande till t.ex. skola, barnomsorg, kompisar samt bostadens standard.
- Social situation för barn som bor växelvis eller har umgänge med förälder; t.ex. avstånd mellan hemmen, kompisar osv.
- Barnets hälsa och utveckling

- Fritidsaktiviteter; finns det några hinder som omöjliggör för barnet att ägna sig åt sitt/sina fritidsintressen och i så fall vad?
- Skola och barnomsorg; Hur fungerar skolgång och/eller barnomsorg?
- Eventuella kontakter med annan enhet på IFO eller LSS
- Barnets kännedom om att familjen uppstår ekonomiskt bistånd
- Hur ser föräldern att den ekonomiska situationen påverkar barnet/barnen?
- Vad ser föräldern som mest angeläget för barnet/barnen? Hur kan det uppnås?

Vid vissa tillfällen kan handläggaren behöva göra hembesök och/eller samtala med barnet/barnen för att vidare kunna utreda barnets/barnens behov. Detta görs i samråd med föräldrar. Vad gäller samtal med barn så görs det utifrån barnets ålder och mognad.

Att tala med barn

Att tala med föräldrarna är det vanligaste sättet att skaffa sig en bild av barnens situation och behov som underlag för beslut. Det kan också vara bra att ibland tala direkt med barnet

- med beaktande av dess ålder och mognad - för att barnet själv ska kunna beskriva sin situation utifrån de ekonomiska förhållandena.

Förutom barnets egen ålder och mognad är det följande som avgör lämpligheten av om ett samtal med barnet ska göras:

- föräldrarna måste vara positiva till detta
- handläggaren måste vara tydlig med syftet för sig själv, föräldrarna och barnet, med samtalet
- handläggaren måste respektera om föräldrarna inte vill att barnen ska involveras i deras ekonomiska problem.

Hembesök/kontakt

Det är nödvändigt med regelbundna personliga träffar mellan socialsekreterare och familjen för att kunna arbeta med ett barnperspektiv. Personliga träffar hos Enheten och/eller vid hembesök ger socialsekreteraren möjlighet att både få och ge information. Socialsekreteraren behöver:

- få information om hur barnen har det i skolan, med fritidsaktiviteter o.s.v.
- ge information om Enhetens möjligheter till ekonomiskt och/eller annat bistånd.

Hembesök är ett bra sätt att träffa barn och föräldrar och ett bra tillfälle att kunna prata med barnen i syfte att få bra underlag för beslut. Ett hembesök kan ge en bra bild av familjens och barnens situation i förhållande till den ekonomiska situationen d.v.s. hur de ekonomiska villkoren påverkar barnet. Hembesök är särskilt viktigt när det gäller familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd.

Kontroller förebygger felaktiga utbetalningar

För att förebygga felaktiga utbetalningar ska de uppgifter som den sökande lämnar i sin ansökan alltid kontrolleras. Vissa kontroller har Enheten rätt att göra utan att den enskilde lämnat särskilt medgivande. Andra kontroller kräver den enskildes samtycke. Om den sökande har lämnat muntligt godkännande ska detta dokumenteras i akten.

Om den sökande inte lämnar samtycke måste Enheten ta ställning till om beslutsunderlaget är tillräckligt eller inte. Om inte, kan beslut om att avslå ansökan fattas med hänvisning till att den sökande inte medverkar i utredningen. Utgångspunkten är att den sökande ska visa att han eller hon har rätt till bistånd och ett stort ansvar kan läggas på den sökande att själv styrka sina uppgifter. Det som primärt måste kontrolleras är om den sökande kan anses tillhöra kommunen. Detta är särskilt viktigt när det gäller sökande som saknar egen bostad.

Följande kontroller ska alltid göras:

- Identitet
- Medborgarskap och uppehållstillstånd respektive uppehållsrätt
- Uppgifter om boende och vistelse
- Uppgifter om folkbokföring
- Hushållssammansättning
- Vårdnadshavare för barn boende i hushållet
- Inkomster
- Tillgångar
- Sysselsättning

Felaktiga utbetalningar kan uppkomma av olika orsaker. De kan uppstå till följd av att den sökande medvetet lämnar oriktiga uppgifter, genom att den sökande saknar kunskap om regelsystemet eller genom brister i ärendehantering. Felaktiga utbetalningar ska förebyggas genom tydlig information och vägledning till de sökande om vad som gäller samt genom noggranna kontroller före utbetalning.

Vissa omständigheter som kan leda till felaktiga utbetalningar bör särskilt uppmärksammas. Det gäller att den sökande undanhåller att han eller hon är sammanboende, att barn som uppges ingå i hushållet inte vistas i hushållet, att den sökande har inkomster av anställning eller svartarbete, undanhåller tillgångar eller samtidigt uppbär ekonomiskt bistånd i annan kommun.

Beslut som löper över flera månader

Ibland är det nödvändigt att fatta beslut som sträcker sig över flera månader, exempelvis gällande en omfattande tandvårdsbehandling. Rätten till ekonomiskt bistånd provas månad för månad och när beslut fattas som gäller flera månader måste en omprövningsklausul ingå. Beslutet kan annars inte omprövas under perioden, t.ex. om omständigheterna som beslutet grundar sig på ändras. En sådan ändring skulle innebära att myndigheten ändrar ett för den enskilde gynnande beslut till hans eller hennes nackdel, vilket inte är tillåtet enligt förvaltningslagen (37 § FL). Följande omprövningsklausul ska läggas till alla beslut som sträcker sig över mer än en månad: "Beslutet kan komma att provas på nytt om de förhållanden som ligger till grund för beslutet väsentligen ändras".

Beslut

En utredning ska alltid utmytna i ett beslut och beslutet ska fattas av någon som har delegation.

Det måste tydligt framgå vad som är förslag till beslut och vad som är beslutat. Det är viktigt att beslutet är tydligt. Av beslutet ska framgå vad den enskilde har ansökt om och vad som beviljats. Om ansökan avslås eller om det som beviljats inte tydligt överensstämmer med ansökan, måste detta framgå så att den sökande kan överklaga beslutet.

Motivering av beslut

Grundprincipen för beslut i ärenden som gäller myndighetsutövning gentemot enskild, är att de ska innehålla en motivering. Det räcker inte att hänvisa till lagrum eller till ett generellt beslut. Skälen ska anges på ett sådant sätt att den enskilde förstår orsaken till beslutet. Motiveringen ska vara kort och tydlig. Eftersom Enheten är skyldig att göra en individuell prövning i varje enskilt fall är det inte tillräckligt att till exempel vid avslag enbart hänvisa till att den enskilde har haft inkomster över normen för försörjningsstöd. I motiveringen bör även de övriga skäl ingå som gör att Kommunstyrelsen bedömer att den enskilde kan klara sig utan bistånd, till exempel att den biståndssökande har förmåga att klara upp situationen på egen hand.

Motivering vid beslut som rör barn

En bedömning av barnets bästa ska dokumenteras såväl vid negativa som positiva beslut. Beslutsmeddelandet skall även innehålla en formulering om att särskilt övervägande har gjorts där barnets behov och barnets bästa har vägts in.

Underrättelse om beslut

Den enskilde ska alltid få besked om innehållet i ett beslut. Om beslutet innebär att en ansökan avslås helt eller delvis ska den enskilde också få en besvärshänvisning, d.v.s. information om hur han eller hon gör för att överklaga beslutet. Vid avslagsbeslut ska kommunikering av både beslut och besvärshänvisning göras skriftligt.

Överklagande med förvaltningsbesvär

Överklagande enligt förvaltningslagen lämnas till Kommunstyrelsen som tar ställning till om beslutet ska omprövas eller lämnas vidare till förvaltningsrätten för avgörande. Ett överklagande registreras i verksamhetssystemet, kopplas till det överklagade beslutet och utreds enligt särskild utredningsmall.

Ett överklagande ska alltid vara skriftligt. Om den enskilde behöver hjälp med att utforma överklagandet ska Enheten hjälpa till med det.

Om det inte framkommit nya uppgifter som medför att det överklagade beslutet omprövas eller ändras i sin helhet, ska socialsekreteraren skicka överklagandet till förvaltningsrätten utan dröjsmål.

Om överklagandet kommer in för sent ska överklagandet avvisas enligt 44 § Förvaltningslagen och fullföljdshänvisning ska skickas till den klagande. Beslutet i original, eventuellt yttrande och kopia på alla handlingar som bifogas till domstolen ska också skickas till den sökande.

Planering mot självförsörjning

Det finns många orsaker till att man har behov av ekonomiskt bistånd. En del söker ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet och är arbetsföra och oförhindrade att börja arbeta direkt. Samtidigt finns många personer som har sociala eller hälsorelaterade problem. För dessa personer krävs mer omfattande insatser för att de ska kunna komma i arbete eller få en annan försörjning.

Utgångspunkten för det stöd som ges ska vara att individens förmågor snarare än oförmågor sätts i fokus. Verksamheten utgår från en tro på att människor både vill och kan ta ansvar för sin egen försörjning. Därför blir verksamhetens främsta uppgift att genom aktiva, individuellt anpassade insatser och genom motivations- och förändringsarbete skapa förutsättningar för den enskilde att ta detta ansvar.

Planering - Genomförandeplaner

Enheten ska arbeta på ett strukturerat sätt och de insatser som ges ska ha tydliga mål. Vilka insatser som den enskilde ska erbjudas och vilka krav Enheten ställer för att ekonomiskt bistånd ska kunna beviljas ska framgå i en genomförandeplan. Syftet med en genomförandeplan är att den enskilde ska ha en tydlig planering om stöd på vägen till egenförsörjning. Utgångspunkten är att ingen kommuninvånare ska behöva ha ekonomiskt bistånd längre än nödvändigt.

Genomförandeplanen ska omfatta samtliga förändringar som behöver ske för att den enskilde ska kunna bli självförsörjande. Förutom arbete kan detta även innebära att vid behov söka billigare boende, att ansöka om bostadsbidrag, sjukersättning med mera. Genomförandeplanen tas fram av den enskilde och socialsekreteraren gemensamt och båda ska underteckna planen. Om den enskilde har en avvikande mening om något som tas upp i planen ska detta dokumenteras.

Om det finns barn i hushållet ska det i genomförandeplanen dokumenteras vilka eventuella konsekvenser planeringen för den vuxne får; positiva och/eller negativa, för barnet.

En genomförandeplan bör upprättas snarast om biståndsbehovet bedöms vara mer långvarigt. Om biståndsbehovet bedöms vara kortvarigt och tillfälligt upprättas ingen genomförandeplan.

Genomförandeplaner underlättar fortsatt handläggning av ekonomiskt bistånd. Detta genom att planen tydliggör förutsättningar för att rätt till ekonomiskt bistånd ska föreligga.

Journalanteckningar

Journalanteckningar ska göra det möjligt att följa ärendets gång. Inkommen information, skriftliga handlingar och handlingar/uppgifter som inkommer i samband med ansökan av betydelse för bedömning ska dokumenteras. Detta gäller även vilken information som lämnats till den sökande samt vilka överenskommelser

som gjorts. Utgångspunkten är att anteckningarna ska innehålla tillräcklig och relevant information så att andra handläggare ska kunna handlägga ärendet utan att inkonsekvens eller missförstånd uppstår. Den sökande ska kunna ta del av och förstå dokumentationen.

Att fastställa biståndsbehov - beräkning

Behov av försörjningsstöd beräknas i normalfallet så att riksnormen för familjemedlemmarna läggs ihop med godkända kostnader för livsföringen i övrigt. På så sätt erhålls hushållets totala behov för den aktuella månaden. Från denna avräknas hushållets alla nettoinkomster månaden innan ansökningsmånaden. Mellanskillnaden utgör hushållets behov av försörjningsstöd.

Vid nybesök är det nödvändigt att göra en grundligare utredning. Det kan t.ex. vara lämpligt att värdera inkomsterna olika beroende på hur hushållets ekonomi sett ut en tid bakåt och vid vilka tidpunkter som olika inkomster erhållits.

Sökande ska i samband med ansökan informeras om samhällets olika förmåner, stöd och ersättningar som denne eller andra familjemedlemmar kan ha rätt till, men inte ansökt om, utifrån att generella ersättningar måste utnyttjas innan bistånd kan komma i fråga. Sökande kan inte avstå från annan ersättning eller bidrag och i stället hävda rätt till bistånd.

Avdrag för förskott på lön eller förmåner ska inte täckas av försörjningsstöd. Undantag kan göras i de fall utredningen visar att förskottet tagits på grund av omständigheter som normalt skulle beaktats vid prövning av rätten till ekonomiskt bistånd. Restriktiviteten inskränker inte Enhetens skyldighet att ge tillfälligt bistånd till livsuppehållet om annars en akut nödsituation skulle uppstå.

Inkomster

Inkomster som i sin helhet reducerar försörjningsstödet

Alla skattepliktiga ersättningar liksom de flesta även icke skattepliktiga socialförsäkringsförmåner räknas som inkomst. Det är nettoinkomsten dvs. inkomsten efter avdrag för preliminär skatt som ligger till grund för beräkningen. Exempel på inkomster och ersättningar som räknas är:

- Arbetsinkomst (se även "Särskilda bestämmelser – jobbstimulans")
- A-kassa/alfa-kassa
- Aktivitetsstöd
- Sjukpenning, rehabiliterings-, aktivitets- och sjukersättning,
- Föräldrapenning, havandeskapspenning, närståendepenning
- Pensionsförmåner och livränta
- Etableringsersättning
- Studiestöd, (dock ej extra tillägg för gymnasiestuderande ungdom)
- Äldreförsörjningsstöd
- Barnbidrag inklusive flerbarnstillägg
- Underhållsbidrag, underhållsstöd, efterlevandestöd till barn
- Bostadsbidrag, bostadstillägg, och boendetillägg
- Bostadsersättning och etableringstillägg för nyanlända
- Inkomst av kapital, fondmedel

- Hyresinkomst
- Traktamente
- Skatteåterbäring
- Insättning på bankkonto
- Arv
- Vinst
- Skadestånd

Även andra former av inkomster som ska inräknas vid prövning av ekonomiskt bistånd kan förekomma. Skatteåterbäring räknas inte som inkomst om den tagits i anspråk av Kronofogdemyndigheten, vilket alltid ska styrkas.

Inkomster som delvis reducerar försörjningsstödet

- Ersättning till familjehem - arvodesdelen räknas som inkomst. Omkostnadsersättning medräknas inte.
- Stipendier/fondmedel ska i normalfallet räknas som en inkomst. Undantag, se under nästa rubrik.
- Handikappersättning/Merkostnadsersättning (skattepliktig del)
- Vårdbidrag/Omvårdnadsbidrag (skattepliktig del)

Inkomster som inte reducerar försörjningsstödet

- Extra tillägg till studiebidrag för gymnasiestuderande ungdom.
- Lärlingsersättning (avser att täcka extra kostnader för måltider och resor som man kan ha när man är ute på en arbetsplats under gymnasial lärlingsutbildning)
- Stipendier/fondmedel om det tydligt framgår att fondmedlet eller stipendiet är avsett för särskilt ändamål och om summan är rimlig i förhållande till ändamålet. Det ska kunna styrkas att pengarna använts till avsett ändamål. I de fall den enskilde beviljas fondmedel från fond som fördelar medel utifrån Enhetens rekommendation ska detta inte medräknas.
- Försäkringsersättning eller skadestånd som är avsett för särskilt ändamål, t.ex. behov av läkarvård som uppkommit efter skadan. Observera att kostnaderna inte heller ska medräknas som kostnader vid beräkning av försörjningsstöd.
- Inackorderingstillägg vid gymnasiestudier på annan ort.
- Inkomster av arbete för hemmavarande barn och skolungdomar under 21 år. Se även under egen rubrik.
- Vårdbidrag/Omvårdnadsbidrag (merkostnadsdel). Observera att om merkostnadsdelen avser särskilda ändamål till exempel medicinkostnader,

reskostnader och läkarvård skall kostnaden för dessa inte tas upp som kostnader vid beräkning av försörjningsstöd.

- Handikappersättning/Merkostnadsersättning (merkostnadsdel). Observera att om merkostnadsdelen avser särskilda ändamål till exempel medicinkostnader, reskostnader och läkarvård skall kostnaden för dessa inte tas upp som kostnader vid beräkning av försörjningsstöd.

Överskjutande inkomst från tidigare månader

Huvudprincipen är att inkomster som överstiger hushållets behov enligt norm den ena månaden överförs som inkomst till nästkommande månad. Tillämpning av denna princip förutsätter dock att den sökande känner till kommunens beräkningsgrunder för försörjningsstöd. Enheten kan inte kräva att den sökande som aldrig eller inte under lång tid har varit i kontakt med Enheten i förväg ska planera och anpassa sin ekonomi efter gällande nivå för försörjningsstöd. En ansökan om ekonomiskt bistånd kan i denna situation inte kategoriskt avslås med hänvisning till ett normöverskott som uppkommit genom summering av sökandens inkomster flera månader bakåt. Om det tidigare överskottet varit stort ska dock en särskild prövning göras.

Det bör påpekas att en person som vid sista inkomstillfället vet att han eller hon inte har sin försörjning tryggad framåt har ett eget ansvar att efter förmåga planera för de nödvändigaste utgifterna. En person som exempelvis fått avgångsvederlag motsvarande sex månadslöner får anses ha ett eget ansvar att sörja för sin försörjning under motsvarande tid eller fram till nytt arbete eller till utbetalning av arbetslöshetsersättning. Vid nyansökan är det rimligt att titta på inkomster tre månader tillbaka också av skälet att kunna göra en helhetsbedömning av sökandens ekonomiska situation. Det är med hänsyn till eventuella överskott viktigt att de sökande kontinuerligt, men särskilt i början av kontakten, får information om regler för beräkning av försörjningsstöd och att i princip alla inkomster räknas, som exempelvis retroaktiva utbetalningar och överskjutande skatt. Har de sökande varit medveten om hur Enheten räknar i samband med prövning av försörjningsstöd kan ansökan avslås om han eller hon haft inkomst över norm.

Hemmavarande barns och skolungdomars arbetsinkomst

Om hemmavarande barn och/eller skolungdomar har inkomster av eget arbete ska den del av inkomsten som understiger ett helt basbelopp per kalenderår inte beaktas vid bedömningen av rätten till bistånd. Eventuellt överskott ska reducera den unges andel av familjens norm. Tänk på att barnets/den unges eventuella skatteåterbäring från arbete ska medräknas i det beloppet. Till skolungdomar räknas ungdomar under 21 år som studerar i grundskolan, gymnasieskolan eller annan jämförbar grundutbildning.

Särskilda bestämmelser – Jobbstimulans

Jobbstimulansen är ett undantag från regeln att samtliga inkomster beaktas vid beräkning av försörjningsstödet och regleras i 4 kap 1 b § SoL 25 % av nettoinkomsten (efter skatt) ska inte beaktas vid prövningen av ekonomiskt bistånd om den enskilde uppfyller vissa kriterier;

- Personen ska ha uppburit försörjningsstöd i minst sex månader sammanhängande (vid månadsavslag bryts perioden och kvalificeringsperioden börjar på nytt (enligt Socialstyrelsen) Inga krav på att försörjningsstödet ska ha utgått från samma kommun, men för att utreda krävs ett samtycke från den enskilde att kontakta annan kommun. Ges ej samtycke till detta får nämnden fatta beslut på befintliga uppgifter.
- Personen har inkomst i form av arbete (gäller ej aktivitetsstöd, sjukpenning, a-kassa eller andra ersättningar)

Jobbstimulansen i form av den särskilda beräkningsregeln gäller i 24 månader. Bli den enskilde självförsörjande i någon period löper tiden för jobbstimulansen på ändå. Flyttar klienten under tvåårsperioden fortsätter tiden att löpa, den nya socialtjänsten får då begära samtycke för att utreda hur mycket tid som är kvar av tvåårsperioden.

Efter 24 månader upphör stimulansregeln att gälla och den enskilde måste kvalificera sig igen i sex månader (enligt samma regler som innan). Det finns dock ingen gräns på hur många gånger en enskild kan nyttja jobbstimulansen.

Jobbstimulansen är personlig och gäller inte hushållet som helhet. Om hushållet är berättigat till ekonomiskt bistånd gäller jobbstimulansen för den eller de personer i hushållet som uppfyller kriterierna.

Tillgångar

För att den sökande ska ha rätt till ekonomiskt bistånd måste han eller hon ha använt alla sina realiserbara tillgångar. Med realiserbara tillgångar avses pengar på bankkonto, aktier, eller andra värdepapper, bil, båt, fastighet, bostadsrätt, dyrbara konst- eller samlarföremål m.m. både i Sverige och utomlands.

Om hjälpbehovet bedöms bli långvarigt eller om andra särskilda omständigheter föreligger, bör krav kunna ställas på att även andra tillgångar ska avyttras för att den enskilde på så sätt helt eller delvis ska kunna tillgodose sitt behov. Sådana kapitalvaror som vanligtvis finns i ett hem, t.ex. TV, video, stereo och dator bör dock i normalfallet inte påverka rätten till försörjningsstöd, under förutsättning att varornas värde är rimligt. Vid en försäljning bör den enskilde kunna använda intäkten till att betala eventuella lån som är kopplade till det som avyttrats utan att detta medför en sänkning av försörjningsstödet.

I avvaktan på att ev. tillgångar realiserar kan bistånd utgå under en kortare tid (max. 2 månader).

Bil, motorcykel, moped och andra motorfordon

Bil, motorcykel och moped är vanligtvis lätt realiserbara och kan minska eller avhjälpa behovet av bistånd. Vid långvarigt biståndsbehov, dvs. över 2 månader, krävs en försäljning av fordonet till marknadspris. Vägledande värde kan sökas t.ex. på www.bilpriser.se Mest korrekt värdering erhålls om registreringsnummer samt ev. tillbehör och tillval till bilen anges. Lägsta angivna pris bör tillämpas. Efter försäljning av bilen ska sökanden inkomma med kvitto som visar hur mycket bilen

sålts för, alternativt skriftligen styrka annat värde av bilen från auktoriserad bilfirma eller motsvarande.

Fordon som bedöms vara av skrotvärde ska avyttras till bilskrot och den eventuella ersättning som utbetalas från bilskroten ska medräknas som en inkomst. Kontrollera även så att redan inbetald fordonsskatt återbetalas, även den ersättningen ska medräknas om inkomst. Viktigt att följa upp att bilen tagits bort från fordonsregistret.

Krav på att avyttra en bil ska inte ställas om den enskilde t.ex.

- måste ha bilen i sitt arbete,
- behöver bil för att ta sig till eller från sin dagliga sysselsättning, t.ex. därför att tillgång till allmänna kommunikationsmedel inte finns med rimlig turtäthet eller inom rimligt avstånd från bostaden eller
- av medicinska eller sociala skäl är i behov av bil. Läkarintyg krävs.

Godkännande av bilinnehav ska som regel omprövas då den enskildes situation förändras för att kontrollera om behovet kvarstår eller inte.

Enheten kan i vissa fall aktualisera byte till en billigare bil, om bilens värde är högre än ett basbelopp.

Observera möjligheten att erhålla bilstöd från Försäkringskassan. Att en bil inköpts med hjälp av bilstöd ger med automatik inte den enskilde rätt att behålla bilen då den är en realiserbar tillgång. Underlaget som berättigade till bilstöd bör krävas in då omständigheten som berättigade till stödet kan ha upphört.

Om behovet av ekonomiskt bistånd blir långvarigt bör Enheten i vissa fall kunna diskutera med den biståndssökande hur kostnaderna för t.ex. arbetsresor kan reduceras; byte av bostad eller arbete eller genom samäkning till arbete. Vid behov av bil av medicinska skäl ska möjlighet till färdtjänst utredas.

Bostadsrätt, villa eller fritidshus

Huvudregeln är att enskilda som äger fastighet, bostadsrätt eller fritidshus, i Sverige eller utomlands, endast ska beviljas ekonomiskt bistånd i akuta situationer eller under den tid som det tar att sälja fastigheten, dock maximalt tre månader. Om det finns särskilda skäl kan rådrom för försäljning förlängas. Biståndet ska som regel beviljas med villkor om återbetalning.

Även del i fritidshus ska räknas som realiserbar tillgång såvida det inte finns ett skrivet förbehåll som förhindrar försäljning. Detta gäller också fritidshus i utlandet.

Mer om boende i villa och bostadsrätt finns i kapitlet om försörjningsstöd.

Bankmedel, aktier och obligationer

Huvudprincipen är att ekonomiskt bistånd inte ska beviljas sökande som har tillgångar i form av kontanta medel eller värdepapper. Ålderspensionärer bör dock kunna ha sparade medel upp till ett halvt basbelopp.

Normens konstruktion bygger på att hushållet ska kunna planera vissa utgifter på längre sikt, exempelvis klädinköp. I de fall då försörjningsstöd utgår under längre tid måste därför ett visst sparande accepteras.

Pensionssparande

Pensionssparande räknas i princip som en tillgång. Möjligheten att ta ut pensionssparande ska alltid provas. Om den enskilde inte kan få tillgång till sitt pensionssparande ska detta inte räknas som en tillgång vid beräkning av försörjningsstöd.

Barns tillgångar

Barn kan ha upp till 15 % av basbeloppet sparat utan att detta påverkar försörjningsstödet. I de fall barn har tillgångar till ett större värde ska dessa avräknas mot barnets del av normen (ej bostadskostnad).

Barns tillgångar i form av kapital, fastighet eller dylikt ska inte räknas om de står under överförmyndarens kontroll om inte överförmyndaren ger sitt samtycke till uttag. Uttag ska i så fall göras för barnets försörjning enligt norm. Hyresdel ska inte räknas.

Utgifter

De enda utgifter som ska räknas in i månadsbehovet är de som omfattas av försörjningsstödet. Utgift för underhållsstöd till barn, avbetalning på studielån eller andra lån och avbetalningar ska inte inräknas. Om den av parterna i ett sammanboende, som har inkomst, är underhållsskyldig för barn sedan tidigare ska fastställt underhållsstöd räknas bort från gemensam disponibel inkomst innan ekonomisk behovsprövning sker. Eftersom denna person har inkomst kan han eller hon inte få underhållsstödet nedsatt eller uppskjutet. Den som saknar inkomst ska däremot ansöka om nedsättning eller uppskov av underhållsstöd. Den som återbetalar studielån kan genom uppvisande av intyg som styrker att personen saknar annan inkomst än ekonomiskt bistånd få uppskov med återbetalning hos CSN.

Försörjningsstöd

Försörjningsstödet definieras i 4 kap 3 § SoL och består av två delar; riksnorm och skäliga kostnader för ett antal regelbundet återkommande behovsposter.

Riksnorm

Riksnormen omfattar de personliga kostnaderna samt kostnader som är gemensamma för hushållet. De personliga kostnaderna omfattar fyra budgetposter för vuxna och fem budgetposter för barn och ungdomar. Riksnormen fastställs årligen av regeringen och meddelas i Socialstyrelsens meddelandeblad.

Riksnormen medger möjlighet för kommunerna att beräkna de personliga kostnaderna för barn upp till 7 år till en lägre nivå om barnet har tillgång till fri lunch t.ex. på förskola eller i förskoleklass. I Sotenäs kommun tillämpas inte den lägre normen för personliga kostnader.

Särskilda skäl att beräkna kostnader till en högre nivå än riksnormen

I vissa enskilda fall kan det finnas anledning att beräkna riksnormen till en högre nivå. Det kan exempelvis handla om att en person har förhöjda kostnader på grund av sjukdom eller handikapp som inte täcks av annan ersättning, t.ex. handikappersättning, merkostnadsersättning, omvårdnadsbidrag eller den skattefria delen av vårdbidrag. Förhöjda kostnader kan också bero på behov av särskild kost eller extra behov av telefon eller tidning.

Förbrukningsvaror och hygien

Ibland kan det finnas behov av att köpa in dyrare eller mer omfattande hälsovårdsartiklar än vad som normalt ingår i posterna hygien och förbrukningsvaror. Det kan handla om artiklar som behövs omgående för sådana utgifter som inte är förutsägbara. Exempel på det är bandage, receptfri allergimedicin, lusmedel och preparat för behandling av springmask. I sådana fall kan det finnas anledning att godkänna dessa kostnader helt eller delvis, om kostnaderna kan styrkas.

Livsmedel

Behov av särskild kost ska alltid bedömas restriktivt och alltid styrkas med intyg om behov av specialkost utifrån sjukdom eller allergi. Intyget ska utställas av läkare och det ska framgå hur länge läkarens bedömning gäller. Om den sökande har väsentligt ökade matkostnader, ska möjligheten till merkostnadsersättning undersökas. Vid vissa sjukdomar kan den sökande vara i behov av särskilt näringstillskott. I de fall näringstillskott är ordinerat av läkare kan normen höjas med merkostnaden om det inte står helt klart att näringstillskottet ersätter vanlig mat och inte innebär någon merkostnad.

För att beräkna merkostnaden för livsmedel kan Konsumentverkets beräkning av merkostnader vid specialkost fungera som en vägledning, se

<https://www.konsumentverket.se/aktuella-konsumentproblem/privatekonomi/kostnadsberakningar/matkostnader/>

Konsumentverket gör beräkningar av vilka merkostnader som kan uppkomma för vissa specialkost i jämförelse med den kost som normalt rekommenderas från Livsmedelsverket. Specialkost som medför en merkostnad i förhållande till den kost som normalt rekommenderas är:

- Glutenfri kost
- Komjölksproteinfri kost

Telefon och tidningar

Om den enskilde på grund av funktionshinder eller andra skäl har svårigheter att upprätthålla kontakten med andra människor eller delta i samhällslivet, kan det finnas anledning att beräkna denna budgetpost till en högre nivå under förutsättning att merkostnaderna inte täcks av annat särskilt stöd. I dessa fall kan beräkning av försörjningsstöd göras så att budgetposten i riksnormen plockas bort och den högre men skäliga kostnaden läggs till i beräkningen.

Fritid och lek för barn

I vissa fall kan kostnaderna för posten fritid och lek beräknas till en högre nivå för ett barn. Det prövas individuellt och utifrån barnets specifika behov. Det kan vara aktuellt om det är kostnader för lek- och fritidsutrustning av vikt för barnets utveckling och behov av stimulans. I bedömningen ska sökandens möjligheter att inom rimlig tid tillgodose barnets behov på egen hand finnas med.

Det är viktigt att socialsekreteraren uppmärksammar om barnet/barnen har behov av särskilda fritidsaktiviteter som Enheten skulle kunna bevilja försörjningsstöd till och informera om möjligheten att ansöka om detta.

Vad som är rimligt att bevilja i försörjningsstöd till fritidsaktiviteter ska jämföras med vad en låginkomsttagare i vår kommun har råd att ge sina barn. En annan grund för bedömningen är vad barn i allmänhet i vår kommun har för fritidsaktiviteter och vilka kostnader de medför. Det ska dock alltid ske en individuell bedömning utifrån det enskilda barnets behov, och denna bedömning ska vara dokumenterad.

Merkostnader för umgänge med barn

En del i att ha ett barnperspektiv i arbetet med försörjningsstöd innebär att uppmärksamma de vuxna som är föräldrar utan att stadigvarande leva med sitt/sina barn.

Barn som i samband med umgänge med förälder tillfälligt är medlemmar i hushållet är ett skäl till att beräkna kostnaderna till en högre nivå. Tillägget beviljas maximalt för 6 dagar per månad och barnet under de dagarna som en fullvärdig hushållsmedlem i föräldrarnas hushåll; d.v.s. norm för de personliga kostnaderna samt del av de gemensamma hushållskostnaderna. Kostnader för umgängesperioder som överstiger 6 sammanhängande dygn eller totalt 6 dygn under en månad ska i första hand regleras mellan föräldrarna eller via att Försäkringskassan meddelas för reglering av underhållsstödet. Under sommaren och vid större helger får antalet dagar anpassas till överenskommelse mellan föräldrarna, dock maximalt under högst 14 dagar sammanhängande vid enstaka tillfälle. En individuell bedömning ska alltid göras med utgångspunkt från barnets behov av umgänge med föräldern.

Rätten till umgänge ska kontrolleras och omfattningen framgå av dom, avtal eller intyg från boendeföräldern.

Har barnet vårdinsatser genom socialtjänsten ska försörjningsstöd till umgängeskostnader beviljas i enlighet med upprättad vårdplan.

Beträffande resor i samband med umgänge med barn, se avsnittet om Resor i kapitel Bistånd till livsföring i övrigt.

Kläder och skor

Huvudprincipen är att alla kostnader för kläder och skor tillgodoses via riksnormen. Vid ett fåtal tillfällen kan den principen frångås.

I följande fall kan riksnormen beräknas till ett högre belopp:

För vuxna:

- Personer med behov av specialbeställda kläder/skor, som inte täcks av handikappersättning
- Personer med behov av kläder vid snabba viktförändringar t.ex. på grund av medicinintag
- Personer som på grund av sin kroppsstorlek inte kan köpa konfektionssydda kläder eller skor i vanliga affärer.

Eventuellt bistånd ges endast till merkostnader och som en engångskostnad, högst en gång per år och maximalt med det belopp som motsvarar posten kläder/skor för en månad i riksnormen.

För barn/ungdomar:

I hushåll med barn, som uppburit försörjningsstöd under längre tid än sex månader, kan det vara motiverat att beräkna posten kläder/skor till ett högre belopp t.ex. när större inköp behöver göras i samband med förskole- eller skolstart och barnet inte kan ärva kläder av eventuella syskon. Det kan också vara motiverat när en ungdom i sådant hushåll ska ta studenten och behöver studentmössa och eventuellt kläder i samband med det.

Eventuellt bistånd ges som en engångskostnad, högst en gång per år och maximalt med det belopp som motsvarar posten kläder/skor för en månad i den ålderskategori som barnet/ungdomen tillhör.

Särskilda skäl att beräkna kostnader till en lägre nivå än riksnormen

I en del fall kan det finnas skäl till att beräkna kostnader till en lägre nivå än riksnormen. Detta görs enbart utifrån särskilda skäl och i det enskilda fallet. Som exempel kan nämnas;

- Den enskilde uppenbart inte har vissa kostnader för poster som ingår i riksnormen eller kostnaderna är betydligt lägre. Som exempel på sådan situation kan vara en person som vistas i heldygnsvård. Vid beräkning av försörjningsstöd tas de normposter som personen inte har bort eller minskas om personen har betydligt lägre kostnader.
- Den enskilde har hamnat i en akut nödsituation och behöver endast tillfälligt ekonomiskt bistånd för att få möjlighet att reda upp den. Försörjningsstödet beräknas utifrån vad som beskrivs under "Bistånd i akut nödsituation".
- Den enskilde har kunnat försörja sig men inte gjort det och saknar därför nödvändiga medel. Har t.ex. avstått från arbete eller inte stått till arbetsmarknadens förfogande. Försörjningsstödet beräknas utifrån vad som beskrivs under "Bistånd i akut nödsituation".
- Den enskilde har haft inkomster till sin försörjning men använt dem på annat sätt, tappat eller blivit bestulen på inkomsterna och saknar därför medel till sitt uppehälle. Försörjningsstödet beräknas utifrån vad som beskrivs under "Bistånd i akut nödsituation".

Bistånd i akut nödsituation

Beslut om ekonomiskt bistånd i en akut situation ska i möjligaste mån föregås av sedvanlig utredning. Kontoöversikt och kontoutdrag med aktuell kontoställning samt senaste månadens transaktioner ska uppvisas. Är tiden mycket knapp bör ändå följande överväganden göras:

- Är det en akut nödsituation?
- Finns barn i familjen?
- Finns sjukdom hos den sökande som skulle kunna förvärras om han eller hon inte får hjälp?
- Har den sökande medicinska eller sociala problem som medför svårigheter att ta eget ansvar för sin situation?
- Känner den sökande till socialtjänstens normer och beräkningsgrunder och har han eller hon tidigare fått information om dem?
- Kan den sökande få hjälp från familj eller vänner?
- Är behovet av ekonomisk hjälp återkommande trots egen försörjning?

I akut nödsituation beräknas biståndet utifrån normen för livsmedel per dag för vuxna och utifrån normen för livsmedel och hygien för barn.

I bedömningen ska eventuella barns situation särskilt uppmärksammas. Föräldrar ska i detta sammanhang informeras om det ekonomiska ansvar föräldraskapet innebär och utgångspunkten att de som inom ramen för sin förmåga och ekonomiska resurser har huvudansvaret för att säkerställa de levnadsvillkor som är nödvändiga för barnet. De ska också informeras om vilken del av det beviljade biståndet, som är avsett för barnet/barnen.

Bistånd till personer, som regelmässigt har egna inkomster över riksnorm ska prövas restriktivt och endast beviljas för att avvärja en akut nödsituation eller där den sökande bedöms ha svårigheter att själv ta ansvar för sin ekonomi och livssituation. Om behovet av akut bistånd är upprepat och det finns barn i hushållet ska särskilt uppmärksammas om behovet kan vara ett uttryck för att det kan finnas anledning till oro för barnens hälsa och utveckling.

Till personer som befinner sig i förvirringstillstånd eller vars missbruk är pågående, och där man befarar att beviljat bistånd inte går till rätt ändamål, kan i undantagsfall det ekonomiska biståndet utbetalas i första hand via ICA-kort och i andra hand via rekvisition. Denna möjlighet ska tillämpas mycket restriktivt, och då särskilt rekvisition.

Förlust av pengar p.g.a. stöld eller tappad plånbok ersätts inte förutom med sådant bistånd som är nödvändigt för att undvika en nödsituation. Kopia på polisanmälan begärs in tillsammans med kontoöversikt och aktuella kontoutdrag. För övrigt hänvisas till sökandes hemförsäkring samt möjligheter till avbetalningar av uppkomna skulder.

Personer som tillfälligt vistas i kommunen

En medellös person som tillfälligt vistas i kommunen kan i en akut situation beviljas bistånd till enkel biljett till hemkommun inom Norden. För beviljande av biljett hem

krävs ansökan av den enskilde. Efter ansökan kan ekonomiskt bistånd till mat för en dag beviljas om ankomsten till bostadsorten infaller på kvällstid.

Skäliga kostnader utöver riksnorm

Vid behov ska skälig kostnad för följande budgetposter ingå i försörjningsstödet. Vad som ska räknas som en skälig kostnad får bedömas utifrån individ och/eller hushåll. Bedömningen får anpassas efter den allmänna standardutvecklingen i samhället och utifrån vad en låginkomsttagare på orten normalt har råd att kosta på sig.

Boende

Bistånd beviljas till skäliga boendekostnader. För att avgöra om boendekostnaden är skälig eller inte måste hänsyn tas till de lokala förhållandena avseende boendekostnader. En individuell bedömning måste även göras av vad som är skäligt för just den aktuella sökanden. För exempelvis umgängesförälder med regelbundet umgänge med fler än två barn kan hänsyn tas till behov av ett något större boende efter individuell prövning.

Att bedöma vad som är en skälig bostadsstorlek

I bedömningen av om den sökandes boendekostnad är skälig skall boendekostnaden också sättas i relation till hushållets storlek. För att ett hushåll inte ska anses trångbott bör det, utom för ensamstående utan barn, ha sovrum utöver vardagsrum och kök eller kokvrå. Två barn bör kunna dela sovrum tills de är 10 år. Med beaktande av stigande ålder och personlig integritet, bör barn emellertid inte behöva dela sovrum. Nedanstående tabell kan användas som riktmärke.

1-2 vuxna	1-2 r o k
1-2 vuxna + 1 barn	2-3 r o k
1-2 vuxna + 2 barn	3-4 r o k (beroende på barnens ålder)
1-2 vuxna + 3 barn	3-5 r o k (beroende på barnens ålder)

Avsteg kan dock göras om kostnaden ligger inom de ramar som gäller för respektive familjestorlek.

Att bedöma vad som är en skälig boendekostnad

Hur boendekostnaden beräknas beror på aktuell bostadstyp. Att bo som inneboende räknas inte samma som om du bor i en hyresrätt eller villa. För mer information om hur boendekostnaden för det aktuella hushållet ska beräknas, se särskilt avsnitt "Boendekostnader" där de olika typerna beskrivs var för sig.

Högsta godtagbara boendekostnad

Även om bedömningen av vad som är en skälig boendekostnad är individuell för varje hushåll, så behöver det finnas ett tak för vad som är högsta godtagbara boendekostnad i kommunen och som socialsekreteraren maximalt kan godkänna vid beräkning av försörjningsstöd. Högsta godtagbara boendekostnad tillämpas för hushåll som har en bostad och söker eller uppbär försörjningsstöd. Det är inte ett riktvärde för vad en person eller ett hushåll kan kosta på sig vid anskaffande av ny bostad.

Sotenäs kommun tillämpar Riksförsäkringsverkets föreskrifter om förmåner till totalförsvarspliktiga (normer för bostadskostnader i kommuner med färre än 75 000 invånare). Normerna anses motsvara en högsta skälig boendekostnad och uppdateras varje år. Kostnad för uppvärmning är inkluderad. Hushållsel är inte inräknat. Innevarande års normer finns i Bilaga 1.

Om boendekostnaden är oskälig

Om kostnaden för bostaden är oskäligt hög bedöms i det individuella fallet om hela kostnaden eller bara en del av den ska täckas med försörjningsstöd. Hjälpbehovet kan t.ex. vara kortvarigt (mindre än tre månader). I sådant fall är det inte rimligt att den enskilde byter bostad. Det kanske inte heller är möjligt att byta bostad. Finns det inget billigare boende att få tag i är det ett förhållande som måste beaktas. Det kan också finnas starka sociala och/eller humanitära skäl för att en familj ska få bo kvar i sin bostad. Exempelvis då en flyttning åstadkommer negativa sociala konsekvenser för en barnfamilj med uppbrott från barnomsorg, skola och socialt nätverk. Ett annat exempel är när bostaden som den sökande bor i är specialanpassad efter dennes funktionshinder.

Om sökandens boendekostnad bedöms som oskälig och behovet av försörjningsstöd inte bedöms vara tillfälligt, d.v.s. mindre än tre månader, ska den sökande uppmanas att sänka boendekostnaden. Innan ett hushåll ställs inför kravet att förändra sin boendesituation ska följande förhållanden beaktas:

- Bostadens storlek i förhållande till familjemedlemmars antal.
- Sociala konsekvenser av en flyttning. Det gäller både barnfamiljer och ensamstående vuxna med sociala problem. För barnfamiljer måste beaktas konsekvenser för t.ex. skolgång, barnomsorg och socialt nätverk.
- Sökandens ålder och hälsotillstånd samt möjlighet att klara av en flyttning.
- Sökandens möjlighet att bli godkänd som hyresgäst vid byte p.g.a. exempelvis arbetslöshet, betalningsanmärkningar.
- Sökandens möjlighet att i framtiden klara hyran själv med egna inkomster.

Om Enheten efter ovanstående överväganden kommer fram till att sökande ska uppmanas sänka sina boendekostnader ska skäligt rådrum ges för att genomföra flyttning eller på annat sätt förbilliga boendekostnaden. Skäligt rådrum är 4 månader som kan förlängas om sökande under denna tid påbörjat byte av bostaden.

Om sökande har oskäligt hög boendekostnad och bedöms kunna flytta men avstår från försök att sänka sin boendekostnad kan bistånd till hyran nedsättas till en lägre nivå efter samråd med 1:e socialsekreterare.

Byte till dyrare boende när hushållet uppbär försörjningsstöd

Om en sökande som kontinuerligt uppbär försörjningsstöd vill byta bostad och detta medför högre kostnader för boendet och/eller ökade levnadsomkostnader i övrigt skall Enheten informeras och lämna sitt samtycke innan bytet genomförs. En bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet skall alltid göras. Bistånd för en högre bostadskostnad bör beviljas om hushållsmedlemmarna genom att bo kvar inte tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Det kan exempelvis röra sig om medicinska

och/eller starka sociala skäl som styrker behovet av flyttning eller att bostaden inte uppfyller skälig boendestandard vad gäller fysisk miljö och utrustning.

Om den biståndssökande flyttar till ett dyrare boende utan att samråda med Enheten ska den tidigare lägre boendekostnaden beviljas.

Hushållsel

Bistånd ska beviljas om den faktiska kostnaden bedöms skälig. Konsumenternas energimarknadsbyrås beräkning om genomsnittlig förbrukning (bilaga 2) kan användas som vägledning för skälighetsbedömning. Om förbrukningen väsentligt överstiger Konsumenternas energimarknadsbyrås beräknade förbrukning bör orsaken klargöras.

I fråga om skäliga kostnader tjänar Konsumentverkets beräkning av hushållsel som en vägledning.

I bostäder där den boende även svarar för kostnaden för uppvärmning och varmvatten beräknas den del av elförbrukningen som överstiger Konsumentverkets beräkning av hushållsel som boendekostnad, se bilaga 2.

Hemförsäkring

Kostnad för hemförsäkring beviljas till faktisk kostnad om den bedöms skälig. En skälig kostnad är priset på en hemförsäkring för orten, som är baserad på lösöresbelopp för den sökandes typ av bostad och hushållssammansättning. Viss vägledning vad gäller skälighetsbedömning kan hämtas från Konsumentverkets broschyr "Koll på pengarna - Hushållets kostnader", se bilaga 2.

Alla hushåll förutsätts ha hemförsäkring motsvarande grundskydd. Rättshjälp bör ingå i hemförsäkringen. Premien ska i första hand betalas månadsvis, vilket de flesta försäkringsbolag erbjuder. Sökande som betalar hemförsäkring per hel- eller halvår ska uppmanas att undersöka möjligheten till månadsvisa betalningar. Endast i de fall sökandes försäkringsbolag inte medger månadsvisa betalningar kan försörjningsstöd till hemförsäkring för hel- eller halvår godkännas.

Om det accepteras att sökanden bor i egen fastighet tillkommer skäligt belopp för villaförsäkring.

Kontroll bör göras att hushållet inte är "dubbelförsäkrat" genom facklig organisation eller på annat sätt.

Arbetsresor

Försörjningsstöd kan utgå till arbetsresor med billigast möjliga färdstätt om arbetsplatsen inte ligger på gångavstånd från bostaden. Gångavstånd beräknas till 3 km enkel väg. För personer som har barn i barnomsorgen, lider av sjukdom eller andra funktionshinder kan man göra avsteg från avståndsgränsen efter individuell bedömning.

I begreppet arbetsresor innefattas även resor för att delta i åtgärder, t.ex. arbetsmarknadsutbildning och sysselsättningsprojekt. Försörjningsstöd kan beviljas under förutsättning att Arbetsförmedlingen inte står för kostnaden eller kostnaden omfattas av ersättning från Försäkringskassan.

I första hand skall arbetsresor med kollektivtrafik användas. Om så är möjligt lämnas bistånd motsvarande månadskort. Ungdomspris gäller fram till den dag man fyller 20 år. Aktuell prisuppgift finns på www.vasttrafik.se

För sökande som har en regelbunden aktivitet och där aktiviteten ingår i en genomförandeplan kan kostnad utgå till månadskort om aktiviteten är så pass frekvent.

Möjlighet till annan ersättning för kostnad för arbetsresor ska i första hand sökas hos Arbetsförmedlingen innan anställning påbörjas. Kostnad för Arbetsförmedlingens egenavgift kan beviljas.

Vid långvarigt behov av bistånd bör den sökande uppmanas att byta bostad/arbete om det skulle öka möjligheten att bli självförsörjande. Hänsyn bör tas till familjesituation och eventuella övriga förvärsarbetande i familjen.

Arbetsresor med bil

I undantagsfall kan bistånd utgå till arbetsresor med egen bil. Det kan t.ex. gälla yrkesutövare som förutsätts ha tillgång till bil eller då bilen är nödvändig för resor till och från arbete (allmänna kommunikationer saknas eller turtätheten är starkt begränsad). Det kan även vara motiverat att ersätta kostnader för bilresor för personer med funktionshinder eller sjukdom. Det ska klart framgå av omständigheterna att särskilda skäl föreligger eller att arbetsresor med egen bil regelmässigt medför en tidsvinst på minst 2 timmar/dag.

Den som måste använda bil i arbetet eller för att ta sig till och från arbetet har i allmänhet möjlighet till skattejämkning. Vid ansökan om bistånd ska beslutet om jämkning uppvisas. Beloppet för skattejämkning på grund av bilkostnaden räknas inte som inkomst då det är avsett att täcka faktiska driftskostnader för bilen.

Bistånd till bilresor ska behandlas restriktivt. Vid beräkning av skäligena resekostnader med bil ska utgångspunkten vara den faktiska bränslekostnaden på orten, beräknat till en liter bränsle per mil. Vid beräkning av körsträcka bör eventuella resor till och från barnomsorg inkluderas. Om Enheten beslutat att det föreligger godtagbara skäl för arbetsresor med egen bil, och behovet av bistånd är långvarigt, bör även kostnader för eventuell skatt, försäkring samt besiktning godkännas om sökande ansöker om dessa kostnader.

Kostnader för reparationer eller andra merkostnader omfattas inte av försörjningsstöd.

Behov av bil för arbetsresor ska diskuteras på gruppmöte och beslutas av 1:e socialsekreterare.

Avgift till fackförening och/eller arbetslöshetskassa

Bistånd till avgift till fackförening och/eller a-kassa ska beviljas med det belopp som gäller för den organisation som den sökande tillhör. Kontroll bör göras om den sökande kan ha möjlighet till reducerad avgift, t.ex. vid sjukdom, deltidsarbete, föräldradledighet osv.

För en del anställda betalas avgiften genom avdrag på lönen. Kontrollera om avgiften även inkluderar olika former av försäkringar. För hemförsäkring gäller att avgiften ska rymmas inom riktlinjerna. För andra typer av försäkringar, ex. olycksfallsförsäkring, utgår inget bistånd.

Boendekostnader

Hyresrätt

Utgångspunkten för skälig boendekostnad är vad en låginkomsttagare på orten normalt har råd att kosta på sig. I Sotenäs kommun är andelen hyresrätter med kallhyra övervägande. I begreppet boendekostnad ingår även kostnad för uppvärmning av boendet. Därför får skälig boendekostnad för hyresrätter med kallhyra i Sotenäs kommun beräknas utifrån hyresnivåerna hos det kommunala bostadsbolaget, tillsammans med skäliga kostnader för uppvärmning. Information om aktuella snitthyror för hyresrätt i Sotenäs kommun finns i bilaga 3.

Boendekostnaden för uppvärmning i lägenheter med kallhyra i Sotenäs kommun varierar kraftigt beroende på årstid. Uppvärmningen sker normalt sett med direktverkande el och elleverantörerna fakturerar efter direktavläsning. Sökanden ska rekommenderas att begära elräkning varje månad. Om det finns behov av att hitta ett billigare elavtal kan sökanden hänvisas exempelvis till elprisjämförelser på internet; www.elskling.se , www.elprisguiden.se , www.ei.se/elpriskollen

Avgift för parkeringsplats eller garage ska inte godtas såvida inte bilstöd beviljats av Försäkringskassan. I de fall där hyra av garage/carport är ett tillval som inte kan väljas bort vid hyra av lägenhet, får kostnaden godtas så länge boendekostnaden anses skälig.

Avgift för medlemskap i hyresgästförening ska inte godtas som en kostnad vid beräkning av försörjningsstöd. Inte heller kostnader för tillval ska godtas utom i de fall där den sökande inte kan styra över tillvalet.

Bostadsrätt eller villa

Bostadsrätt eller villa kan vara en realiserbar tillgång som genom försäljning kan ge inkomster till försörjningen. Om biståndsbehovet bedöms vara kortvarigt (högst tre månader) eller om bostadsrätten eller villan är belånad på sådant sätt att det inte kan bli något överskott vid en försäljning och månadskostnaden är rimlig, ska krav på försäljning inte ställas. Endast om det blir ett överskott som kan användas till försörjningen är en försäljning meningsfull.

I övrigt gäller vad som ovan sägs om hyreslägenheter beträffande skälig kostnad, krav på flyttning och överväganden i samband med det.

Vid prövning av bistånd till boende i egen villa eller bostadsrätt skall den sökande redovisa följande uppgifter:

- Inköpsår och pris
- Taxeringsvärde
- Bottenlån och topplån var för sig med uppgift om långivare, skuld, årlig ränta, årlig amortering samt tidpunkt för betalningar

- Uppvärmningskostnader och övriga driftskostnader (hushållsel, vatten, renhållning, försäkring, reparationer och ev. övriga kostnader)
- Tomträttsavgäld
- Avgift till samfällighet, vägförening eller dylikt
- Möjlighet till uppskov med amortering eller förutsättning för ytterligare lån
- Skatteeffekt

Som boendekostnad för bostadsrätt räknas månadskostnaden till bostadsrättsföreningen plus 70% av ränteutgifterna på lån för lägenheten. I boendekostnad för villa ingår tillsammans med 70% av ränteutgifterna eventuella kostnader för vatten, uppvärmning, sophämtning, försäkring och 70 % av tomträttsavgäld. Endast ränta på lån som tagits för förvärvet av bostaden ska inräknas. Har bostaden belånats i syfte att förvärva andra kapitaltillgångar som t.ex. bil eller båt, ska räntekostnaden för dessa lån inte räknas in i boendekostnaden. Inte i något fall ska amortering på lån räknas in i boendekostnaden då det utgör kapitalbildning. Beräkning av boendekostnad i villa eller bostadsrätt görs i särskild beräkning i Enhetens verksamhetssystem.

Andrahandsboende

För andrahandsboende gäller samma regler beträffande skälig standard och kostnad samt krav på flyttning som vid förstahandskontrakt.

Av hyresvärd godkänt andrahandskontrakt ska eftersträvas men kan inte ställas som krav för rätten till försörjningsstöd, utom i de fall den sökande genom att hyra utan godkänt andrahandskontrakt går miste om bostadsbidrag. Grundregeln är att den sökande är folkbokförd på adressen och att ett skriftligt avtal mellan sökanden och förstahandshyresgästen kan uppvisas. Detta bör innehålla överenskommelse om hyrestidens längd, ömsesidig uppsägningstid, hyrans storlek och vad som ingår i hyran. Lägenhetens adress ska framgå.

Om andrahandskontraktet inte är godkänt av fastighetsägaren eller bostadsrättsföreningen bör hembesök göras för att kontrollera kontraktets riktighet, att lägenheten existerar, antalet boende i bostaden och att personen vistas i kommunen. Den sökande bör vara folkbokförd på adressen. Eventuell vinst som hyresvärden (förstahandshyresgästen) gör eller andra förhållanden som gäller förstahandshyresgästen ska inte utredas. Förstahandshyresgästen har inte ansökt om bistånd eller gett tillstånd till att Enheten får utreda hans eller hennes personliga förhållanden.

Inneboende (ej nära släktskap)

Hyran för inneboenderum ska bedömas utifrån vad den sökande disponerar enligt uppvisat avtal med hyresvärden. Avtalet bör innehålla överenskommelse om hyrestidens längd, ömsesidig uppsägningstid, hyrans storlek och vad som ingår i hyran. Bostadsadressen ska framgå. Den faktiska hyran ska beviljas om den är skälig.

Underlag/handlingar från ägaren/innehavaren av bostaden kan inte krävas in. Se vidare under andrahandsavtal.

Den sökande ska vara folkbokförd på adressen.

Inneboende (nära släktskap)

Ett hemmaboende vuxet barn eller annan nära släkting som får försörjningsstöd bör genom biståndet ges möjlighet att svara för sin del av boendekostnaden i bl.a. följande fall:

- Då bostadsinnehavarna, på grund av att vuxet barn eller annan nära släkting bor kvar hemma/är inneboende, har högre boendekostnader än de annars skulle ha haft antingen genom att de tvingats behålla en större bostad eller genom att de annars skulle ha varit berättigade till bostadsbidrag.
- Undantag kan göras om föräldrarna på grund av att det vuxna barnet bor kvar, har en högre boendekostnad än de annars skulle ha haft, antingen genom att tvingas behålla en stor bostad eller genom att de helt eller delvis mister rätten till bostadsbidrag. Vid förlust av bostadsbidrag beräknas boendekostnaden till summan av det förlorade bostadsbidraget.
- Då det vuxna barnet inte är berättigad till studiehjälp eller förlängt barnbidrag och tidigare betalat för att bo hemma. När det gäller att ta hänsyn till tidigare betald inneboendehyra skall hyresnivån vara skälig, den skall ha fortlöpt under minst tre månader, maximalt tre månader tillbaka i tiden, samt kunna styrkas via kvitto eller transaktioner.
- Boendekostnaden beräknas på samma sätt som "Hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren".

Inneboende vuxnas bidrag till hyreskostnaden

Vid beräkning av bostadskostnaden för familjer med överåriga (18 år och äldre) vuxna med egna inkomster görs avdrag för den inneboendes hyreskostnad. Avdrag ska göras för den faktiska hyresdelen som den inneboende betalar, erlägger den inneboende ingen eller låg hyra så framräknas en hyresnivå baserat på enheter, se "Hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren".

Hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren

Vid beräkningen av den faktiska boendekostnaden beaktas hur stor andel av bostaden den enskilde disponerar, om han eller hon, till exempel ett kvarboende vuxet barn eller en förälder, lever i en hushållsgemenskap med bostadsinnehavaren utan att vara samboende. En hushållsgemenskap innebär att två eller flera personer stadigvarande bor i samma bostad så att de kan utnyttja flerpersonshushållets ekonomiska fördelar, till exempel köpa livsmedel och förbrukningsvaror gemensamt eller dela abonnemang på telefon och tidning. Det behöver alltså inte vara en hushållsgemenskap där parterna har någon form av ekonomiskt ansvar för varandra.

Den sökandes del av boendekostnaden räknas ut enligt det beräknings sätt som Riksförsäkringsverket använder, oavsett om bostaden är en lägenhet eller en villa. Där räknas varje rum som två enheter och köket som en enhet.

Exempel: Om den biståndssökande disponerar ett rum i sina föräldrars bostad på fyra rum och kök, innebär det att han eller hon disponerar två av totalt nio enheter (fyra rum x 2 = 8 + kök = 9 enheter). Hela boendekostnaden är 6 000 kr per

månad. Den sökandes andel av boendekostnaden beräknas då genom att 6 000 divideras med 9 och därefter multipliceras med 2, det vill säga $6\ 000/9 \times 2 = 1\ 333$ kr per månad.

För att förenkla hanteringen av boendekostnad där sökande ingår i en hushållsgemenskap kan bostadskostnaden med fördel beräknas för året och delas med 12. I annat fall beräknas boendekostnaden per månad, vilket innebär att den sökande måste uppvisa räkningar för boendekostnader (hyra, el osv.) varje månad.

Delad lägenhet

Vid beräkningen av den faktiska boendekostnaden beaktas kostnaden delad med antalet boende (inklusive barn) i bostaden, om flera personer delar bostad men saknar eller har begränsad hushållsgemenskap.

Övriga boendeformer

Övriga boendeformer kan vara tredjehandskontrakt, campingboende, hyra av stuga, husvagn eller båt, inneboende hos kamrat som hyr i 2:a hand, hotell, vandrarhem etc. Boendekostnaden beräknas efter omständigheterna i varje enskilt fall. I vissa fall kan det vara motiverat att lägga till kostnader för sådant som ingår i ett vanligt boende, t.ex. dusch och tvättmaskin.

Bistånd till boendekostnader ska i dessa fall prövas mycket restriktivt och beviljas endast om den sökande har mycket stora svårigheter att få annat boende. För personer som saknar permanent bostad bör den faktiska boendekostnaden inkludera kostnader för magasinering av egna tillhörigheter under skälig tid. Tiden som bistånd utgår för bör ställas i relation till kostnad för nyanskaffning av hemutrustning. Kostnaden måste vara rimlig i förhållande till ägodelarnas värde.

För tillfälligt boende på exempelvis vandrarhem, hotell eller campingstuga kan en kostnad om maximalt 1000 kr/dygn under 1 månad godkännas av socialsekreterare. 1:e socialsekreterare kan godkänna kostnader för tillfälligt boende med maximalt 1000 kr/dygn i ytterligare två månader.

Ungdom under 21 år utan egna inkomster som tecknat hyresavtal

Huvudregeln är att bistånd till boendekostnad inte ska beviljas om hyresavtalet tecknas under period då den sökande saknar inkomst och möjlighet att själv betala hyran. Undantag från huvudregeln kan göras om det föreligger starka sociala skäl till flyttningen.

Försörjningsstöd vid vuxens vistelse i HVB

Fickpengar

Försörjningsstöd till vuxna kan beviljas vid vistelse på institution eller i familjehem om behovet inte kan tillgodoses med egen inkomst. Normen för fickpengar omfattar posterna fritid/lek, kläder/skor, hälsa/hygien, samt del av posten avseende kostnader för tidning, telefon, etc.

Extra aktivitetsbidrag ska ingå i vårdkostnaden, liksom behov av extra klädutrustning.

Vid en del institutioner ingår fickpengar till den boende i vårdavgiften. I de fallen ska inget försörjningsstöd till fickpengar beviljas.

Kostnader för och i samband med bostad

För personer som under behandlingstiden har kvar sin bostad ingår även kostnader relaterade till bostaden i försörjningsstödet. Dessa kostnader är:

- Hyra och uppvärmningskostnad
- Hushållsel, abonnemangskostnad
- Telefon, abonnemangskostnad
- Hemförsäkring

Bistånd till dessa kostnader beviljas efter sedvanlig prövning under maximalt sex månader.

Egenavgift vid vård och behandling

Försörjningsstöd ska inte beviljas till egenavgift vid placering för vård och behandling.

Försörjningsstöd vid vuxens vistelse i fängelse, häkte eller inom rättspsykiatrisk vård

Kostnad för bostad

För personer inskrivna inom kriminalvården ska kriminalvårdsverket svara för alla kostnader under verkställighetstiden. Den som avtjänar ett fängelsestraff bör generellt inte anses ha rätt till bistånd för bostadskostnad om strafftiden överstiger 6 månader. Häktade och personer som avtjänar en faktisk strafftid på högst sex månader bör ges ekonomiskt bistånd till boendekostnaden, om de annars riskerar att bli bostadslösa efter frigivningen. Den som kan ges tillstånd att hyra ut sin bostad i andra hand bör rekommenderas att göra det. Bistånd ska under dessa omständigheter beviljas under tid som är behövlig för att lösa bostadsfrågan/ uppsägningen. Om bostaden sägs upp bör bistånd för magasinering beviljas om kostnaderna är rimliga i förhållande till ägodelarnas värde.

Sökandes möjlighet till inkomst från arbete inom kriminalvårdsanstalten ska alltid utredas innan ekonomiskt bistånd beviljas.

I samband med avslutning av kriminalvård ligger ansvaret för bistånd enligt 4 kap 1§ SoL på folkbokföringskommunen under en övergångsperiod (se 2 a kap 5§ SoL). En rimlig övergångsperiod kan vara ca 1 månad. Därefter har bosättningskommunen ansvaret.

Den som genomgår rättspsykiatrisk vård eller är omhändertagen enligt smittskyddslagen har rätt till ekonomiskt bistånd på samma villkor som personer inskrivna för vård inom socialtjänstlagen. Observera att dömda till rättspsykiatrisk vård har kvar rätten till sjukpenning, sjukersättning, pension, bostadsbidrag etc.

Försörjningsstöd vid utlandsvistelse

Bistånd under period då den sökande vistas utomlands beviljas inte. Kortare utlandsvistelse (max en månad), som inte påverkar möjligheten till egen

försörjning eller riskerar att sökande förlorar ersättningar från de generella välfärdsystemen kan i undantagsfall godkännas. Den sökande ska samråda med sin handläggare innan utlandsresan sker. Utgångspunkten är att den sökande ska vistas i kommunen som arbetssökande. Avdrag på inkomst, lön eller annan ersättning, till följd av utlandsvistelse, ersätts inte av försörjningsstöd. Ansökan från och utbetalning till en sökande som vistas utomlands accepteras inte. Se vidare under "Bistånd till livsföring i övrigt".

Bistånd till livsföringen i övrigt

I detta avsnitt ges riktlinjer för ändamål utöver försörjningsstödet som det enligt erfarenhet är vanligt att en ansökan om ekonomiskt bistånd gäller. Vissa av ändamålen ingår vanligtvis i en skälig levnadsnivå om kostnaden är skälig och sökanden i övrigt uppfyller förutsättningarna för försörjningsstöd. Det gäller exempelvis kostnader för barnomsorg, sjukvård och receptförskrivna mediciner. När det gäller rätten till bistånd till övriga ändamål krävs särskilda förutsättningar. Utgångspunkten för bedömningen är vad en låginkomsttagare i allmänhet kan kosta på sig. En noggrann prövning ska ske av om behovet kan tillgodoses på annat sätt eller till lägre kostnad. Den sökandes tidigare och väntade möjligheter att själv tillgodose behovet ska alltid beaktas vid prövningen.

Avgifter inom äldre- och handikappomsorgen

Avgifterna är i normalfallet inkomstrelaterade. Om någon söker bistånd till avgift inom äldre- och handikappomsorgen ska i första hand undersökas om rätt avgift har debiterats eller om avgiften kan sättas ner.

Avgifter för barnomsorg

Barnomsorgsavgift beviljas till den faktiska kostnaden när man i övrigt är berättigad till försörjningsstöd. Kontrollera att avgiften är korrekt beräknad utifrån kommunens maxtaxa. Om inte ska den sökande lämna korrekta inkomstuppgifter till kommunens handläggare för barnomsorgsavgifter. Vid växelvis boende bör föräldrarna begära delad faktura.

Begravningskostnad

Ekonomiskt bistånd till begravningskostnader kan beviljas under förutsättning att dödsboanmälan upprättats eller att dödsboets tillgångar utretts på annat sätt. Begravningskostnader ska som huvudregel endast beviljas vid ansökan från dödsbodelägare eller från den som är försörjningsskyldig för den avlidne. Kostnad för begravning ska i första hand täckas av tillgångar i dödsboet eller genom försörjningsskyldigas (efterlevande makars/registrerade partners, vårdnadshavares) inkomster och/eller tillgångar. Begravningskostnader går före alla andra kostnader som kan belasta dödsboet, t.ex. obetald hyra, hushållsel, telefon eller kostnader för utflyttning och städning av bostaden.

Vid bedömning av försörjningsskyldigas betalningsförmåga prövas detta mot gällande norm för försörjningsstöd. Bistånd till kostnad för begravning av minderårig prövas i förhållande till vårdnadshavarnas ekonomiska situation. Hänsyn ska tas till tillgångar exempelvis i form av försäkringar. Alla kända tillgångar som finns på dagen för dödsfallet avräknas direkt vid ansökan om begravningskostnad.

Ekonomiskt bistånd till begravningskostnader beviljas enligt 4 kap 1 § SoL om man med säkerhet vet att dödsboet saknar medel och det inte finns några eventuella framtida intäkter. I de fall där det inte står helt klart att dödsboet saknar medel eller där man vet att dödsboet kommer att ha en framtida inkomst avslås ansökan enligt 4 kap 1 § SoL, för att sedan beviljas enligt 4 kap 2 § SoL med villkor om återbetalning enligt 9 kap 2 § SoL.

För begravning beviljas maximalt 50 % av gällande prisbasbelopp för skäliga faktiska kostnader som ska styrkas. I detta belopp ingår samtliga kostnader för begravningen inklusive gravsten. Hänsyn ska tas till allmänt vedertagna begravningstraditioner och i förekommande fall olika religiösa och etniska gruppers speciella önskemål om hur en begravning ska ordnas.

Rätten till bistånd omfattar kostnader som är nödvändiga för att begrava den avlidne på bostadsorten. Merkostnader för att begrava den avlidne utanför Sverige ingår inte i rätten till bistånd. Kostnader för hemtransport vid dödsfall utomlands beviljas inte. Om en svensk resenär avlider på utlandsresa är det antingen personens hem- eller reseförsäkring eller de anhöriga som får betala kostnaden för transport av den avlidne till Sverige. Om försäkring saknas och anhöriga inte har ekonomisk möjlighet att betala för hemtransport, hjälper ambassaden till med att ordna en enkel och värdig begravning utomlands.

Om den avlidne inte är medlem i svenska kyrkan och de anhöriga väljer att ha en traditionell begravning i kyrkan så tillkommer i regel merkostnader. Till sådana merkostnader, t.ex. hyra av kyrka, organist, vaktmästare osv., utgår inget ekonomiskt bistånd.

Kostnader i samband med närståendes begravning

Bistånd kan beviljas med ett skäligt belopp för deltagande i en närståendes begravning inom Sverige. Bistånd kan beviljas för resa med billigaste färdstätt, skälig kostnad för blommor (max 1 % av prisbasbeloppet), krans (max 2 % av prisbasbeloppet) och i undantagsfall även kostnad för hyra eller inköp av kläder (max 2,5% av prisbasbeloppet för vuxen och 1 % för barn). Som närstående betraktas förälder och personer i förälders ställe, egna eller makes barn/barnbarn, make/maka/sambo, syskon, mor- och farförälder, svärförälder, svåger/svägerska.

Cykel och cykelhjälm

För barn i skolåldern, som saknar cykel, tillämpas ett generöst förhållningssätt vid ansökan. Beviljas bistånd till cykel till barn ska även bistånd till cykelhjälm beviljas. Man får utgå från att cykel köps begagnad, men att hjälmen köps ny. Kostnaden för cykel och hjälm får vara max 2,5% av prisbasbeloppet.

Bistånd till cykel till vuxna kan beviljas t.ex. om den enskilde har långt till allmänna kommunikationer. I första hand ska möjligheten att köpa begagnad cykel nyttjas. Den maximala kostnaden som kan beviljas är 2,5 % av prisbasbeloppet.

Flyttkostnad

Ekonomiskt bistånd till flyttkostnader kan beviljas till sökande som har försörjningsstöd eller inkomster i motsvarande nivå. Flyttning bör ske i samråd med

Enheten för att bistånd ska kunna beviljas. Biståndet ska prövas utifrån behov, orsak till flytten samt den sökandes egen förmåga att ombesörja flytten.

En flyttning kan vara motiverad av sociala eller medicinska skäl. Är orsaken till flytten av arbetsmarknadsskäl skall utredas om behovet kan tillgodoses genom bidrag från Arbetsförmedlingen.

Om flyttkostnader beviljas ska något eller flera av följande kriterier uppfyllas:

- Den enskilde uppnår självförsörjning med flytten
- Starka sociala skäl
- Läkarintyg som styrker medicinska skäl
- Att relevant bostad inte kan erbjudas i kommunen

I samband med att ansökan görs ska den sökande styrka att den gamla bostaden har sagts upp.

Bistånd beviljas i första hand till hyra av släp eller liten lastbil inklusive kostnad för bensin och försäkring. Kostnadsuppgift inlämnas tillsammans med ansökan. Utläggen ska styrkas med kvitton i efterhand i de fall det inte är möjligt att få en räkning på kostnaderna.

Endast om särskilda skäl (ex. medicinska hinder) föreligger godtas anlitan av flyttfirma. Då ska den sökande inkomma med minst två kostnadsförslag från olika flyttfirmor vid ansökan om ekonomiskt bistånd.

Socialsekreterare kan maximalt bevilja 20% av basbeloppet till flyttkostnader inom Sverige, 1:e socialsekreterare max 30% av basbeloppet.

Bistånd till kostnad för adressändring med eftersändning beviljas inte. Vanlig adressändring görs gratis hos Skatteverket och myndigheter och företag får den nya adressen.

Utflyttningskommunen svarar för flyttkostnaden, ev. uppehälle och hyra under första månaden. Sker ansökan efter inflyttningen ska inflyttningskommunen pröva ansökan. Har sökanden skuldsatt sig för flyttningen gäller samma överväganden som vid övriga skulder. Bedömer man att sökanden även efter flyttningen kommer att vara i behov av bistånd från socialtjänsten bör inflyttningskommunen kontaktas före flyttningen. En sådan kontakt förutsätter den enskildes samtycke.

Flytt pga. renovering

Orsakas flytt av att fastigheten den sökande bor i är i behov av genomgripande renovering ansvarar, som regel, hyresvärden för flyttkostnader samt merkostnader som kan komma att uppstå.

Flytt till annat land –asylsökande

En asylsökande som inte får asyl kan få resan tillbaka betald av Migrationsverket. Bidraget söks på särskild blankett som tillhandahålls av Migrationsverket. Den asylsökande bör ha giltiga passhandlingar för inresa i hemlandet.

Flytt till annat land –flyktingar

Flyktingar som önskar återvända till hemlandet eller bosätta sig i annat land kan få bidrag från Migrationsverket till skäligena resekostnader. För de som ämnar återvända hem gäller att hemlandet utfärdat giltigt hemlandspass. För dem som önskar bosätta sig i annat land måste mottagarlandet ha utfärdat bosättningsstillstånd.

Flyktingar som blivit svenska medborgare kan inte söka detta bidrag.

Ansökningsblanketter och ytterligare information finns på:

www.migrationsverket.se

Flytt till annat land

Bistånd till flytt till annat land kan beviljas om synnerligen starka skäl föreligger. En sådan ansökan ska prövas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Reparationskostnader – flytt eller risk för avhysning

Kostnad för reparation/onormalt slitage beviljas som regel inte. Onormalt slitage eller skadegörelse från hyresgästens sida kan ge värden rätt att begära att reparationskostnaden helt eller delvis betalas av hyresgästen. Frågan kan t.ex. aktualiseras när en hyresgäst önskar byta bostad för att sänka sin hyra eller när hyresvärden ställer betalning för reparation som villkor för att hyresgästen ska få behålla sin hyresrätt.

Bistånd ska prövas mycket restriktivt och är endast aktuellt om den enskilde har starka skäl att byta bostad eller riskerar att bli avhyst. Det ska finnas medicinska, ekonomiska och/eller sociala skäl till bostadsbytet. I första hand ska den enskilde undersöka möjligheten till avbetalning hos hyresvärden. Besiktningsprotokoll från hyresvärden ska inhämtas som beslutsunderlag.

Förefaller värdens anspråk oskäligen kan man vända sig till hyresgästföreningen och begära en motbesiktning. Hyresgästföreningen agerar endast om hyresgästen är medlem. Blir frågan aktuell kan bidrag till medlemsavgift utgå.

Bistånd till reparationskostnader beslutas av 1:e socialsekreterare efter samråd på gruppmöte och med maximalt 25% av basbeloppet som engångskostnad.

Glasögon och kontaktlinser

Bistånd till glasögon ingår i skälig levnadsnivå och prövas särskilt. Behovet ska styrkas av legitimerad optiker eller ögonläkare. Sökanden ska inkomma med kostnadsförslag och för det finns särskild blankett hos Enheten. Vid behov av nya glasögon på grund av olycksfall ska eventuell glasögonförsäkring eller hemförsäkring användas i första hand. Hos vissa optiker lagas/ersätts skador på glas och båge som inträffar inom ett år från köptillfället av optikerns garanti. Tänk också på att glasögon kan beställas till en lägre kostnad på internet om recept finns.

Glasögon/linser till vuxna

Om det finns medicinskt behov av till exempel särskild slipning eller behandling av glaset ska behovet styrkas av optiker eller ögonläkare. Den extra kostnaden kan

godkännas om den speciella slipningen eller behandlingen är det enda alternativet för att korrigera den sökandes synfel.

Kostnad för kontaktlinser godtas om det är det enda alternativet för sökanden och behovet är styrkt med läkarintyg.

Bistånd till vanliga läsglasögon som är avsedda för personer med avtagande synskärpa s.k. ålderssynthet beviljas ej. Behovet kan tillgodoses inom ramen för riksnormens post för hälsa och hygien.

Bistånd beviljas till den faktiska kostnaden för synundersökning, standardglas, bågar samt arbetskostnad med maximalt 3 % av basbeloppet. Om särskild slipning eller behandling av glas kan godkännas får totalt 10% av basbeloppet beviljas till glasögon.

Observera att vid vissa synfel eller sjukdomar kan den sökande få bidrag från Västra Götalandsregionen. För mer information se <https://www.1177.se/vastra-gotaland/sa-fungerar-varden/kostnader-och-ersattningar>

Glasögon/linser till barn

Barn och unga vuxna får ett bidrag från Västra Götalandsregionen till glasögon för den synnedläggelse de har. Bidraget gäller till och med att barnet fyller 19 år och ska dras av på priset direkt i optikerbutiken. För mer information se <https://www.1177.se/vastra-gotaland/sa-fungerar-varden/kostnader-och-ersattningar/glasogonbidrag-for-barn-och-unga/>

Precis som för vuxna finns särskilt bidrag från Västra Götalandsregionen för speciellinser och glasögon vid särskilda synfel eller sjukdomar.

Hemutrustning

Bistånd till hemutrustning kan beviljas för olika nivåer:

- Hel hemutrustning
- Begränsad hemutrustning
- Kompletterande hemutrustning

För att kunna bedöma behovet av hemutrustning bör hembesök göras vid ansökan. Barnens behov av hemutrustning ska belysas särskilt.

I bedömningen av den sökandes behov av hemutrustning bör man väga in sökandes möjlighet att införskaffa del av utrustningen på egen hand eller inom rimlig tid kunna komplettera sin hemutrustning genom egna inkomster. Hänsyn ska också tas till den sökandes möjlighet att skaffa begagnad hemutrustning eller hemutrustning till ett lägre pris. Personer med rätt till hemutrustningslån från CSN kan inte beviljas ekonomiskt bistånd till hemutrustning.

Bistånd till hemutrustning ges i normalfallet endast vid ett tillfälle. Kvitton på inköpen bör alltid inhämtas, kopieras och läggas till akt då det kan vara av vikt utifrån garantitid och liknande.

Hel hemutrustning

Bistånd till hel hemutrustning beviljas endast i undantagsfall och då till sökande som inte inom överskådlig framtid kommer att kunna förbättra sina inkomster och själv bekosta en hel hemutrustning. Det kan exempelvis vara sökande som flyttar ifrån särskilt boende, sökande som utsatts för våld och är i behov av ny bostad, sökande som flyttar till eget boende efter att ha varit placerad i familjehem eller HVB.

Hel hemutrustning innebär en mer omfattande grundutrustning som ska användas under en längre tid. Hel hemutrustning består av möbler till kök, sovrum och vardagsrum. Dessutom av lampor, husgeråd, sängutrustning, handdukar, mattor, städutrustning och TV.

I de fall då hel hemutrustning beviljas kan socialsekreterare bevilja maximalt 30% av basbeloppet för ensamstående och för familj maximalt 30% av basbeloppet för en vuxen samt ytterligare 10% av basbeloppet per hushållsmedlem.

Begränsad hemutrustning

Bistånd till begränsad hemutrustning kan beviljas till personer som har ett tillfälligt behov av försörjningsstöd, men där man inte kan vänta med inköp av hemutrustning tills de har egen inkomst. Utrustningens kvalitet kan vara relativt låg då sökande efter hand förutsätts kunna komplettera och byta ut utrustningen efter behov. En begränsad hemutrustning avser det absolut nödvändigaste för att den sökande ska kunna bo i sin bostad, vilket innefattar utrustning till kök och sovrum samt handdukar.

I dessa fall kan socialsekreterare bevilja bistånd med maximalt 10% av basbeloppet för en ensamstående och för en familj maximalt 10% av basbeloppet för en vuxen och sedan ytterligare 5% av basbeloppet per hushållsmedlem.

Komplettering av hemutrustning

Bistånd till kompletterande utrustning kan bli aktuellt i samband med skilsmässa eller annan liknande situation för personer som långvarigt levt på en nivå motsvarande gällande riksnorm och som inte inom överskådlig framtid bedöms kunna tillgodose behovet på egen hand.

Kompletterande hemutrustning kan exempelvis behövas för ersättning av förlitna möbler, hemtextilier, husgeråd eller städredskap, samt eventuell reparation av TV. Om sökande har en TV som gått sönder kan inköp av ny TV vara ett billigare alternativ än en reparation av den gamla. Likaså kan ersättning beviljas utifrån växande barns behov av större säng eller annan hemutrustning.

Till kompletterande utrustning kan socialsekreterare bevilja bistånd med maximalt 10% av basbeloppet för en ensamstående och för en familj maximalt 10% av basbeloppet för en vuxen och sedan ytterligare 5% av basbeloppet per hushållsmedlem.

Hemutrustningslån

Personer som kommit till Sverige som flyktingar kan i vissa fall få lån för hemutrustning hos CSN (Centrala studiestödsnämnden). För att man ska kunna få ett hemutrustningslån måste man omfattas av det kommunala flyktingmottagandet. Man måste dessutom ha varit minst 18 år gammal när man blev mottagen i en kommun för första gången. Ett undantag gäller om man var ensamkommande barn, då måste man ha varit minst 17 år. För att kunna ansöka om lånet måste man ha fyllt 18 år. Ansökan om hemutrustningslån måste göras inom 2 år från det man togs emot i en kommun för första gången. Lånet är amorteringsfritt i två år från utbetalningsdatum. För ytterligare information, se <https://www.csn.se/bidrag-och-lan/hemutrustningslan.html>

Dator

Dator ingår generellt sett inte i en hemutrustning, men kan göra om särskilda skäl föreligger. Exempel på särskilda skäl kan vara barnfamiljer där dator används som ett verktyg för studier och/eller ger föräldrar möjlighet att följa skolarbetet och ta del av information från skolan, eller sökande som av hälsoskäl är hänvisade till sin bostad och därför inte kan nyttja de datorer som finns att låna i offentliga lokaler. Utgångspunkten är vad en låginkomsttagare har råd med och vilka möjligheter sökande har att själv spara och planera för inköp av dator.

Observera att många barn får låna dator via skolan i de högre årskurserna samt i gymnasiet. I och med det får hushållets behov av dator anses vara tillgodosett då barnets föräldrar kan använda lånedatorn för de kontakter som krävs med skolan m.m.

Bistånd till kostnad för dator kan efter särskild prövning och samråd beviljas av socialsekreterare med maximalt 8% av basbeloppet. Biståndet kan utgå en gång per hushåll och inköp ska styrkas med kvitto.

Hälso- och sjukvård

Bistånd beviljas främst för läkarbesök, läkemedel samt sjukresor som ordinerats av läkare, upp till gränsen för gällande högkostnadsskydd.

Uppgifter om aktuella patientavgifter finns på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Regler-och-rattigheter/Patientavgifter-i-Vastra-Gotaland

Läkarvård och sjukvårdande behandling

Faktiska, godtagbara kostnader för läkarvård och annan sjukvårdande behandling är tilläggsbelopp till riksnormen. I de fall den enskilde väljer att gå till privat vårdgivare, som inte är ansluten till Försäkringskassan, och merkostnader uppstår utgår inte ekonomiskt bistånd. Högkostnadsskyddet ska utnyttjas.

Högkostnadsskydd för öppen hälso- och sjukvård

Högkostnadsskyddet är ett maximalt belopp för läkarbesök och sjukvårdande behandling under en tolv månaders period.

Vårdgivaren tillhandahåller högkostnadskort. Avgifter som patienten betalar för läkarbesök och sjukvårdande behandling ska noteras i högkostnadskortet. Det är

patienten själv som får bevaka att detta sker och när högkostnadsgränsen uppnås. Mot uppvisande av originalkvitto eller kvitto på betalning av faktura kan avgifter noteras i kortet i efterhand.

När patienten inom en tolv månadersperiod har betalat patientavgifter upp till högkostnadsgränsen utfärdas frikort som ger rätt till fri sjukvård. Frikortet gäller tolv månader räknat från det första besöket som låg till grund för frikortet, d.v.s. den äldsta betalningen på högkostnadskortet.

Kostnader som debiteras för uteblivet besök berättigar inte till ekonomiskt bistånd.

Medicin

Högkostnadsskydd för läkemedel omfattar bland annat kostnader för receptförskrivna och subventionerade läkemedel, p-piller och stomiartiklar. Kostnadsreducering inträder då kostnaderna överstigit ett visst belopp och följer en bestämd högkostnadstrappa. Kostnadsfrihet inträder då egenavgiften uppgår till ett fastställt belopp under en 12 månaders period. Aktuella belopp finns på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Regler-och-rattigheter/Vad-kostar-lakemedel-pa-recept

Personer som kontinuerligt uppbär ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd ska informeras om högkostnadsskyddet. Vid betalning av mediciner ska sökande i första hand använda sig av de delbetalningssystem som apoteken tillämpar, om så är möjligt. Om aviseringsavgift tillkommer då den sökande har delbetalning får denna räknas med som en godtagbar kostnad.

För barn under 18 år är läkemedel och andra varor som ingår i högkostnadsskyddet kostnadsfria.

Kostnaden för gjorda läkemedelsköp ska redovisas genom en s.k. receptspecifikation samt kassakvitto.

I de fall den enskilde inte kan använda det läkemedel som läkaren förskrivit, t.ex. p.g.a. allergi eller kraftiga biverkningar, och behov föreligger av ett ersättningsläkemedel som inte omfattas av läkemedelsförmånen är det sjukvårdens ansvar att tillse att en prövning görs om läkemedlet ska omfattas av detta. I avvaktan på denna prövning kan bistånd utgå efter särskild prövning. En förutsättning är att en läkarbedömning styrker behovet.

Vissa läkemedel täcks inte av högkostnadsskyddet. Det innebär att samhället inte subventionerar kostnaderna utan den enskilde får själv stå för alla kostnader. Det är inte meningen att Enheten ska ta över kostnaderna för dessa läkemedel utan vara mycket restriktiv med att ge bistånd till läkemedel som inte täcks av högkostnadsskyddet. I individuella fall kan Enheten göra en annan bedömning, och den bedömningen kan göras först efter samråd med en opartisk läkare eller läkarkonsult. Tänk på att läkare har möjlighet att ansöka om att få vissa läkemedel att omfattas av högkostnadsskyddet.

Bistånd till ej receptförskrivna läkemedel

Läkemedel som inte är receptförskrivna anses ingå i riksnormens poster för hygien och förbrukningsvaror. Ibland kan det finnas behov av att köpa in dyrare eller mer

omfattande hälsovårdsartiklar än vad som normalt ingår i posterna hygien och förbrukningsvaror. Det kan handla om artiklar som behövs omgående för sådana utgifter som inte är förutsägbara. Exempel på det är bandage, receptfri allergimedicin, lusmedel och preparat för behandling av springmask. I sådana fall görs en individuell bedömning. Om kostnaderna kan styrkas kan den del av kostnaderna som överstiger posten hygien godkännas.

Sjukhusvård

Vårdavgiften kan betraktas som en kostnad för mat och logi. Avgiften är högre än posten för livsmedel som ingår i riksnormen. Vid biståndsberäkningen tas hänsyn till den del av vårdavgiften som överstiger beloppet motsvarande livsmedelsposten för de dagar som vårdavgiften avser. Observera att det finns högkostnadsskydd för patientavgift per 30-dagarsperiod. Aktuellt belopp finns på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Regler-och-rattigheter/Patientavgifter-i-Vastra-Gotaland

Om vårdavgiften förfallit till betalning och sökanden inte varit berättigad till bistånd i samband med sjukhusvistelsen kan inte ekonomiskt bistånd utgå.

Psykoterapikostnad

Huvudprincipen är att bistånd till kostnad för psykoterapi inte kan beviljas. Psykoterapeutisk behandling ligger under sjukvårdens ansvar och grundar sig på medicinska kriterier. Om sjukvården inte kan tillgodose sjukvårdsbehov genom psykoterapeutisk behandling ankommer det på sjukvården att anvisa alternativa sjukvårdsinsatser. Den enskilde ska hänvisas till sin vårdcentral eller öppenvårdspsykiatri.

I de fall det ändå kan motiveras att Enheten ska stå för kostnaden för psykoterapi i särskilt syfte för den enskilde, ska ansökan prövas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Sjukresor

Egenavgiften för sjukresor upp till gällande högkostnadsskydd kan beviljas. Uppgift om egenavgifter och gällande högkostnadsgräns hittas på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Regler-och-rattigheter/Ersattning-for-sjukresor-i-Vastra-Gotaland När kostnaderna för egenavgifter för sjukresor uppgår till högkostnadsgränsen kan frikort utfärdas. För barn under 18 år i samma familj kan man ansöka om ett gemensamt frikort. Observera att även resekostnader som är mindre än egenavgiften ingår i högkostnadsskyddet. Den enskilde måste själv bevaka när hen når högkostnadsgränsen och lämna in en ansökan om frikort till sjukresekontoret.

Kostnad för intyg

I vissa fall tar Västra Götalandsregionen betalt för utfärdande av intyg. I de fall begäran om intyg initieras av Enheten bör kostnaden för detta beviljas. Kostnaden ska specificeras enligt Västra Götalandsregionens fastställda taxa som finns på <https://www.vgregion.se/halsa-och-vard/vardgivarwebben/vardadministration/patientavgiftshandboken/halsovard/intyg/>

Identitetshandling

ID-kort

Giltigt ID-kort anses ingå i en skälig levnadsnivå för en vuxen person. Polismyndigheten utfärdar nationella ID-kort till en kostnad av 400 kr inklusive foto och avgiften betalas vid ansökningstillfället.

Med ansökan bör kopia på utgången legitimation bifogas. Kvitto som styrker inköp ska redovisas samt kopia på ny legitimation.

Pass

Bistånd till kostnad för pass avslås i normalfallet då ett pass generellt sett inte behövs för att leva i Sverige och uppnå en skälig levnadsnivå. Bistånd kan bara beviljas om särskilda skäl föreligger och beslut ska föregås av samråd på gruppmöte med 1:e socialsekreterare.

Internet

Kostnader för internetuppkoppling omfattas inte av riksnormen. Tillgång till internetuppkoppling behövs i regel för att en enskild ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Omfattningen av behovet kan dock skilja sig åt. En del personers behov av internetuppkoppling tillgodoses t.ex. genom det egna mobiltelefonabonnemanget för att betala räkningar, läsa e-post osv. För andra finns behov av internetuppkoppling i hemmet. Barn och ungdomar behöver möjlighet att delta i skolarbete och/eller ges samma möjlighet som jämnåriga att delta i mötesplatser på internet. Föräldrar till barn i skolåldern kan ha behov av internet i hemmet för att kunna ta del av information och kommunicera med skolan. Personer som av hälsoskäl inte kan delta aktivt i samhällslivet på annat sätt kan också vara i behov av en internetuppkoppling i hemmet.

Om sökande har ett fastställt behov av internetuppkoppling i hemmet kan bistånd beviljas till löpande kostnader med maximalt 0,6% av basbeloppet per månad.

Juridiska kostnader

Ansökan om ekonomiskt bistånd till juridiska kostnader ska hänvisas till hemförsäkringens rättsskydd eller rättshjälpslagens regler.

Rättshjälp

Rättshjälpslagen är en social skyddslagstiftning som syftar till att hjälpa den som inte kan få rättsligt bistånd på annat sätt. I regel är det så att om man har en försäkring med rättsskydd som täcker det rättsliga ärendet så får man inte rättshjälp. Avgiften för rättshjälp bestäms utifrån den sökandes ekonomiska förutsättningar och den totala kostnaden för rättshjälpen.

Förutsättningen för att en sökande ska kunna beviljas ekonomiskt bistånd till avgift för rättshjälp är att rättshjälpen tillser att den sökande kan tillvara sina intressen och därigenom uppnå en skälig levnadsnivå. Framför allt gäller det vid familjerättsliga tvister eller ärenden som rör sökandes bohag eller boende. Avgiften ska dessutom vara beräknad utifrån den sökandes inkomst i form av försörjningsstöd/ekonomiskt bistånd.

Kostnad för rättshjälp kan beviljas av 1:e socialsekreterare med maximalt 50% av basbeloppet.

För mer information om rättshjälp se <http://www.rattshjalp.se>

Rättsskydd

Rättsskydd ingår i alla svenska hem-, villa- och bilförsäkringar och är avsett för kostnader vid privaträttsliga tvister. Vad rättsskyddet omfattar framgår av försäkringsvillkoren.

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till självriskan vid rättsskydd om tvisten handlar om att den sökande kan tillvarata sina intressen och därmed uppnå en skälig levnadsnivå. I huvudsak handlar det om familjerättsliga tvister eller tvister om den sökandes bohag eller boende.

Kostnad för självrisk avseende rättsskydd kan beviljas av 1:e socialsekreterare med maximalt 50% av basbeloppet.

Rådgivning

Rådgivning är en förutsättning för att rättshjälp ska kunna beviljas. Rättshjälp söks tillsammans med advokaten/juristen man själv har valt ska företräda en.

Rådgivning lämnas av advokat/jurist i minst en och högst två timmar mot en bestämd avgift. Mer info finns på <http://www.rattshjalp.se/Vad-ar-rattshjalp/Har-du-ratt-till-rattshjalp/>

Ekonomiskt bistånd till rådgivning kan beviljas till den i förväg bestämda avgiften om tvisten avser familjerättslig tvist eller tvist som rör den sökandes bohag eller boende. Kostnader därutöver beslutas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Avgift vid ansökan om äktenskapsskillnad

Huvudregeln är att ekonomiskt bistånd inte beviljas. I enskilda fall kan kostnaden beviljas om det bedöms vara särskilt viktigt för den sökande att kunna skilja sig.

Magasineringskostnad

Bistånd till kostnad för magasinering av bohag kan beviljas för sökande som har löpande försörjningsstöd om personen inom överskådlig tid förväntas kunna få en ny bostad. Vad som avses med överskådlig tid måste bedömas individuellt. Beslutet ska tidsbegränsas till tre månader och omprövas vid behov. Om behovet av magasinering av bohag övergår sex månader får ansökan prövas i Kommunstyrelsens myndighetsutskott. Kostnaden som kan godkännas får maximalt uppgå till 25% av basbeloppet per år.

Vid bedömningen ska följande beaktas:

- Bohagets innehåll och skick
- Kostnader för magasinering i förhållande till kostnad för nyanskaffning av hemutrustning
- Konsekvenser för den enskilde vid eventuell försäljning av bohaget

Det är den enskilde som ska stå för kontraktet gentemot magasineringsfirman.

När Kronofogden avhyser en person/familj från en bostad ansvarar de för magasineringen under 3 månader.

Present/julklapp till barn

Familjer med långvarigt behov av försörjningsstöd och hemmavarande barn mellan 0 och 18 år kan beviljas bistånd till födelsedagspresent och julklapp till respektive barn i familjen. Biståndet kan utgå vid två tillfällen per år och barn; födelsedag och jul, med 200 kr per tillfälle, d.v.s. maximalt 400 kr/år och barn.

Resor

Lokala resor som inte är arbetsresor

Bistånd till lokala resor med allmänna kommunikationer kan beviljas om särskilda skäl föreligger. Det kan t.ex. gälla personer som har gångsvårigheter men inte är berättigade till färdtjänst, personer som behöver särskild stimulans för att ta del av samhällsservice eller hålla kontakt med det närmaste nätverket, barns resor till fritidsaktiviteter etc. I varje enskilt fall provas behovet av typ av kort (kontoladdning, periodkort, fritidskort för gymnasieungdom etc.).

För sökande som är arbetssökande och behöver besöka t.ex. arbetsförmedlingen eller annan myndighet i syfte att få arbete kan resor beviljas kostnaden för en tur och returresa till aktuell myndighet vid uppvisande av kallelse.

Färdtjänst

Kostnad för färdtjänst beviljas efter behov. Utgångspunkten är att bistånd beviljas utifrån vad en låginkomsttagare på orten har råd att kosta på sig. Kostnad för medresenär beviljas inte.

Bistånd till avgift för riksfärdtjänst ska bedömas på samma sätt som kostnad för andra resor som inte är lokala.

Rekreationsresa, semester

Ekonomiskt bistånd för fritidskostnader som inte ingår i posten "lek och fritid", exempelvis rekreation och semesterresor, kan utgå till hushåll som varit beroende av försörjningsstöd under lång tid. Ansökan om bistånd till rekreation/semester ska alltid diskuteras på gruppmöte med 1:e socialsekreterare innan beslut fattas. Nivån på det beviljade biståndet provas utifrån vad låginkomsttagare i allmänhet har råd med. Möjlighet att få bidrag från olika fonder eller andra myndigheter ska beaktas. Beslutet ska följas upp genom att socialsekreteraren kontrollerar att rekreation eller semester kommit till stånd och motsvarar beviljat belopp genom uppvisande av kvitton eller liknande.

Bistånd till semester och rekreativ vistelse utom Norden beviljas inte.

Barnfamiljer

Förutsättningen för att en barnfamilj ska beviljas bistånd till semestervistelse är att det föreligger ett klart uttalat behov av miljöombyte och rekreation. Gruppen som avses är barnfamiljer med sociala problem och som levt länge på försörjningsstöd.

Med rekreation menas sådana aktiviteter som normalt hör ihop med semester såsom resor och vistelse på annan ort t.ex. för att träffa släktingar. Om barnet/barnen/familjen är aktuell för insatser från Barn och Unga ska samråd alltid ske med barnets/barnens socialsekreterare innan bistånd beviljas.

Bistånd kan beviljas för resa med buss eller tåg samt till logi i maximalt en vecka.

Vuxna personer utan barn

För ensamstående/sammanboende utan barn ska behovet av rekreation vara synnerligen starkt, t.ex. vid långvariga medicinska eller sociala problem. I vissa fall finns möjlighet att få rehabiliteringsresor via Försäkringskassan.

Läger eller kolonivistelse för barn

I den mån barn behöver koloni- eller lägervistelse görs en individuell prövning av barnets behov och föräldrarnas ekonomiska förmåga att själva svara för insatsen. Barn i socialt utsatta hushåll är den primära målgruppen.

Möjligheten att få bidrag från olika fonder ska beaktas innan bistånd beviljas. Bistånd till läger- eller kolonivistelse för barn prövas och beslutas av socialsekreterare i Barn och Unga och får maximalt uppgå till en kostnad av 30% av basbeloppet/år.

Resor i samband med umgänge med barn

Barn har rätt till umgänge med den förälder som det inte bor tillsammans med. Föräldrarna har ett gemensamt ansvar för att barns behov av umgänge tillgodoses. Umgängesföräldern har det primära ansvaret för reskostnaderna. Den andre föräldern ska delta i kostnaderna efter vad som är skäligt med hänsyn till båda föräldrarnas förmåga och övriga omständigheter (FB 6 kap. 15 b §).

Bestämmelsen gäller inte vid växelvis boende.

Umgängesföräldern kan få bistånd till högst två resor per månad till annan ort med billigaste färdstätt inom Sverige relaterat till barnets ålder och förmåga. Vid tveksamhet ska umgänget styrkas/kontrolleras. Barnperspektivet ska alltid beaktas vid bedömning och barnets behov av umgänge med föräldern ska vara avgörande.

Om föräldrarna tillsammans inte har råd eller inte kunnat komma överens om hur reskostnaderna ska betalas, kan bistånd till en umgängesresa per månad beviljas till boendeförälder efter särskild behovsprövning. Behovsprövningen ska innefatta:

- Barnets behov av umgänge
- Båda föräldrarnas ekonomiska förutsättningar
- Om kostnaderna är skäliga

Barn med förälder som avtjänar straff på kriminalvårdsanstalt har rätt till umgänge med denne.

Resor för förälder i samband med umgänge med placerat barn

Barn som är placerade i familjehem eller HVB har rätt till umgänge med sina föräldrar. För resor till och från sådant umgänge kan föräldrarna ha rätt till ekonomiskt bistånd. Utgångspunkten är att sådant bistånd kan utgå till förälder utan egna ekonomiska möjligheter. Har egenavgift fastställts så räknar man med

att förälder har egna ekonomiska förutsättningar för umgänge med sitt placerade barn.

Ekonomiskt bistånd till resor samt eventuell övernattnig kan utgå till kostnader i jämförelse med vad en låginkomsttagare normalt har möjlighet att kosta på sig. Utgångspunkten är att resorna ska ske med billigaste färdssätt. Om resorna måste ske med bil beräknas kostnaden med den faktiska bränslekostnaden på orten, beräknat till en liter bränsle per mil.

Barnperspektivet ska alltid beaktas vid bedömning och barnets behov av umgänge med föräldern ska vara avgörande. Ekonomiskt bistånd till umgänge med placerat barn handläggs av barnets socialsekreterare i Barn och Unga.

Skulder

Med skulder avses kostnader som har förfallit till betalning, med undantag för el- och hyresskulder som är mindre än en månad gammal, d.v.s. avser innevarande månad.

Huvudprincipen är att bistånd inte beviljas till skulder. Enbart vid risk för sociala konsekvenser och när behovet inte kan tillgodoses på annat sätt kan det under vissa förutsättningar bli aktuellt med bistånd till skulder avseende kostnader som ingår i försörjningsstödet, som t.ex. hyres- eller elskuld.

Undantag kan också göras om lån tagits för att undanröja en akut situation och där den sökande annars skulle ha beviljats bistånd. Om sökanden på grund av skulder har dålig kontroll över sin ekonomi ska han eller hon erbjudas hjälp av budget- och skuldrådgivare.

Bistånd beviljas inte till böter eller andra skulder till följd av brott, studieskulder, banklån eller andra typer av lån (t ex privata skulder), återbetalningsskyldigt underhållstöd eller bostadsbidrag, konsumtionsskulder, skatteskulder etc.

När det gäller underhållsstöd, bostadsbidrag och skatter är den enskilde ansvarig för de uppgifter som lämnas till respektive myndighet. Av detta skäl beviljas inte dessa skulder även om de uppkommit under tid då den enskilde uppburit försörjningsstöd.

Barnomsorgsskuld

Bistånd till barnomsorgsskuld kan beviljas om särskilda skäl föreligger. I första hand ska den som har skuld för barnomsorgsavgift undersöka möjligheten till avbetalning eller försöka få skulden justerad utifrån rätt inkomst. Hotas barnet av uppsägning från plats i förskole-/fritidsverksamheten, och det är viktigt att så inte sker, ska ansvarig för denna verksamhet kontaktas. Om barnet har behov av platsen av sociala skäl får den enligt skollagen inte sägas upp.

Vid bedömningen av huruvida bistånd till skulden ska utgå ska barnperspektivet särskilt beaktas och konsekvenserna för familjens ekonomi och situation i övrigt om barnomsorgsplatsen förloras.

Bistånd till barnomsorgsskuld beviljas inte om skulden uppstått p.g.a. att den enskilde lämnat felaktiga inkomstuppgifter och blivit uppräknad efter kontroll av utbildningsförvaltningen.

Bistånd till barnomsorgsskuld beviljas av socialsekreterare under förutsättning att:

- skulden uppstått under tid som sökande varit berättigad till, men inte ansökt om, försörjningsstöd.
- skulden inte avser mer än tre månaders barnomsorgsavgift.

1:e socialsekreterare kan bevilja bistånd enligt förra stycket om skulden avser maximalt sex månaders barnomsorgsavgifter.

Bistånd till barnomsorgsskuld som uppstått under tid som sökande haft inkomster överstigande normen för försörjningsstödet kan beviljas av 1:e socialsekreterare efter särskild prövning och samråd på gruppmöte. Skulden får maximalt avse barnomsorgsavgift för tre månader. I dessa fall är 4 kap 1 § SoL inte tillämplig utan ansökan avslås enligt 4 kap 1 § SoL och beviljas enligt 4 kap 2 § SoL. Om sökandes inkomster väsentligt överstiger normen för försörjningsstöd eller det finns andra tillgångar, ska frågan om återkrav aktualiseras.

Vid ansökan om barnomsorgsskulder därutöver provas ansökan i Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Hyresskuld

Förlust av bostad och byte av boendemiljö kan för den enskilde innebära betydande svårigheter varpå en ansökan om bistånd för uppkommen hyresskuld bör behandlas skyndsamt. I bedömningen om rätt till bistånd föreligger, bör hänsyn tas till eventuella minderåriga barn, familjemedlemmarnas hälsotillstånd, bostadens betydelse för den sökandes försörjning liksom tillgången på alternativa bostäder.

Vid upprepade hyresskulder ska en restriktiv bedömning göras, även om det kan komma att innebära att den sökande blir avhyst. Finns det minderåriga barn i familjen ska det av utredningen framgå hur bostadssituationen och eventuella andra konsekvenser kan lösas vid en eventuell avhysning.

För att undvika upprepning ska hushåll som beviljats bistånd till hyresskuld så långt det är möjligt följas upp. I samband med reglering av en hyresskuld i en barnfamilj ska en förändringsplan för hur uppföljningen ska genomföras upprättas tillsammans med den sökande. Det ska särskilt uppmärksammas om hyresskulderna kan vara ett uttryck för omsorgssvikt från föräldrarnas sida och om det därmed finns anledning till oro för barnens hälsa och utveckling.

Bistånd till hyresskuld beviljas av socialsekreterare under förutsättning att:

- Skulden uppstått under tid som sökande varit berättigad till, men inte ansökt om, försörjningsstöd
- Skulden inte avser mer än tre månaders hyror.

1:e socialsekreterare kan bevilja bistånd enligt förra stycket om skulden avser maximalt sex månaders hyror.

Bistånd till hyresskuld som uppstått under tid som sökande haft inkomster överstigande normen för försörjningsstödet kan beviljas av 1:e socialsekreterare efter särskild prövning och samråd på gruppmöte. Skulden får maximalt avse hyror för tre månader. I dessa fall är 4 kap 1 § SoL inte tillämplig utan ansökan avslås enligt 4 kap 1 § SoL och beviljas enligt 4 kap 2 § SoL. Om sökandes inkomster väsentligt överstiger normen för försörjningsstöd eller det finns andra tillgångar, ska frågan om återkrav aktualiseras.

Vid ansökan om hyresskulder därutöver prövas ansökan i Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Elskuld

Bistånd till elskuld kan beviljas i de fall där avstängning medför alltför stora sociala konsekvenser för hushållet. Även i detta sammanhang ska eventuella barns situation uppmärksammas särskilt.

Bistånd till elskuld beviljas av socialsekreterare under förutsättning att:

- skulden uppstått under tid som sökande varit berättigad till, men inte ansökt om, försörjningsstöd.
- skulden inte avser mer än tre månaders kostnader/avgifter.

1:e socialsekreterare kan bevilja bistånd enligt förra stycket om skulden avser maximalt sex månaders kostnader/avgifter.

Bistånd till elskuld som uppstått under tid som sökande haft inkomster överstigande normen för försörjningsstödet kan beviljas av 1:e socialsekreterare efter särskild prövning och samråd på gruppmöte. Skulden får maximalt avse elkostnaden för tre månader. I dessa fall är 4 kap 1 § SoL inte tillämplig utan ansökan avslås enligt 4 kap 1 § SoL och beviljas enligt 4 kap 2 § SoL. Om sökandes inkomster väsentligt överstiger normen för försörjningsstöd eller det finns andra tillgångar, ska frågan om återkrav aktualiseras.

Vid ansökan om elskulder därutöver prövas ansökan i Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Skuld avseende receptbelagda mediciner

Bistånd kan utgå till den löpande månatliga delbetalningen av receptförskrivna läkemedel även om sökanden inte var berättigad till bistånd när läkemedlen inhandlades. Månadskostnaden inklusive eventuell faktureringsavgift är en godtagbar kostnad vid beräkning av försörjningsstöd.

Om det uppkommit en skuld utöver den löpande månadsbetalningen kan försörjningsstöd utgå endast under förutsättning att sökanden varit berättigad till försörjningsstöd när delbetalningen skulle erlagts.

Bistånd till skulder avseende receptbelagda mediciner kan beviljas av socialsekreterare under förutsättning att:

- skulden uppstått under tid som sökande varit berättigad till, men inte ansökt om, försörjningsstöd.
- skulden inte avser mer än tre månaders kostnader/avgifter.

1:e socialsekreterare kan bevilja bistånd enligt förra stycket om skulden avser maximalt sex månaders kostnader/avgifter.

Vid ansökan om skulder avseende receptbelagda mediciner därutöver prövas ansökan i Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Skuldsanering

Skuldsaneringslagen ger möjlighet för svårt skuldsatta personer att få en uppgörelse med sina fordringsägare. Ansökan om skuldsanering görs hos Kronofogden och den enskilde kan hänvisas till kommunens budget- och skuldrådgivare för råd och information kring skuldsanering.

Under löptiden för en skuldsanering betalar den skuldsatte själv månadsvis till varje borgenär och har ingen möjlighet att som vid utmätning (införsel) via Kronofogden få anstånd med betalningar. I en sådan situation och då en omprövning av skuldsaneringen bedöms utsiktslös kan försörjningsstöd till tandvård, glasögon eller annan nödvändig engångsutgift beviljas efter sedvanlig prövning. Kostnadsförslag samt underlag för skuldsanering ska uppvisas.

Införsel eller utmätning

Då Kronofogden driver in fordringar genom exempelvis utmätning eller införsel i lön fastställer Kronofogden ett belopp som den betalningsskyldige får behålla för egen och familjens försörjning, ett så kallat förbehållsbelopp.

Försörjningsstöd ska inte utgå till vanliga levnadskostnader om en person har införsel då förbehållsbeloppet som Kronofogden kommit fram till skall motsvara en skälig levnadsnivå och därmed säkra den sökandes behov. Det kan i vissa fall dock vara motiverat att undersöka om förbehållsbeloppet kan justeras.

I avvaktan på att korrigeringar av avgifter eller förbehållsbelopp görs kan den sökande beviljas ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd.

Spädbarnsutrustning

Bistånd till spädbarnsutrustning kan beviljas till sökande som under en längre period levtt på en nivå som motsvarar nivån för försörjningsstöd. Biståndet prövas utifrån det faktiska behovet och sökandes egna möjligheter att tillgodose behovet, t.ex. genom att sökande har utrustning sedan tidigare och/eller vilka förutsättningar hen har att få eller låna utrustning av anhöriga eller vänner. Vid syskonfödsel bör endast mindre kompletteringar vara nödvändiga, men hänsyn bör tas till hur stor åldersskillnad det är mellan syskonen. För ensamstående ska i möjligaste mån den andra förälderns betalningsutrymme att bidra till spädbarnsutrustningen utredas.

Posten för personliga kostnader inom riksnormen för barnet bör ge utrymme för successiv komplettering.

En hel spädbarnsutrustning innefattar:

- en grunduppsättning kläder
- spjålsäng med tillbehör
- utrustning för hygien, bad och matning
- babyskydd till bil
- barnvagn

Babyskydd och barnvagn bör kunna köpas begagnat.

Vid ansökan om spädbarnsutrustning bör hembesök göras. Beslut om bistånd fattas efter samråd på gruppmöte. Socialsekreterare kan maximalt bevilja 15% av basbeloppet till en spädbarnsutrustning.

Spädbarnsutrustningen avser det som är nödvändigt i samband med barns födelse. Efter en tid kan behov av ytterligare utrustning, t.ex. barnmatstol och säkerhetsutrustning till hemmet, uppstå. Dessa behov kan i förekommande fall beviljas som kompletterande hemutrustning. Även i dessa fall bör möjligheten att köpa begagnad utrustning beaktas.

Bistånd till begagnad sittvagn kan beviljas med maximalt 500 kr om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt, t.ex. genom försäljning av befintlig liggvagn.

Tandvård

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till akut tandvård och annan tandvård som bedöms som nödvändig tandvård. Ekonomiskt bistånd utgår inte till optimal tandvård.

Tandvård för barn och ungdomar

Barn och ungdomar i Västra Götalandsregionen har rätt till fri tandvård till och med december det år de fyller 23. Från och med det år man fyller 24 år räknas man som vuxen och får betala ordinarie taxa.

Det statliga tandvårdsstödet

Tandvårdsstödet har två delar. Dels ett tandvårdsbidrag som i första hand är tänkt att användas för undersökningar och förebyggande vård, dels ett skydd mot höga kostnader.

Särskilt tandvårdsstöd - NFS

Den som har särskilt tandvårdsstöd betalar för sin tandvård enligt det nationella högkostnadsskyddet för öppna hälso- och sjukvården med samma rätt till frikort efter 1150 kronor i betalade patientavgifter. Tandvård som inte omfattas av Särskilt tandvårdsstöd ska betalas av patienten själv med hjälp av det statliga tandvårdsstödet via Försäkringskassan.

Särskilt tandvårdsstöd har tre delar – NFS:

- N-tandvård – nödvändig tandvård och munhälsobedömning för personer med ett bestående och stort omsorgsbehov
- F-tandvård – vid vissa långvariga sjukdomar eller funktionsnedsättning
- som led i sjukdomsbehandling under begränsad tid

För mer info, se: [https://www.vgregion.se/halsa-och-
vard/vardgivarwebben/uppdrag-och-avtal/tandvard/sarskilt-tandvardsstod/](https://www.vgregion.se/halsa-och-vard/vardgivarwebben/uppdrag-och-avtal/tandvard/sarskilt-tandvardsstod/)

Tandvård för personer som vårdas på sjukhus, Kriminalvårdsanstalt eller HVB

Patienter som är föremål för sluten sjukhusvård kan få akut tandvård genom sjukvårdens försorg. Den klinik som patienten är inskriven vid svarar för patientdelen av kostnaden.

Kriminalvården svarar för akut tandvård för personer som är intagna på kriminalvårdsanstalt.

LVM-hem svarar för akut tandvård för personer som är föremål för tvångsvård. Akut tandvård ingår även i vårdavgiften på särskilda ungdomshem (12 § LVU).

Ekonomiskt bistånd till tandvård

Akut tandvård

Med akut tandvård avses behandling vid värk, infektiösa tillstånd och traumaskador. Exempel på behandling kan vara tandutdragning, akut rotbehandling och temporära fyllningar för att undanröja värk. Detta är behandling som oftast måste utföras omedelbart vilket medför att kostnadsförslag inte kan inväntas.

Det ska av tandvårdsräkning eller kvitto framgå att behandlingen avser en akut åtgärd. Det bör uppmärksammas att "akut besök" på räkningen inte innebär att behovet av behandling var akut.

Nödvändig tandvård

Nödvändig tandvård är den tandvård som en person behöver för att uppnå godtagbar tuggförmåga, förhindra väsentligt försämrad tandstatus och är en förutsättning för att personen ska kunna fungera socialt och kunna arbeta.

Ansökan om ekonomiskt bistånd till nödvändig till tandvård ska göras före tandvårdsbehandlingen påbörjas. Den sökande ska uppmanas att begära ett kostnadsförslag av sin tandläkare så att omfattningen av tandvården och kostnaderna för den kan utredas. Kostnaden för tandläkarens undersökning och erforderliga röntgenbilder i samband med upprättande av kostnadsförslag ska beviljas. Kostnad för uteblivet besök beviljas inte.

Följande ska beaktas vid ansökan om ekonomiskt bistånd till tandvård:

- Omfattningen på tandvården och kostnaden ska jämföras med vad en låginkomsttagare normalt har råd att kosta på sig.
- Folk tandvårdens prislista för de åtgärder som debiteras ska vara vägledande.
- Tandvården ska utföras av tandläkare som är uppförd på Försäkringskassans förteckning.

- Kostnadsförslag ska infordras och innefatta kopia på eventuellt beslut på förhandsprövning av Försäkringskassan.
- Oberoende tandläkare (förtroendetandläkare) ska konsulteras vid svårbedömda situationer, när olika behandlingsalternativ kan finnas och/eller kostnadsförslaget överstiger 5 000 kr.

Avgift för narkos eller annan motsvarande smärtlindring kan ingå i tandvårdskostnaden för personer med extrem tandvårdsrädsla. Denna ska vara styrkt med att den sökande fått remiss till specialisttandvård eller med läkar-/psykologintyg.

Ekonomiskt bistånd till nödvändig tandvård beviljas i normalfallet till personer som uppburit försörjningsstöd eller levt på inkomster i nivå med riksnormen för försörjningsstöd under längre tid. För personer med tillfälligt behov av ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd utreds personens tidigare inkomstförhållanden och hur sannolikheten för ekonomiska förutsättningar under behandlingstiden ser ut.

Personer som har egen inkomst över försörjningsstödsnivå och ansöker om bistånd till tandvårdskostnad kan beviljas bistånd för nödvändig tandvård i vissa fall. Om kostnad och omfattning är skäligt beviljas bistånd till den del av kostnaden som överstiger vad han eller hon själv kan betala med sitt normöverskott under sex månader. I första hand ska den sökande dock hänvisas till avbetalning hos tandläkaren.

I det fall den sökande har möjlighet att få delbetala tandvårdskostnaderna skall den möjligheten utnyttjas i första hand. Om det för den sökande innebär att han eller hon hamnar under normen för försörjningsstöd kan rätten till försörjningsstöd prövas varje månad så länge delbetalningen fortgår. Delbetalningen skall då inkluderas i beräkningen av försörjningsstöd för den aktuella månaden.

Ett beslut om ekonomiskt bistånd till tandvård sträcker sig ofta över flera månader men ska alltid tidsbegränsas. Rätten till ekonomiskt bistånd ska prövas månad för månad och när beslut fattas som löper flera månader ska en omprövningsklausul alltid skrivas in i beslutet ("Beslutet kan komma att prövas på nytt om de förhållanden som ligger till grund för beslutet väsentligen ändras"). Se avsnitt "Beslut som löper över flera månader".

Tandvård som utförts före ansökan ska inte beviljas utan betraktas som en skuld.

Ekonomiskt bistånd till tandvård kan under en 12-månadersperiod beviljas med maximalt 20% av basbeloppet per familjemedlem av socialsekreterare och med 50 % av 1:e socialsekreterare. Bistånd därutöver beslutas av Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Återkommande tandvårdskontroll

Kostnad för en årlig undersökning i förebyggande syfte kan eventuellt beviljas till en person som har varit aktuell för försörjningsstöd mer än ett år.

Bistånd med villkor om återbetalning

Huvudprincipen är att bistånd enligt 4 kap 1 § SoL beviljas utan krav på återbetalning. De undantag som finns specificeras i 9 kap 1 och 2 §§ SoL samt i 107 kap 5 § SFB (Socialförsäkringsbalken).

Det skriftliga beslutet

Ett beslut med villkor om återbetalning av ekonomiskt bistånd ska vara skriftligt. Beslutet ska innehålla uppgifter om de omständigheter som ligger till grund för återbetalningsskyldigheten och vilken förmån eller ersättning det gäller, och den enskilde ska ha kommunicerats beslutet. Kommunstyrelsen behöver kunna styrka att den enskilde verkligen har delgivits beslutet, om Kommunstyrelsen väcker talan om återbetalning i förvaltningsrätten.

Socialförsäkringsbalkens regler

Bistånd som lämnas som förskott på förmån eller ersättning från Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten

Bistånd som förskott på förmån kan beviljas enligt 4 kap 1 § SoL till hushåll som sökt förmån från Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten, men där ansökan fortfarande inte är prövad och förmån kan betalas ut retroaktivt. I dessa fall beviljas försörjningsstödet utan krav på återbetalning enligt Socialtjänstlagen. Utöver beslut om försörjningsstöd enligt 4 kap 1 § SoL beslutar man att begära ersättning från Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten för utgivet försörjningsstöd i enlighet med bestämmelser i 107 kap 5 § SFB. Det ska av beslutet den sökande får framgå att biståndet lämnas som förskott på sökt förmån och att begäran om utbetalning skickas till Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten.

Begäran om utbetalning görs på särskild blankett till Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten.

Socialekreterare ansvarar för att blankett skickas in för varje månad som den sökande beviljas förskott på förmån. Blanketten finns att hämta på Försäkringskassans hemsida. Socialekreterare ansvarar också för att följa upp om ersättningen beviljas den enskilde eller inte. I de fall den enskilde inte beviljas den sökta förmånen eller den förmån som beviljas inte uppgår till det belopp som beviljats som förskott på förmån, ska det ursprungliga beslutet omprövas.

Observera att om Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten felaktigt betalar ut retroaktiv ersättning till sökanden i stället för till kommunen kan kommunen kräva skadestånd, alternativt överklaga Försäkringskassans avslagsbeslut. Här krävs dokumentation som styrker att begäran om utbetalning har gjorts och när.

Socialtjänstlagens regler

Ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL

Ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL får enligt 9 kap 2 § 1 st SoL endast återkrävas om biståndet har beviljats

- Som förskott på förmån eller ersättning

- Till den som är indragen i arbetskonflikt eller
- Till den som på grund av förhållanden som hen inte kunnat råda över hindrats från att förfoga över sina inkomster och tillgångar.

Bistånd som lämnas som förskott på förmån eller ersättning från arbetsgivare, CSN, arbetslöshetskassa m.fl.

En förutsättning för att bistånd ska anses som förskott på förmån eller ersättning är att det utbetalda biståndet omfattar samma tidsperiod som förmånen eller ersättningen.

Om sökande väntar förmån eller ersättning som inte omfattas av Socialförsäkringsbalken beslutar man att bevilja försörjningsstöd som förskott på förmån enligt 4 kap 1 § SoL med krav på återbetalning enligt 9 kap 2 § SoL. Sökande ska vara informerad om att bistånd lämnas med villkor om återbetalning och erhålla beslut innehållande uppgifter som ligger till grund för beslutet. Beslutet skall vara skriftligt och sökande skall underteckna att hen tagit del av beslutet innan beviljat bistånd mot återkrav betalas ut.

Bistånd med villkor om återbetalning vid arbetskonflikt eller konkurs

Personer indragna i arbetskonflikt har rätt till försörjningsstöd så länge denne inte kan förfoga över sin inkomst. Detsamma gäller för personer vars arbetsgivare begärts i konkurs och som därmed väntar på statlig lönegaranti. Den sökande ska informeras om att biståndet lämnas som förskott på förmån och ska återbetalas enligt 9 kap 1 § SoL.

Arbetstagare som inte får/fått lön på grund av att arbetsgivaren gått i konkurs kan få ersättning från staten enligt lönegarantilagen. Konkursförvaltaren kan lämna uppgift om lönegaranti kan utgå och vilken länsstyrelse som kommer att handlägga utbetalningen av lönegarantin. Tingsrätten kan lämna upplysning om vem som är konkursförvaltare.

Bistånd med villkor om återbetalning vid förhållanden som den enskilde inte kan råda över

”Förhållanden som den enskilde inte kan råda över” gäller exempelvis vid bankstrejk, men också om tekniska fel uppstår, t.ex. i löneutbetalningssystem. Den enskilde kan då inte förfoga över sina tillgångar. Det försörjningsstöd som utbetalas i avvaktan på att den enskilde får tillgång till sina inkomster utbetalas då med krav på återbetalning enligt 4 kap 1 § SoL och 9 kap 2 § SoL.

Ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 2 § SoL

Återkrav enligt 9 kap 2 § 2 st SoL vid bistånd enligt 4 kap 2 § SoL är endast tillämpliga för hushåll som har egna inkomster eller tillgångar och som därför inte är berättigade till bistånd enligt 4 kap 1 § SoL, eller om bistånd beviljas till något som är utöver skälig levnadsnivå. En prövning av bistånd enligt 4 kap 2 § SoL måste föregås av en prövning med avslag enligt 4 kap 1 § SoL.

Bistånd enligt 4 kap 2 § SoL kan villkoras med återbetalning men får bara återkrävas om det beviljats med sådant villkor. Följande hushåll kan bli aktuella:

- Hushåll med realiserbara tillgångar
- Hushåll med egen försörjning / inkomst över norm

- Hushåll som har behov av depositionsavgift som återbetalas inom viss tid.

För att undvika allvarliga sociala konsekvenser kan exempelvis bistånd enligt 4 kap 2 § SoL med villkor om återbetalning beviljas till hyresskuld där behovet kunnat tillgodoses genom egen inkomst och där återbetalningsförmåga finns.

Besluten ska vara skriftliga och innehålla uppgift om den eller de omständigheter som utgör grund för återbetalningsplikten. Beslutet ska skriftligt delges den enskilde innan utbetalning sker. Den enskilde ska informeras om att beslut om återkrav inte kan överklagas samt att om återbetalning inte sker enligt överenskommelse kan frågan prövas i förvaltningsrätten. Ansvarig socialsekreterare ansvarar för uppföljning av att återbetalning sker enligt plan.

Återbetalningssätt

Återbetalning kan göras antingen via fullmakt i den väntade inkomsten eller via inbetalningskort/inbetalningsuppgifter. I de fall den väntade inkomsten är från Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten är det Enheten som själv begär utbetalning av ersättningen.

Mall för fullmakt i ersättning finns i verksamhetssystemet.

Vissa inkomster går inte att lämna fullmakt för, t.ex. CSN. Då får den enskilde återbetala med egen inbetalning till Enhetens bankgiro.

Avbetalningsplan

En avbetalningsplan upprättas om en enskild har ett återkrav som ska betalas uppdelat på fler tillfällen. I planen anges hur mycket som ska betalas, när det ska betalas och på vilket sätt det ska betalas. Avbetalningsplanen ska referensmärkas av administratör. Mall för avbetalningsplan finns i verksamhetssystemet och rutinbeskrivning finns på intranätet.

Eftergift

Om det är uppenbart att förhållandena ändrats så att den enskilde inte inom tre år från det biståndet utbetalades kommer att kunna återbetala får Kommunstyrelsen enligt 9 kap 4 § SoL helt eller delvis efterge återkrav. Detta beslut går inte att överklaga. Kommunstyrelsen kan besluta om eftergift utan att den enskilde ansökt om det.

Återkrav som inte återbetalas trots överenskommelse

Föra talan om ersättningsanspråk i Förvaltningsrätten

I de fall den enskilde inte återbetalar återkrav enligt 9 kap 1 eller 2 §§ SoL kan Kommunstyrelsen med stöd av 9 kap 3 § SoL väcka talan om ersättning hos förvaltningsrätten. Talan ska väckas så snart det står klart att den enskilde inte betalar och senast inom tre år från det att biståndet utbetalades. Om Kommunstyrelsen inte har väckt talan inom tre år från det att biståndet utbetalades och personen inte återbetalar skulden saknas rättslig möjlighet för Kommunstyrelsen att få skulden betald.

Den enskildes återbetalningsförmåga

Talan får inte bifallas av förvaltningsrätten om den ersättningskyldige genom att återbetala kostnaden eller del av den antas bli ur stånd att klara sin egen försörjning eller livsföring i övrigt. Det är Kommunstyrelsen som utreder personens förmåga att återbetala innan man fattar beslut om att föra talan. En sådan utredning görs på samma sätt som andra utredningar om ekonomiska förhållanden. Det som ska utredas är alltså om den enskilde kan klara sin försörjning och livsföring i övrigt om Kommunstyrelsen vidhåller sitt ersättningsanspråk. Visar utredningen att det är styrkt eller troligt att den enskilde har betalningsförmåga ska talan väckas hos förvaltningsrätten. Visar utredningen att den enskilde för tillfället inte kan återbetala kan återkravet ligga vilande och ny prövning görs efter sex månader. Om förvaltningsrätten beslutar att den enskilde är ersättningskyldig utgör domen underlag för ansökan om utmätning hos Kronofogdemyndigheten.

Om den enskilde inte lämnar uppgifter om sin ekonomiska situation och Kommunstyrelsen inte kan få uppgifter på annat sätt, kan Kommunstyrelsen ändå väcka talan hos förvaltningsrätten. Då avgör domstolen om den enskilde ska återbetala bi-ståndet eller inte.

Avskrivning

Återkrav äldre än tre år har Kommunstyrelsen inga rättsliga möjligheter att återkräva. De avskrivs efter beslut i Kommunstyrelsens myndighetsutskott.

Felaktigt utbetalat bistånd

Återkrav för bistånd som utbetalats felaktigt eller med för högt belopp

Enligt 9 kap 1 § 1 st. SoL får Kommunstyrelsen återkräva bistånd som den enskilde fått felaktigt eller med ett för högt belopp på grund av:

- oriktiga uppgifter
- underlåtenhet att lämna uppgifter
- på annat sätt förorsakat att ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL utgivits obehörigen eller med ett för högt belopp.

Återbetalningskyldigheten gäller även om den enskilde inte har haft för avsikt att framkalla den felaktiga utbetalningen. Kommunstyrelsen kan dock ta hänsyn till orsaken till underlåtenheten eller beteendet vid prövning av om återbetalningskyldigheten ska efterges enligt 9 kap 4 § SoL.

I det fall det är kommunen som har förorsakat den felaktiga utbetalningen får Kommunstyrelsen kräva tillbaka det felaktiga beloppet om den enskilde borde ha förstått att utbetalningen var fel, till exempel vid rena felräkningar eller när dubbel utbetalning skett av misstag.

Misstanke om brott mot bidragsbrottslagen

Om en socialsekreterare misstänker att en sökande har lämnat felaktiga uppgifter eller förtigt uppgifter vid ansökan om ekonomiskt bistånd, som har lett till felaktigt utbetalat bistånd, ska en utredning inledas. I verksamhetssystemet finns en särskild utredningsprocess för felaktiga utbetalningar och eventuellt bidragsbrott.

Utredningen ska besvara vad som hänt och hur det har påverkat rätten till bistånd. Det ska framgå om den sökande fått information om vilka regler som gäller och om den sökande bedöms ha varit medveten om konsekvenserna av sitt handlande. Bedömningen ska om möjligt påvisa om uppsåt eller grov oaktsamhet föreligger. Enheten ska inte värdera om bevisningen är tillräcklig för lagföring.

Anmälningsskyldighet – Bidragsbrottslagen (2007:612)

Enligt 6 § bidragsbrottslagen ska ansvarig nämnd göra en polisanmälan om det finns en välgrundad anledning att anta att ett brott har begåtts. Bestämmelsen innebär en skyldighet att göra en anmälan vid misstanke om bidragsbrott. Det är alltså inte möjligt att avstå från anmälan t.ex. på grund av att andra sanktioner drabbar personen eller på grund av social hänsyn.

Bidragsbrottslagen omfattar ekonomiska förmåner som betalas ut för personligt ändamål och som beslutas av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Centrala Studiestödsnämnden, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, kommunerna eller arbetslöshetskassorna.

Lagen innebär att den som lämnar en oriktig uppgift och därmed orsakar en felaktig utbetalning döms för bidragsbrott. Det kan även omfatta den som lämnar en oriktig uppgift och orsakar en fara för en felaktig utbetalning (farebrott).

Det finns tre grader av bidragsbrott: ringa, normalgraden och grovt. Även grovt oaktsamma beteenden är straffbara som vårdslöst bidragsbrott.

Undantag från anmälningsskyldigheten

Undantag från anmälningsskyldigheten får göras när misstanken avser grov oaktsamhet:

- När den enskilde före utbetalningen av biståndet på eget initiativ vidtar en åtgärd som leder till att ett korrekt beslut kan fattas. Detta innebär att den enskilde ska ha gjort rättelsen innan han eller hon får kännedom om att ansvarig nämnd misstänker brott mot bidragsbrottslagen.
- När det är fråga om grov oaktsamhet (vårdslöst bidragsbrott) men det är mindre allvarligt och därför inte kan förväntas medföra ett straffansvar. Exempel på mindre allvarlig grov oaktsamhet är när det gäller låga belopp samt då det är liten risk att en felaktig utbetalning sker.

Undantagen från anmälningsskyldigheten gäller inte om misstanken avser att uppsåt fanns (Bidragsbrottslagen 2 §).

Polisanmälan

Om förutsättningarna för en bidragsbrottsanmälan föreligger ska ett beslut enligt 6 § bidragsbrottslagen fattas, vilket görs av Kommunstyrelsens myndighetsutskott. Den fysiska polisanmälan upprättas av enhetschef. Till polisanmälan bifogas utredningen och beslutet om att göra polisanmälan.

Det är viktigt att brottsanmälan innehåller den information som är nödvändig för att polis och åklagare ska kunna starta och genomföra en utredning utan att behöva begära kompletteringar av sådan information som var känd vid anmälningstillfället.

Bilaga 1

Högsta godtagbara boendekostnad år 2024:

1–2 vuxna	5 925 kr
1–2 vuxna och 1 barn	7 450 kr
1–2 vuxna och 2 barn	9 400 kr
1–2 vuxna och fler än 2 barn	9 400 kr + 1 950 kr per barn utöver 2

(Försäkringskassans föreskrifter (FKFS 2023: 4) om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad för år 2024)

I beloppen ingår inte kostnad för hushållsel.

Bilaga 2

Konsumenternas energimarknadsbyrå – normal elförbrukning för lägenhet

Statistiska centralbyrån har tagit fram olika typkunder för el, en normal energiförbrukning för en mindre lägenhet är ca 2000 kWh/år och en större bostad använder ca 5000 kWh/år. Schablonvärdena gäller bostäder som inte använder el för uppvärmning.

Konsumentverkets beräkning av kostnad för hushållsel 2024

Hushållsel	1 pers	2 pers	3 pers	4 pers	5 pers	6 pers	7 pers
	430	560	740	920	1070	1220	1360

Konsumentverkets beräkning av kostnad för hemförsäkring 2024

Hemförsäkring	1 pers	2 pers	3 pers	4 pers	5 pers	6 pers	7 pers
Mindre tätort	130	140	160	200	230	270	270

Bilaga 3

Snitthyror hos Sotenäsbostäder år 2023:

Storlek	Kall	Varm
1 rok	3748	4248
2 rok	5394	6220
3 rok	6274	6994
4 rok	7660	8365

Snitthyrorna för 2024 anges när de är fastställda.

KSAU § 46**Dnr 2024/000232****Utseende av skolchef inom Kommunstyrelsens verksamhet****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen utser enhetschef för vuxenutbildningen inom Näringsliv- och utvecklingsavdelningen till skolchef.

Sammanfattning

I samband med att vuxenutbildningen flyttas över till Kommunstyrelsens ansvar, som då blir huvudman, så ska man enligt Skollagen utse skolchef. Det är huvudmannen som ska utse skolchef för verksamheten.

Skolchefens uppgift är att hjälpa huvudmannen se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen. I uppdraget att se till att alla föreskrifter för utbildningen följs ingår även det systematiska kvalitetsarbetet.

Med föreskrifter menas alla bestämmelser i lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som gäller för utbildningen. Sådana föreskrifter finns i första hand i skollagen och anslutande författningar.

Det är huvudmannen som ska utse en eller flera skolchefer för verksamheten (2 kap. 8a § SL). Det är inte närmare reglerat vem som kan utses till skolchef. Det är huvudmannen som avgör vem i organisationen som ska ha den rollen. Det finns inget som hindrar att samma person är till exempel både rektor och skolchef.

Bestämmelserna om skolchef gäller för hela skolväsendet och omfattar alltså alla skolformer, från förskola till vuxenutbildningen samt fritidshemmet. Det betyder att det i alla verksamheter oavsett skolform måste finnas minst en skolchef. Kravet gäller både för kommunala och fristående verksamheter.

Konsekvensbeskrivning**Ekonomi**

Ingen påverkan

Organisation och personal

Ingen påverkan

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – skolchef – Administrativ chef - 2024-02-20

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-02-20

Dnr

KA 2024/000232

Kommunstyrelsens förvaltning
Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

Utseende av skolchef inom Kommunstyrelsens verksamhet

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen utser enhetschef för vuxenutbildningen inom Näringsliv- och utvecklingsavdelningen till skolchef.

Sammanfattning

I samband med att vuxenutbildningen flyttas över till Kommunstyrelsens ansvar, som då blir huvudman, så ska man enligt Skollagen utse skolchef. Det är huvudmannen som ska utse skolchef för verksamheten.

Skolchefens uppgift är att hjälpa huvudmannen se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen. I uppdraget att se till att alla föreskrifter för utbildningen följs ingår även det systematiska kvalitetsarbetet.

Med föreskrifter menas alla bestämmelser i lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som gäller för utbildningen. Sådana föreskrifter finns i första hand i skollagen och anslutande författningar.

Beskrivning av ärendet

Det är huvudmannen som ska utse en eller flera skolchefer för verksamheten.

Det är inte närmare reglerat vem som kan utses till skolchef. Det är huvudmannen som avgör vem i organisationen som ska ha den rollen. Det finns inget som hindrar att samma person är till exempel både rektor och skolchef.

Bestämmelserna om skolchef gäller för hela skolväsendet och omfattar alltså alla skolformer, från förskola till vuxenutbildningen samt fritidshemmet. Det betyder att det i alla verksamheter oavsett skolform måste finnas minst en skolchef. Kravet gäller både för kommunala och fristående verksamheter.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ingen påverkan

Organisation och personal

Ingen påverkan

Hållbar utveckling

Kommunen måste följa gällande lagkrav.

Beslutsunderlag

[Länk till källa Skolverkets hemsida med regelverk och ansvar för skolchef](#)

Beslutet skickas till

Chef Näringsliv- och utveckling
Enhetschef vuxenutbildning

Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

Anna Liedholm
Kommundirektör

KSAU § 47**Dnr 2024/000306****Redovisning av pågående motioner och medborgarförslag****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunfullmäktige tar del av redovisningen av pågående motioner, medborgarförslag och motionsbalans daterade 2024-03-11.

Sammanfattning

Fullmäktiges ledamöter har initiativrätt genom möjligheten att väcka motioner.

Motionen ska, enligt kommunallagen, beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid ska detta, och vad som framkommit vid beredningen, anmälas till kommunfullmäktige.

Fullmäktige får då avskryva motionen utan vidare handläggning. Samma hantering gäller för medborgarförslag.

Kommunfullmäktige har beslutat införa en motionsbalans som visar status för bifallna motioner. Vid dagens sammanträde redovisas motionsbalansen för bifallna motioner.

Vid genomgång finns för närvarande 17 pågående motioner och 15 pågående medborgarförslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – pågående motioner medborgarförslag – Administrativ chef 2024-03-11

Översikt pågående motioner 2024-03-11

Översikt pågående medborgarförslag 2024-03-11

Översikt pågående uppdrag efter bifallna motioner 2024-03-11

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-03-27

Dnr

KA 2024/000306

Kommunstyrelsens förvaltning
Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

Redovisning av pågående motioner och medborgarförslag

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunfullmäktige tar del av redovisningen av pågående motioner, medborgarförslag och motionsbalans under våren 2024.

Sammanfattning

Fullmäktiges ledamöter har initiativrätt genom möjligheten att väcka motioner.

Motionen ska, enligt kommunallagen, beredas så att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid ska detta, och vad som framkommit vid beredningen, anmälas till kommunfullmäktige. Fullmäktige får då avskryva motionen utan vidare handläggning. Samma hantering gäller för medborgarförslag.

Kommunfullmäktige har beslutat införa en motionsbalans som visar status för bifallna motioner. Vid dagens sammanträde redovisas motionsbalansen för bifallna motioner.

Vid genomgång finns för närvarande 17 pågående motioner och 14 pågående medborgarförslag.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ingen påverkan

Regelverk

Kommunallagen, kapitel 5, § 35; En motion eller ett medborgarförslag ska om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen eller medborgarförslaget väcktes.

Organisation och personal

Ingen påverkan

Hållbar utveckling

Ekonomiskt, socialt och miljömässigt så kan motioner och medborgarförslag påverka alla hållbarhetsperspektiv.

Beslutsunderlag

Pågående motioner 2024-03-11

Pågående medborgarförslag 2024-03-11

Pågående uppdrag efter bifallna motioner 2024-03-11

Beslutet skickas till

Administrativ chef

Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

Anna Liedholm
Kommundirektöre

Pågående motioner 2024-03-27								
	Diariernr	Datum	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Enhet	Beredning	Beredning	Beredning
1	2024/000264	2024-02-26	Jeanette Loy (M), Dan Christiansson (M) och Lars Kinnmalm (M)	Motion - motorgård	Ubf			
2	2024/000249	2024-02-25	Yngve Johansson (MP)	Motion - mark för tomträtt till kooperativa hyresrätter	Sbf			
3	2024/000248	2024-02-25	Yngve Johansson (MP)	Motion - medborgardialog skolor och fritidsgårdar/fritidsverksamhet	KSF			
4	2023/001004	2023-12-04	Britt Lindgren (C) & Pär Eriksson (C)	Motion - Utveckling av aktivitetsstödet för föreningar samt uppstart av projekt med organisationen Suicide zero	Ubf			
5	2023/000918	2023-11-07	Mikael Sternemar (L) och Michael Sandberg (L)	Motion - omklädningsrum på Sandö	Sbf			
6	2023/000890	2023-10-29	Yngve Johansson (MP)	Motion - medborgardialog skolor	Ubf			
7	2023/000801	2023-09-26	Eva Abrahamsson (M)	Motion - Samhällsbyggnadsförvaltningens engagemang gällande suicidprevention	Sbf	KSTU 2 april	KS maj	
8	2023/000800	2023-09-26	Eva Abrahamsson (M), Heléne Stranne (M), Mikael Sternemar (L), Britt Lindgren (C) och Robert Yngve (KD)	Motion - Utveckling av företagsklimatet i Sotenäs kommun	KSF			
9	2023/000773	2023-09-19	Yngve Johansson (MP)	Motion - Uppstart projekteringen av cykelväg Solvik och avtagsvägen till Ramsvik	Sbf	KSTU 2 april	KS maj	
10	2023/000551	2023-06-07	Michael Sandberg (L), Mikael Sternemar (L) och Martin Eklund (L)	Motion - Förbättra företagsklimatet i Sotenäs Kommun	KSF			
11	2023/000325	2023-03-27	Eva Abrahamsson (M), Lars Kinnmalm (M) och Nils Olof Bengtson (M)	Motion - pilotkommun för gårdsförsäljning alkoholhaltiga drycker	KSF	UN 2024-04-02	KSAU april	
12	2023/000108	2023-01-24	Yngve Johansson (MP)	Motion - Ny vision för Sotenäs kommun	KSF	KSAU 2024-03-27	KS maj	
13	2022/000469	2022-04-26	Therése Mancini (S) och Lotta Johansson (S)	Motion - Ungdomsforum	Ubf	UNAU 19 mars		
14	2022/000187	2022-02-15	Yngve Johansson (MP)	Motion - Bomässa	KSF			
15	2021/000963	2021-11-08	Lotta Johansson (S)	Motion - Trafiksituationen på Kyrkogatan i Kungshamn	Sbf	MBN mars		
16	2021/000962	2021-11-08	Lotta Johansson (S)	Motion - Genomlysning och utredning om förskolornas framtida organisation	Ubf	UN 2022-10-18	KS 2022-11-30	KF 2022-12-14 Återremiss
17	2021/000928	2021-10-29	Mikael Sternemar (L) och Michael Sandberg (L)	Motion - Lös trafiksituationen på Smögen	Sbf	MBN mars		

Pågående medborgarförslag 2024-03-27

	Diariennr	Datum	Avsändare/Mottagare	Beskrivning	Enhet	Beredning	Beredning
1	2024/000296	2024-03-06	Lars-Erik Knutsson	Medborgarförslag - Gång- och Cykelväg Solliden - infarten till Ödby	KSF		
2	2024/000295	2024-03-06	Britt-Marie Knutsson	Medborgarförslag - Förbättringar av ställplatsområdet vid Lökholmen	KSF		
3	2024/000277	2024-03-03	Andreas Hambalek	Medborgarförslag - Pumptrack	KSF		
4	2024/000270	2024-02-27	Lars-Erik Knutsson	Medborgarförslag - förbättra Hunneborondellen	Sbf		
5	2023/000969	2023-11-21	Medborgare	Medborgarförslag - tydligare ärendehantering avseende återkoppling till nämnd av verkställda beslut	KSF		
6	2023/000663	2023-07-27	Mats Olofsson	Medborgarförslag - förslag förbättra korsningen Dinglevägen Sandbogengatan	Sbf	KSTU i april	
7	2023/000507	2023-05-25	Medborgare	Medborgarförslag - Låta elever Sotenässkolan skapa förslag för att dekorera Idrottshallen Kungshamn	Sbf	KSTU i april	
8	2023/000231	2023-02-27	Fredrik Åsberg	Medborgarförslag - Ålgräsängsbevarande ankringsbojar	Sbf		
9	2022/001167	2022-12-14	Åke Drougge	Medborgarförslag - Belysning gångväg Alperna till vattentornet Skalberget Hunnebostrand	Sbf		
10	2022/000836	2022-09-06	Carl-Johan Starck	Medborgarförslag - Släck gatubelysningen och därmed öka säkerheten och sparel	Sbf	KSTU 2 april	KS maj
11	2022/000774	2022-08-17	Gunilla Andreasson	Medborgarförslag - Begränsa trafiken gamla Hunnebostrand	Sbf	MBN i mars	
12	2022/000751	2022-08-16	Elisabeth Johansson	Medborgarförslag - Greta Mattssons önskan avseende Dödviks badplats i Kungshamn	Sbf	KS 2024-03-06 Återremiss	
13	2022/000454	2022-05-20	Elisabeth Johansson	Medborgarförslag - Hundbadplats i Dövik, Kungshamn	Sbf	KSTU i april	
14	2022/000321	2022-03-22	Jette Gustafsson	Medborgarförslag - Kajakbryggor i Kungshamn och Smögen	Sbf	KSTU i april	

Pågående uppdrag efter bifallna motioner 2024-03-27							
Diarienum	Dok.klassificering	Datum	Avsändare	Beskrivning	Enhet	Vad har utförts i ärendet?	
1	2023/000344	Svara för miljöbalkens område gällande miljöhälsa	2023-04-03	Kommun	Uppdrag - Söka medel till att kartlägga och inventera situationen av invasiva växter i Sotenäs	Sbf	Medel ska prövas i budgetarbetet.
2	2023/000318	Initiativ från förtroendevalda	2023-03-24	Kommun	Uppdrag - översyn begränsningar kulturmiljöprogram och krav bygglov avseende installation av solceller	KS	
3	2021/000607	Underhålla gator och vägar	2021-07-06	Kommun	Uppdrag - översyn av trafikregleringen sommardag i Hunnebostrands äldre delar	Sbf	KSTU i mars
4	2020/001202	Underhålla gator och vägar	2020-11-26	Kommun	Uppdrag - förslag på åtgärds- och tidsplan för genomförande av avfallshandlingens olika delar	Sbf	Svar: Inget har tyvärr hänt i svaret men vi jobbar med frågan. Ny lagstiftning kräver detta 2026 på vissa platser och det jobbar vi med nu tillsammans med Rambo
5	2020/000683	Främja turism	2020-06-11	Kommun	Uppdrag - införande av låncyklar i Sotenäs kommun	KS	
6	2020/000334	Bilda fastighet	2020-03-12	Kommun	Uppdrag - Planera för, exploatera och försälja kommunala villatomter via Sotenäsbostäder AB	Sbf	Sotenäsbostäder har lyft frågan om att affärsöverenskommelsen mellan kommunen och bolaget behöver revideras. Frågan om omfattningen av Sotenäsbostäders uppdrag har varit föremål för dialog både i förvaltningen och politiskt. Ärendet har inte kunnat prioriteras. Formerna för samarbete mellan bolaget och kommunen håller på att systematiseras och förhoppningen är att frågan kan hanteras inom ramen för detta. Det tidsmässiga utrymmet är dock alltså mycket begränsat.
7	2019/001306	Drift och skötsel	2019-10-03	Kommun	Uppdrag - Solenergi i Sotenäs kommun	Sbf	
8	2018/000924	Återkoppla till förtroendevalda	2018-09-27	Kommun	Uppdrag - Nya tomter för bostadsbebyggelse, Smögen	Sbf	
9	2017/000681	Samverka externt	2017-04-20	Kommun	Uppdrag - Utredning av framtida modell för en ökad och organiserad samverkan med det lokala föreningslivet	UN	
10	2017/000680	Elevsocial verksamhet	2017-04-20	Kommun	Uppdrag - Regler och finansiering för "Rör inte min kompispris"	UN	

KSAU § 50**Dnr 2023/000108****Motion – Ny vision för Sotenäs kommun****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Kommunfullmäktige uppdrar till Kommunstyrelsen att tillsätta en parlamentarisk styrgrupp med uppdraget att ta fram förslag till en ny vision för Sotenäs kommun, att underställas Kommunfullmäktige.

Reservation

Eva Abrahamsson (M) och Heléne Stranne (M) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Protokollsanteckning

Mikael Sternemar (L) meddelar att han vill lämna en protokollsanteckning. I tid för justering har ingen protokollsanteckning inkommit.

Sammanfattning

Yngve Johansson (MP) föreslår i en motion att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun.

Kommunfullmäktige beslutade att sända motionen till Kommunstyrelsen för beredning (KF 2023-02-01 § 9).

Förvaltningen ställer sig bakom motionärens förslag av de skäl som redovisas nedan. Arbetet föreslås resurssättas och prioriteras inom ordinarie budgetprocess.

Beskrivning av ärendet

Yngve Johansson (MP) har i en motion föreslagit att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun. I motionen beskriver motionären arbetsgången runt framtagandet av nuvarande vision och riktar kritik mot arbetssättet. Detta har enligt motionären inneburit att visionen inte har en bred demokratisk förankring och därför inte kan hålla över tid med olika politiska styren.

Nu har Sotenäs kommun fått ett nytt styre som inte har varit delaktiga i visionsarbetet.

Förvaltningen delar motionärens kritik gällande arbetssättet vid framtagandet av ”Vision 2023 - tio tusen anledningar att satsa på Sotenäs kommun”. Bortsett från avsaknaden av en bred politisk förankring var inte heller förvaltningarna eller lokalsamhället delaktiga i framtagandet. Några medborgardialoger, workshops eller liknande genomfördes inte, vilket typiskt sett utgör viktiga beståndsdelar i ett visionsarbete. Förvaltningen vill samtidigt framhålla att dessa synpunkter är begränsade till arbetssättet och inte till innehållet.

Forts. KSAU § 50

Målen i ”Vision 2023 - tio tusen anledningar att satsa på Sotenäs kommun” har inte inarbetats och omhändertagits fullt ut i kommunens budgetarbete under åren 2021-2023, vilket försvårat och försenat genomförandet av visionen och måluppfyllelsen. Under 2023 har en omarbetning skett av kommunens Styr- och Ledningssystem. Omarbetade kommungemensamma verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning med nyckeltal för mandatperioden har arbetats fram och fastställts av Kommunfullmäktige. Sammanfattningsvis finns det skäl enligt förvaltningen till att omarbeta kommunens vision, trots att nuvarande vision antogs så sent som 2020.

En vision beskriver ett önskat framtida tillstånd eller framtidsbild att sträva mot, men säger ingenting om vägen dit. En vision kan inte heller konkret beskriva framtidsbilden. Framtiden skapas tillsammans av alla de som lever och verkar i kommunen, nu och åren framåt. Kommunens roll är att vara en möjliggörare, men det är kommuninvånarna, företagen och föreningarna som tillsammans skapar framtiden.

För att säkerställa en bred delaktighet från förvaltningarna, kommuninvånarna, företagen och föreningarna i ett nytt visionsarbete krävs att arbetet resurssätts och prioriteras i ordinarie budgetprocess.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ersättning till en parlamentarisk tillsatt arbetsgrupp bestående av i fullmäktige ingående partier, (S), (V), (MP), (M), (C), (L), (KD), (DemR), (SD) det vill säga nio representanter uppskattas kosta nio halvdagsarvoden + eventuellt ersättning förlorad arbetsförtjänst cirka fem personer, gånger antal möten 9 x 658: 5922 kronor i arvode + 5 x 1000: 5000 kronor.

Det vill säga varje möte kostar 11 tkr.

Kommande projektplan ska innehålla en budget med tids- och resurssatta aktiviteter.

Organisation och personal

Personalresurser till projektgrupp. Bedöms kunna hanteras inom ordinarie verksamhet, förutsatt att projektet blir en prioriterad aktivitet i nämndernas verksamhetsplaner 2025.

Hållbar utveckling

Ett visionsarbete ska bedrivas med utgångspunkterna i Agenda 2030 om ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Yrkande

Eva Abrahamsson (M) och Heléne Stranne (M) yrkar avslag på förvaltningens förslag.

Therése Mancini (S), Mikael Andersson (DemR) och Mattias Larsson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Forts. KSAU § 50**Propositionsordning**

Ordföranden ställer proposition på Eva Abrahamssons (M) med fleras förslag mot Therése Mancinis (S) med fleras förslag och finner att arbetsutskottet antar Therése Mancinis (S) förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Motion ny vision – Kommundirektör 2024-03-15
Motion ny vision 2023-01-23

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum 2024-03-15
Dnr KA 2023/000108

Kommunstyrelseförvaltningen
Anna Liedholm
kommundirektör

Motion - Ny vision för Sotenäs kommun

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige bifaller motionen.

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att tillsätta en parlamentarisk styrgrupp med uppdraget att ta fram förslag till en ny vision för Sotenäs kommun, att underställas Kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Yngve Johansson (MP) föreslår i en motion att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-02-01 §9 att sända motionen till Kommunstyrelsen för beredning.

Förvaltningen ställer sig bakom motionärens förslag av de skäl som redovisas nedan. Arbetet föreslås resursättas och prioriteras inom ordinarie budgetprocess.

Beskrivning av ärendet

Yngve Johansson (MP) har i en motion 2023-01-23 föreslagit att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun. I motionen beskriver motionären arbetsgången runt framtagandet av nuvarande vision och riktar kritik mot arbetssättet. Detta har enligt motionären inneburit att visionen inte har en bred demokratisk förankring och därför inte kan hålla över tid med olika politiska styren. Nu har Sotenäs kommun fått ett nytt styre som inte har varit delaktiga i visionsarbetet.

Förvaltningen delar motionärens kritik gällande arbetssättet vid framtagandet av "Vision 2023 -tio tusen anledningar att satsa på Sotenäs kommun". Bortsett från avsaknaden av en bred politisk förankring var inte heller förvaltningarna eller lokalsamhället delaktiga i framtagandet. Några medborgardialoger, workshops eller liknande genomfördes inte, vilket typiskt sett utgör viktiga beståndsdelar i ett visionsarbete. Förvaltningen vill samtidigt framhålla att dessa synpunkter är begränsade till arbetssättet och inte till innehållet.

Målen i ”Vision 2023 -tio tusen anledningar att satsa på Sotenäs kommun” har inte inarbetats och omhändertagits fullt ut i kommunens budgetarbete under åren 2021-2023, vilket försvårat och försenat genomförandet av visionen och måluppfyllelsen. Under 2023 har en omarbetning skett av kommunens Styr- och Ledningssystem. Omarbetade kommungemensamma verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning med nyckeltal för mandatperioden har arbetats fram och fastställts av Kommunfullmäktige. Sammanfattningsvis finns det skäl enligt förvaltningen till att omarbeta kommunens vision, trots att nuvarande vision antogs så sent som 2020.

En vision beskriver ett önskat framtida tillstånd eller framtidsbild att sträva mot, men säger ingenting om vägen dit. En vision kan inte heller konkret beskriva framtidsbilden. Framtiden skapas tillsammans av alla de som lever och verkar i kommunen, nu och åren framåt. Kommunens roll är att vara en möjliggörare, men det är kommuninvånarna, företagen och föreningarna som tillsammans skapar framtiden.

För att säkerställa en bred delaktighet från förvaltningarna, kommuninvånarna, företagen och föreningarna i ett nytt visionsarbete krävs att arbetet resurssätts och prioriteras i ordinarie budgetprocess.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Ersättning till en parlamentarisk tillsatt arbetsgrupp bestående av i fullmäktige ingående partier, (S), (V), (MP), (M), (C), (L), (KD), (DemR), (SD) dvs 9 representanter uppskattas kosta 9 halvdagsarvoden + eventuellt ersättning förlorad arbetsförtjänst ca 5 personer, gånger antal möten (9 x 658: 5922 kr i arvode + 5 x 1000: 5000 kr dvs varje möte kostar 11 tkr.

Kommande projektplan ska innehålla en budget med tids- och resurssatta aktiviteter.

Regelverk

Kommunallagen

Organisation och personal

Personalresurser till projektgrupp. Bedöms kunna hanteras inom ordinarie verksamhet, förutsatt att projektet blir en prioriterad aktivitet i nämndernas verksamhetsplaner 2025.

Hållbar utveckling

Ett visionsarbete ska bedrivas med utgångspunkterna i Agenda 2030 om ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Beslutsunderlag

Motion om ny vision för Sotenäs kommun, daterad 2023-01-23.

Beslutet skickas till

Yngve Johansson (MP)

Anna-Lena Höglund
Administrativ chef

Anna Liedholm
Kommundirektör

Motion om ny vision för Sotenäs kommun

Miljöpartiet de gröna lämnade 2019 in en motion om att bilda en parlamentarisk grupp med uppgift att ta fram en ny vision. Motionen besvaras med att en ny vision ska arbetas fram i samband med framtagandet av den nya översiktsplanen.

Det visade sig senare att den styrande alliansen på, egen hand hade tagit fram ett förslag på ny vision. Därefter bjöds representanter in från de övriga partierna, för inspel till den redan framtagna visionen.

Efter ett remissförfarande, där inte en bokstav ändrades från det ursprungliga förslaget, antogs den nya visionen av ett oenigt kommunfullmäktige

En vision ska ha en bred förankring för att hålla över tid med olika politiska styren, Nu har Sotenäs kommun fått ett nytt styre som inte har varit delaktiga i visionsarbetet.

Jag yrkar på att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun

2023-01-23

Miljöpartiet de gröna

Yngve Johansson

KF § 9**Dnr 2023/000131****Inkomna motioner och medborgarförslag****Sammanfattning**

1. Motion från Yngve Johansson (MP) angående utsiktsplats vid Smögenbron
2. Motion Yngve Johansson (MP) om ny vision för Sotenäs kommun
3. Motion från Mikael Sternemar (L), Michael Sandberg (L) om kommunal farmaceut
4. Motion från Mikael Andersson (DemR), Camilla Jansson (DemR) ang. personalboende.
5. Medborgarförslag från Tony Åkesson om att åtgärda problem med husbilsparkering i Hunnebostrand.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige överlämnar motionerna 1-4 till Kommunstyrelsen för beredning.

Kommunfullmäktige överlämnar medborgarförslaget till Kommunstyrelsen för beredning och beslut.

Skickas till

Kommunstyrelsen

Motion om ny vision för Sotenäs kommun

Miljöpartiet de gröna lämnade 2019 in en motion om att bilda en parlamentarisk grupp med uppgift att ta fram en ny vision. Motionen besvaras med att en ny vision ska arbetas fram i samband med framtagandet av den nya översiktsplanen.

Det visade sig senare att den styrande alliansen på, egen hand hade tagit fram ett förslag på ny vision. Därefter bjöds representanter in från de övriga partierna, för inspel till den redan framtagna visionen.

Efter ett remissförfarande, där inte en bokstav ändrades från det ursprungliga förslaget, antogs den nya visionen av ett oenigt kommunfullmäktige

En vision ska ha en bred förankring för att hålla över tid med olika politiska styren, Nu har Sotenäs kommun fått ett nytt styre som inte har varit delaktiga i visionsarbetet.

Jag yrkar på att det tillsätts en parlamentarisk grupp som får till uppgift att ta fram en ny vision för Sotenäs kommun

2023-01-23

Miljöpartiet de gröna

Yngve Johansson

KSAU § 41**Dnr 2024/000042****Handlingsplan ANDTS-förebyggande****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen tar del av återredovisningen av handlingsplanen för ANDTS-förebyggande arbete 2024-2027 daterad 2024-02-23.

Sammanfattning

I samband med att skrivelsen *Sotenäs en narkotikafri zon, 0-tolerans* lyftes i Kommunstyrelsens arbetsutskott, noterades att kommunen redan har en nolltolerans mot narkotika och uppdrog Hållbarhetsrådet att ta fram en handlingsplan med åtgärder för det drogförebyggande arbetet för att sedan återredovisa i Kommunstyrelsen.

Det finns en nationell ANDTS-strategi som omfattar hela befolkningen och sträcker sig från förebyggande arbete till vård och stöd. Den nationella strategin ligger som grund för den lokala handlingsplanen.

Åtgärderna i handlingsplanen har tagits fram tillsammans med flera av kommunens verksamheter.

Beskrivning av ärendet

ANDTS står för: Alkohol, narkotika, doping, tobak och spel.

Utgångspunkten för det förebyggande arbetet är att förbättra människors livsvillkor och levnadsvanor. Det handlar om att vidta åtgärder som främjar hälsa, förebygger ohälsa, skapar en mer jämlik hälsa och ger alla likvärdiga villkor och förutsättningar att må bra. En bättre hälsa reducerar också belastningen på vård och omsorg.

Att skydda barn och unga mot eget eller andras skadliga bruk av ANDTS är särskilt viktigt. Barn och unga som växer upp i familjer med ett problematiskt bruk av ANDTS har högre risk att själva utveckla ohälsa. Barn och ungas hälsa och framtida välbefinnande är beroende av många faktorer såsom familjerelationer, ekonomiska förutsättningar, utbildning och boendesituation.

Det finns en nationell ANDTS-strategi som omfattar hela befolkningen och sträcker sig från förebyggande arbete till vård och stöd. Den nationella strategin ligger som grund för den lokala handlingsplanen.

Konsekvensbeskrivning**Ekonomi**

Föreslagna åtgärder genomförs inom ordinarie verksamhet. Utifrån samverkansavtalet för det gemensamma folkhälsoarbetet mellan Sotenäs kommun och Delregionala nämnden Norra finns medel att söka som stöd för att verkställa uppdrag.

Forts. KSAU § 41

Hållbar utveckling

Genom att arbeta hälsofrämjande och förebyggande mot det skadliga bruket av alkohol och användning av narkotika, dopning och tobaks- och nikotinprodukter samt överdrivet spel om pengar kan både hälsomässiga och ekonomiska vinster göras. Exempelvis står alkoholkonsumtion och tobaksbruk bland de tio största riskfaktorerna för den samlade sjukdomsördan i Sverige, då det kan kopplas till ett stort antal sjukdomar.

En hög alkoholkonsumtion får också en stor påverkan på barns rättigheter, exempelvis rätten till skydd mot våld och andra övergrepp enligt artikel 19 i barnkonventionen.

Alkoholens skadeverkningar påverkar samhället och medför stora samhällskostnader. Den orsakar problem och skador bortom individen. Där ingår exempelvis ökad risk för våldsbrott, dödsfall i trafiken och påverkan på närstående.

Riskbrukskonsumtion av alkohol förekommer i alla socioekonomiska grupper, men personer med lägre utbildning och sämre socioekonomisk ställning drabbas oftast hårdare av konsekvenserna.

Tillverkning och användning av alkohol, narkotika och tobak skadar och påverkar miljön. Exempelvis bidrar odlingarna till skogsskövling, ofta används bekämpningsmedel och en del av restavfallet skadar både marken och dricksvattnet.

Enligt bland annat FN-rapporten *World drug report* bidrar användningen av tobak i hög grad till nedskräpning, där ämnena kan spridas till vattendrag. Även World Health Organisation (WHO) larmar om att vid användning av narkotika och läkemedel, hamnar en del i avlopp och sedan vattnet. Det kan påverka hormoner även hos fiskar, fåglar, andra djur och organismer.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Handlingsplans ANDTS-förebyggande – Folkhälsostateg - 2024-01-09
Handlingsplan för ANDTS-förebyggande arbete 2024–2027 - 2024-02-23.
Protokollsutdrag Hållbarhetsrådet 2024-02-23 § 8

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-01-09

Dnr

KA 2024/000042

Kommunstyrelsens förvaltning
Emma Vänder
Folkhälsostrateg

Handlingsplan ANDTS-förebyggande

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av återredovisningen av Handlingsplan för ANDTS-förebyggande arbetet 2024–2027 daterad 2024-02-23.

Sammanfattning

I samband med att skrivelsen ”Sotenäs en narkotikafri zon, 0-tolerans” lyftes i Kommunstyrelsens arbetsutskott, noterades att kommunen redan har en noll-tolerans mot narkotika och uppdrog Hållbarhetsrådet att ta fram en handlingsplan med åtgärder för det drog-förebyggande arbetet för att sedan återredovisa i Kommunstyrelsen.

Det finns en nationell ANDTS-strategi som omfattar hela befolkningen och sträcker sig från förebyggande arbete till vård och stöd. Den nationella strategin ligger som grund för den lokala handlingsplanen.

Åtgärderna i handlingsplanen har tagits fram tillsammans med flera av kommunens verksamheter.

Beskrivning av ärendet

ANDTS står för: Alkohol, narkotika, doping, tobak och spel.

Utgångspunkten för det förebyggande arbetet är att förbättra människors livsvillkor och levnadsvanor. Det handlar om att vidta åtgärder som främjar hälsa, förebygger ohälsa, skapar en mer jämlik hälsa och ger alla likvärdiga villkor och förutsättningar att må bra. En bättre hälsa reducerar också belastningen på vård och omsorg.

Att skydda barn och unga mot eget eller andras skadliga bruk av ANDTS är särskilt viktigt. Barn och unga som växer upp i familjer med ett problematiskt bruk av ANDTS har högre risk att själva utveckla ohälsa. Barn och ungas hälsa och framtida välbefinnande är beroende av många faktorer såsom familjerelationer, ekonomiska förutsättningar, utbildning och boendesituation.

Det finns en nationell ANDTS-strategi som omfattar hela befolkningen och sträcker sig från förebyggande arbete till vård och stöd. Den nationella strategin ligger som grund för den lokala handlingsplanen.

Konsekvensbeskrivning

Ekonomi

Föreslagna åtgärder genomförs inom ordinarie verksamhet. Utifrån samverkansavtalet för det gemensamma folkhälsoarbetet mellan Sotenäs kommun och Delregionala nämnden Norra finns medel att söka som stöd för att verkställa uppdrag.

Hållbar utveckling

Genom att arbeta hälsofrämjande och förebyggande mot det skadliga bruket av alkohol och användning av narkotika, dopning och tobaks- och nikotinprodukter samt överdrivet spel om pengar kan både hälsomässiga och ekonomiska vinster göras. Exempelvis står alkoholkonsumtion och tobaksbruk bland de tio största riskfaktorerna för den samlade sjukdomsburden i Sverige, då det kan kopplas till ett stort antal sjukdomar.

En hög alkoholkonsumtion får också en stor påverkan på barns rättigheter, exempelvis rätten till skydd mot våld och andra övergrepp enligt artikel 19 i barnkonventionen.

Alkoholens skadeverkningar påverkar samhället och medför stora samhällskostnader. Den orsakar problem och skador bortom individen. Där ingår exempelvis ökad risk för våldsbrott, dödsfall i trafiken och påverkan på närstående.

Riskbrukskonsumtion av alkohol förekommer i alla socioekonomiska grupper, men personer med lägre utbildning och sämre socioekonomisk ställning drabbas oftast hårdare av konsekvenserna.

Tillverkning och användning av alkohol, narkotika och tobak skadar och påverkar miljön. Exempelvis bidrar odlingarna till skogsskövling, ofta används bekämpningsmedel och en del av restavfallet skadar både marken och dricksvattnet.

Enligt bland annat FN-rapporten *World drug report* bidrar användningen av tobak i hög grad till nedskräpning, där ämnena kan spridas till vattendrag. Även WHO larmar om att vid användning av narkotika och läkemedel, hamnar en del i avlopp och sedan vattnet. Det kan påverka hormoner även hos fiskar, fåglar, andra djur och organismer.

Beslutsunderlag

Handlingsplan för ANDTS-förebyggande arbete 2024–2027 - 2024-02-23.
Protokollsutdrag Hållbarhetsrådet 2024-02-23 § 8.

Beslutet skickas till

Folkhälsostrateg
Hållbarhetsrådet

Emma Vänder
Folkhälsostrateg

Fredrik Handfast
Tf chef Näringsliv och utveckling

Sotenäs
kommun

Handlingsplan för ANDTS- förebyggande arbete 2024–2027

Alkohol – Narkotika – Doping – Tobak - Spel

Det övergripande målet för den nationella ANDTS-strategin:

”Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och spel om pengar, samt ett minskat bruk av tobaks- och nikotinprodukter.”

Innehåll

1. Inledning.....	3
Definitioner.....	4
2. Kartläggning av ANDTS-situationen i Sotenäs kommun	4
KULA - kunskapsbaserat stöd i utvecklingen av det lokala arbetet.....	4
CAN:s Skolundersökning.....	5
3. Syfte och mål.....	6
4. Handlingsplan kopplat till målen i den nationella ANDTS-strategin	6
Mål 1: Tillgången till alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska	6
Mål 2: Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar.	7
Mål 3: Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska successivt minska	8
Mål 4: Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska successivt minska.	10
Mål 5 & 6: Personer med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet samt antalet personer som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska.....	10
5. Uppföljning.....	11
Referenser.....	11

1. Inledning

Genom att arbeta hälsofrämjande och förebyggande mot det skadliga bruket av alkohol och användning av narkotika, dopning och tobaks- och nikotinprodukter samt överdrivet spel om pengar kan både hälsomässiga och ekonomiska vinster göras¹. Målet med det förebyggande arbetet är att främja en god och jämlik hälsa.

Tobaksbruk och alkoholkonsumtion återfinns bland de tio största riskfaktorerna för den samlade sjukdomsördan i Sverige eftersom de kan kopplas till ett stort antal sjukdomar².

Sotenäs kommuns handlingsplan för det ANDTS-förebyggande arbetet har sin utgångspunkt i FN:s globala mål för hållbar utveckling (Agenda 2030), FN:s barnkonvention samt Sveriges nationella folkhälsomål. Mål och insatsområden i planen grundar sig i ”En förnyad strategi för politiken avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak och nikotin samt spel om pengar 2021–2025 (Prop. 2020/21:132)”. Den nationella strategin anger mål och inriktning vilket genomsyrar det ANDTS-förebyggande arbetet på lokal nivå.

Handlingsplanen är ett levande dokument och kan komma att revideras under giltighetstiden. Uppdragen ska genomföras under handlingsplanens giltighetstid samt i den takt och omfattning ansvarig enhet, verksamhet eller sektor finner lämplig. Varje uppdrag fördelas på huvudansvarig verksamhet. Huvudansvariga förväntas vara drivande i genomförandet.

Arbete riktas i första hand mot yrkesverksamma som möter barn och ungdomar, samt vuxna som finns i deras närhet.

För alla verksamheter inom kommunen gäller det gemensamma förhållningssättet nolltolerans mot alla former av ANDTS för barn och unga.

Handlingsplanen har tagits fram på uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott. Representanter i arbetet har varit Folkhälsostateg, Elevhälsan, Kultur och fritid, Alkoholhandläggare, Miljöhandläggare, Individ- och familjeomsorgen samt verksamhetsutvecklare för utbildningsförvaltningen.

¹ [Samhallsekonomiska vinster av hälsofrämjande och förebyggande ANDTS-arbete — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/samhallsekonomiska-vinster-av-halsoframjande-och-forebyggande-andts-arbete)

² [Samhallsekonomiska vinster av hälsofrämjande och förebyggande ANDTS-arbete — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](https://www.folkhalsomyndigheten.se/samhallsekonomiska-vinster-av-halsoframjande-och-forebyggande-andts-arbete)

Definitioner

ANDTS står för alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar.

Alkohol avser berusningsdryck.

Narkotika avser exempelvis cannabis, opiater, centralstimulerande medel, nättdroger, hallucinogener och icke-medicinsk användning av narkotikaklassade läkemedel.

Dopningsmedel avser prestationshöjande substanser såsom anabola androgena steroider (AAS), tillväxthormon och testosteron.

Tobaks- och nikotinprodukter avser exempelvis cigaretter, snus, e-cigaretter, örtprodukter och vattenpipa, oavsett om de innehåller både tobak och nikotin eller endast en av dessa.

Spel om pengar eller spelproblem innebär att ha svårt att kontrollera hur mycket pengar och tid man lägger på sitt spelande. Då spelandet går ut över viktiga relationer, arbete och ekonomi och man misslyckas med sina försök att sluta spela. Kan exempelvis vara lotter, bingo, spel på hästar och annan sport, kasino och poker.

2. Kartläggning av ANDTS-situationen i Sotenäs kommun

KULA - kunskapsbaserat stöd i utvecklingen av det lokala arbetet

Under våren 2023 gjordes en kartläggning av ANDTS-situationen i Sotenäs kommun med hjälp av Länsstyrelsen Västra Götaland och Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN). Kartläggningen och den senaste drogvaneundersökningen i årskurs 9 och årskurs 2 på gymnasiet ligger till grund för ett kunskapsbaserat underlag för det förebyggande arbetet.

I kartläggningen framkommer att:

- Vi har ett högt antal restauranger med serveringstillstånd per invånare, vilket gör att tillgängligheten av alkohol på restaurang i Sotenäs är betydligt högre än genomsnittet.
- Andelen riskkonsumenter av alkohol är högre i Sotenäs bland både kvinnor och män i relation till rike och län. Sotenäs kommun har högst andel kvinnor med riskabla alkoholvanorna i Västra Götalands län.
- Den alkoholrelaterade dödligheten är högre och har en negativ utveckling i Sotenäs i relation till län och rike, främst för kvinnor.
- Man ser en ökad trend de senaste åren bland män 16–84 år som anger att de använder cannabis.
- Andel dagligrökare minskar över tid för både kvinnor och män. Dock är antalet rökande gravida något högre än snittet i län och rike.
- Andel rökande kvinnor med spädbarn var något högre i Sotenäs än i länet och riket.

CAN:s Skolundersökning³

Var tredje år undersöks drogvanorna bland unga 15-åringar och 17-åringar i Västra Götaland genom CAN. Den senaste versionen presenteras nedan. Något att ta hänsyn till är ett betydande bortfall i antal svarande elever, vilket kan påverka resultatet. Det var för få svarande för könsuppdelad statistik.

Rökning

Jämfört med 2013 har andelen rökare i åk 9 minskat något (från 20 procent år 2013 till 18 procent år 2022). Bland elever i gymnasieskolans åk 2 är andelen rökare i princip på samma nivå (42 procent år 2013 och 41 procent 2022).

Snusning

Jämfört med 2013 är andelen elever i åk 9 som snusar på ungefär samma nivå, cirka 13 procent. Bland elever i gymnasieskolans åk 2 har andelen snusare ökat avsevärt (från 17 procent år 2013 till 33 procent 2022). I Västra Götaland har andelen snusare mer än fördubblats jämfört med föregående undersökning för tre år sedan. Den relativt nya produkten, tobaksfritt nikotinsnus, även kallat ”vitt snus” har sannolikt bidragit till ökningen. Ökningen är allra störst i gruppen tjejer i grundskolan.

Alkohol

Jämfört med 2013 har andelen alkoholkonsumenter i åk 9 ökat (från 51 procent år 2013 till 66 procent år 2022). Bland elever i gymnasieskolans åk 2 är utvecklingen en annan: här har andelen alkoholkonsumenter minskat (från 91 procent år 2013 till 82 procent 2022). När det kommer till intensivkonsumtion står ungdomarna i Sotenäs kommun ut särskilt (se diagram nedan). Det är fortfarande många elever som anger att de blir bjudna på alkohol av sina föräldrar. Den trenden har inte minskat över tid.

Diagram 1 avser intensivkonsumtion av alkohol.

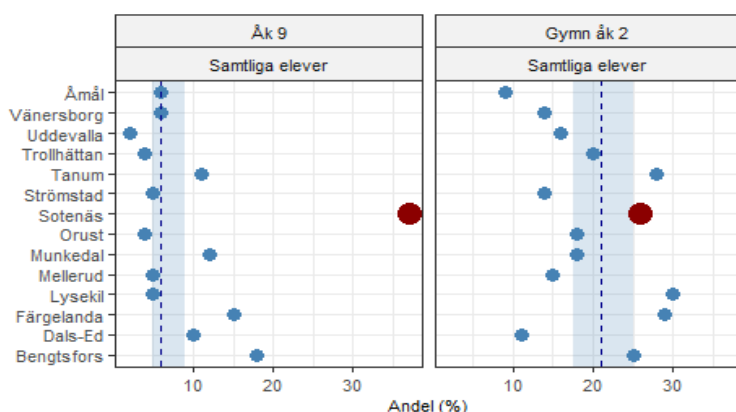
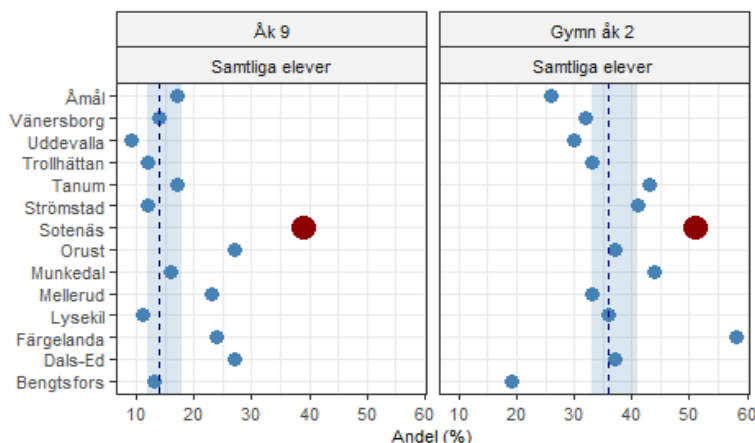

Diagram 2 avser föräldrars bjudvanor

³ [CAN-drogvaneundersökningen - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

Narkotika

Jämfört med 2013 har andelen ungdomar som anger att man använt narkotika i åk 9 minskat (från 6 procent år 2013 till 3 procent år 2022). Detsamma gäller utvecklingen bland elever i gymnasieskolans åk 2: här har andelen narkotikaanvändare minskat (från 16 procent år 2013 till 10 procent 2022).

3. Syfte och mål

Handlingsplanen syftar till att samla det ANDTS-förebyggande arbetet och utvalda insatsområden.

Aktiviteterna i handlingsplanen ska bidra till det övergripande målet i den nationella ANDTS-strategin ”ett samhälle fritt från narkotika och doping, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol, minskat tobaksbruk samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande”.

4. Handlingsplan kopplat till målen i den nationella ANDTS-strategin

Mål 1: Tillgången till alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska

	Insats	När	Ansvarig&Deltagande	Uppföljning
1.1	Samköra register över försäljningsställen av tobak och alkohol för att ha en gemensam	Kontinuerligt	Alkoholhandläggare, Miljöenheten/Tobak	Genomfört?

	kartläggning över vilka verksamheter som har tillstånd att sälja.			
1.2	Årliga tillsyner tillsammans med andra myndigheter för att säkerställa lokala aktörers skötsamhet i alkoholserving och tobaksförsäljning.	Kontinuerligt	Alkoholhandläggare Miljöenheten/Tobak	Genomförda tillsyner och eventuella åtgärder.
1.2	Årliga tillsyner av alla butiker som säljer folköl, butiker som säljer tobaks- och nikotinprodukter, tobaksfria produkter, e-cigarettor och receptfria läkemedel. Se över/begränsa marknadsföringen.	Kontinuerligt	Alkoholhandläggare Miljöenheten/Tobak	Genomförda tillsyner och eventuella åtgärder.
1.3	Erbjuda utbildning i Ansvarsfull alkoholserving för krögare och serveringspersonal.	Inför sommaren varje år	Alkoholhandläggare	Antal som tagit del av utbildningen samt utvärdering.
1.4	Delta i Länsstyrelsens insatser mot langning.	Inför storhelger och lov.	Folkhälsostateg Kommunikatör och skola (V-klass).	Genomförda insatser.
1.5	Samverkan med Krogarna i syfte att motverka narkotika i krogmiljö.	Inför sommaren och kontinuerligt	Alkoholhandläggare, Näringslivsutvecklare, Folkhälsostateg	Hur många krogar är delaktiga? Utvärdering av arbetet.

Mål 2: Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar.

	Insats	När	Ansvarig&Deltagande	Uppföljning
2.1	Öppna mötesplatser för barn och unga ska vara fria från ANDTS.	Kontinuerligt	Kultur och fritid Civilsamhället	Uppföljning av föreningarnas alkohol- och drogpolicy och hur de efterlevs.
2.2	Rökfria zoner och begränsningar för tobaksanvändning på skolgårdar och utanför entréer.	Kontinuerligt	Miljöenheten – hälsoskydd	Genomförda tillsyner och resultat utifrån dem.
2.3	Stöd och hjälp till barn och unga som växer upp i familjer med missbruk och/eller psykisk sjukdom.	Kontinuerligt	IFO i samverkan med civilsamhället	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.
2.4	Familjecentralens arbete med att fånga upp familjer i riskgrupp.	Kontinuerligt	Familjecentralen	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.
2.5	Nattvandring vid valda tillfällen.	Särskilda riskkvällar	Skolsocialt team IFO Civilsamhälle	Genomfört och resultat?

Mål 3: Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska successivt minska

	Insats	När	Ansvarig&Deltagande	Uppföljning
3.1	Drogvaneundersökningar bland ungdomar genom b.la. CAN och	CAN genomförs vart tredje år. LUPP genomförs vart fjärde år.	Folkhälsostateg Ungdomsutvecklare Grundskolan	Kartläggning av nuläge och analys av statistiken över tid.

	Ungdomsenkäten LUPP ⁴ .			
3.2	SSPF – fånga upp unga i ett tidigt skede och erbjuda hjälp för att undvika en ogynnsam utveckling.	Kontinuerligt	SSPF-samordnare Skola, Socialtjänst, Polis & fritidsledare	Kontinuerliga möten och resultat.
3.3	Information om ANDTS på föräldramöte	Föräldramöte på våren och/eller hösten	Grundskolan Elevhälsan Folkhälsostateg	CAN: drogvanundersökningen om bjudvanor
3.4	ANDTS-broschyr till föräldrar åk 6, inkl. information om lokalt stöd. I digital och fysisk form.	Vårterminen	Folkhälsostateg tar fram materialet ansvarar för att broschyrerna trycks. Samarbetar med skolorna för utdelning.	CAN: drogvanundersökningen om bjudvanor
3.5	Information till unga och unga vuxna om var de själva kan vända sig för råd, stöd och hjälp.	Kontinuerligt	IFO Mini Maria	Finns informationen tillgänglig?
3.6	Information till föreningar som möter barn, för att de ska veta var de ska vända sig vid oro för droganvändning hos ungdom.	Vid idrottsrådets möten	Kultur & fritidschef IFO	Har informationen gått ut till föreningslivet?
3.8	För att få beviljade bidrag och stöd från kommunen ska föreningar med verksamhet för barn och unga ha en uppdaterad	Vid beviljandet av bidrag	Kultur & fritidschef	Hur har föreningen arbetat med sin alkohol- och drogpolicy?

⁴ LUPP är en enkät för kommuner och regioner som vill få kunskap om hur unga har det, hur de mår och vad de tycker om att leva på sin bostadsort.

	alkohol- och drogpolicy			
3.9	Samverkan mellan IFO och elevhälsa för att möjliggöra tidiga samordnade insatser och ge stöd till barn i riskzon.	Kontinuerligt	Elevhälsan fångar upp, samverkar med IFO	Fungerar samverkan?
3.10	Lyfta ANDTS-frågor i elevhälsosamtal.	Vid hälsosamtal	Skolsköterskor	Följs upp i elevhälsoplanen.
3.11	ANDTS på schemat	Finns med i läroplanen	Lärarna	Följs upp i elevhälsoplanen.

Mål 4: Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska successivt minska.

	Insats	När	Ansvarig&Deltagande	Uppföljning
4.1	Genom Familjecentralen och Familjehuset Lotsen kan man få information om stöd samt vägledning till kontakt med IFO.	Kontinuerligt	IFO	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.

Mål 5 & 6: Personer med missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet samt antalet personer som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska

	Insats	När	Ansvarig&Deltagande	Uppföljning
5.1	Stöd för att hjälpa personer som vill sluta använda någon av ANDTS och erbjuda lågtröskelstjänster	Kontinuerligt	IFO	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.

	för rådgivning och stöd.			
5.2	Erbjuda stöd och rådgivning för anhöriga till någon som är i ett missbruk eller beroende (för att minska de negativa konsekvenserna av den närståendes missbruk).		IFO	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.
5.3	Erbjuda vårdnadshavare råd och stödsamtal kring droger.	Kontinuerligt	IFO	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.
5.4	Arbete för hemmaplanlösningar både innan, under och efter behandling.	Kontinuerligt	IFO	Uppföljning av det kontinuerliga arbetet.

5. Uppföljning

Insatserna i handlingsplanen kommer att följas upp årligen med ansvariga verksamheter, delvis genom målrapporteringen. För arbetet som bedrivs kontinuerligt följs insatserna upp halvårsvis.

Målen följs upp genom statistik från exempelvis kommunens verksamheter, folkhälsoenkäten Hälsa på lika villkor, CAN-skolundersökning, LUPP-undersökningen och andra relevanta undersökningar.

Referenser

1. Folkhälsomyndigheten (Hämtat 2023-10-27) [Samhällsekonomiska vinster av hälsofrämjande och förebyggande ANDTS-arbete — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)
2. Folkhälsomyndigheten (Hämtat 2023-10-27) [Förebyggande arbete inom ANDTS — Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)
3. Resultat från skolundersökningen för Västra Götaland [CAN-drogvaneundersökningen - Västra Götalandsregionen \(vgregion.se\)](#)
4. Drugsmart (Hämtat 2023-11-13) [Tobak och nikotin - Drugsmart](#)

§ 8

ANDTS-förebyggande handlingsplanen

Sammanfattning

I samband med att skrivelsen ”Sotenäs en narkotikafri zon, 0-tolerans” lyftes i Kommunstyrelsens arbetsutskott, noterades att kommunen redan har en noll-tolerans mot narkotika och uppdrog Hållbarhetsrådet att ta fram en handlingsplan med åtgärder för det drogförebyggande arbetet för att sedan återredovisa i Kommunstyrelsen.

Det finns en nationell ANDTS-strategi som omfattar hela befolkningen och sträcker sig från förebyggande arbete till vård och stöd. Den nationella strategin ligger som grund för den lokala handlingsplanen.

Åtgärderna i handlingsplanen har tagits fram tillsammans med flera av kommunens olika verksamheter.

Hållbarhetsrådets Beslut

Hållbarhetsrådet tar del av återredovisningen av Handlingsplan för ANDTS-förebyggande arbetet

KSAU § 42**Dnr 2024/000043****Uppföljning av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen ställer sig bakom uppföljningen av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023 daterad 2024-02-01.

Sammanfattning

Sotenäs kommun och Delregionala nämnden Norra har ett samverkansavtal för det gemensamma folkhälsoarbetet, med det övergripande målet att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Samverkansavtalet har en fördelningsprincip för finansiering som är hälften vardera för Delregionala nämnden norra och kommunen. Finansieringen ska täcka lön och omkostnader för en heltid folkhälsostrateg och folkhälsoinsatser utifrån gemensamma prioriteringar. Parterna ska årligen följa upp folkhälsoarbetets utveckling både skriftligt och i dialog.

Enligt samverkansavtalet ska Kommunstyrelsen ställa sig bakom den skriftliga uppföljningen av folkhälsoinsatser.

Beskrivning av ärendet

Enligt samverkansavtalet ska ett tvärsektorielt sammansatt politiskt råd gällande folkhälsofrågor finnas, i Sotenäs kallat "Hållbarhetsrådet". Rådet ska med utgångspunkt i befolkningens livsvillkor och levnadsvanor, identifiera behov och prioritera insatser utifrån dessa, samt verka för att folkhälsoarbetet bedrivs strategiskt inom kommunens ordinarie verksamheter.

Hållbarhetsrådets insatser och prioriteringar ska vara förenliga med båda avtalsparternas respektive styrdokument. Rådet är beslutande gällande de utvecklingsmedel som är knutna till samverkansavtalet. Uppföljningen innehåller enligt samverkansavtalet både en skriftlig uppföljning av prioriterade folkhälsoinsatser samt en ekonomisk uppföljning av utvecklingsmedlen.

I och med att uppföljningen ska tillhandahållas Delregionala nämnden norra senast 25 januari varje år har folkhälsostrategen fått klartecken att Kommunstyrelsen kan ta del av uppföljningen efter att den undertecknats av Hållbarhetsrådets ordförande och skickats in. Det är dock av vikt att Kommunstyrelsen tar del av uppföljningen för att upprätthålla samverkansavtalet samt få kännedom om pågående och avslutade folkhälsoinsatser i kommunen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – uppföljning samverkansavtal – Folkhälsostrateg 2024-01-11
Samverkansavtal gemensamma folkhälsoinsatser i Sotenäs kommun för perioden 2020–2023
Uppföljning av samverkansavtal för gemensamma folkhälsoinsatser 2023 - 2024-02-01.
Protokollsutdrag Hållbarhetsrådet 2024-02-23 § 3

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2024-01-11

KA 2024/000043

Kommunstyrelsens förvaltning
Emma Vänder
Folkhälsostrateg

Uppföljning av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom Uppföljning av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023 daterad 2024-02-01.

Sammanfattning

Sotenäs kommun och Delregionala nämnden Norra har ett samverkansavtal för det gemensamma folkhälsoarbetet, med det övergripande målet att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Samverkansavtalet har en fördelningsprincip för finansiering som är hälften vardera för Delregionala nämnden norra och kommunen. Finansieringen ska täcka lön och omkostnader för en heltid folkhälsostrateg och folkhälsoinsatser utifrån gemensamma prioriteringar. Parterna ska årligen följa upp folkhälsoarbetets utveckling både skriftligt och i dialog.

Enligt samverkansavtalet ska Kommunstyrelsen ställa sig bakom den skriftliga uppföljningen av folkhälsoinsatser.

Beskrivning av ärendet

Enligt samverkansavtalet ska ett tvärsektoriellt sammansatt politiskt råd gällande folkhälsofrågor finnas, i Sotenäs kallat "Hållbarhetsrådet". Rådet ska med utgångspunkt i befolkningens livsvillkor och levnadsvanor, identifiera behov och prioritera insatser utifrån dessa, samt verka för att folkhälsoarbetet bedrivs strategiskt inom kommunens ordinarie verksamheter.

Hållbarhetsrådets insatser och prioriteringar ska vara förenliga med båda avtalsparternas respektive styrdokument. Rådet är beslutande gällande de utvecklingsmedel som är knutna till samverkansavtalet. Uppföljningen innehåller enligt samverkansavtalet både en skriftlig uppföljning av prioriterade folkhälsoinsatser samt en ekonomisk uppföljning av utvecklingsmedlen.

I och med att uppföljningen ska tillhandahållas Delregionala nämnden norra senast 25 januari varje år har Folkhälsostrategen fått klartecken att Kommunstyrelsen kan ta del av uppföljningen efter att den undertecknats av Hållbarhetsrådets ordförande och skickats in.

Det är dock av vikt att Kommunstyrelsen tar del av uppföljningen för att upprätthålla samverkansavtalet samt få kännedom om pågående och avslutade folkhälsoinsatser i kommunen.

Beslutsunderlag

Samverkansavtal gemensamma folkhälsoinsatser i Sotenäs kommun för perioden 2020–2023

Uppföljning av samverkansavtal för gemensamma folkhälsoinsatser 2023 - 2024-02-01.
Protokollsutdrag Hållbarhetsrådet 2024-02-23 § 3

Beslutet skickas till

Folkhälsostrateg
Hållbarhetsrådet
Delregionala nämnden Norra

Emma Vänder
Folkhälsostrateg

Fredrik Handfast
Tf chef näringsliv och utveckling

Samverkansavtal
gemensamma folkhälsoinsatser
i Sotenäs kommun
för perioden 2024 - 2025

1. Avtalsparter

Detta avtal är slutet mellan Sotenäs kommun, (nedan kallad kommunen) och delregional nämnd norra (nedan kallad DRNN). Avtalet avser samverkan och samfinansiering av gemensamma folkhälsoinsatser och tjänst i Sotenäs kommun.

2. Avtalsperiod

Detta avtal är en förlängning av tidigare samverkansavtal för perioden 2020 – 2023. Avtalet gäller under perioden 1 januari 2024 till och med 31 december 2024. Om ingen av parterna säger upp avtalet senast 31 juni 2024, förlängs avtalet till och med 31 december 2025.

3. Förutsättningar för samverkansavtalet

Internationella och nationella styrdokument anger riktningen medan de regionala och lokala styrdokumenterna lägger grunden för prioriteringar och insatser inom samverkansavtalet.

I FN:s Agenda 2030 har flera av de 17 globala målen för hållbar utveckling en direkt koppling till jämlik hälsa.

FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna handlar om att alla människor är födda fria, är lika i värdighet och har samma rättigheter.

För att ytterligare värna barns rättigheter upprättades Barnkonventionen. Den innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Artikel 2, 3, 6 och 12 utgör grundprinciperna och ska alltid beaktas i frågor som berör barn. Barns rättigheter har en betydande roll i folkhälsoarbetet.

Det övergripande målet för Sveriges nationella folkhälsopolitik är *”att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation”* och dess tillhörande åtta målområden.

Andra regionala och kommunala styrdokument som ligger till grund för det lokala folkhälsoarbetet är:

- Västra Götalandsregionens budget
- Regional utvecklingsstrategi 2030
- Färdplan – länsgemensam strategi för god och nära vård
- Sotenäs kommuns Hållbarhetsstrategi 2030

4. Det gemensamma folkhälsoarbetet

Det övergripande målet med det gemensamma folkhälsoarbetet är att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. För att uppnå

målet krävs gemensamma insatser och samverkan mellan olika nivåer, aktörer och verksamheter.

Folkhälsoarbete handlar om insatser som förbättrar folkhälsan generellt och som bidrar till att hela befolkningen ges förutsättningar för en god hälsa.

Avsikten med avtalet är att underlätta det tvärssektoriella samarbetet för att få ett bättre resursutnyttjande och större genomslagskraft. Folkhälsoarbetet ska ha en politisk styrning och bedrivs på en strategisk nivå. Arbetet ska omfatta hälsofrämjande och/eller tidigt förebyggande insatser. Folkhälsoarbetet ska bygga på långsiktighet och utgå från befolkningens behov.

En ökad jämlikhet i hälsa är en förutsättning för att uppnå ett långsiktigt socialt hållbart samhälle och ska särskilt beaktas i detta avtal. Ett socialt hållbart samhälle innebär att grundläggande mänskliga rättigheter respekteras och att inga grupper missgynnas strukturellt. Barn och ungas behov och rättigheter ska särskilt uppmärksammas.

Det är viktigt att fortsätta det arbete som påbörjades under föregående avtalsperiod med att synkronisera planeringsprocessen med den kommunala planerings- och budgetprocessen, att integrera folkhälsoperspektiv i de olika aktörernas ordinarie verksamhet och att styra mot insatser för att främja en jämlik hälsa för befolkningen.

4.1 Utvecklingsområde under avtalsperioden

Att främja och utveckla prioriterade grupperns inflytande och delaktighet i de insatser som görs.

5. Organisering samverkan

5.1 Forum för folkhälsofrågor

I kommunen ska det finnas ett tvärssektoriellt sammansatt forum för folkhälsofrågor, här fortsättningsvis omnämnt som folkhälsoråd. De lokala behoven och förutsättningarna är styrande för folkhälsorådets sammansättning.

I folkhälsorådet ska förtroendevalda från kommunen och DRNN ingå. Folkhälsorådet är beslutande gällande de medel som är knutna till samverkansavtalet. Beslutande är förtroendevalda från kommunen och DRNN. Ordförande utses bland de förtroendevalda från kommunen och vice ordförande från DRNN. Ordförande och vice ordförande deltar i folkhälsorådets beredande möten.

Ledande tjänstepersoner från kommun, primärvård, tandvård, försäkringskassa, arbetsförmedling, polis, frivilligorganisationer och företag kan med fördel ingå i folkhälsorådets ordinarie arbete. Folkhälsorådet har möjlighet att bjuda in tjänstepersoner eller andra aktörer utifrån behov.

Folkhälsorådet ska med utgångspunkt i hälsans bestämningsfaktorer, det vill säga befolkningens livsvillkor och levnadsvanor, identifiera behov och prioritera utifrån dessa samt verka för att folkhälsoarbetet bedrivs strategiskt inom kommunens ordinarie verksamheter. Folkhälsorådets insatser och prioriteringar ska vara förenliga med båda avtalsparters respektive styrdokument.

Folkhälsorådets uppgift är att bedriva arbetet så att ett folkhälsoinriktat synsätt blir en del av de ingående parternas ordinarie verksamhet. Förtroendevalda och tjänstepersoner i folkhälsorådet ansvarar för att ta med sig inspel från sina respektive nämnder/styrelser/förvaltningar till folkhälsorådet samt att återföra folkhälsorådets arbete tillbaka till dessa. Varje folkhälsoråd ska ha en arbetsordning som tydliggör de medverkandes ansvar i folkhälsorådet. Arbetsordningen eller likvärdigt dokument revideras i samband med nytt avtal, eller vid behov.

5.2 Folkhälsostrateg

En heltidstjänst ska finnas för folkhälsoarbetet och innehas av en strateg med folkhälsovetenskaplig utbildning eller liknande. Det åligger kommunen att informera kontaktperson på avdelning strategi, samverkan och FoU vid förändringar, till exempel av tjänst vid nyanställning, omplacering eller längre vikariat.

Strategen ska vara anställd med kommunen som huvudman för tjänsten. Tjänsten ska vara centralt och strategisk placerad i kommunens förvaltning. Strategen ska ha tillgång till kommunledning.

I uppdraget ingår att:

- arbeta på uppdrag av folkhälsorådet
- ansvara för att arbetet bedrivs utifrån regionala och kommunala styrdokument
- ansvara för att arbetet bedrivs utifrån den inriktning och prioritering som beslutas
- verka för att det lokala folkhälsoarbetet bedrivs på en strategisk nivå och i samverkan mellan olika nivåer, aktörer och verksamheter
- ansvarar för budget, uppföljning och ekonomisk redovisning samt att göra folkhälsoavtalet känt för samtliga medverkande aktörer
- analysera och tillgängliggöra aktuell statistik över hälsoläget i kommunen

5.3 Uppföljning

Parterna ska varje år kunna följa folkhälsoarbetets utveckling genom uppföljning, både skriftligt (bilaga 1a insatser och 1b ekonomi) och i dialog kring det gemensamma folkhälsoarbetet bland annat avseende:

- samverkansavtal folkhälsa
- folkhälsorådets prioriterade arbete
- ekonomisk redovisning av kostnaden för folkhälsostrateg inklusive dess omkostnader och folkhälsoinsatser

Det åligger folkhälsostrategen att fortlöpande följa upp och rapportera eventuella avvikelser gällande planerade folkhälsoinsatser eller budget till folkhälsorådet.

Uppföljning ska ske årligen. Insatserna ska sammanställas senast den 25 januari och den ekonomiska uppföljningen senast den 15 februari. Redovisningarna ska tillhandahållas DRNN och kommunstyrelsen i Sotenäs kommun ska ställa sig bakom uppföljningen.

Uppföljningsbilagorna kan komma att revideras under avtalsperioden.

Avdelning strategi, samverkan och FoU, tar på DRNNs uppdrag, initiativ till dialogmöte med kommunchef eller motsvarande under avtalsperioden.

5.4 Regiongemensam insamling av hälsodata

Parterna är överens om att tillsammans stödja de undersökningar som är av gemensamt intresse för att få statistik på befolkningens hälsa och levnadsvanor, till exempel Centralförbundet för Alkohol- och Narkotikaupplysning, CANs drogvaneundersökning.

CANs drogvaneundersökning genomförs vart tredje år. Västra Götalandsregionen står för de finansiella kostnaderna som är förenat med enkäten. Kommunen står för insamlandet av data och sprider resultatet lokalt.

6 Ekonomi

6.1 Finansiering

Fördelningsprincipen för finansieringen är hälften vardera för DRNN och kommunen. Parterna svarar gemensamt för finansieringen av:

- lön och omkostnader för en heltid folkhälsostrateg
- insatser utifrån gemensamma prioriteringar

6.2 Ersättning

DRNN ersätter för perioden 2024 – 2025, 840 000 kronor per år, för gemensamma folkhälsoinsatser i Sotenäs kommun. Sotenäs kommun bidrar

med motsvarande belopp. Ersättningen är den samma som för avtalsperioden 2020 – 2023.

6.3 Utbetalning

Utbetalning av ersättning från DRNN till Sotenäs kommun görs två gånger per år, i mars och september, med lika delar för första respektive andra utbetalningen.

6.4 Budget

Folkhälsorådet ska årligen, senast den 1/12, lämna ett budgetunderlag enligt mall (bilaga 2) för kommande verksamhetsår. Budgeten ska bestå av insatser och prioriteringar som är förenliga med båda avtalsparters respektive styrdokument.

6.5 Ekonomiska riktlinjer

Kopplat till detta samverkansavtal finns ekonomiska riktlinjer för utvecklingsmedel till folkhälsoinsatser (bilaga 3).

7 Omförhandling

Om förutsättningarna för detta avtal väsentligt ändras under avtalsperioden har parterna rätt att kräva omförhandling. Avtalet kan omförhandlas inför årsskifte. En skriftlig begäran om omförhandling ska då inkomma senast sex månader innan.

8 Tvist

Vid eventuell tvist om tolkning och tillämpning av detta avtal löses frågan i första hand genom förhandlingar mellan parterna. I annat fall löses tvisten i allmän domstol.

9 Hävning av avtal

Vardera part äger rätten att häva avtalet om den andra parten i väsentligt hänseende inte utför sina åtaganden och rättelse inte sker utan dröjsmål efter skriftlig erinran.

Trollhättan den 8/9-23

.....den.....

Annica Erlandsson (S)
Ordförande
Delregional nämnd norra

Therése Mancini
Ordförande kommunstyrelsen

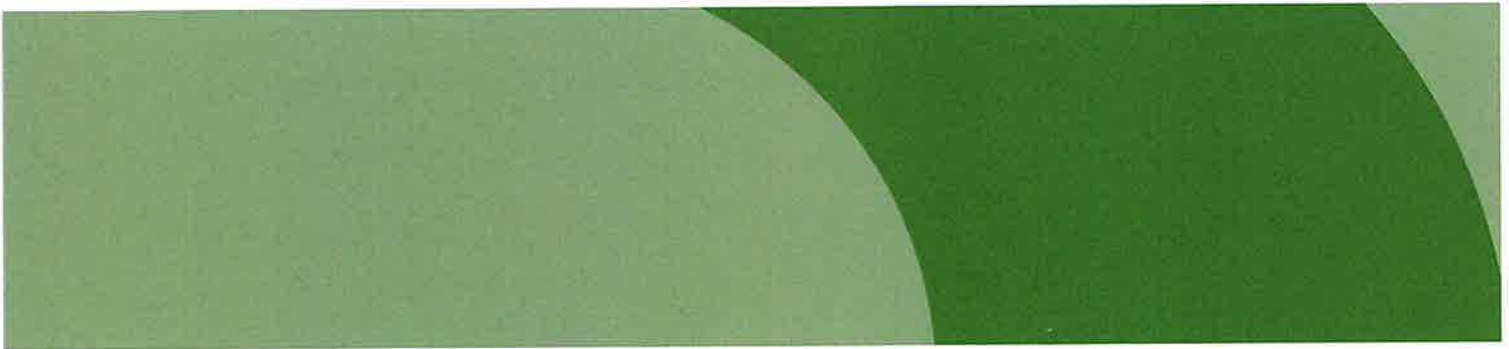
Andrea Hallberg
Ansvarig tjänsteperson
Delregional nämnd norra

Anna Liedholm
Kommundirektör
Sotenäs kommun

Uppföljning av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023

mellan delregional nämnd norra och Sotenäs
kommun

Om uppföljningen

Enligt gällande samverkansavtal för folkhälsoinsatser som upprättats mellan Västra Götalandsregionen och kommunen ska folkhälsoarbetet följas upp varje år.

I den här uppföljningen är det enbart de insatser som genomförts med gemensamma medel med beslut av folkhälsorådet som ska redovisas.

Besvara frågorna kortfattat och hänvisa inte till eventuellt medsänt material. Om det finns dokumentationer som genomförts inom ramen för samverkansavtalet t. ex. utvärderingar, så kan dessa skickas in tillsammans med uppföljningen.

Uppföljningen ska godkännas av folkhälsorådet och undertecknas av dess ordförande. Därefter skickas uppföljningen till Koncernkontoret, Västra Götalandsregionen via mail till agneta.eriksson@vgregion.se senast den 25 januari 2024.

Den ekonomiska redovisningen redovisas i en separat excel-bilaga.

Om den inte är helt klar 25 januari kan den mailas separat till samma adress, dock senast den 15 februari.

1. Samverkansavtal folkhälsa

	Helt uppfyllt	Delvis uppfyllt	Inlett processen	Möjlighet att motivera svaret
Folkhälsoarbetet ska utgå från befolkningens behov, vara systematiskt och långsiktigt	☐	☒	☐	<p>Kartläggningar görs kontinuerligt över befolkningens behov. Under 2023 har statistik över hälsoläget presenterats för det nya Hållbarhetsrådet.</p> <p>Rådet prioriterar i första hand insatser som syftar till verksamhetsutveckling där det också finns en plan för implementering i ordinarie verksamhet för att på så sätt bli långsiktigt.</p> <p>Vi arbetar systematiskt med ansökningar till rådet.</p>
Folkhälsoarbetet ska ha tydliga mål och en tydlig uppföljning	☒	☐	☐	<p>Sotenäs kommun har ett mål i Kommunfullmäktige om "Sotenäs kommun driver långsiktig och hållbar utveckling". Rådet arbetar enligt folkhälsomålet om en god och jämlik hälsa i Sotenäs kommun.</p> <p>Kopplat till det finns prioriterade områden inom Hållbarhetsrådets arbete. Jämlika och jämställda livsvillkor, Goda levnadsvanor samt Främja psykisk och social hälsa.</p> <p>De verksamheter som söker utvecklingsmedel anger mål och vilket prioriterat område det tillhör.</p> <p>Varje insats följs upp skriftligt i en rapport samt genom en presentation i Hållbarhetsrådet. I insatser som pågår under en längre tid sker även halvtidsuppföljningar.</p>
Barn och ungas behov och rättigheter ska särskilt uppmärksammas	☐	☒	☐	<p>Kommunen arbetar med Kraftsamling Fullföljda studier, där flera aktörer samverkar på olika arenor för att fler ska klara skolan och lägga en bra grund för</p>

				<p>en god hälsa.</p> <p>Flertalet av de insatser som Hållbarhetsrådet beviljar utvecklingsmedel syftar till att främja barn och ungas hälsa, exempelvis satsningar på en meningsfull fritid för barn och unga och språkutveckling.</p> <p>Det finns en lokal arbetsgrupp för att främja barn och ungas hälsa där både civilsamhället, kommunala och regionala aktörer ingår.</p>
Folkhälsoperspektivet ska integreras i de olika aktörernas ordinarie verksamhet	☐	☒	☐	<p>Hållbarhetsstrategin är ett styrande dokument som hela kommunen ska ha i beaktande. Där finns folkhälsomålen involverade.</p> <p>Under året har vi haft kunskapshöjande insatser i rådet för att stärka folkhälsoarbetet.</p> <p>Samtliga tre dimensioner av hållbarhet ska även beaktas i tjänsteutlåtande vid beslut.</p> <p>Arbetet med att integrera folkhälsoperspektivet i olika aktörers ordinarie arbete fortgår och kan stärkas ytterligare.</p>
Folkhälsorådets planeringsprocess ska synkroniseras med den kommunala planerings- och budgetprocessen	☐	☒	☐	<p>Kommunens budget för nästkommande år beslutas i juni, därmed är det en utmaning att synkronisera till fullo. Men arbetet med att synkronisera rådets planeringsprocess för att skapa en röd tråd genom hela kommunens folkhälsoarbete fortgår.</p>
Prioriterade målgrupper ska ges möjlighet till inflytande och delaktighet i de insatser som görs	☐	☒	☐	<p>Inflytande och delaktighet ser rådet som viktigt i de insatser som beviljas utvecklingsmedel.</p> <p>Det är en uppmaning när ansökningar beviljas att delaktighet och inflytande ska finnas med.</p>

				Exempelvis är måltidsgästerna, så väl yngre som äldre, delaktiga i utvecklingsarbetet "Cirkulära måltider".
--	--	--	--	---

Vårdaktörernas samverkan

Vårdaktörernas samverkan i det lokala folkhälsoarbetet.

(Markera genom att stryka under vald siffra)

	Stor delaktighet		Mindre delaktighet	
Primärvård	4	3	<u>2</u>	1
Tandvård	4	<u>3</u>	2	1
Mödravårdscentral	4	3	2	<u>1</u>
Barnavårdscentral	4	<u>3</u>	2	1
Ungdomsmottagning	4	<u>3</u>	2	1
Annan vårdaktör	4	3	2	1

Möjlighet att motivera svaren

Primärvården har inte deltagit i Hållbarhetsrådet, däremot finns de med i lokala vårdssamverkan. Dock relativt lite fokus på det förebyggande och främjande arbetet generellt i forumet.

Folktandvården deltar i Hållbarhetsrådet när de har möjlighet. Samverkar också med familjecentralen. Mödravårdscentralen har under året haft stängt i Sotenäs.

Barnavårdscentralen finns med i samverkansgrupper och det finns ett väletablerat samarbete på familjecentralen. Ungdomsmottagningen finns med i samverkansgrupp och det finns ett samarbete exempelvis med elevhälsan.

2. Nämndens mål- och inriktning

Dåvarande norra hälso- och sjukvårdsnämndens Mål- och Inriktningsdokument var vägledande för vilka hälsofrämjande insatser som folkhälsoråden skulle prioritera i budget för 2023.

De uppdrag/aktiviteter som gällde var att skapa förutsättningar för:

- tidiga insatser
- insatser till barn och unga i syfte att främja fullföljda studier
- främja utveckling av språkförståelse för barn i tidig ålder
- främja goda kost och fysisk aktivitet samt tandhälsa (i alla åldrar)
- arbeta i enlighet med den nationella ANDTS-strategin

3. Folkhälsorådets prioriterade arbete

a) Beskriv kortfattat utgångspunkterna för folkhälsorådets arbete t.ex. planer, prioriteringar

Prioriteringarna har varit jämlik hälsa, främjande av goda levnadsvanor samt psykisk och social hälsa. Under året har man gjort en kartläggning med hjälp av Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning och Länsstyrelsen Västra Götaland över ANDTS-situationen i Sotenäs och därefter påbörjat ett övergripande arbete med en handlingsplan som utgår från den

nationella ANDTS-strategin. Vi har även tagit fram en ANDTS-broschyr som delats ut till alla vårdnadshavare för elever i årskurs 6–9.

Under året har ett nytt Hållbarhetsråd bildats med flera nya ledamöter, vi har prioriterat utbildningsinsatser i Agenda 2030 och Folkhälsoarbete samt gått igenom statistik över hälsoläget i kommunen.

Mycket fokus har även varit på ungas psykiska hälsa och ett arbete för att implementera YAM i skolan har påbörjats under året och under 2024 kommer vi att utbilda instruktörer.

Vi har arbetat med suicidprevention enligt den lokala handlingsplanen. Exempelvis uppmärksammande vi den suicidpreventiva dagen tillsammans med flera andra aktörer och flertalet utbildningar har arrangerats under året för allmänhet och förtroendevalda.

- b) Beskriv kortfattat rådets insatser **inom ramen för samverkansavtal folkhälsa** för respektive mål under året. (Kopiera och använd nedanstående per mål)

Mål: Främja Goda levnadsvanor		
Insatser:		
<p>Friluftsliv för ökad hälsa – Genom arbetet har personer som inte har vana att vara ute i naturen erbjudits en möjlighet att träffas i grupp och lära sig mer om naturen som finns omkring oss. Man har använt sig av äventyrspedagogik. Deltagarna har under året även haft vandrande hälsosamtal för att även motivera till ett fortsatt hälsosamt liv. Det har nu blivit en grupp som kommer att fortsätta träffas genom friluftslivsaktiviteter med Tumlaren som samarbetspart.</p> <p>Cirkulära måltider – Arbetar med utveckling av de offentliga måltiderna. Ett flerårigt arbete som kommer pågå även under 2024. Syftar till att utveckla hela måltidsenheten för bättre offentliga måltider med nöjdare måltidsgäster, mindre matsvinn och mer lokalproducerat. En insats som når många kommuninvånare. Det har varit workshops, studiebesök, utbildningar och fokus på att utveckla ett bättre samarbete mellan kök och beställare. Under året har man påbörjat arbetet i äldreomsorgen med stort fokus på rätt näring och en trevlig måltidsmiljö för att öka aptiten. Stort fokus på delaktighet med måltidsgästerna.</p> <p>Friskvård och hälsa – Socialpsykiatri fick medel för att undersöka vilka typer av aktiviteter som fungerar bäst för målgruppen för att främja hälsa med särskilt fokus på fysisk aktivitet och socialt sammanhang. Man har under tiden för arbetet lyckats bredda målgruppen och ökat antalet besökare kopplat till aktiviteterna och man märker en fin gemenskap.</p> <p>Idrottsskola – Under året har man sett över formerna för idrottsskolan och inte bedrivit någon i egen verksamhet. Man har haft dialog med föreningslivet för att hitta samverkansparter i arbetet. Kommer att fortsätta under 2024.</p>		
	Ja	Nej
Syftar målet till att utjämna skillnaderna i hälsa?	☒	☐
Syftar målet till att öka andelen elever med fullföljda studier?	☒	☐
Är målet satt med utgångspunkt på prioriterade grupper?	☒	☐
Har målgruppen haft inflytande och varit delaktiga i insatserna?	☒	☐

7
Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna?

- I friluftslivsinsatsen har man lyckats nå personer som tidigare varit ovana vid att vistas i naturen. Man upplever det vara ett framgångsrikt arbete. Man vill hitta ett forum för gemenskap i naturen, för att främja hälsan. Under 2023 har det även pågått ett arbete för att kunna permanenta gruppverksamheten utan ekonomiskt stöd från rådet.
- Cirkulära måltider – under året har fokus varit på att starta igång utvecklingsarbetet på kommunens vård- och omsorgsboenden. Återkommer med resultat när projektet ska slutredovisas.
- Man har startat en uppsökande verksamhet genom Trålen (verksamhet inom socialpsykiatri) och samverkar med b.la. primärvård, socialtjänst, arbetsmarknadsenhet, företagshälsovård. På så sätt hoppas man kunna fånga upp individer i ett tidigt skede som riskerar psykisk ohälsa. Man har provat sig fram i verksamheten där deltagarna har fått möjlighet till inflytande över utbud av aktiviteter. B.la. besöker man ett gym tillsammans fler gånger i veckan vilket varit uppskattat och hjälpt flera att skapa goda rutiner och främja hälsa för stunden och på sikt.

Medverkande aktörer:

Friskvårdsanläggningen Tummlaren

Måltidsenheten, skola och vård- och omsorgsboenden

Socialpsykiatri Trålen

Kultur och fritid samt föreningslivet

Mål:

Främja Psykisk och social hälsa

Insatser:

Anhörigstöd vid psykisk ohälsa – Omsorgsförvaltningen har startat upp anhörigstöd under året. Vänder sig till de som är närstående till personer som lider av psykisk ohälsa. Genom delaktighet har verksamheten byggt stödet till olika former utifrån målgruppens behov. Sker i samarbete med organisationen SPES för att även involvera anhöriga som förlorat någon i suicid. Personal har utbildats för ändamålet. Man har även en öppen verksamhet där man kan fånga upp personer, samt gör hembesök.

Unga i utanförskap – Arbetsmarknadsenheten har arbetat med att stärka sitt arbete för att hitta personer under 30 år som står utanför arbetet eller studier, för att stötta till någon form av sysselsättning och minska utanförskapet. Dels vill man nå ut med att verksamheten finns och hur de kan stötta personer vidare. Man har erbjudit drop-in tillfällen och man har under hösten anställt 14 unga vuxna som fått prova på att arbeta i kommunen, samtidigt som de lärt sig om rättigheter och skyldigheter i arbetslivet, haft föreläsningar kring hälsa, information från ungdomsmottagningen samt från konsument och skuldrådgivning.

Läsning i förskolan – Under har man haft bokcirklar med förskolepersonal och man har köpt in allt material för att kunna fortsätta även under 2024. Det har även varit ett utökat samarbete mellan fritids och biblioteket för att det ska bli lättare att låna hem böcker med målet om tidigt läsklara elever.

Samverkanskonferens om våld – tema på årets konferens var "våldsutövaren" med ett förebyggande perspektiv. Flera arrangörer: fem kommuner, polismyndigheten och brottsofferjouren Fyrbodalen som gemensamt anordnade den digitala konferensen med många deltagare från olika samhällsaktörer.

	Ja	Nej
Syftar målet till att utjämna skillnaderna i hälsa?	☒	☐
Syftar målet till att öka andelen elever med fullföljda studier?	☒	☐
Är målet satt med utgångspunkt på prioriterade grupper?	☒	☐
Har målgruppen haft inflytande och varit delaktiga i insatserna?	☒	☐
<p>Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna? Vikten av delaktighet från målgruppen vid skapandet av nya tjänster för att mer träffsäkert bygga upp en verksamhet som är efterfrågad. Bra och värdefullt att samverka med civilsamhället. Stora vinster i att gå ihop med andra aktörer för att gemensamt finansiera och organisera kunskapshöjande insatser.</p>		
<p>Medverkande aktörer: Den öppna verksamheten ”Träffpunkt Hav och land” Arbetsmarknadsenheten Förskolorna & Bibliotek Lysekils kommun, Tanums kommun, Strömstads kommun, Bengtsfors kommun, Polismyndigheten och Brottsofferjouren Fyrbodal.</p>		

4. Ekonomisk redovisning

Den ekonomiska uppföljningen redovisas i separat excel-bilaga.

5. Avslutande kommentarer

- a) Om ni har något ytterligare som ni vill förmedla, kopplat till folkhälsorådet och som inte har redovisats under rubrik 1 – 5 kan det skrivas här.
 Klicka här för att ange text.

6. Underskrift

Lingghamn den 1/2 2024

Greese Manai

Ordförande i folkhälsorådet

Avser år 2023							
Avser kommun: Sotenäs							
Redovisningen är antingen:	Ja						
Slutlig	x						
Preliminär*							
	Budget			Utfall			
	DRNN	Kommun	Övrigt	DRNN	Kommun	Övrigt	Till 2024
Intäkter							
Ingående saldo från föregående år	339 229	339 229		339 229	339 229		
Årets medel enl. samverkansavtal folkhälsa	840 000	1 371 600	50 000	840 000	1 294 600	50 000	
SUMMA INTÄKTER FÖR ÅRETS INSTASER	1179229	1710829	50000	1179229	1633829	50000	
Kostnader							
Folkhälsostateg, fördelas enligt följande:							
Lön (inkl. lönebikostnader)*	348 000	404 000		348000	381936		
Överskott för vakant tjänst (återbetalas till respektive avtalspart)							
Omkostnader (ex. administration, utbildning, resor m.m.)*	21 000	127 000		21 000	154 046		
SUMMA KOSTNADER FÖR FOLKHÄLSOSTRATEG	369000	531 000		369 000	535 982	0	0
Folkhälsoinsatser, fördelas enligt följande:							
Hållbarhetsråd (arvoden)		85 600			56 938		
Hållbarhetsråd (utbildningar, konferenser)*	53 000			53 000			
Pågående insatser med medel över från föregående år ** (planerade som 1-åriga 2019, 2020, 2021 och/eller 2022)							
Friskvård och hälsa & Social fika inom Socialpsykiatrin	48 229	48 229		48229	48229		
Unga i utanförskap	16 000	16 000		16 000	16 000		
Pågående fleråriga insatser med medel från tidigare år **							
Cirkulära måltider (skola)	150 000	150 000		150 000	150 000		
Läsning i förskolan	24 000	88 000		24 000	32 000		
Idrottsskola (Ung Fritid 2.0)*	125 000	125 000		125 000	108 000		
Friidrottsliv för ökad hälsa	50 000		50 000	50 000		50 000	
Insatser med överskott från föregående år, godkänt av HSNN **							
Nya ettåriga insatser med medel från 2023 **							
Anhörigstöd för personer med psykisk ohälsa	50 000	124 000		50 000	124 000		
Samverkanskonferens våld	20 000			20 000			
Folkhälsopris		8 000			8 000		
Nya fleråriga insatser med medel från 2023 **							
Cirkulära måltider (äldre)	274 000	535 000		74 000	335 000		200 000

* rådets medel

Överskott som understiger 10 % av budgeterade kostnader för instaser som överförs till nästa år							
SUMMA KOSTNADER TOTALT	1 179 229	1 710 829	50 000	979 229	1 414 149	50 000	200000
SUMMA TOTALT (INTÅKTER - KOSTNADER)	0	0	0	200 000	219 680	0	200000

* 15 februari - sista datum förslutlig redovisning.
** Planerade insatser redovisas under budget och slutförda insatser redovisas under utfall.

Eventuella kommentarer kring den ekonomiska uppföljningen.

* Den ökade budgeten för lönekostnad är kompensation för lönerrevision och ökat PO.
* Ökad budget för omkostnader som tidigare redovisats centralt.

*Utbildningar för Hållbarhetsrådet har kunnat genomföras kostnadsfritt, delvis genom Folkhälsoforum som många deltog ifrån Sotenäs. Istället har dessa medel gått till föreläsningar för elever med Caroline Engwall gällande sexbrott på nätet och lite av medel har gått till att delfinansiera en föreläsning på den suicidpreventiva dagen.

*Hela summan har betalats ut till verksamheten, men kommer fortsätta genomföras under 2024.

Den ekonomiska uppföljningen mailas till:
Agneta Eriksson, agneta.eriksson@vgregion.se

§ 3

Uppföljning av samverkansavtal gemensamma folkhälsoinsatser mellan Västra Götalandsregionen och Sotenäs kommun

Sammanfattning

Sotenäs kommun och Delregionala nämnden Norra har ett samverkansavtal för det gemensamma folkhälsoarbetet, med det övergripande målet att förbättra befolkningens hälsa och utjämna skillnader i hälsa. Samverkansavtalet har en fördelningsprincip för finansiering som är hälften vardera för Delregionala nämnden norra och kommunen. Finansieringen ska täcka lön och omkostnader för en heltid folkhälsostateg och folkhälsoinsatser utifrån gemensamma prioriteringar. Parterna ska årligen följa upp folkhälsoarbetets utveckling både skriftligt och i dialog.

Enligt samverkansavtalet ska kommunstyrelsen ställa sig bakom den skriftliga uppföljningen av folkhälsoinsatser.

Hållbarhetsrådets Beslut

Hållbarhetsrådet tar del av informationen och ställer sig bakom Uppföljningen av samverkansavtal avseende lokalt folkhälsoarbete 2023.

KSAU § 48**Dnr 2024/000193****Plan för trygghetspunkter****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen antar *Plan för Trygghetspunkter* daterad 2024-02-14.

Sammanfattning

Sotenäs kommun har sedan ett antal år utsedda trygghetspunkter fördelade i delar av kommunens hemskyddsområden.

Dessa punkter utökas för att omfatta samtliga hemskyddsområden. Trygghetspunkterna ska kunna etableras under större samhällsstörningar redan i fredstid, men också kunna utgöra noder för information till allmänheten under höjd beredskap och krig. Tanken är att de dessutom ska fungera som uppsamlingsplatser respektive mottagningsplatser vid storskaliga utrymningar och inkvarteringar.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tagit fram en handbok för etablering av trygghetspunkter i kommunerna. Med denna som utgångspunkt så har en arbetsgrupp bland kommunerna i Fyrbodalen tagit fram en gemensam stomplan för Trygghetspunkter. Sotenäs kommun har därefter anpassat denna till vår lokala geografi och våra förutsättningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Plan för trygghetspunkter – Säkerhetsstrateg 2024-02-14
Förslag Plan för trygghetspunkter - 2024-02-14

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2024-02-14

KA 2024/193

Kommunstyrelseförvaltningen
Erika Åbrodd
Säkerhetsstrateg

Plan för trygghetspunkter

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar Plan för Trygghetspunkter daterad 2024-02-14.

Sammanfattning

Sotenäs kommun har sedan ett antal år utsedda trygghetspunkter fördelade i delar av kommunens hemskyddsområden.

Dessa punkter utökas för att omfatta samtliga hemskyddsområden. Trygghetspunkterna ska kunna etableras under större samhällsstörningar redan i fredstid, men också kunna utgöra noder för information till allmänheten under höjd beredskap och krig. Tanken är att de dessutom ska fungera som uppsamlingsplatser respektive mottagningsplatser vid storskaliga utrymningar och inkvarteringar.

MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) har tagit fram en handbok för etablering av trygghetspunkter i kommunerna. Med denna som utgångspunkt så har en arbetsgrupp bland kommunerna i Fyrbodal tagit fram en gemensam stomplan för Trygghetspunkter. Sotenäs kommun har därefter anpassat denna till vår lokala geografi och våra förutsättningar.

Beslutsunderlag

Förslag Plan för trygghetspunkter - 2024-02-14

Beslutet skickas till

Samtliga förvaltningar och kommunala bolag
Säkerhetsstrategen

Erika Åbrodd
Säkerhetsstrateg

Peter Bergman
Chef räddningstjänsten

Plan för Trygghetspunkter

Sotenäs kommun

Fastställt av	Kommunstyrelsen
Datum och paragraf	2024-02-14
För revidering ansvarar:	Kommunstyrelseförvaltningen
Dokumentet gäller för	Stödfunktioner i krisledningsorganisationen
Dokumentansvarig	Säkerhetsstrateg
Diarienummer	2024/193

Innehåll

Plan för Trygghetspunkter i Sotenäs kommun	1
1. INLEDNING	3
2. TRYGGHETSPUNKTER	3
2.1 Nivåer på trygghetspunkter.....	4
3. Ansvar och roller	4
3.1 Individens ansvar.....	4
3.2 Kommunens ansvar	5
4 Beslut om att öppna en trygghetspunkt	5
4.2 Beslutsfattare	5
4.2 Platsansvarig.....	6
4.3 Bemanning.....	6
4.4 Samverkande aktörer	6
5 Funktioner på en trygghetspunkt	6
5.1 Information och kommunikation	6
5.2 Dricksvatten.....	6
5.3 Värme	7
5.4 El.....	7
5.5 Avfall, renhållning, lokalvård och hygien	7
5.6 Krisstöd/POSOM.....	7
5.7 Robusta elektroniska kommunikationer	7
5.8 Livsmedel	8
6 Bilagor över respektive trygghetspunkt.....	8
6.1 Trygghetspunkt 1	10
6.2 Trygghetspunkt 2	11
6.3 Trygghetspunkt 3	12
6.4 Trygghetspunkt 4 (Malmö, Brandstation).....	13
6.5 Trygghetspunkt 5	14
6.6 Trygghetspunkt 6.....	15
7 Bilagor med checklistor för respektive funktion	16
7.1 Checklista för lägesbild	16
7.2 Checklista för resursbehov.....	17
7.3 Checklista för platsansvarig.....	18
4.4 LOGG.....	19
7.5 Checklista för samverkan	20

1. INLEDNING

Den bästa trygghetspunkten för friska människor är ofta den egna bostaden, även om det skulle bli kallare än vad man är van vid. Alla medborgare förväntas ha en egen hemberedskap de första dygnen med tillgång till mat, vatten, värme och kommunikation.

Kommuner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Vi ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Denna plan är en del av detta arbete. Planen beskriver hur kommunen kan upprätta trygghetspunkter vid samhällsstörningar i Sotenäs kommun.

Denna plan är en pusselbit i kommunens civila beredskap och knyter även an till kommunens Plan för ledning och samverkan vid samhällsstörningar inklusive kriskommunikationsplanen. Andra relaterade dokument är Plan för psykosocialt och socialt omhändertagande (Krisstödsgruppen/Posom), nödvattenplanen, plan för storskalig utrymning etcetera.

2. TRYGGHETSPUNKTER

En trygghetspunkt är en mötesplats dit människor kan vända sig vid större kriser i samhället, som exempelvis vid omfattande el- eller värmeavbrott, naturhändelser så som stormar, omfattande bränder eller vid krig och krigsfara. På trygghetspunkten kan man värma sig och få information om händelsen. I vissa fall kan det även finnas behov av att kunna laga mat, duscha och övernatta.

Begreppet trygghetspunkt används i detta dokument då det bedöms vara en bättre benämning än ordet värmestuga, eftersom en trygghetspunkt även täcker funktioner vid andra svåra påfrestningar som kan uppstå i ett samhälle.

Sotenäs kommun har pekat ut följande trygghetspunkter som är utspridda över det geografiska området. Den trygghetspunkter som är mest lämplig används beroende på påverkat område.

- Trygghetspunkt 1: Idrottshallen Kungshamn
- Trygghetspunkt 2: Hunneboskolan
- Trygghetspunkt 3: Bovallstrands skola (med alternativ Tossene bygdegård)
- Trygghetspunkt 4: Malmön, Brandstationen
- Trygghetspunkt 5: G:a Todderöd skola (Askum)
- Trygghetspunkt 6: Smögenskolan

Alla dessa trygghetspunkter förutom Trygghetspunkt 4 är tänkta att kunna användas i alla tre nivåerna (se 2.1 Nivåer på trygghetspunkter). Beroende på händelse kan andra lokaler vara aktuella att använda i stället för att öppna någon av dessa trygghetspunkter. Alternativen kan handla om hotell, vandrarhem och campingar och bör övervägas före en trygghetspunkt aktiveras. Trygghetspunkt 4 som är brandstationen på Malmön

fungerar för nivå 1, därefter sker hänvisning till annan plats vid behov. Trygghetspunkt 3 som är Bovallstrands skola har en alternativ plats som back-up, som är Tossene bygdegård, på grund av långa avstånd i hemskyddsområde Tossene.

2.1 Nivåer på trygghetspunkter

Trygghetspunkterna kan delas in i tre olika nivåer.

Nivå 1 – Enkelt dagcentrum. Detta är en trygghetspunkt som är användbar under en kortare tid, till exempel under några timmar dagtid för människor som kan klara mathållning själva.

- Närhet, gångavstånd
- Varm- och kallvatten utan dusch
- Varm dryck
- Fler fungerande toaletter
- Information och kommunikation
- Trygg energiförsörjning
- Första hjälpen-utrustning inklusive hjärtstartare bör finnas
- Tillgång till bil
- Möjlighet att kontakta 112¹

Nivå 2 - Utökat dagcentrum. Detta är en trygghetspunkt där man kan vistas vid större delen av dygnet men där man övernattar hemma. Samma som nivå 1 plus:

- Matlagningsmöjlighet eller matservering
- Förvarning av livsmedel
- Möjlighet att hantera betalning
- Dusch- och tvättmöjligheter

Nivå 3 - För dygnet runt-vistelse. Detta är en trygghetspunkt där man ska kunna vistas dygnet runt, exempelvis vid evakueringar. Samma som nivå 1 och 2 plus.

- För äldre, sjuka och andra vårdtagare krävs troligen boende med högre standard
- Det som tillkommer jämfört med övriga nivåer sovplatser

3. Ansvar och roller

3.1 Individens ansvar

När en kris inträffar är den egna bostaden i regel den tryggaste platsen, även om till exempel ett el- eller värmebortfall inträffat och temperaturen är betydligt lägre än normalt, särskilt vintertid. Alla medborgare förväntas ha en egen hemberedskap de första dygnen med tillgång till mat, vatten, värme och kommunikation. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap bör kommunen därför verka för att i så hög grad som möjligt få människor att stanna kvar i hemmet så länge som det är möjligt ([Trygghetspunkter](#), MSB september 2022).

¹ Förutsätter samverkan med räddningstjänsten?

Energimyndigheten (länk: [Har du vad du behöver för att klara ett elavbrott?](#)) har stödmaterial för hur privatpersoner bättre kan klara av ett längre el- eller värmeavbrott. Information om hur den enskilde kan stärka sin krisberedskaps finns även på [krisinformation.se](#). Ideella organisationer erbjuder även allmänheten utbildningar inom bland annat hemberedskap,

krisberedskap och första hjälpen.

Länk till Krisinformation.se [Strömavbrott - förbered dig - Krisinformation.se](#)

3.2 Kommunens ansvar

Kommunens socialtjänst har, enligt 2 kap. 11 § socialtjänstlagen, det yttersta ansvaret för att personer som vistas i kommunen får den hjälp och stöd de behöver, om inte stödet kan tillgodoses på annat sätt. Kommunens trygghetspunkter kan vara ett sätt för att ge stöd och råd bland annat genom funktionen för krisstöd som finns i flera kommuner för att stödja individer och familjer vid en händelse.

4 Beslut om att öppna en trygghetspunkt

Nedan beskrivs en rutin över olika funktioners ansvar och roll vid öppnande och uppstart av en trygghetspunkt. Enligt kommunens krisledningsorganisation blir tjänsteman i beredskap (TIB) först kontaktad och är den som sammankallar krisledningen. Sedan delas ansvaret upp enligt följande.

4.2 Beslutsfattare

Kommundirektören eller av denne utsedd beslutar om öppning och stängning av trygghetspunkter. Löpande drift samt samverkan med övriga aktörer sköts av den för uppgiften upprättade krisledningsorganisationen eller av annan utsedd person.

Öppning	Drift	Stängning
Beslut om att öppna specifik trygghetspunkt	Samordning av logistikfrågor	Beslut om stängning
Beslut om vilken nivå (1–3) trygghetspunkten ska hålla	Förse trygghetspunkten med uppdaterad information	Stötta den platsansvarige med extern samverkan och samordning
Fastställa behov enligt checklista nedan	Samverkan med externa aktörer efter behov	Se till att information om stängningen kommuniceras till berörda
Utse en platsansvarig		Samordna de övergripande frågor som kan uppstå i samband med stängning, t.ex. <ul style="list-style-type: none">• Personal• Avfallshantering• Städning• Transporter• Återställning
Ta kontakt med berörd personal enligt checklista		Hantering av löner, kostnader och utgifter

Informera externa samverkande aktörer om att trygghetspunkten öppnas		
--	--	--

4.2 Platsansvarig

Det ska finnas en platsansvarig per trygghetspunkt från beslut om aktivering till dess stängningen är klar. Den platsansvarige ska finnas på plats i trygghetspunkten samt rapporterar till och samverkar med den centrala krisledningsstaben. Den platsansvarige ska ha fått utbildning för sitt uppdrag och har en checklista som stöd för sitt uppdrag (se bilaga).

Platsansvarig:

- Tar vid larmning del av aktuell lägesbild.
- Kallar in personalstyrka baserat på behov.
- Underrättar skyndsamt krisledningsstaben aktuell förmåga enligt följande:
 - Personalstyrka
 - Inställelsetid för personalen
 - Behov och brister för att kunna lösa uppgiften

4.3 Bemanning

I första hand bemannas respektive trygghetspunkt av de som normalt sett äger, ansvarar för eller använder lokalerna. Detta gäller enbart de lokaler som ägs och/eller disponeras av kommunen. I andra hand kan samverkande aktörer användas för att bemanna trygghetspunkten. Frivilliga resursgrupper, eller motsvarande, kan användas för att förstärka eller komplettera grundbemanningen. Respektive aktör svarar för sin bemanning och personaltillgång. Bemanningen på plats rapporterar löpande information om läget till platsansvarig.

4.4 Samverkande aktörer

Trygghetspunkten kan även förstärkas med andra kompetenser beroende på hur behovet ser ut. Här kan erbjudans plats för primärvården för enklare sjukvård, räddningstjänsten för möjlighet att nå 112, trossamfund för själavård, socialtjänsten med flera.

5 Funktioner på en trygghetspunkt

5.1 Information och kommunikation

Här är det möjligt att få nyheter och information, möjlighet att ringa, ladda telefon, wifi, använda dator, information på flera språk och som är anpassad utifrån ålder och funktion, förmåga att kunna larma SOS Alarm, distribuera tryckt material, affischer och tryckta budskap vidare till hushållen.

5.2 Dricksvatten

På trygghetspunkten behöver det finnas tillgång till dricksvatten för att kunna servera dryck. Trygghetspunkter bör inkluderas i kommunens nödvattenplanering om den är

försedd med kommunalt vatten. Som lägst behöver trygghetspunkten ha egen förmåga att hämta nödvatten från anvisat utlämningsställe.

5.3 Värme

På trygghetspunkten bör det finnas möjlighet till att köra pumpar i byggnader med fjärr-/vattenburen värme eller luftvärmepump, i annat fall bör det finnas alternativ uppvärmning med till exempel dieselvärmare eller gasol driven värme.

5.4 EI

Vid störningar i elförsörjningen kan det bli aktuellt att ansluta ett reservkraftverk till trygghetspunkten, för kortare eller längre tid. Ambitionen bör därför vara, att förbereda trygghetspunkterna med anslutningspunkt.

5.5 Avfall, renhållning, lokalvård och hygien

Även på en trygghetspunkt är det viktigt med hygien och renhållning, med hänsyn tagen till förhållandena. Det kan vara aktuellt att placera ut extra avfallskärl (soptunnor) vid trygghetspunkten. Den lägsta ambitionen är att det ska finnas en fungerande sophantering på trygghetspunkten inomhus med anslutande förvaring av avfallet till dess det kan transporteras till avfallsanläggning eller motsvarande.

Personerna som vistas på en trygghetspunkt kan också vara en tillgång och bör kunna hjälpa till med enklare lokalvård. Vidare behöver det finnas möjlighet att gå på toaletten, exempelvis genom nödtoaletter. På tre dagars sikt bör det även vara möjligt att duscha. Se vidare i checklistan (se bilaga) vilken utrustning som bör finnas på trygghetspunkten för att upprätthålla hygien och avfallshantering.

5.6 Krisstöd/POSOM

Om det finns behov av det, kan det behöva finnas psykiskt och socialt omhändertagande vid trygghetspunkten. I sådana fall används kommunens Posom-plan som stöd. Andra tänkbara behov kan vara:

- Samverkan med andra hjälpande samhällsinstitutioner. Till exempel vårdcentraler och kyrkan.
- Då läget medger, handräkningsarbete och övriga sysslor för drift av trygghetspunkt.

5.7 Robusta elektroniska kommunikationer

Robusta elektroniska kommunikationer kan behövas på platsen, både för kommunikation med andra kommunala verksamheter och andra aktörer samt för att stötta personer som vistas på platsen.

5.8 Livsmedel²

För trygghetspunkter på nivå 2 och 3 finns det även behov av att tillhandahålla viss försörjning av livsmedel och måltider, medan det vid nivå 1 kan vara tillräckligt att kunna tillhandahålla dryck samt, vid behov lättare förtäring.

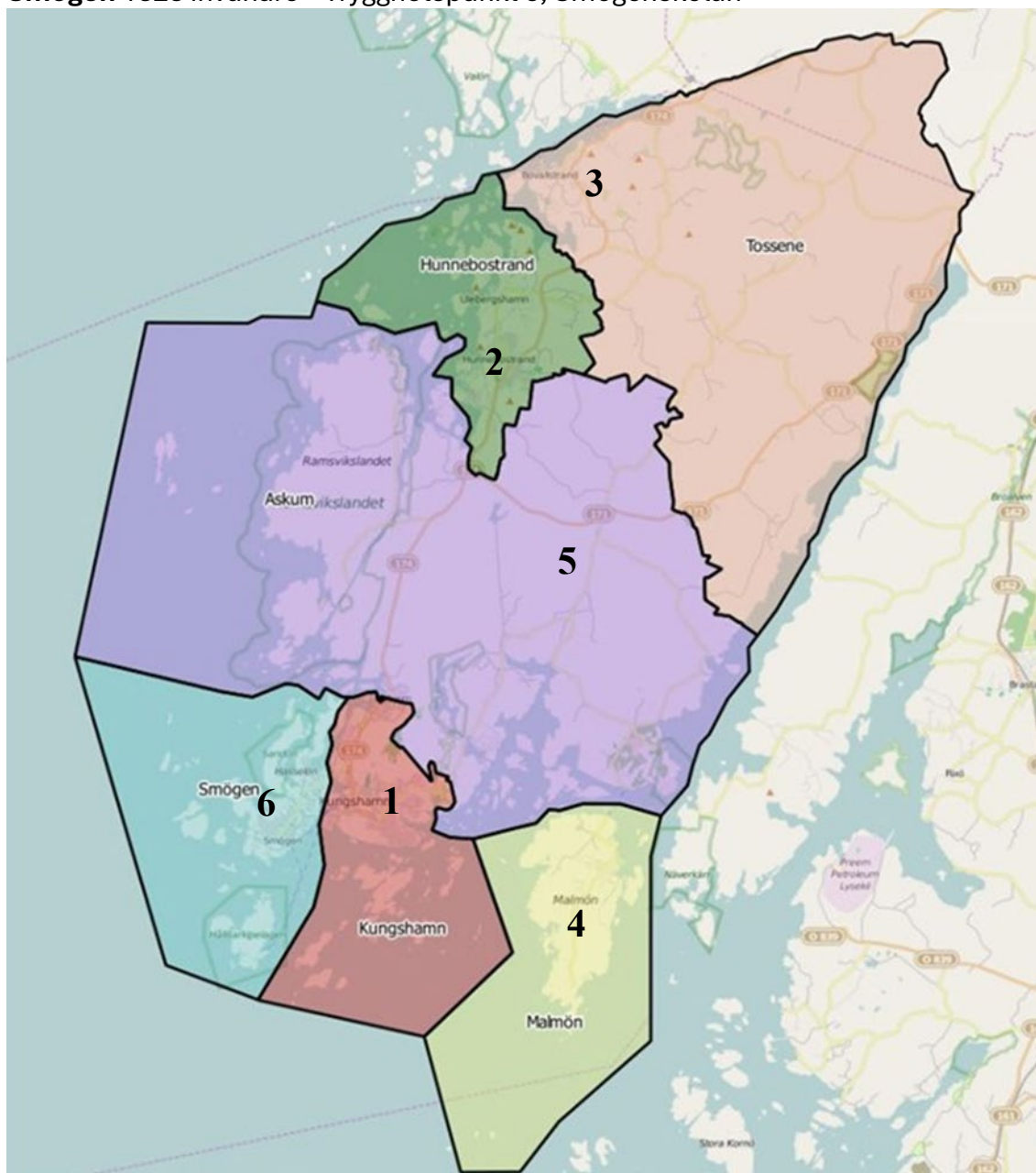
Livsmedelsförsörjningen kan lösas på olika sätt beroende på praktiska förutsättningar. Exempelvis genom att ställa krav på den som är fastighetsägare eller kostansvarige mot betalning från den enskilde. Ett annat alternativ kan vara att den enskilde får möjlighet att värma mat till exempel via mikrovågsugn.

6 Bilagor över respektive trygghetspunkt

I denna bilaga presenteras faktatabeller för varje utpekad trygghetspunkt. Respektive förvaltare/fastighetsägare har beskrivit lokalen utifrån ett frågeformulär. Kartan beskriver upptagningsområdet och boende i åldern 0–90+ som bor i upptagningsområdet. Detta kan vara bra att känna till, inte minst i planering av lokalens tillgänglighet för berörd allmänhet.

² Detta krav bör även kunna ställas på fastighetsägaren.

Kungshamn 3290 invånare - Trygghetspunkt **1**, Sotenäs idrottshall
Hunnebostrand 1991 invånare - Trygghetspunkt **2**, Hunnebo-skolan
Tossene 1143 invånare - Trygghetspunkt **3**, Bovallskolan (reserv Tossene bygdegård)
Malmön 284 invånare - trygghetspunkt **4**, Brandstation Malmön
Askum 1120 invånare - Trygghetspunkt **5**, Todderöd skola
Smögen 1323 invånare – Trygghetspunkt **6**, Smögenskolan

6.1 Trygghetspunkt 1

Lokal: Kungshamns idrottshall

Adress: Idrottsvägen 2, Kungshamn

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	3	
Antal personer lokalen är godkänd för	950	Gamla sporthallen: Max 150 pers. Tillbyggd del: Max 800 pers. (Hallplan inklusive läktare 720 pers, läktare max 360 pers. Serveringsytor och omklädningsrum max 150 pers. Om halva planen i tillbyggd del avdelas på mitten max 360 pers. på vardera sidan. (Se även Brandskyddsdokumentation)
Antal invånare i upptagningsområde	Ca 3290	Inklusive Väjern
Tillgänglighetsanpassad	Ja	
Antal toaletter	13 WC	Varav tre RWC
Duskmöjligheter	Ja	18
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Ja/Nej/WiFi	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Ja	Kök modell bostad. Spishäll + ugn + två kylskåp + frysskåp
Tvättmaskin/torktumlare	Ja/Ja	
Övernattningsmöjligheter	Ja	Sovplatser kan iordningst. i tre hallar. Cirka 800+800+100 m2. Avser golvplatser som får kompletteras med sängar, skärmar etc.
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet	Ja	Lekplatser, bollplan mm
Parkeringsmöjligheter	Ja	Infart på baksidan om idrottshallen.
Av- och påstigningsmöjligheter	Ja	Hållplats Närhälsan samt kommunhuset.
Tillgång till reservkraft	Ja	Mobilt reservkraftverk kan kopplas in.
Övrigt		Bussterminal vid Närhälsan ca 300 m sydväst om huvudentrén.

6.2 Trygghetspunkt 2

Lokal: Hunneboskolan

Adress:

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	3	
Antal personer lokalen är godkänd för		
Antal invånare i upptagningsområde	1991	
Tillgänglighetsanpassad	Ja	
Antal toaletter	28	Varav 8 RWC
Duschköjligheter	Ja	
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Ja/Nej/WiFi	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Ja	Storkök – tillagningskök. Kyl- och frysrum. Matsal med ? platser.
Tvättmaskin/torktumlare	Ja/Ja	
Övernattningsmöjligheter	Ja	Sovplatser kan iordningställas i gymnastiksal och klassrum.
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet	Ja	
Parkeringsmöjligheter	Ja	
Av- och påstigningsmöjligheter	Ja	
Tillgång till reservkraft	Ja	Mobilt reservkraftverk kan kopplas in.
Övrigt		Möjlighet att upprätta sjukvårdsplats för VårdC

6.3 Trygghetspunkt 3

Lokal: Bovallstrands skola (med alternativ Tossene bygdegård)

Adress: Sotenäsvägen 15, Bovallstrand

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	3	
Antal personer lokalen är godkänd för		
Antal invånare i upptagningsområde	1143	
Tillgänglighetsanpassad	Ja	
Antal toaletter	21	Varav 3 RWC
Duskmöjligheter	Ja	11 st
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Ja/Nej/Wifi	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Ja	Storkök – mottagningskök. Kylrum + 2 storhushållsfrysar. Matsal med ? platser.
Tvättmaskin/torktumlare	Ja/Ja	
Övernattningsmöjligheter	Ja	Sovplatser kan iordningställas i gymnastiksal och klassrum.
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet	Lekplats	
Parkeringsmöjligheter		
Av- och påstigningsmöjligheter	Busshållsplats, samt avlämning vid entré	
Tillgång till reservkraft	Ja	Mobilt reservkraftverk kan kopplas in.
Övrigt	Reservplats Tossene södra.	Tossene bygdegård är reservplats. Nivå 2 *1 WC + 1 RWC. *Tillagningsmöjligheter finns motsv. villakök. *Parkering finns. *Externt elkraftverk utan inkopplingspunkt. *Dieselvärmare krävs. *Viss möjlighet för dagcentra finns.

6.4 Trygghetspunkt 4

Lokal: Malmön, Brandstation

Adress:

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	1	
Antal personer lokalen är godkänd för		Endast nivå 1, i anslutning till byggnad.
Antal invånare i upptagningsområde	267	Under sommarhalvåret ökar antalet människor betydligt som vistas på ön
Tillgänglighetsanpassad	Nej	
Antal toaletter	1	
Duschmöjligheter	1	
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Nej/Nej/Wifi	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Nej	Enkelt pentry, litet kylskåp. Räcker till den stödpersonal som befinner sig på platsen, och inte till hjälpsökande.
Tvättmaskin/torktumlare	Ja/Ja	
Övernattningsmöjligheter	Nej	
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet	Nej	
Parkeringsmöjligheter	I området	
Av- och påstigningsmöjligheter	Ja	
Tillgång till reservkraft	Ja	Fast reservkraftverk.
Övrigt		Endast nivå 1

6.5 Trygghetspunkt 5

Lokal: Todderöd skola

Adress:

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	3	
Antal personer lokalen är godkänd för		
Antal invånare i upptagningsområde	1120	
Tillgänglighetsanpassad	Nej	
Antal toaletter	4	
Duschköjligheter	1	
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Nej/Nej/Nej	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Ja	Kök med spis/ugn. Kyl och frysskåp.
Tvättmaskin/torktumlare	Ja	
Övernattningsmöjligheter	Ja	Sovplatser kan iordningställas i klassrum.
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet		
Parkeringsmöjligheter	Ja	
Av- och påstigningsmöjligheter		
Tillgång till reservkraft	Ja	Mobilt, men utan fast inkopplingspunkt i byggnaden. Förlängningskablar och fördelare krävs för att upprätthålla ljus och vitvaror.
Övrigt	Skyddsrum- finns. Värme – saknas.	Fastigheten har skyddsrum Extern tillförd värme krävs, exempelvis gasol eller dieselvärmare.

6.6 Trygghetspunkt 6

Lokal: Smögenskolan

Adress:

Kontaktperson:

Checkpunkter	Svar	Kommentar
Max nivå	3	
Antal personer lokalen är godkänd för		
Antal invånare i upptagningsområde	1323	
Tillgänglighetsanpassad	Ja	
Antal toaletter	15	Varav 1 RWC
Duschköjligheter	Ja	1
Tillgång till radio, tv, telefoni, och internet	Nej/Ja/Nej/Wifi	
Köksmöjligheter för varm/kall/medhavd mat, alternativ kyl/frysmöjligheter	Ja	Storkök – mottagningskök. Kylskåp + frysskåp storhusmodell.
Tvättmaskin/torktumlare	Ja	Endast tvättmaskin.
Övernattningsmöjligheter	Ja	Sovplatser kan iordningställas i klassrum.
Tillgång till bil	Nej	Kommunanställda kan boka poolbilar vid kommunhuset.
Möjligheter till aktivitet	Ja	
Parkeringsmöjligheter	Ja	
Av- och påstigningsmöjligheter		
Tillgång till reservkraft	Ja	Mobilt, fast inkopplingspunkt saknas. Förlängning och förgrening krävs för ljus och vitvaror.
Övrigt	Skyddsrum – finns. Värme – saknas.	Fastigheten har skyddsrum Extern tillförd värme krävs, exempelvis gasol eller dieselvärmare.

7 Bilagor med checklistor för respektive funktion

7.1 Checklista för lägesbild

Använd (skriv gärna ut) följande checklistor för att sammanställa ett beslutsunderlag inför öppning av trygghetspunkter. Lägesbilden bör användas som underlag för bedömning av behov att aktivera respektive stänga en trygghetspunkt.

Vilken typ av händelse har inträffat?	
Vilket geografiskt område är drabbat?	
Hur många personer är drabbade?	
Vilka behov har de drabbade (information, krisstöd, väderskydd, övernattning, mat, kläder)?	
Hur länge väntas behovet bestå?	
Vilken nivå (1–3) krävs?	
Finns behov av livsmedel?	
Övriga särskilda behov?	

7.2 Checklista för resursbehov

Vilken/vilka trygghetspunkter ska öppnas (mht. kapacitet, tillgänglighet, närhet, funktion)?	
Har trygghetspunkten fungerande el och vatten?	
När ska trygghetspunkten öppnas?	
Ska köksfunktionen aktiveras?	
När kan utpekade resurspersoner påbörja driften?	
Vilken annan anställd personal kan medverka/stötta vid öppning?	
Transportbehov (bussar för drabbade, personal, lastbilar, mat m.m.)?	
Vem handlar vid eventuella behov av inköp? Finansiering?	

7.3 Checklista för platsansvarig

Denna checklista visar vilka uppgifter som tillfaller den som utsetts till platsansvarig med ansvar för öppning, drift och stängning av trygghetspunkten.

Moment	Att göra
Öppning	<ul style="list-style-type: none"> • Ta sig skyndsamt till trygghetspunkten • Upprätta fungerande samband med krisledningsstaben • Samverka med objektsägare om upplåsning • Leda och fördelar arbetet på plats • Rapportera regelbundet läget till krisledningsstaben
Drift av trygghetspunkt	<ul style="list-style-type: none"> • Ha det övergripande ansvaret för trygghetspunktens funktion • Organisera, leda och fördela de resurser som finns att tillgå • Planera för avlösningar, framtida resursbehov, logistik med mera • Föra loggbok • Hålla kommunikationsväg öppen till krisledningsstaben • Rapportera läget till krisledningsstaben regelbundet • Sammanställa kontaktlista över alla medverkande aktörer med: <ul style="list-style-type: none"> ○ Namn ○ Kontaktuppgifter ○ Arbetad tid
Stängning av trygghetspunkt	<ul style="list-style-type: none"> • Leda iordningställandet av fastigheten/trygghetspunkten • Samverka med objektsägare om låsning • Sammanställa skriftlig rapport till krisledningsstaben

4.4 LOGG

Datum _____

Sidnummer: _____

Klockslag	Logg

7.5 Checklista för samverkan

Funktion	Information	Kontaktad kl.
Objektsägare och nyttjare	Behov av nyckel och assistans vid öppning. Berörda rektorer ska informeras.	
Samverkande aktörer (FRG)	Uppdrag och lägesbild enligt denna checklista	
Kommunikationschef	För information till allmänheten.	
Krisstöd	Vid behov.	
Kostchef	Vid behov av lagad mat.	
Ekonom	Vid behov av akuta inköp, löner och andra kostnader.	
VA	Vid behov av vatten.	
Samhällsbyggnad	Om värmestugan kräver elverk/reservkraft.	
Räddningstjänst	Vid tillfällig övernattning ska alltid räddningstjänst kontaktas.	
Polismyndigheten	Information om trygghetspunkt kopplat till allmän ordning och säkerhet	

KSAU § 49**Dnr 2024/000194****Plan för hemskyddsorganisation****Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut**

Kommunstyrelsen antar *Plan för hemskyddsorganisation* daterad 2024-02-14.

Sammanfattning

Hemskyddsorganisationen ska vara en del av Sotenäs kommuns krisberedskapssystem och ska vara en beredskapsorganisation grundbemannad av Frivilliga resursgruppen (FRG).

Hemskyddsorganisationen delas in i sex hemskyddsområden, enligt distriktskartan (SFS 2015:493). Varje hemskyddsområde har minst en bestämd plats som kan fungera som en trygghetspunkt.

Utöver bemanning och hantering av trygghetspunkter ska hemskyddsorganisationen förmedla krisinformation till allmänheten, köra ut nödvattentankar, inventera resurser, samverka med lokalsamhället, iordningsställa skyddsrum och i övrigt verka för att skydda, rädda och hjälpa befolkningen vid samhällsstörningar eller vid höjd beredskap.

Syftet med hemskyddsorganisationen är att öka kommunens förmåga till att

- stå emot samhällsstörningar både i fredstid och i krig,
- stärka det geografiska områdesansvaret,
- bidra till att olika aktörer i kommunen kan samverka
- servicen till medborgarna vid en kris stärks.

Målsättningen är att kommunens förmåga avseende befolkningsskydd ska förbättras i syfte att värna civilbefolkningen.

Hemskyddsorganisationen är grundbemannad av FRG, som samlar frivilliga försvarsorganisationers kompetens på lokal nivå. Organisationen finns till hands för att kommunen ska kunna förstärka sina resurser vid en samhällsstörning eller vid höjd beredskap. Det finns inte någon lag som reglerar FRG. Konceptet är avtalsbaserat.

Konsekvensbeskrivning**Ekonomi**

Förvaltningen bedömer att hemskyddsorganisationen inklusive förberedelser kan finansieras inom ram, då engagemanget i stor utsträckning bygger på invånarnas frivilligt förberedande insatser inom respektive hemskyddsområde.

Forts. KSAU § 49

Hållbar utveckling

Hemskyddsorganisationen tar bäring på flera av de globala målen för hållbar utveckling. Bland annat: delmål 1.5 (Bygg motståndskraft mot miljökatastrofer), delmål 11.5 (Väsentligt minska antalet människor som drabbas av katastrofer, inklusive vattenrelaterade katastrofer), delmål 11.B (Implementera strategier för inkludering, resurseffektivitet och katastrofreducering, delmål 13.1 (Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer).

Barnkonsekvensanalys

En förbättrad förmåga för kommunen att upprätthålla samhällsviktiga funktioner är central för att barn ska få sina behov tillgodosedda vid en samhällsstörning eller i höjd beredskap. Förvaltningen bedömer därför att upprättande av en hemskyddsorganisation har positiva konsekvenser för barn.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Plan för hemskyddsorganisation – Säkerhetsstrateg 2024-02-13
Förslag Plan för hemskyddsorganisation 2024-02-14.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

Dnr

2024-02-13

KA 2024/194

Kommunstyrelseförvaltningen
Erika Åbrodd
Säkerhetsstrateg

Plan för hemskyddsorganisation

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar Plan för hemskyddsorganisation daterad 2024-02-14.

Sammanfattning

Hemskyddsorganisationen ska vara en del av Sotenäs kommuns krisberedskapssystem och ska vara en beredskapsorganisation grundbemannad av Frivilliga resursgruppen (FRG).

Hemskyddsorganisationen delas in i 6 hemskyddsområden, enligt distriktskartan (SFS 2015:493). Varje hemskyddsområde har minst en bestämd plats som kan fungera som en trygghetspunkt.

Utöver bemanning och hantering av trygghetspunkter ska hemskyddsorganisationen förmedla krisinformation till allmänheten, köra ut nödvattentankar, inventera resurser, samverka med lokalsamhället, iordningsställa skyddsrum och i övrigt verka för att skydda, rädda och hjälpa befolkningen vid samhällsstörningar eller vid höjd beredskap.

Beskrivning av ärendet

Syftet med hemskyddsorganisationen är att öka kommunens förmåga till att

- stå emot samhällsstörningar både i fredstid och i krig,
- stärka det geografiska områdesansvaret,
- bidra till att olika aktörer i kommunen kan samverka
- servicen till medborgarna vid en kris stärks.

Målsättningen är att kommunens förmåga avseende befolkningsskydd ska förbättras i syfte att värna civilbefolkningen.

Hemskyddsorganisationen är grundbemannad av FRG, som samlar frivilliga försvarsorganisationers kompetens på lokal nivå. Organisationen finns till hands för att kommunen ska kunna förstärka sina resurser vid en samhällsstörning eller vid höjd beredskap. Det finns inte någon lag som reglerar FRG. Konceptet är avtalsbaserat.

Ekonomi

Förvaltningen bedömer att hemskyddsorganisationen inklusive förberedelser kan finansieras inom ram, då engagemanget i stor utsträckning bygger på invånarnas frivilligt förberedande insatser inom respektive hemskyddsområde.

Hållbar utveckling

Hemskyddsorganisationen tar bäring på flera av de globala målen för hållbar utveckling. Bland annat: delmål 1.5 (Bygg motståndskraft mot miljökatastrofer), delmål 11.5 (Väsentligt minska antalet människor som drabbas av katastrofer, inklusive vattenrelaterade katastrofer), delmål 11.B (Implementera strategier för inkludering, resurseffektivitet och katastrofreducering, delmål 13.1 (Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer).

Barnkonsekvensanalys

En förbättrad förmåga för kommunen att upprätthålla samhällsviktiga funktioner är central för att barn ska få sina behov tillgodosedda vid en samhällsstörning eller i höjd beredskap. Förvaltningen bedömer därför att upprättande av en hemskyddsorganisation har positiva konsekvenser för barn.

Beslutsunderlag

Förslag Plan för hemskyddsorganisation 2024-02-14.

Beslutet skickas till

Samtliga förvaltningar
Säkerhetsstrateg

Erika Åbrodd
Säkerhetsstrateg

Peter Bergman
Chef Räddningstjänsten

Plan för Hemskyddsorganisation

Sotenäs kommun

Fastställt av	Kommunstyrelsen
Datum och paragraf	2024-02-14
För revidering ansvarar:	Kommunstyrelseförvaltningen
Dokumentet gäller för	Stödfunktioner i krisledningsorganisationen
Dokumentansvarig	Säkerhetsstrateg
Diarienummer	2024/194

Sammanfattning

Historiskt var hemskyddsorganisationer en del av många kommuners beredskapsplaner ämnat för höjd beredskap och krigsfara.

Den nya hemskyddsorganisationens syfte är att stärka kommunens förmåga till att hantera en samhällsstörning i fredstid, extraordinär händelse eller vid höjd beredskap (före, under och efter). Hemskyddsorganisationen ska vara en del i kommunens krishanteringssystem vad avser befolkningsskyddet och grundbemannas av frivilliga resursgruppen vars uppgift är att hjälpa allmänheten i samband med kriser.

Hemskyddsorganisationen består av sex hemskyddsområden med minst en trygghetspunkt inom varje område.

Bakgrund

Enligt ”Lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap” (LEH) ska kommuner och regioner minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner och regioner ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Arbetet med civilt försvar har sin utgångspunkt i samhällets krisberedskap och har som mål att inför och under höjd beredskap samt krig värna civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.

Civilt försvar tillsammans med det militära försvaret utgör totalförsvaret. Totalförsvaret är verksamheten som förbereder Sverige för krig. Civilt försvar handlar om hela samhällets motståndskraft vid krigsfara och krig. Civilt försvar bedrivs av statliga myndigheter, kommuner, regioner, privata företag och frivilligorganisationer. Civilt försvar omfattar hela samhället med alla dess funktioner som måste fungera under samhällsstörningar i fredstid och i krig (Samhällsviktig verksamhet, *Verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet*).

Det som reglerar kommunernas förberedelse inför höjd beredskap är ”Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar”. Överenskommelsen är mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), den reglerar ersättningen, uppgifterna och är ett stöd för kommunernas arbete med civilt försvar.

1. Syfte och mål

Syftet med hemskyddsorganisation är att:

- Öka kommunens förmåga till att stå emot samhällsstörningar både i fredstid och i krig
- Stärka det geografiska områdesansvaret
- Bidra till att olika aktörer i kommunen kan samverka
- Öka servicen till medborgarna

Målsättning med hemskyddsorganisation är att:

- Värna civilbefolkningen
- Skapa organisation för trygghetspunkter
- Frivilliga resursgruppen (FRG) ska utgöra en grund för hemskyddsorganisationen och att FRG blir anpassade för att användas under både samhällsstörningar i fredstid och i höjd beredskap.
- Skapa en ny modern hemskyddsorganisation som får ansvaret att understödja kommunala förmågor till civilbefolkningen.

Hemskyddsorganisation

Hemskyddsorganisationen är en del av Sotenäs kommuns krisberedskapssystem och ska vara en beredskapsorganisation bemannad av bland annat Frivilliga resursgruppen (FRG). Frivilliga resursgruppen samordnas av kommunens Säkerhetsstrateg.

Hemskyddsorganisationen delas in i hemskyddsområden och hela Sotenäs kommuns geografiska område delas in i sex områden, Hemskyddsområden 1 – 6. Varje hemskyddsområde har en bestämd plats som kan fungera som en trygghetspunkt. Trygghetspunkten är belägen på en skola eller i övrig kommunal byggnad. Respektive hemskyddsområde har en till två utsedda representanter från Frivilliga resursgruppen som har funktionen som hemskyddsområdesansvarig/-a.

Hemskyddsorganisationen ska under samhällsstörningar i fredstid eller i höjd beredskap ha till uppgift som till exempel att:

- förmedla krisinformation
- upprätta och bemanna en trygghetspunkt
- köra ut nödvattentankar, vara behjälpliga vid montering, användning och bevakning av nödvattentankar
- inventera resurser
- samverka med lokalsamhället
- vara behjälpliga till att iordningställa skyddsrum, upprätta kommunikation med fastighetsägare
- inventera risker
- rapportera till kommunen
- rekrytera nya medlemmar till frivillig resursgrupp FRG
- verka för att skydda, rädda och i övrigt hjälpa befolkningen i samband med kriser

Hemskyddsorganisationen ska kunna informera allmänheten om skyddsrummens belägenhet och funktion samt ge råd om praktiska frågor rörande befolkningsskydd, försörjning, barn-och äldreomsorg och andra frågor som kan uppkomma under en samhällsstörning i fredstid eller i krig.

Frivilliga resursgruppen (FRG)

Frivilliga försvarsorganisationer är viktiga i hemskyddets planering, organisering, utbildning och personalförsörjning. Frivilliga resursgruppen rekryterar och utbildar frivilliga för en mängd olika uppgifter inom totalförsvaret. FRG placerar ett stort antal personer på specialistbefattningar och utgör därmed viktiga förstärkningsresurser. FRG bidrar även till att totalförsvaret har en bredare förankring hos befolkningen. Grunden för totalförsvaret utgörs ytterst av Sveriges befolkning. Befolkningens försvarsvilja, motståndskraft och förmåga att hantera en krigssituation är avgörande för att uppnå ett trovärdigt totalförsvaret. För den lokala fredstida krisberedskapen kan FRG ha en stor betydelse. FRG:s organisation bör utökas för att utgöra en grundbemanning i hemskyddsorganisationen för att i större utsträckning bistå befolkningsskyddet i en krigssituation. En viktig komponent för att utveckla ett nytt befolkningsskydd är individens egenförmåga och ett omfattande frivilligengagemang. FRG kommer att utgöra organisatorisk bas när det gäller lokalt förankrad frivillighet.

Trygghetspunkt

Vid en samhällsstörning eller vid en extraordinär händelse till exempel allvarliga olyckor, oväder eller utrymningsbehov, kan det uppstå situationer då människor behöver hjälp med att få krisinformation, leverans av dricksvatten, mat, värme eller en plats att sova. För att möta dessa behov har Sotenäs kommun inrättat trygghetspunkter. Behovet av trygghetspunkter kan uppstå snabbt vid omfattande störningar. Det är nödvändigt att planera och förbereda för trygghetspunkter inom kommunen så att de snabbt kan öppnas om en samhällsstörning uppstår.

Beslut om att aktivera en eller flera trygghetspunkter görs av kommundirektör, stabschef för centrala krisledningen eller Räddningstjänsten. På en trygghetspunkt kan det till exempel finnas möjlighet till att få:

- aktuell krisinformation
- kristöd
- enklare sjukvård
- vatten och förtäring
- möjlighet att larma 112.

Det finns en trygghetspunkt i varje hemskyddsområde, och är i första hand placerat på en skola eller i annan kommunal byggnad.

Placering av trygghetspunkter

Hemskyddsområde 1: Idrottsvägen 2 – Idrottshallen Kungshamn

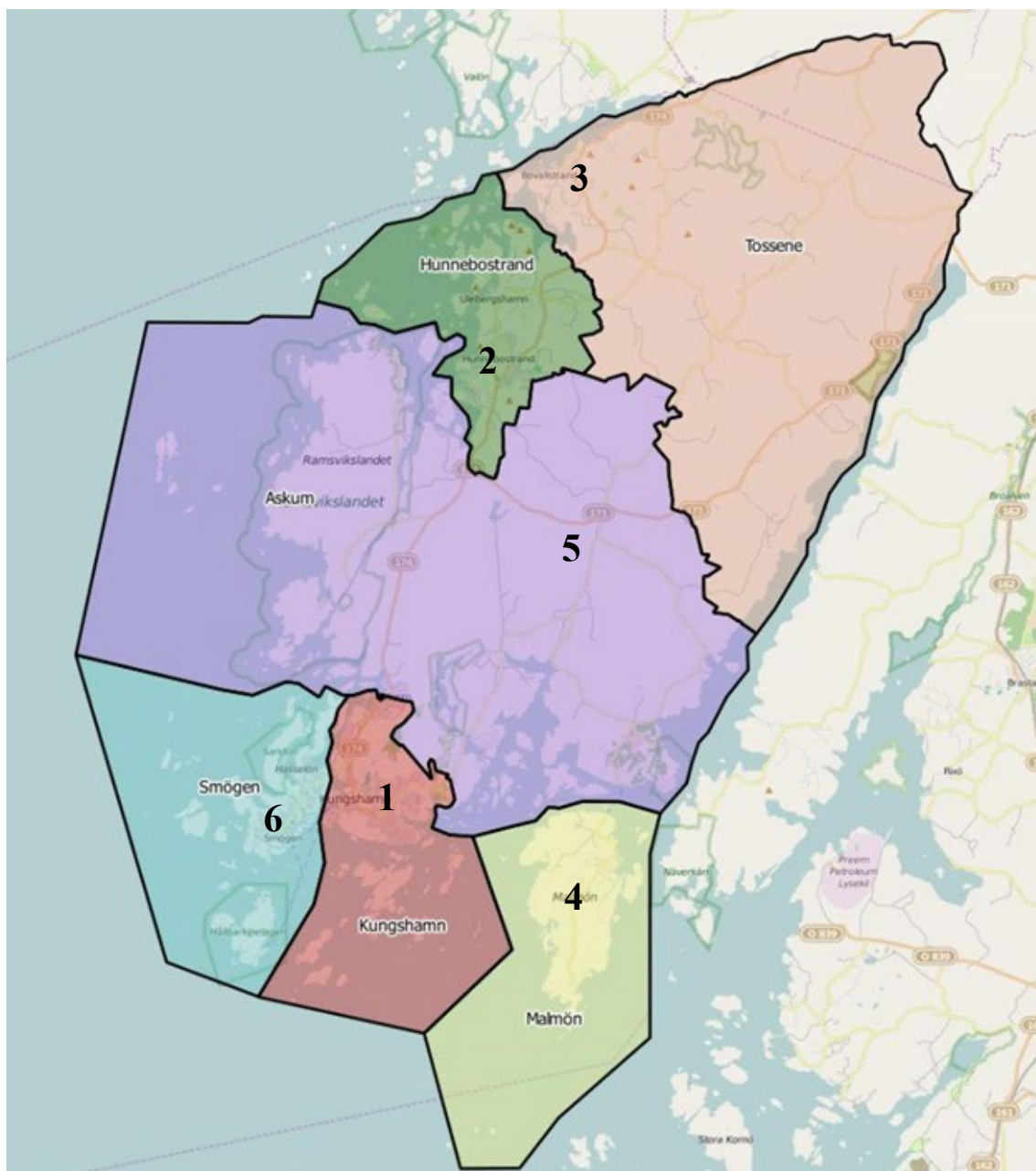
Hemskyddsområde 2: Hunneboskolan

Hemskyddsområde 3: Bovallstrands skola (back-up Tossene bygdegård)

Hemskyddsområde 4: Malmön brandstation

Hemskyddsområde 5: Todderöd skola – Askum

Hemskyddsområde 6: Smögenskolan.

Datum
2024-03-27

Diarium: KA

Anmälningssärenden

Datum	Dokumentnr.	Beskrivning	Avsändare
2024-03-26	109879	Beslut 12172-2024 - efterträdarval ersättare (S) Kommunfullmäktige	Länsstyrelsen Västra Götalands län
2024-03-26	109878	Beslut 12138-2024 - efterträdarval ersättare (C) Kommunfullmäktige	Länsstyrelsen Västra Götalands län
2024-03-26	109877	Beslut 12137-2024 - efterträdarval ledamot (DemR) Kommunfullmäktige	Länsstyrelsen Västra Götalands län
2024-03-19	109752	Sammanträdesplan för Sveriges Kommuner och Regioner 2025	Sveriges kommuner och regioner
2024-03-12	109572	Beslut om efterträdarval - ny ledamot och ersättare Kommunfullmäktige	Länsstyrelsen Västra Götalands län
2024-03-12	109561	Beslut om efterträdarval - ny ersättare Kommunfullmäktige	Länsstyrelsen Västra Götalands län
2024-03-11	109438	Beslut i KA 2021/592 - Uppföljning granskning inköp och upphandling 2021	Kommunstyrelsen
2024-03-08	109484	Verksamhetsberättelse Överförmyndare 2023	Överförmyndaren

Datum
2024-03-27

Diarium: KA

Delegationsbeslut

Datum	Dokumentnr.	Beskrivning	Delegat
2024-03-27	109899	Delegationsbeslut - Remiss - grannhöran om ansökan bygglov, rivning samt nybyggnad fritidshus samt stödmurar Östra Rörvik 1:39 MBN-2024-116	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-26	109890	Delegationsbeslut -Försäljning av mark, del av Vägga 2:262	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-26	109885	Delegationsbeslut - Intrångsersättning elkabel på Sotenäs Gravarne 3:1 och 2:1	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-26	109883	Delegationsbeslut och underlag anvisning placering sopkärl Vägga 1:60 Fastighetsägare EM (2 av 2)	Tf. anläggningschef
2024-03-26	109882	Delegationsbeslut och underlag anvisning placering sopkärl Vägga 1:60 Fastighetsägare FG (1 av 2)	Tf. anläggningschef
2024-03-26	109526	Delegationsbeslut upprättande av servitutsavtal till förmån för Ödegården 1:2, VA-ledningar.	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-21	109793	Delegationsbeslut - Försäljning av mark, del av Vägga 2:262	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-21	109709	Delegationsbeslut - Överlåtelse av arrende för sjöbod 07-223 samt båtplats Tången 42:1	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-19	109771	Delegationsbeslut - Överlåtelse arrende 09-063-1-02 sjöbod Malmön 1:8	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-19	109764	Delegationsbeslut - Ansökan om markarrende, Tången 1:6	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-19	109753	Delegationsbeslut - Överlåtelse av arrende 0711-365-1-01 och 071-053-3-01 Vägga 2:262	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-19	109751	Delegationsbeslut - Remiss- grannhöran gällande bygglov nybyggnad förråd på Hovenäs 1:3 MBN-2024-266	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-19	109707	Delegationsbeslut - Överlåtelse av arrende 07-213-1-03 Tången 42:1	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-19	109650	Delegationsbeslut - Påskefyrrar 2024	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-18	109666	Delegationsbeslut - Remiss- yttrande för ansökan om bygglov tillbyggnad fritidshus Smögenön 32:10 MBN-2024-65	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-18	109661	Delegationsbeslut - Remiss - yttrande om förhandsbesked för bostadshus Ellene 2:5 BN-2023-744	Mark- och exploateringsingenjör

Datum	Dokumentnr.	Beskrivning	Delegat
2024-03-18	109648	Delegationsbeslut - Remiss - Ansökan om kommunal offentlig mark för uteservering i anslutning till verksamheten Creperie å vin Smögenbryggan. A104.591/2024	Administratör
2024-03-18	109646	Delegationsbeslut - Remiss - Yttrande markupplåtelse uteservering Olgas Bistro, Södra Hamngatan 24 Hunnebostrand dnr A127.680/2024	Administratör
2024-03-15	109630	Delegationsbeslut - Remissvar ansökan om vindskydd Smögenön 1:1 på uteservering Ekelöfs räk och fisk. MBN 2024-253	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-15	109621	Delegationsbeslut - Remiss - yttrande om ansökan bygglov för nodhus Väjern 3:2 MBN-2024-227	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-14	109603	Delegationsbeslut - Utlämnande av allmänna handlingar samt sekretessprövning, gällande ramavtal pontonbryggor	Administrativ chef
2024-03-14	109545	Delegationsbeslut - Utredning- Gällande ägandeförhållandet för Sotenäs Tossene 1:12	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-13	109671	Delegationsbeslut nummer 2 i upphandling avrop DIS Socialsekreterare utredning barn och unga 2024:1	Förvaltningschef
2024-03-13	109594	Delegationsbeslut förändrat stadigvarande serveringstillstånd - Sorella	Alkoholhandläggare
2024-03-13	109589	Delegationsbeslut - remissvar gällande bygglov för anläggning av parkering, Vägga 2:62	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-13	109588	Delegationsbeslut - Remiss - Ansökan om kommunal offentlig mark för uteservering i anslutning till verksamheten Havsbaren seafood & grill i Kungshamn. A127.671/2024	Administratör
2024-03-13	109581	Delegationsbeslut - Överlåtelse av arrende 0611-092-1-01 sjöbod/brygga Smögen 1:414	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-13	108619	Delegationsbeslut - Arrende 061-063-1-01 på Smögenön 1:414 intill Kleven 2:17, Kleven 2:18 och Kleven 2:7.	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-12	109565	Delegationsbeslut - Stadigvarande serveringstillstånd Wägga Lantkök	Kommunstyrelsens ordförande
2024-03-12	109558	Delegationsbeslut - Stadigvarande serveringstillstånd Roys delikatesser	Kommunstyrelsens ordförande
2024-03-12	109555	Delegationsbeslut - Stadigvarande serveringstillstånd Madame Koko	Kommunstyrelsens ordförande
2024-03-12	109528	Delegationsbeslut - Godkännande av fastighetsbestämning Ellene 2:73 och Ellene 1:383	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-12	109523	Delegationsbeslut - Överenskommelse om ekonomisk ersättning för upplåtelse av ytor	Mark- och exploateringsingenjör

Datum	Dokumentnr.	Beskrivning	Delegat
2024-03-11	109452	Delegationsbeslut - Nöjdförklaring efter ombyggnation av 40 kV-kraftledning Tossene-Kungshamn (Väjern) Sanneröd 1:24	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-11	109419	Delegationsbeslut -Fastighetsbestämning fastigheten Hunnebo 1:186, del av Hunnebo 1:647. O23876	Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-08	109685	Delegationsbeslut antagande av leverantör ELMS mekaniska AB avseende Upphandling - Kontrakt nödvattentankar Sotenäs Kommun 2024	Kommundirektör
2024-03-06	109334	Delegationsbeslut - Ansvarsfrihet KIMO Sverige 2023 undertecknat Sotenäs	Kommunstyrelsens ordförande
2024-03-06	109329	Delegationsbeslut antagande av Agila Social Care AB avseende Avrop DIS - Socialsekreterare utredning barn och unga 2024:1	Förvaltningschef
2024-03-05	109692	Delegationsbeslut antagande av Sydresor Aktiebolag avseende Avrop ADDA ramavtal - Förnyad Konkurrensutsättning Resebyråtjänster ny	Kommundirektör
2024-03-05	109274	Delegationsbeslut - Remiss gällande markköp Gravarne 3:1 tillskott Bäcke Vik 1:4	Mark- och exploateringsingenjören
2024-03-04	109278	Delegationsbeslut - Upprättande av tillsynsplan 2024 enligt alkohollagen	Alkoholhandläggare
2024-03-04	109269	Delegationsbeslut - Remiss - Ansökan om offentlig tillställning för torgfest i Bovallstrand. A654.250/2023	Administratör
2024-03-01	109226	Delegationsbeslut - Remiss för grannhörande om bygglov för fritidshus på Malmön 1:301 MBN-2024-161	Mark- och exploateringsingenjören
2024-02-29	109216	Delegationsbeslut - Intrångsersättning elkabel på Sotenäs Gravarne 3:1	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-29	109211	Delegationsbeslut - Ansökan om arrende för brygga i Springets båthamn, Tången 42:1	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-29	109206	Delegationsbeslut - Remiss - Ansökan avseende bygglov för ändrad användning från garage till handelslokal del av året, avser arrende: 03-302 på Hunnebo 1:647	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-28	109714	Delegationsbeslut antagande av leverantör Sandbergs i Jämtland AB. avseende Upphandling - kontrakt bränsletank till diesel/HVO	Kommundirektör
2024-02-28	109240	Delegationsbeslut - Direktupphandling rökdykarutrustning	Räddningschef
2024-02-28	109238	Delegationsbeslut - Direktupphandling sax räddningstjänsten	Räddningschef
2024-02-28	109236	Delegationsbeslut - Direktupphandling Teleskopbändare räddningstjänsten	Räddningschef
2024-02-28	109234	Delegationsbeslut - Direktupphandling räddningstjänstutrustning kort spridare	Räddningschef
2024-02-28	109232	Delegationsbeslut - Direktupphandling kombiverktyg räddningstjänsten	Räddningschef

Datum	Dokumentnr.	Beskrivning	Delegat
2024-02-28	109190	Delegationsbeslut - remiss om nybyggnad av sjöbod, Malmön 1:8	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-26	109144	Delegationsbeslut om att anmäla Sotenäs kommun till gemensam upphandling Köksutrustning VästUpp som genomförs av Vänersborgs kommun. Utifrån avstämning med Måltidschef, detta ramavtal kommer ersätta nuvarande ramavtal.	Ekonomichef
2024-02-26	109107	Delegationsbeslut - yttrande tillstånd Smögenlax i mål M 308-23 2024-02-23	Kommunstyrelsens ordförande
2024-02-26	109095	Delegationsbeslut avseende avslag om servitut, Finntorp 2:171.	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-26	109049	Delegationsbeslut avslag avseende ansökan om arrende för sjöbodar på del av Uleberg 2:212.	Mark- och exploateringsingenjör
2024-02-26	108933	Delegationsbeslut - avslag avseende upprättande av arrendeavtal för parkering, Malmön 1:654	Mark- och exploateringsingenjör

KSAU § 29**Dnr 2023/000133****Samhällsutvecklingsprojekt Guleskär****Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott sänder vidare ärendet till Kommunstyrelsen utan förslag till beslut.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade att ge kommundirektören i uppdrag att inleda ett detaljplanearbete för del av fastighet Gravarne 3:1 med flera, under förutsättning att detaljplanearbetet kan bedrivas med extern finansiering (2023-04-12 § 94). Detaljplanearbetet föreslås nu att ske i kommunal regi och omfatta ett större område, där kommunen bekostar delar av planarbetet och ansökan om tillstånd för vattenverksamhet.

Kungshamn Pelagic AB är intresserade av att ingå ett markanvisningsavtal, vilket ger företaget ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse av ett markområde. Enligt sökande är området en optimal placering för att anlägga en industrilokal där pelagisk fisk kan tas emot och beredas.

Beskrivning av ärendet

Kungshamns Pelagic AB har genom Swedish Pelagic Federation (SPF), vilket är det pelagiska fiskets producentorganisation, inkommit med en förfrågan till kommunen om att utreda och ge besked om möjligheten till en utfyllnad samt färdigställande av tomtmark i anslutning till Guleskär industri- och hamnområde. Syftet med förfrågan är att anlägga en industrilokal där pelagisk fisk kan tas emot och beredas. Kungshamn bedöms av sökande vara en lämplig placering för mottagning av pelagisk fisk på västkusten, bland annat för djupet på hamnen och de stora möjligheterna till synergier med befintliga verksamheter i kommunen.

Planuppdrag

Planuppdragets syfte är att möjliggöra utveckling i anslutning till befintligt verksamhetsområde och skapa möjligheter för flera verksamheter med behov av vatten att etablera sig i området. Planuppdraget föreslås utökas för att möjliggöra en översyn av hela Guleskärsområdet med målsättningen att få en effektiv användning av marken och en bra trafiklösning. Vidare föreslås också att planarbetet sker i kommunal regi där kommunen bekostar delar av planarbetet och ansökan om tillstånd för vattenverksamhet.

Markanvisningsavtal

Kungshamn Pelagic AB har visat intresse av en markanvisning för området. Företagets avsikt är att tillsammans med kommunen verka för en utveckling av planområdet som leder till förverkligande av ökad svensk självförsörjning och beredskap samt möjliggörande för att skapa hemmahamn för pelagiska båtar inom området. En markanvisning innebär en överenskommelse mellan kommunen och Kungshamn Pelagic AB som ger ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse av ett markområde. Anvisningsområdet avser cirka 12 000–15 000 kvm av ett område inom del av fastigheterna Gravarne 3:1 och Vägga Skärgård 1:1, på östra sidan av Guleskär.

Forts. KSAU § 29

Villkoren för en markanvisning regleras i ett markanvisningsavtal. Intentionen i ett markanvisningsavtal är att möjliggöra för en markförsäljning i enlighet med upprättat avtal efter detaljplanens antagande. Avtalet innebär dock inte att någon av parterna åtar sig att sälja eller köpa hela eller delar av markområdet. Ensamrätten att förhandla gäller inom maximalt fem år och under givna villkor i upprättat markanvisningsavtal. Senast på den dag då markanvisningen upphör ska köpeavtal som reglerar villkoren vid försäljningen av marken tecknas om parterna avser att marken ska överlåtas i enlighet med markanvisningsavtalet.

Vid ett kommande köp av mark i enlighet med markanvisningsavtalet har företaget uppgett att de har ett stort behov av tillträde till kaj för sin verksamhet med lastning och lossning av pelagisk fisk. I markanvisningsavtal är parternas avsikt att företagets förutsättningar för nyttjande av kaj regleras i kommande avtal mellan parterna. I första hand är parternas avsikt att möjliggöra för en eventuell nybyggnation av kaj i söder om Guleskär om det bedöms lämpligt utifrån bland annat förutsättningar i den kommande detaljplanen. Utifrån nuvarande förutsättningar bedöms i andra hand att kajområde om cirka 70 meter av den södra delen av befintliga kajen på västra sidan om Guleskär som lämpligt område.

Mellan kajområdet och anvisningsområdet avses vidare att upprätta en rättighet för ledningar på kommunal mark med lämplig ledningsdragning utifrån förutsättningarna i kommande detaljplan. Ledningarna ska nyttjas för transport av lossad pelagisk fisk.

Konsekvensbeskrivning

Planuppdrag

En utökning av verksamheterna på Guleskär kan innebära ökade transporter genom Kungshamn, vilket kan skapa en negativ inverkan på den sociala miljön med exempelvis ökade bullernivåer från tung trafik. Inom Vinnova-projektet Hållbar hamn, *Guleskär Systemdemonstrator för cirkulär ekonomi och nationell resiliens* pågår för närvarande en trafikkartläggning över Guleskärsområdet. Genom en smart placering av verksamheter på Guleskär kan trafikbelastningen minska, även om industrier tillkommer på området.

I stabilitetskartering från år 2014 är markområdet längs Hamngatan utpekat som område som översiktligt inte kan klassas som tillfredsställande stabilt eller område som är otillräckligt utrett. Vidare anges att en detaljerad stabilitetsutredning bedöms speciellt angeläget.

Direktanvisning

Markanvisningsavtalet innebär en direktanvisning av mark utan föregående urvalsprocess eftersom utvald intressent inkommit med ett förslag där ett normalt förfarande inte antas ge bättre förslag. Andra markanvisningsmetoder riskerar att försena och sannolikt fördyra processen. Företagets avsikt med markområdet bedöms gynna kommunens utveckling utifrån möjligheten till en ökad folkmängd, kompetensförsörjning och hållbar utveckling. Verksamheten stämmer också väl överens med de parametrar som framgår av de beslutade riktlinjerna vid försäljning eller upplåtelse av detaljplanerad industrimark (KS 2022-09-14 §125). Det aktuella området är särskilt gynnsamt med tanke på djupet i hamnen som gör att större fartyg kan komma in till kaj.

Forts. KSAU § 29

Ekonomi

En grov kostnadsberäkning från år 2023 är cirka 8 mnkr för planarbete och ansökan om vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 § MB. Kommunen avser ansöka om bidrag för cirka 5 mnkr från externa aktörer och stödprogram relaterade till utveckling av till exempel fiskehamnar.

Detaljplanarbetet föreslås ske i kommunal regi där kommunen bekostar delar av planarbetet. Kommunens avsikt är att utbyggnaden av planområdet ska finansieras av bidrag från extern part.

Markanvisningsavgift

Med anledning av projektets omfattning och de risker det medför att genomföra en planprocess i kommunal regi har kommunen tillsammans med byggherren överenskommit om markanvisningsavgift om 2 mnkr. Vid ett återtagande av markanvisningen eller om projektet avbryts under avtalstiden återbetalas 50 procent av markanvisningsavgiften till Kungshamns Pelagic AB. Den överenskomna markanvisningsavgiften överskrider 5 procent av tänkt försäljningspriset som kommunens riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal anger. Markanvisningsavgiften räknas sedan av på köpeskillingen vid en överlåtelse av marken i enlighet med markanvisningsavtalet.

Markanvisningsavgiften ska ses som en ersättning till kommunen för att den anvisade marken är låst under en angiven tid för ett specifikt bolag, som i sin tur har ensamrätt att pröva förutsättningarna att bebygga och förvärva marken. Att avgiften erläggs till kommunen är även att betrakta som en symbol för att bolaget tar ett aktivt ansvar för att inom angiven tid utveckla sitt projekt på platsen.

Hållbar utveckling

Planuppdraget och markanvisningen är i linje med det arbete som pågår för utveckling av Guleskär inom Interreg projektet *Skandinaviska cirkulära industriparke* och inom Vinnova projekt *Hållbar hamn, Guleskär Systemdemonstrator för cirkulär ekonomi och nationell resiliens*.

Genom att utveckla Guleskärs industriområde och bygga ut hamnkapaciteten skapar vi möjligheter för framtidens industrier där fokus på hållbarhet och cirkularitet kommer vara avgörande faktorer för att behålla och attrahera företag. Sotenäs kommun och näringsliv tar steget in i framtidens miljömässiga och ekonomiska industrilösningar där sektorsöverskridande marina branscher skapar lokal tillväxt, motståndskraft och utveckling utan att äventyra viktiga miljömässiga och sociala värden.

Regelverk

Riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal KF 2017-09-21 § 100.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Samhällsutvecklingsprojekt Guleskär – Mark- och exploateringsingenjör
2024-03-20

Markanvisningsavtal Kungshamn Pelagic signerat 2024-03-20

Forts. KSAU § 29

Skickas till

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande

Datum

2024-03-20

Dnr

KA 2023/000133

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Emelie Andersson, 0523-66 46 24
emelie.andersson@sotenas.se
Mark- och exploateringsingenjör

Samhällsutvecklingsprojekt, Guleskär

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen inleder ett detaljplanearbete för del av fastigheten Gravarne 3:1 med flera.

Kommunstyrelsen godkänner upprättat markanvisningsavtal med Kungshamn Pelagic AB signerat av bolaget 2024-03-20.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2023-04-12 § 94 att ge kommundirektören i uppdrag att inleda ett detaljplanearbete för del av fastighet Gravarne 3:1 med flera, under förutsättning att detaljplanearbetet kan bedrivas med extern finansiering. Detaljplanearbetet föreslås nu att ske i kommunal regi och omfatta ett större område, där kommunen bekostar delar av planarbetet och ansökan om tillstånd för vattenverksamhet.

Kungshamn Pelagic AB är intresserade av att ingå ett markanvisningsavtal, vilket ger företaget ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse av ett markområde. Enligt sökande är området en optimal placering för att anlägga en industrilokal där pelagisk fisk kan tas emot och beredas.

Beskrivning av ärendet

Kungshamns Pelagic AB har genom Swedish Pelagic Federation (SPF), vilket är det pelagiska fiskets producentorganisation, inkommit med en förfrågan till kommunen om att utreda och ge besked om möjligheten till en utfyllnad samt färdigställande av tomtmark i anslutning till Guleskär industri- och hamnområde. Syftet med förfrågan är att anlägga en industrilokal där pelagisk fisk kan tas emot och beredas. Kungshamn bedöms av sökande vara en lämplig placering för mottagning av pelagisk fisk på västkusten, bland annat för djupet på hamnen och de stora möjligheterna till synergier med befintliga verksamheter i kommunen.

Planuppdrag

Kommunstyrelsen beslutade 2023-04-12 § 94 att ge kommundirektören i uppdrag att inleda ett detaljplanearbete för del av fastighet Gravarne 3:1 med flera, under förutsättning att detaljplanearbetet kan bedrivas med extern finansiering. Planuppdragets syfte är att möjliggöra utveckling i anslutning till befintligt verksamhetsområde och skapa möjligheter för flera verksamheter med behov av vatten att etablera sig i området. Planuppdraget föreslås utökas för att möjliggöra en översyn av hela Guleskärsområdet med målsättningen att få en effektiv användning av marken och en bra trafiklösning. Vidare föreslås också att planarbetet sker i kommunal regi där kommunen bekostar delar av planarbetet och ansökan om tillstånd för vattenverksamhet.

Nytt förslag på område för planuppdrag

Tidigare område för planuppdrag

Markanvisningsavtal

Kungshamn Pelagic AB har visat intresse av en markanvisning för området. Företagets avsikt är att tillsammans med kommunen verka för en utveckling av planområdet som leder till förverkligande av ökad svensk självförsörjning och beredskap samt möjliggörande för att skapa hemmahamn för pelagiska båtar inom området. En markanvisning innebär en överenskommelse mellan kommunen och Kungshamn Pelagic AB som ger ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse av ett markområde. Anvisningsområdet avser ca 12 000–15 000 kvm av det ungefärligt rödmärkade området inom del av fastigheterna Gravarne 3:1 och Vägga Skärgård 1:1, på östra sidan av Guleskär.

Anvisningsområde och område för kaj

Villkoren för en markanvisning regleras i ett markanvisningsavtal. Intentionen i ett markanvisningsavtal är att möjliggöra för en markförsäljning i enlighet med upprättat avtal efter detaljplanens antagande. Avtalet innebär dock inte att någon av parterna åtar sig att sälja eller köpa hela eller delar av markområdet. Ensamrätten att förhandla gäller inom maximalt fem år och under givna villkor i upprättat markanvisningsavtal. Senast på den dag då markanvisningen upphör ska köpeavtal som reglerar villkoren vid försäljningen av marken tecknas om parterna avser att marken ska överlåtas i enlighet med markanvisningsavtalet.

Vid ett kommande köp av mark i enlighet med markanvisningsavtalet har företaget uppgett att de har ett stort behov av tillträde till kaj för sin verksamhet med lastning och lossning av pelagisk fisk. I markanvisningsavtal är parternas avsikt att företagets förutsättningar för nyttjande av kaj regleras i kommande avtal mellan parterna. I första hand är parternas avsikt att möjliggöra för en eventuell nybyggnation av kaj i söder om Guleskär om det bedöms lämpligt utifrån bland annat förutsättningar i den kommande detaljplanen. Utifrån nuvarande förutsättningar bedöms i andra hand att kajområde om ca 70 m av den södra delen av befintliga kajen på västra sidan om Guleskär som lämpligt område, se blå markering i kartan ovan.

Mellan kajområdet och anvisningsområdet avses vidare att upprätta en rättighet för ledningar på kommunal mark med lämplig ledningsdragnings utifrån förutsättningarna i kommande detaljplan. Ledningarna ska nyttjas för transport av lossad pelagisk fisk.

Konsekvensbeskrivning

Planuppdrag

En utökning av verksamheterna på Guleskär kan innebära ökade transporter genom Kungshamn, vilket kan skapa en negativ inverkan på den sociala miljön med exempelvis ökade bullernivåer från tung trafik. Inom Vinnova-projektet Hållbar hamn, *Guleskär Systemdemonstrator för cirkulär ekonomi och nationell resiliens* pågår för närvarande en trafikkartläggning över Guleskärsområdet. Genom en smart placering av verksamheter på Guleskär kan trafikbelastningen minska, även om industrier tillkommer på området.

I stabilitetskartering från år 2014 är markområdet längs Hamngatan utpekade som område som översiktligt inte kan klassas som tillfredsställande stabilt eller område som är otillräckligt utrett. Vidare anges att en detaljerad stabilitetsutredning bedöms speciellt angeläget.

Direktanvisning

Markanvisningsavtalet innebär en direktanvisning av mark utan föregående urvalsprocess eftersom utvald intressent inkommit med ett förslag där ett normalt förfarande inte antas ge bättre förslag. Andra markanvisningsmetoder riskerar att försena och sannolikt fördyra processen. Företagets avsikt med markområdet bedöms gynna kommunens utveckling utifrån möjligheten till en ökad folkmängd, kompetensförsörjning och hållbar utveckling. Verksamheten stämmer också väl överens med de parametrar som framgår av de beslutade riktlinjerna vid försäljning eller upplåtelse av detaljplanerad industrimark, KS 2022-09-14 §125. Det aktuella området är särskilt gynnsamt med tanke på djupet i hamnen som gör att större fartyg kan komma in till kaj.

Ekonomi

En grov kostnadsberäkning från år 2023 är ca 8 miljoner kr för planarbete och ansökan om vattenverksamhet enligt MB 11 kap. 9 §. Kommunen avser ansöka om bidrag för cirka 5 miljoner kronor från externa aktörer och stödprogram relaterade till utveckling av till exempel fiskehamnar.

Detaljplanarbetet föreslås ske i kommunal regi där kommunen bekostar delar av planarbetet. Kommunens avsikt är att utbyggnaden av planområdet ska finansieras av bidrag från extern part.

Markanvisningsavgift

Med anledning av projektets omfattning och de risker det medför att genomföra en planprocess i kommunal regi har kommunen tillsammans med byggherren överenskommit om markanvisningsavgift om 2 miljoner kronor. Vid ett återtagande av markanvisningen eller om projektet avbryts under avtalstiden återbetalas 50 % av markanvisningsavgiften till Kungshamns Pelagic AB. Den överenskomna markanvisningsavgiften överskrider 5% av tänkt försäljningspriset som kommunens riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal anger. Markanvisningsavgiften räknas sedan av på köpeskillingen vid en överlåtelse av marken i enlighet med markanvisningsavtalet.

Markanvisningsavgiften ska ses som en ersättning till kommunen för att den anvisade marken är låst under en angiven tid för ett specifikt bolag, som i sin tur har ensamrätt att pröva förutsättningarna att bebygga och förvärva marken. Att avgiften erläggs till kommunen är även att betrakta som en symbol för att bolaget tar ett aktivt ansvar för att inom angiven tid utveckla sitt projekt på platsen.

Hållbar utveckling

Planuppdraget och markanvisningen är i linje med det arbete som pågår för utveckling av Guleskär inom Interreg projektet *Skandinaviska cirkulära industriparker* och inom Vinnova projekt *Hållbar hamn, Guleskär Systemdemonstrator för cirkulär ekonomi och nationell resiliens*.

Genom att utveckla Guleskärs industriområde och bygga ut hamnkapaciteten skapar vi möjligheter för framtidens industrier där fokus på hållbarhet och cirkularitet kommer vara avgörande faktorer för att behålla och attrahera företag. Sotenäs kommun och näringsliv tar steget in i framtidens miljömässiga och ekonomiska industrilösningar där sektorsöverskridande marina branscher skapar lokal tillväxt, motståndskraft och utveckling utan att äventyra viktiga miljömässiga och sociala värden.

Regelverk

- Riktlinjer för markanvisning och exploateringsavtal, KF 2017-09-21 §100

Beslutsunderlag

- Markanvisningsavtal, signerat av Kungshamns Pelagic AB 2024-03-20

Beslutet skickas till

Sökande
Tf Chef näringsliv och utveckling
Plan- och byggchef
Planhandläggare
Mark- och exploateringsingenjör

Emelie Andersson
Mark- och exploateringsingenjör

David Fransson
Plan- och byggchef

MARKANVISNINGSAVTAL

mellan
Sotenäs kommun
och
Kungshamns Pelagic AB

Avseende anvisningsområde för utveckling av del av fastigheterna Gravarne 3:1 och
Vägga Skärgård 1:1 för industri- och hamnområde
2024-03-15

DEFINITIONER

Byggherren	Avser i Markanvisningsavtalet: Kungshamns Pelagic AB (org. nr 559434–7287) Fiskebäckshamn 32, 426 58 Västra Frölunda
Kommunen	Avser i Avtalet Sotenäs kommun (org. nr 212000–1322), 456 80 Kungshamn
Avtal	Avser detta Avtal jämte bilagor.
Avtalsdagen	Avser i Avtalet dagen när Kommunens beslut att anta Avtalet vinner laga kraft.
Avtalstid	Avser i Avtalet tiden från Avtalsdagen och fram till ett (1) år efter den dag detaljplanen vunnit laga kraft och tillstånd för vattenverksamhet erhållits, dock maximalt fem (5) år från Avtalsdagen.
Anvisningsområdet	Avser i Avtalet det markområde inom del av fastigheterna Gravarne 3:1 och Vägga Skärgård 1:1 i enlighet med vad som framgår av röd markering, se bilaga 1.
Detaljplanen	Avser i Avtalet ej antagen detaljplan för det område som omfattas av planbesked, se bilaga 2.

1 PARTER

- 1.1 Detta Avtal har träffats mellan:
Sotenäs kommun (org.nr. 212000–1322), 456 80 Kungshamn, och
Kungshamns Pelagic AB (org. nr 559434–7287), Fiskebäckshamn 32, 426 58 Västra Frölunda
Kommunen och Byggherren benämns nedan var för sig som "Part" och gemensamt som
"Parterna".

2 MARKANVISNING

- 2.1 Anvisningsområdet ligger inom del av fastigheterna Gravarne 3:1 och Vägga Skärgård 1:1 på östra sidan om Guleskär i enlighet med vad som framgår av ungefärlig röd markering, se bilaga 1. Markanvisningen innebär att Byggherren genom detta Avtal ges ensamrätt att förhandla med Kommunen om överlåtelse av 12 000–15 000 kvm industrimark inom Anvisningsområdet.
- 2.2 Ensamrätten att förhandla gäller från Avtalsdagen och fram till ett (1) år efter den dag detaljplanen vunnit laga kraft och tillstånd för vattenverksamhet erhållits, dock maximalt fem (5) år från Avtalsdagen. Kommunen kan efter beslut i Kommunstyrelsen medge en förlängning av markanvisningen förutsatt att byggherren aktivt har drivit projektet och förseningen inte beror på byggherren.
- 2.3 Markanvisningsavgift om två miljoner (2 000 000) kronor för området erläggs till kommunen på Avtalsdagen. Markanvisningsavgiften räknas av från köpeskillingen vid överlåtelse av Anvisningsområdet till Byggherren under avtalstiden. Kommunen är inte återbetalningsskyldig av markanvisningsavgift till Byggherren om betald markanvisningsavgift överstiger slutgiltig köpeskillingen vid en ev. överlåtelse av marken.
- 2.4 Parterna är införstådda med att Avtalet inte innebär att Byggherren innehar option eller någon rätt till förköp av Anvisningsområdet. Avtalet innebär inte heller att Byggherren ges någon nyttjanderätt till Anvisningsområdet.

3 MÅLSÄTTNING

Parterna ska tillsammans verka för att området enligt bilaga 2 detaljplaneläggs för att utöka befintligt industri- och/eller hamnområde. Intentionen i markansningsavtalet är att möjliggöra för en markförsäljning i enlighet med upprättat markanvisningsavtal efter detaljplanens antagande.

Byggherrens avsikt med anvisningsområdet är att etablera en eller flera anläggningar för mottagning och beredning av pelagisk fisk. Parterna ska tillsammans verka för en utveckling av planområdet som leder till förverkligande av ökad svensk självförsörjning och beredskap samt möjliggörande för att skapa hemmahamn för pelagiska båtar inom området.

4 PROJEKTSPECIFIKA VILLKOR

För markanvisningen gäller följande projektspecifika villkor:

- 4.1 Utfyllnad av vattenområde kräver ansökan om vattenverksamhet enligt MB 11 kap. 9§. Processen genomförs utanför detaljplanearbetet.
- 4.2 Byggherren är medvetet om utredningar av bl.a.:
 - geoteknik,
 - markmiljö,
 - marinbiologisk utredning,
 - trafikutredning,
 - riskutredning för transport av farligt gods,
 - buller,
 - marinarkeologisk utredning,
 - VA/dagvattenhantering/skyfall,
 - påverkan och åtgärder vid stigande havsnivå

eller andra utredningar inom planprocessen kan påverka möjligheten att utveckla Anvisningsområdet och att exploateringen är beroende av Detaljplanens slutgiltiga utformning.

5 PLANUPPDRAG

- 5.1 Det aktuella området är i nuläget till stor del detaljplanelagt. Gällande detaljplaner tillåter i huvudsak hamnverksamhet och småindustri.
- 5.2 Kommunstyrelsen har beslutat om ett planuppdrag för bland annat Anvisningsområdet, se bilaga 2. Detaljplanearbetet sker i kommunal regi.

Planuppdragets syfte är att möjliggöra utveckling i anslutning till befintligt verksamhetsområde och skapa möjligheter för flera verksamheter med behov av vatten att etablera sig i området. Kommande planarbete avser bland annat utreda möjligheten till att detaljplanelägga en del av vattenområdet söder samt öster om Guleskär med användning industri- och/eller hamn för att möjliggöra utfyllnad av vattenområdet. Vidare genomförs en översyn av hela Guleskärsområdet med målsättningen att få en effektiv användning av marken och en förbättrad trafiklösning.

6 VILLKOR FÖR AVTALETS GILTIGHET

- 6.1 Avtalet vinner giltighet endast under förutsättning av att:

Kommunstyrelsen i Kommunen, genom beslut som sedermera vinner laga kraft senast 2024-12-31, godkänner Avtalet och beslutar om nytt planuppdrag som omfattar Anvisningsområdet.

Kommunfullmäktige i Kommunen genom beslut som sedermera vinner laga kraft senast 2024-12-31 beslutar om allmänt verksamhetsområde för vatten och spillvatten för anvisningsområdet.

För det fall samtliga villkor i denna punkt inte har uppfyllts är Avtalet utan verkan mellan Parterna. Ingen Part ska i anledning härav ha rätt till någon ersättning från den andra Parten.

7 FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR KOMMANDE MARKÖVERLÅTELSE

- 7.1 Avtalet innebär inte att någon av Parterna åtar sig att sälja eller köpa hela eller delar av Anvisningsområdet.
- 7.2 Senast på den dag då markanvisningen upphör ska avtal om köp (köpeavtal) upprättas. Storlek och utformning av den kommande fastigheten fastställs i samband med upprättande av ett kommande köpeavtal. Om köpeavtal inte träffas har kommunen rätt att göra en ny markanvisning till annan part.
- 7.3 Parterna är överens om att en eventuell överlåtelse ska ske till det marknadsmässiga pris som föreligger vid tidpunkten för köpeavtalets ingående. Köpeskillingens slutliga bestämmande kommer således att regleras i ett kommande köpeavtal, och bestämmas med hänsyn till bl.a. Detaljplanens slutgiltiga utformning och Anvisningsområdets omfattning utifrån en utförd fastighetsvärdering av marken.
- 7.4 Vid ett eventuellt köp av mark villkoras kommande köpeavtal med en byggnadsskyldighet samt ett återgångsvillkor om villkoren inte uppfylls inom maximalt 24 månader från dess att miljötillstånd för verksamheten vunnit laga kraft. Som fullgjord byggnadsplikt räknas att bottenplatta, eller motsvarande byggnadskonstruktion, för permanent byggnad avsedd för industriändamål färdigställts.

8 ÖVRIGA AVTAL

8.1 Planavtal och genomförandeavtal

Parternas kostnads- och ansvarsförhållande för framtagande av Detaljplanen och för Detaljplanens genomförande regleras i separata avtal.

8.2 Tillgång till kaj

I samband med ett kommande markköp i enlighet med villkoren i markanvisningsavtalet är parternas avsikt att säkerställa att bolaget har tillträde till kaj för sin verksamhet med lastning och lossning av pelagisk fisk. Förutsättningarna för nyttjande av kaj regleras i kommande avtal mellan parterna.

I första hand är parternas avsikt att möjliggöra för en eventuell nybyggnation av kaj i söder om Guleskär om det bedöms lämpligt utifrån bland annat förutsättningar i den kommande detaljplanen. Utifrån nuvarande förutsättningar bedöms i andra hand att kajområde om ca 70 m av den södra delen av den befintliga kajen på västra sidan om Guleskär som lämpligt område, se blå markering i kartan i bilaga 1. Kommunen respektive Byggherren har i sådana fall rätt att nyttja större del av den befintliga kajen efter dialog med motparten för att lägga till fartyg av storlek som annars inte ryms inom respektive del av kajen.

Parterna avser vidare att upprätta en rättighet för ledningar på kommunal mark mellan kaj och den kommande fastigheten med lämplig ledningsdragnings utifrån förutsättningarna i kommande detaljplan. Ledningarna ska nyttjas för transport av lossad pelagisk fisk.

9 FASTIGHETSILDNING

- 9.1 Fastighetbildningsåtgärder med anledning av Detaljplanens slutgiltiga utformning regleras i kommande köpeavtal samt avtal om exploatering.

10 ÅTERTAGANDE OCH AVBRUTET PROJEKT

10.1 Återtagande av markanvisningen

Om Parterna inte kommer överens om formerna och villkoren för överlåtelsen av markområdet äger Kommunen rätt att återta markanvisningen. Vid återtagande av markanvisningen äger Byggherren rätt till återbetalning av 50 % av markanvisningsavgiften. Byggherren har inte rätt till annan ersättning eller någon rätt till ny markanvisning om Avtalet avbryts eller upphör.

Detsamma gäller om Byggherren skriftligen med mottagningsbevis meddelar Kommunen om att Byggherren avstår från att utnyttja markanvisningen eller uppenbart inte avser/förmår att genomföra projektet i den takt eller på det sätt som avses.

10.2 Avbrutet projekt

Om planarbetet avbryts till följd av beslut under planprocessen alternativt om Detaljplanen inte antas eller inte vinner laga kraft äger Kommunen rätt att avbryta projektet. En förutsättning för projektet är också att erforderliga bidrag för planarbete och plangenomförande erhålls om så inte sker har Kommunen rätt att avbryta projektet.

Vid avbrutet projekt äger Byggherren rätt till återbetalning av 50 % av markanvisningsavgiften. Byggherren har inte rätt till annan ersättning eller rätt till ny markanvisning om Avtalet avbryts eller upphör.

11 FULLSTÄNDIG REGLERING

- 11.1 Avtalet med dess bilagor utgör Parternas fullständiga reglering av alla frågor som Avtalet berör. Alla skriftliga eller muntliga åtaganden och utfästelser som föregått Avtalet ersätts av innehållet i detta Avtal med bilagor.

12 ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

- 12.1 Ändringar i och tillägg till detta avtal ska för att vara bindande upprättas skriftligen och undertecknas av båda parter. För Kommunens del ska ändringarna godkännas av kommunstyrelsen.

13 ÖVERLÅTELSE AV AVTALET

- 13.1 Byggherren får inte utan skriftligt godkännande från Kommunen, överlåta Avtalet eller delar av Avtalet. Detta gäller även överlåtelse till närstående företag.

14 OGILTIGHET

- 14.1 För det fall tvist uppstår avseende ett eller några villkor i detta avtal eller om ett eller några villkor skulle visa sig strida mot tvingande lag ska avtalet i övrigt fortfarande gälla.

15 TVISTELÖSNING

- 15.1 Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta Avtal ska avgöras av allmän domstol med tillämpning av svensk rätt med undantag för svenska lagvalsregler.

16 KONTAKTPERSONER

- 16.1 Kontaktpersoner för Kommunen är Mark- och exploateringsgruppen.
Kontaktperson för Byggherren är Anton Paulrud.
Om kontaktpersonerna ändras ska den andra Parten utan dröjsmål skriftligen meddelas.

Avtalet har upprättats i två exemplar av vilka Parterna erhållit var sitt.

Sotenäs kommun

Kungshamn Pelagic AB

Kungshamn den _____

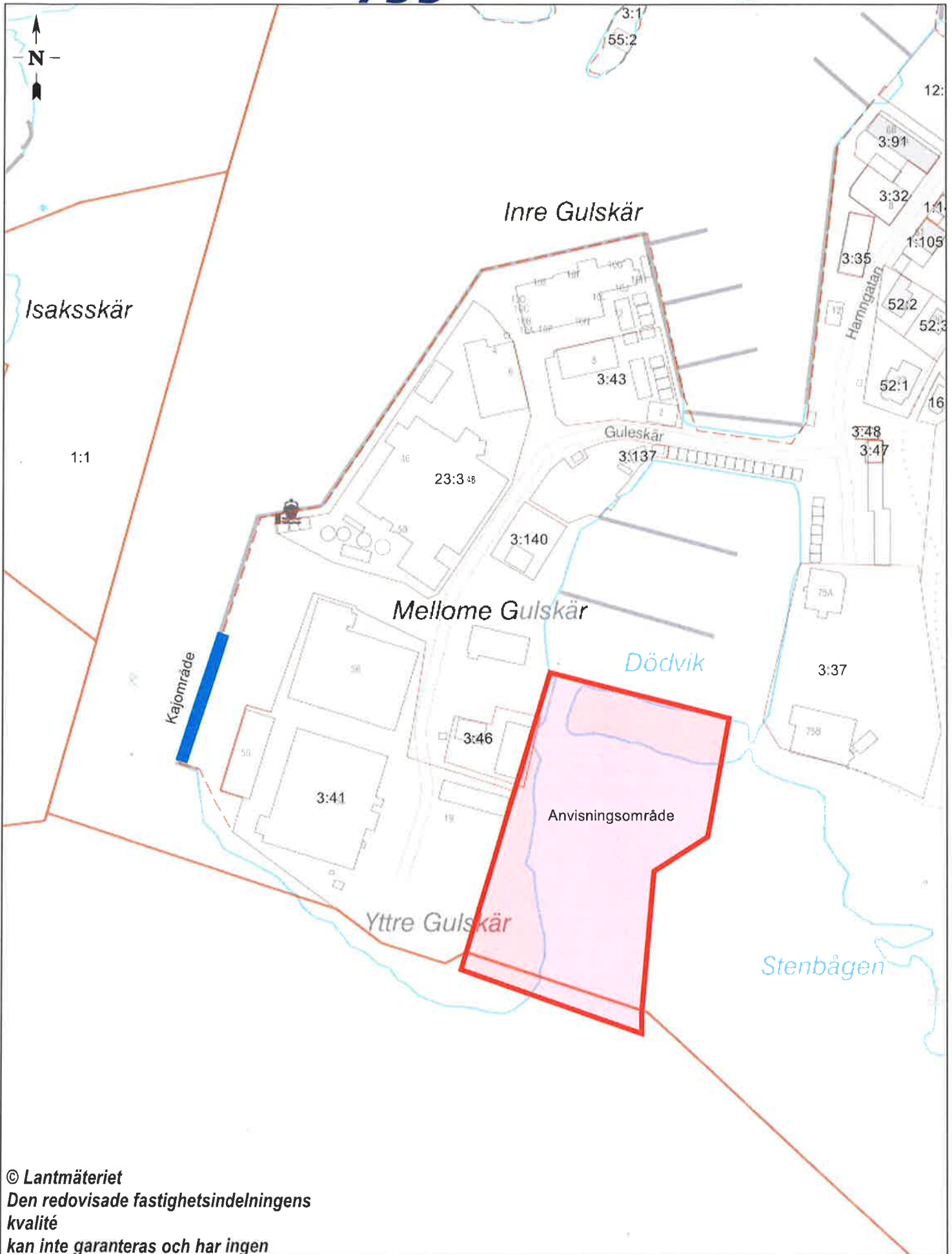
SMÖGEN den 20/3-2024

Namnförtydligande

ANTON PAULRUD

Namnförtydligande

© Lantmäteriet
Den redovisade fastighetsindelningens
kvalité
kan inte garanteras och har ingen

öattsverkan meter 200

2024-01-25

Skala 1:2500

KS § 94**Dnr 2023/000355****Planuppdrag för del av Gravarne 3:1 m.fl., Guleskär industri- och hamnområde****Sammanfattning**

Byggnadsnämnden föreslår att Kommunstyrelsen beslutar att ge samhällsbyggnadschefen i uppdrag att inleda ett detaljplanearbete för del av fastigheten Gravarne 3:1 m.fl., med syfte att pröva möjligheten att utöka befintligt industri- och hamnområde.

SPF, Swedish Pelagic Federation, vilka är det pelagiska fiskets producentorganisation, har inkommit med en förfrågan till kommunen om att utreda och ge besked om möjligheten till en utfyllnad samt färdigställande av tomtmark i anslutning till Guleskär industri- och hamnområde.

Syftet med förfrågan är att man önskar anlägga en industrilokal där pelagisk fisk kan tas emot och beredas. Kungshamn har en lämplig placering för mottagning av pelagisk fisk på västkusten, bland annat för djupet på hamnen och de stora möjligheterna till synergier med befintliga verksamheter i kommunen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att ärendet följer översiktsplanens intentioner eftersom planuppdraget syftar till att möjliggöra utveckling i anslutning till befintligt verksamhetsområde och skapa möjligheter för verksamheter med behov av vatten att etablera sig i området. Det aktuella området är särskilt gynnsamt med tanke på djupet i hamnen som gör att större fartyg kan komma in till kaj.

I ett planarbete bör bl.a. följande särskilt utredas: Geoteknik, markmiljö, marinbiologisk utredning, trafikutredning, riskutredning för transport av farligt gods, buller, marinarkeologisk utredning, VA/dagvattenhantering/skyfall, påverkan och åtgärder vid stigande havsnivå. Ytterligare utredningar kan behövas under planprocessen.

Beslutsunderlag

Planhandläggarens tjänsteutlåtande 2023-02-28
Förfrågan från Swedish Pelagic Federation
Byggnadsnämndens protokoll 2023-03-23 § 55

Yrkande

Dan Christensson (M), Britt Lindgren (C), Kerstin Nilsson (S) och Jan-Olof Larsson (S) föreslår bifall till byggnadsnämndens förslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Byggnadsnämndens förslag och finner att Kommunstyrelsen antar detta.

Forts. KS § 94**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen besluta att ge kommundirektören i uppdrag att inleda ett detaljplanearbete för del av fastighet Gravarne 3:1 m.fl., under förutsättning att detaljplanearbetet kan bedrivas med extern finansiering.

Skickas till

Sökande
Plan- och byggchef
Planarkitekt
Samhällsbyggnadschef
Kommundirektör